

Luč miru iz Betlehema prihaja v Slovenijo že 15 let z iskreno željo, da bi bili naši domovi blagoslovljeni z mirom in ljubeznijo, da bi v njeni luči odkrili ponos in veselje nad svojo domovino ter da bi njena toplota odpirala naša srca za druge.

Mir je čas brez vojne Družina
Sreča se rojeva v drugačnosti
Harmonija svetlobe Pridi k sebi!
Srce sije Mir ljudem
Mladost in Ti Objemi vse
Nekaj lepega zate Zaupanje za upanje
Ustvari družino! Dar sosedu
Mir na sveti večer za vse Različnosti

MLADOST in Ti

Poslanstvo mladosti je veliko. Ljudem okrog sebe reči "ti" in vedeti, da nas vsak "ti" z malo začetnico naravnja na "Ti" z veliko.

Mnoge je strah minevanja mladosti. Nekateri se zato trudijo, da bi mladostniški videz ohranili čim dlje in se karseda dolgo vedli kot najstniki. Drugi domnevajo, da si bodo s hlastanjem po snovnih dobrinah in površnih užitkih podaljšali mlada leta in iz mladosti iztržili čim več. Toda kdor prisega na videz in količino, mu kakovost zlahka uide. Kdor misli, da je mladost velika tržnica, na kateri je treba nagrabiti čim več, mu bistvo mladosti ostane prikrilo in v veliko življenje vstopa s slabotnim korakom.

Kaj je bistvo mladosti? Katera je njena prva naloga?

Različnih mnenj smo, a ko združimo izkušnje in vednost, najdemo odgovor: Bistvo naše mladosti počiva v drugem, v bližnjem. Prva naloga mladosti je prepoznati drugega in mu reči "ti". Ko ljudem okrog nas rečemo »ti«, niso več delci brezoblične množice, temveč naši tovariši, prijatelji.

V mladosti spletemo tisto mrežo odnosov, od katere bo največ odvisno, ali bomo v življenju srečni ali ne. Mladost je tudi čas, ko se odločimo za življenjskega sopotnika, ko se duši razodevajo tisti "ti", kateremu se bomo v ljubezni popolnoma odprli.

S tem pa skrivnosti ni konec. Vsak "ti" z malo začetnico nas naravnja na "Ti" z veliko. Vsak globok in iskren odnos med dvema osebam se nadaljuje v okolje svetega, večnega, v okolje Boga. Bog se skriva in razkriva v medosebnih odnosih.

Bistvo in poslanstvo mladosti sta torej veliki. Mladost je izziv in neprecenljiva priložnost. V srcu naših mladih let je namreč "ti" - z malo in z veliko. Ko zaživimo ta izziv, nas tudi minevanja ni strah.

Vsem občanom in občankam ob koncu leta želimo vesele božične praznike in obilo poslovnih uspehov, novih priložnosti, zdravja, osebnega zadovoljstva ter medsebojnega razumevanja v prihajajočem letu 2006! Ob tej priložnosti vam čestitamo tudi k državnemu prazniku, dnevu samostojnosti! Župan in delavci občinske uprave

ANGELI

SLIKARSKA RAZSTAVA GROSUPELJČANA KLEMENA BENEDIKA V GALERIJ GRAD BOŠTANJ

O angelih je s čopičem na platno spregovoril na 2. adventnem srečanju v Galeriji Grad Boštanj mladi grosupeljski slikar Klemen Benedik. O njih razmišlja kot likovni ustvarjalec. Pogled je zazrl v neskončnost. Njegova svetloba in barve nas asocirajo na angele, ki želijo biti z nami, tukaj in zdaj. Klemen že s svojim umetniškim delom vzpostavi dialog, želi nas nagovoriti, da izstopimo iz sebe in stopimo z njim v globino njegovega ustvarjanja, v dialog z njegovimi angeli. Angeli so ob nas na poti, nas varujejo. Z njimi smo varni. Klemen je svojim angelom dal prid videz človeškosti. Ljudje smo lahko LJUBEZEN, DOBROTA, SPREJEMANJE, DAR, SREČA, VESELJE... Jih personificira in nas nagovarja, da smo ljudje angeli z eno peruto. Če hočemo leteti, se moramo objeti.

Klemen Benedik živi v Grosupljem na Prešernovi ulici. S slikarstvom se je začel ukvarjati že v srednji aranžerski šoli, zdaj pa obiskuje Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani ali Šolo slikanja, kot pravi sam. V njej pa se poleg strokovnih predmetov učijo tudi drugih področij likovne umetnosti. Pred njim je še približno eno leto študija in diploma. O svojem slikanju pa pravi, da je zelo odvisno, 'kako je v elementu' - slika zori v glavi. Takrat toliko časa razmišlja, da se »zmaterializira«. Potem mu je treba včasih sorazmerno malo časa, da sliko izdela.

Že pred nekaj leti je Klemen razstavljal v galeriji pod Boštanjem in že takrat sem ugotavljal, da gre za mladega človeka, ki razmišlja drugače, predvsem pa veliko bolj poglobljeno. Njegovi liki na platnu so tudi to pot mehki, barve tople, morda celo nekoliko zaslanjane. Prevladujejo rumeno-rjavi toni. Dekorativne čipke pa poleg lepo utopljenih senc dajejo še dodaten poudarek tretji, prostorski dimenziji.

To pot angeli ne samo da letijo v brezčasnem trenutku prizemljeni na tleh, ampak človeka neprislusno popeljejo v čutni svet. Prepričan sem, da gre za mladega fanta, ki tudi v prihodnje veliko obeta.

Jože Miklič

SERVIS IN PRODAJA KOLES SCHWINN
SKI servis RAZPRODAJA KOLES IN OPREME
SCOTT USA **BH BIKES** **GHOST**
HH TBS
Sprinter CYCLES SKERJ
Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Feri avto d.o.o.
Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07
4 X NA DAN DOSTAVA ISKANIH REZERVNIH DELOV V TRGOVINO.
PRODAJA:
* REZERVNIH DELOV ZA VSE VRSTE OSEBNIH VOZIL,
* DODATNA OPREMA,
* MOTORNA OLJA ZA OSEBNA IN TOVARNJA VOZILA,
* AUTOPLASCI

KOZMETIKA MAJA MAJA KOŠENINA s.p. Gasilska 14 GROSUPLJE Tel: 01 / 786 38 32 GSM 041 221 800	VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSE LEPO V NOVEM LETU 2006	NEGA OBRABA IN TELESNA ANTICELULITNE TERAPIJE MASAŽE TELESNA IN STOPAL NARAVNA NEGA ROK UMETNI NORTI PEDIKURA DEPIILACIJA EPILACIJA SOLARU EROOLINE INFRA SAVNA ANALIZA TELESNE SESTAVE
DELOVNI ČAS: OD PONEDELJKA DO PETKA 9.00 - 21.00 SOBOTA		NAKUP NOVOLETNIH DARILNIH BONOV

Vsem svojim gostom se zahvaljujemo za obisk in Vam obenem

želimo
**VESEL BOŽIČ ter
SREČNO NOVO LETO
2006.**

Za vesel začetek novega leta pa Vas vabimo na

**NOVOLETNI PLES
1. januarja 2006.**

Gostilna

LUNCA

Zagradec pri Grosupljem 58
tel.: 01/ 786 - 47 - 81 - Jaklič

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje / letnik XXXI / številka 12 / december 2005

V tej številki si med drugim lahko preberete:

45 LET OBSTOJA ROKOMETNEGA KLUBA PEKARNA GROSUPLJE IN NOVOLETNI PLES

KO UČENCI POSTANEJO UČITELJI

10 LET INSTRUMENTALNE SKUPINE INTERVALI

ZGODBE O KRUHU

Foto: Janez Puskic

Poprtnik

ČAROBNA MOČ KRUHA

B NA VRATA JE ŽE GLASNO POTRKAL PRAZNIČNI DECEMBER, MESEC, KO JE TUDI PEKA POSEBNO PRAZNIČNA. MIKLAVŽ JE S SLADKIMI DOBROTAMI ŽE RAZVESELIL NAJMLAJŠE, NAJBOLJŠI KRUH PA JE NASTAJAL OKROG BOŽIČA. V TEM ČASU SO PO ŠTEVILNIH SLOVENSKIH POKRAJINAH PRIPRAVLJALI POSEBEN KRUH, ZA KATEREGA SO VERJELI, DA IMA ČAROBNO MOČ. POIMENOVALI SO GA ZELO RAZLIČNO: BOŽIČNIK, POPRTNJAK ALI POPRTNIK IN TUDI ŽUPNJAK.

Božičnik, poprtnjak ali poprtnik je praznični, boljši kruh, spečen iz bele moke, doma v številnih slovenskih pokrajinah. Nekdaj so verjeli, da ima ta kruh čarobno moč, zato so ga razdelili vsakomur v hiši, da bi jih ščitil, njegove drobtine pa potresli po polju in tudi v vodnjak, da bi prinašal rodovitnost in jih varoval pred ujmo.

Božičnik, poprtnik, poprtnjak ali župnjak so samo različna imena za kruh, ki so ga zamesili iz bele moke, jajc in mleka ter ga bogato okrasili s testenimi figuricami v podobi ptičkov in cvetja.

Hišna gospodinja je poprtnik navadno spekla v času pred božičem, ga poveznila na mizo in pokrila s prtom, od tod tudi njegovo ime. Nedotaknjene so ga hranili do zaužitja na določen praznični dan.

Ko se je družina na praznično jutro zbrala, je gospodinja čezenj naredila tri križe in ga nato razdelila na večje kose. Nato je stopila na klop ali na stol in kos dvignila visoko pod strop, otroci pa so poskakovali zanj, da bi toliko zrasli v novem letu.

Ponekod so poprtnik pustili nedotaknjen celo do svetih treh kraljev in ga šele takrat razrezali. Prav vsi člani družine, tudi hlapci in dekle ter gostje so morali dobiti kos. Tudi živina je dobila svoj del poprtnika, po polju pa so posuli njegove drobtinice, nekaj pa so jih stresli tudi v vodnjak. Ljudje so namreč verjeli, da ima poprtnik ali božičnik čarobno moč, da jih bo obvaroval pred nesrečo in boleznijo, da bo naredil zemljo plodnejšo, vodo pa so z njim želeli ohraniti čisto in si zagotoviti, da ne bi poplavljala niti usahnila.

Tudi mi v Pekarni Grosuplje v času praznikov pripravljamo posebne vrste kruha in pecivo. Naši peki jih že desetletja pripravljajo s posebno ljubeznijo, saj verjamemo, da ima tako pripravljen kruh čarobno moč tudi danes.

**Pekarna
Grosuplje**

MOJ SVET NI TEMA - ON JE Z MENOJ, KI LUČ JE SVETA...

Slepa gospa Albina Krek - gost dobrodelne prireditve v Žalni

Mladi Žalci so s sijajno igro ter dobrimi kostumi in sceno ter izbranimi zvočnimi in svetlobnimi efekti zaigrali svetopisemsko zgodbo Mladenci v ognjeni peči, ki govori o babilonskem kralju Nebukadnezarju in njegovem mogočnem, a na trilih nogah postavljenem kraljestvu.

Metka Gorše je na citre zaigrala skladbo Amazing grace.

Mojčino pesem iz filma Kekec je zapela Elizabeta Košir ob spremljavi Katje Košir s flavto.

Slepi Jerko Kos je najprej »zaigral« na bariton z ustnicami, Snežni valček in Avsenikovo polko Na Golici ob spremljavi Marka Kastelca na diatonični harmoniki. V nadaljevanju pa je zapel arijo Očeta iz Verdijeve opere Traviata in nato »zaigral« (z ustnicami) še na trobento Schubertovo Ave Marijo.

Slepi in slabovidni fantje iz Društva Sožitje pa so zapeli ob spremljavi harmonike.

V programu so nastopili tudi učenci iz Podružnične osnovne šole Žalna.

Anja Klančar v pogovoru z go. Albino Krek.

V Žalni zdaj že nekaj let po vrsti organizirajo »prijatelji Rdečega križa« na začetku adventa dobrodelno prireditev z naslovom Z roko v roki in geslom po besedah sv. Pavla - Ljubezen nikoli ne mine. Izkupiček od prireditve pa namenijo pomoči potrebnim: ljudem s posebnimi potrebami, invalidom in ostarelim.

Letos, v nedeljo, 27. novembra, so poleg nastopajočih mladih Žalcev, učencev s podružnične šole v Žalni in Društva Sožitje iz Grosuplje-ga v goste povabili tudi slepo go. Albino Krek, s katero se je na odru pred polno dvorano žalskega kulturnega doma pogovarjala Anja Klančar. Še posebej se nas je obiskovalcev v dvorani dotaknila njena življenjska zgodba, zato sem jo po prireditvi poprosil, če jo lahko objavimo v Grosupeljskih odmevih, da bi vsem nam morda ta zgodba v tem prečudovitem času pričakovanja poizkušala lažje najti LUČ SVETA.

PRVE TEŽAVE Z VIDOM

Ga. Albina Krek je slepa, pa ne od rojstva, Bila je le slabovidna. Do vstopa v osnovno šolo ni nosila očal. Potem so ji leta pomagala pri učenju in nato pri nadaljnjem študiju, a so jo tudi močno ovirala pri športu in gibanju nasploh, čeprav se rada giblje.

Rojena je bila v revni kmečki družini. Njeni starši so zdaj že pokojni. Ima še tri sestre - dve sta poročeni, z eno pa živi v skupnem gospodinjstvu sredi Železnikov. Z vsemi sestrami ima zelo dobe odnose, kar ji nedvomno zelo pomaga še posebej takrat, kadar se znajde pred večjimi preizkušnjami.

Po srednji šoli je dve leti živela v Angliji, po vrnitvi pa se je vpisala v šolo za socialno delo. Malo pred zaključkom šole so se ji pojavile nenavadne motnje na levem očesu. V začetku je mislila, da gre za kakšno začasno motnjo, pa so ji v bolnici nato povedali, da gre za resnejše obolenje očesa, za odstop mrežnice in da bo potrebna operacija. Kljub operacijam v Ljubljani in v Nemčiji ji vida niso mogli povrniti.

Takrat se ni preveč vznemirjala, saj je imela še eno oko. Zaključila je šolanje in se nato zaposlila na Centru za socialno delo v Škofji Loki, kjer je opravljala delo na področju družinskega svetovanja. Po petih letih pa so se enake motnje pojavile na desnem očesu. Takrat je vzdihnila: »O, moj Bog! Pa ja ne...?« Pregled pri zdravniku je potrdil odstop mrežnice. Bila je zelo žalostna, a je še zmogla sama hoditi, ker je pri njej od prve motnje do popolne izgube vida trajalo nekaj dni. Šla je v škofjeloško cerkev. Pisalo se je 13. maja 1981. Ravno tistega dne je v Rimu na papeža Janeza Pavla II. streljal atentator. Ko je stopila v cerkev, je svojo molitev raje posvetila Svetemu očetu, da bi preživel.

Nato je bila sprejeta v graško bolnico v Avstriji. Tudi po več operacijah ji zdravniki niso mogli povrniti vida. Bilo ji je 31 let. Prizna pa, da je v bolnišnici pri sveti maši zelo prosila, da bi se zgodil čudež in bi spregledala. Ker čudeža ni bilo, je bila v tistem trenutku razočarana. Oddelčna sestra ji je v bolnici pripeljala duhovnika, ki ji je dejal, da ji Bog želi dati celo nekaj več, kot je vid sam. Te besede so se ji zdele, kot bi ji Jezus položil roko na rame in vanjo je vstopil nov pogum.

TEŽAVE BREZ SVETLOBE

Potem se je življenje precej spremenilo. Ko je izgubila vid, so tudi motnje sluha postale bolj moteče, ker ne sliši na levo uho. Zato se ji je zelo omejilo gibanje. Prej se je zelo rada sama odločala, kam bo šla. Po vključitvi v socialno rehabilitacijo se je naučila hoditi v znanem okolju z belo palico. Naučila se je uporabljati pisalni stroj brez vida in Brailove pisave. V skupini za samopomoč je spoznala, da imajo tudi drugi podobne težave in se je lažje soočila s svojimi problemi. Marsikaj je bilo treba upočasniti. Potrebno je več dogovarjanja, potrpežljivosti in čakanja. Z leti pa so se tudi ostala čutila izostrila - več uporablja sluh desnega ušesa in tip, bolj je odvisna od tistega, kar ji dru-

gi povedo. Po določenih prilagoditvah ji življenje poteka kolikor toliko normalno, a kljub vsem napredkom tehnike ji vse stvari niso dosegljive kot nekoč.

Zdaj je že nekaj let invalidsko upokojena in se večinoma ukvarja z dejavnostmi za slepe. Zanje so potrebne nekatere prilagoditve, da jim je svet bolj dostopen in da tudi oni zmorejo čim bolj polno živeti.

Kljub temu je vesela, da je del svojega življenja videla in si tako lažje predstavlja to, kar ji drugi opišejo.

V vsakdanjem življenju v njenem znamenem okolju, pravi ga. Albina, se sorazmerno dobro znajde. Pomaga si z opornimi točkami, ki jih predstavljajo rob pločnika, kakšne stopnice, oglišča, ograje in podobno. So pa tudi trenutki, ko kaj izgubi in nato traja cel večnost, da to s sistematičnim

Prim. Sirah, 11. 12-13: »Nekateri so med vami šibki, potrebni pomoči, a Gospodove oči vas gledajo, da lahko mirno hodite skozi življenje in se mnogi čudijo.«

Po eni strani je potrebovala pomoč, po drugi pa je imela odlične sodelavce v službi, pravi ga. Albina.

»pretipom« spet najde. Tudi sneg je velika ovira, saj zabriše marsikatero oporno točko. Pomoč potrebuje pri prebiranju pošte, drugih pisnih informacij..., posebej no še v neznatem okolju.

V pogovoru z Anjo Klančarjevo je ga.

Albina med drugim tudi dejala, da naj se ljudje slepih ne ustrašijo. Včasih se zgodi, da imamo ljudje predsodke do njih. Svetuje pa, da takrat, ko nekdo s prepoznavno belo palico stopi do njega in ga vprašamo, če potrebuje pomoč. Lahko da slepi ne rabi pomoči, saj morda le koga čaka. Včasih pa se zgodi, da v znanem okolju zgrešijo kakšno orientacijsko točko in zaidejo. Tudi njej se je že zgodilo, da je na znani poti od avtobusne postaje v Škofji Loki do središča mesta zgrešila. In ko ji kdo pomaga vrniti se na pravo pot, je tega zelo vesela. Včasih je potrebno le nekaj metrov, da se človek spet vrne v svoj svet. Pri nekaterih slepih je tudi sposobnost prepoznavanja glasov bolj razvita, pri drugih nekoliko manj. Zato je bolje, če se ob srečanju slepemu predstavimo.

DELOVNI DAN

Njen delavni dan se začne s preprostim stavkom: »Bog me neizmerno ljubi.« To dela redno po obisku Medžugorja, kjer je slišala za to vzpodbudo od mladega italijanskega duhovnika. Potem poskrbi za jutranjo telovadbo. Nato sledi jutranja molitev, razmišljanje in poslušanje verske oddaje na radiu Ognjišče. Včasih ob kakšni lepi in znani pesmi tudi kaj zapoje zraven. Prav tako moli tudi ob večerih, običajno skupaj s svojo prijateljico in nato gre tudi k sveti maši.

Čez dan dela večji del na obveznostih, ki si jih je naložila v zvezi s slepimi. Je urednica verskega časopisa za slepe, ki izhaja v Brailovi pisavi. Sodeluje tudi pri zvočnem časopisu in sicer pri kaset z naslovom Obzorje duha, kjer zbira prispevke iz katoliških časopisov. Pri bra-

nju ji večinoma pomaga sestra. Sodeluje tudi pri organizaciji različnih srečanj za slepe. Precej časa preživi ob telefonu in za računalnikom, ki ju ima zato dodatno prilagojena za slepe. Če se le da, gre tudi na sprehod ali opravi kakšna gospodinjinska dela.

ŽIVITI Z NOTRANJO LUČJO

Ga. Albina je povedala še nekaj primerov iz njenega življenja. Zanimiv je bil dogodek, ko je odšla na potovanje v San Giovanni Rotondo, pa je njena spremljevalka pozabila opozoriti na višino pri vstopu h grobu patra Pija oziroma izstopu, kjer je bilo treba skloniti glavo. Ravno v tistem trenutku ji je nekdo prišepnil: »Sklonite glavo!« in pri izhodu prav tako. Priprčana je bila, da je bil to angel varu, kjer je podobi teh dveh ljudi. Prav tako je bil angel ob njej takrat, ko ji je padla steklenica sladkega sirupa na tla in se razbila na tisoč kosčkov, pa je vse s previdnostjo in potrpežljivostjo brez poškodb pospravila.

LUČKA NA DNU DNA

Ko se spomni prvih dni, ko je postala slepa in bila v bolnici, so se ji v globoki bolečini porajala tudi različna vprašanja, tudi svojega bivanja. Med zadnjim obiskom v bolnici je bil prav tako adventni čas kot zdaj. Razmišljala je, da je to, kar se ji je zgodilo, tako nekaj težkega, da bi bilo bolje, če se sploh ne bi rodila. Pa je prihajal k njej duhovnik.

Vsak dan ji je prinesel obhajilo. »In ko sem držala tisto hostijo v rokah, sem rekla: Pogled, Jezus! Saj bi bilo bolje, da mene sploh ne bi bilo.« Pa so mi tekale solze na Tisti kosček kruha...« Počutila se je, kot bi bila na dnu dna. In prav takrat je posvetila lučka v njeno dušo, saj je začutila, da je Bog velik umetnik, ki teše človeka, ker iz njega želi narediti neponovljivo umetnino.

Jože Miklič

ZAHVALA

Vsem, ki ste kakorkoli sodelovali pri dobrodelni prireditvi Z ROKO V ROKI 2005, se iskreno zahvaljujemo. Z vašo pomočjo smo zbrali 170.000 sit, ki jih bomo porabili za božično obdarovanje najstarejših, bolnih, ljudi s posebnimi potrebami in invalidov ter za skromno pomoč posameznikom in družinam v stiski v naslednjem letu.

Ostanimo skupaj na sončni strani življenja. - Prijatelji RK Žalna

Jubilejni darovalci krvi na območju Krajevne organizacije Rdečega križa Žalna:
Terezija Kocmur z Velike Loke je kri darovala 5 krat.
Peter Menart iz Velike Loke je kri daroval 15 krat.
Drago Vosič iz Žalne jo je daroval 20 krat.
Damjan Šeme ml. iz Žalne in Dragica Štibernik iz Luč pa sta kri darovala 25 krat.

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21
GSM 041-98-22-33
e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, mag. Tatjana Jamnik Skubic, Vera Šparovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva: 1290 Grosuplje, Taborska 2 (hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje in fotografije: Jože Miklič

COBISS-ID: 61148160
ISSN: 1580-0911

Računalniška priprava: AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o.
1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis »Grosupeljski odmevi« vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od junija 2005 dalje) v nakladi 5.822 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

SPOROČILA BRALCEM PRISPEVKE ZA GROSUPELSKE ODMEVE V JANUARJU 2006 JE TREBA ODDATI DO PETKA, 13. JANUARJA 2006.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati se žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisani prispevki in prispevki, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo. V uredništvu nismo zavezani, da se z vsemi pisli prispevkov tudi strinjamo. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon.

Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo.

Če želite posamezno gradivo vrnjeno, priložite ustrezno kuverto z znakom in na njej napisan vaš poln naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAVANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta občine Grosuplje dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL
Zaradi velikega števila prispevkov bralcev in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij. Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printana v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN OSTALEGA SLIKOVNEGA GRADIVA
Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bodo posredovani na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih. Je izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativi. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razložitvi. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

OBČINSKI SVET IN ODBORI

35. redna seja OS Občine Grosuplje - sreda, 30. novembra 2005

PO ŠESTIH LETIH PRIPRAV IN POPRAV - SPREJET GENERALNI PUP ZA OBČINO GROSUPLJE

Predlog odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za območje občine Grosuplje - Generalni PUP občine Grosuplje, in sicer za PPC 1/1, PPC I/2, PPC 1/5, PPC I/9 in PPC I/3, I/4, I/6, I/7 IN I/8

PREDSTAVITEV PREDLOGA ODLOKA

Suzana Bužan je ob tej točki uvodoma povedala nekaj o samem postopku sprejemanja Generalnega PUP-a. O predhodni javni razgrnitvi in javnih razpravah o Generalnem PUP-u smo v Grosupeljskih odmevih pisali v letošnji junjski številki na straneh 6 in 7. Svetniki so nato na juljski seji odločali o osnutku odloka, v avgustu pa so na Občini zbirali še nekatere dodatne popravke.

Zdaj so svetniki na mizo dobili PUP, ki je časovno skoncentrirano delo Urada za prostor od poletja 2004. Začetna dela v zvezi s PUP-om so se začela že v letu 1999, delo pa je zastalo zaradi Sprememb in dopolnitev prostorskih planskih aktov v letu 2001 in 2004. V tem času so bili zato v veljavi Prostorsko ureditveni pogoji v obliki štirih Odlokov razdeljeni na PPCI/1 - Šmarje-Sap in PPCI/2 - Grosuplje, PPCI/3, I/4, I/6, I/7, I/8 - južno od Grosupljega, PPCI/5 - Polica in PPCI/9 - Ilova Gora. Vse štiri Odloke pa se s sprejemom Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za območje občine Grosuplje (v nadaljevanju Generalni PUP) nadomesti z enim samim Odlokom, ki bo zajemal celotno območje občine Grosuplje. Odlok je pripravljen v skladu s smernicami in mnenji soglasjedajalcev, ki so bili v postopku pozvani. Odlok je tako usklajen z zadnjo spremembo Plana 2004 z veljavno področno zakonodajo in s tem povezano novo prostorsko terminologijo ter s predlogom stališč do pripomb, ki o bile obravnavane na predhodni seji OS.

V gradivo v tekstualni in tabelarični obliki spadajo odlok, ki obsega 52 drobno tipkanih strani. Zraven sta dodani še tabela posebnih meril in pogojev na 51 A4 straneh, ki so prav tako sestavni del odloka ter kratka obrazložitev nekaterih določil predloga Odloka Generalnega PUP-a za območje občine Grosuplje. Seveda pa je treba k temu povedati tudi to, da h »kompletu« spada tudi grafični del, v katerem je natisnjen digitalno obdelano kartografsko gradivo.

Med javno razgrnitvijo in razpravami je bilo nato dodanih še nekaj dopolnitev z amandmaji. Pri rekonstrukciji državnih cest se občina seznani z državnimi načrti. V zvezi z oglaševanjem se lahko dopusti oglaševanje tam, kjer ni predvidena pozidava, čeprav zakon načeloma tega ne dopušča. Eden od amandmajev se je nanašal tudi na zidanje vogalov v vaških jedrih, kjer take zgradbe najbolj ne sodijo, zdaj pa bo menda tudi to dovoljeno. Z amandmajem so predlagali tudi gradnjo stanovanjskih objektov v vaškem zelenem robu. Eno od smiselnih določil pa je vsekakor varovanje pravic lastnikov kmetijskih objektov za izvajanje primarne kmetijske dejavnosti, saj se dogaja, da novopriiseljenci želijo zaustavljati primarno kmetijsko dejavnost v vaških in podeželskih okoljih. Za večje kmetijske in gospodarske objekte pa so po novem dopustna tudi manj stroga določila glede naklona streh.

RAZPRAVA

Franc Štibernik (LDS) predsednik odbora, je v zvezi z amandmaji povedal, da je bila debata na odboru za prostor precej široka. Načelno so ugotavljali, da nastaja kar precej neskladij s sprejetimi akti in nato z izvedenimi objekti v prostoru. Dodatno pa je opozoril tudi na neskladja v PUP-u z dejanskim stanjem na primer v zvezi s podrti dendrološko dediščino (znamenita in posebna drevesa!), kot so na primer divji kostanji pri nekdanjem vodnjaku pred Staro pošto, ki sta skupaj z vodnjakom vred »padla pred nedavnim«. PUP tudi ne upošteva spremembe lastništva pri gradu Brinje, saj ga lastniki najbrž niso kupili zato, da bi ga ohranjali kot kulturno stavbno dediščino. Prav tako je tudi z arheološko dediščino na Gradišnici nasproti Tabora Cerovo, ki ga je jugoarmija že pred desetletji »splanirala« (beri:uničila) pri izdelavi platoja za raketna izstrelišča.

(Na vprašanja je skušala odgovoriti pripravljalka PUP-a arhitektka **Marjeta Novšak** z Geodetskega zavoda v Ljubljani. Uvodoma je povedala, da PUP-i niso narejeni povsem na novo, temveč le povzemajo stare PUP-e. Pri delu so skušali predvsem varovati značilno pokrajinsko arhitekturo. Glede dediščine pa se je sklicevala na stare strokovne podlage, ki so jih pripravila pristojna ministrstva in dodala, da izdelovalci PUP-ov niso dolžni na terenu preverjati dejanskega stanja.)

Dušan Hočevar (SDS) je opozoril na neskladje med normativi, ki so že bili sprejeti pred desetletji, šele zdaj pa jih spravljamo v red. Hkrati pa uporabljamo izraze, ki ne držijo več. Želi pa si, da ne bi občini imeli preveč omejevanj in da je treba vpletati razvoj s potrebami ljudi. Tako se mu ne zdi smiselno omejevanje gradnje zaradi slabega kanalizacijskega omrežja, saj še vedno velja, da je treba tam, kjer ni kanalizacij, graditi neopustne greznice. (Novšakova: Leta 2001 je bil Mali Vrh glede tega še neresen.)

Izpostavil je tudi, da so pripravljenci PUP-ov nekaterim lastnikom namenili kar precej površin za pozidavo oziroma za prodajo, še vedno pa imajo otroci domačinov malo možnosti, da bi gradili na svojih, za pozidavo primernih parcelah. (Novšakova: Domačinom je bilo omogočeno po letu 2001 kar precej možnosti za pozidavo. Dodana pa je bila tudi možnost gradnje drugega manjšega objekta, v katerem je možno ločeno življenje dveh generacij, ali pa celo dozidava še ene etaže.)

Najširšo in najbolj poglobljeno razpravo ter precej replik pri tej točki je dal **Anton Perme** (SLS). Za začetek je dopolnil Franca Štibernika in dejal, da so na odboru za prostor sklenili, naj gre Generalni PUP v nadaljnjo obravnavo, ne pa tudi v sprejem.

Glede prostora, meni, da se je z njim v preteklosti dokaj neracionalno gospodarilo. Odlok je v marsičem nedosleden. Marsikatera bistvena področja niso razrešena, opredeljuje pa na primer plovnost po grosupeljskih potokih, kot da je to eden od pomembnih dejavnikov v našem prostoru.

Še posebej je izpostavil, da v njem niso opredeljene lokacije romskih naselij. (Novšakova je odgovorila s pavšalnim odgovorom, da smo z ustavo vsi državljani Republike Slovenije enačeni. Na Permetovo trditev, da je ena lokacija vendarle vrisana, dužena ga ne, pa se je izkazalo, da gre v tej problematiki za neurejene lastniške zadeve.)

V tem PUP-u ni opredeljeno niti, kdo je dolžan vrisovati v katastrske mape za regulirane oziroma spremenjene poteke poti, kanalov, energetskih vodov in podobno.

V njem niso zajete niti komasacije. (Novšakova: Navedeni posegi v prostor se lahko izvajajo v skladu s področnimi zakoni, izvajalci oziroma investitorji pa so dolžni poskrbeti za vrise v kataster. Komasacije se urejajo z ureditvenim načrtom in jih PUP ne pokriva. Še posebej s tem odgovorom Perme ni bil zadovoljen, saj bi morala biti pobudnik reševa-

nja te problematike po njegovem občina, ki najbolj ve, kje se je kaj izvajalo. O katastru pa zelo dobro ugotavlja, če ga nimamo urejenega, ne moremo dobro urejati niti prostora, in hkrati ugotavlja, da že 30 in več let obstajajo nekateri kanali, pa jih še ni nihče vrisal. – Teh kanalov niso »kopali« ljudje ali posamezni zainteresirani lastniki, temveč takratna občinska in državna politika o.p.).

Po njegovem je tudi zelo slabo razvidno, kaj so najboljša možna zemljišča in ostala kmetijska zemljišča. (Novšakova: 1. območje kmetijskih zemljišč se varuje kot najboljše kmetijsko zemljišče in je obvezno republiško izhodišče že od leta 1985.)

Ker je možno graditi športna igrišča, ga zanima, kako je mišljeno z dvojno rabo zemljišč na primer na kmetijskih zemljiščih, kjer se dopušča tudi rekreacija. (Novšakova: Na kmetijskih površinah se lahko gradijo samo »neagresivni« športni objekti, ostali so izvršeni pod stavbno zemljišče. Kmetijskih zemljišč praviloma ni dopustno ograjevati. Merila glede tega so zelo stroga. V področje dvojne rabe spadajo tudi peskokopi, ki pa jih je treba ograditi zaradi varnosti.)

Nadalje ga je zanimalo, kako naj bodo postavljeni stolpni silosi pod streho hleva, senika, ali kozolca, saj so za nekaj metrov višji na primer od njih. Postavitev silosa naj bi bila pogojena le s tem, da je postavljen v sklopu kmetije. (Novšakova: Zadeva se lahko vzame na znanje, vendar praviloma velja zapisano in se zato taki objekti rešujejo od primera do primera.)

V odloku je po njegovem premočno poudarjeno varovanje pred hrupom. Vsak traktor ob obratovanju oddaja več kot 60 db. Predlaga enak kriterij kot za obrt oziroma podjetništvo. (Novšakova: Prekoračene meje vrednosti hrupa so na kmetijah občasne.)

Glede golosekov bi po Permetovem moralo pisati, da jih je treba pogozditi, če se sami ne zarastejo. (Novšakova: Goloseki se urejajo po Zakonu o gozdovih, izvajanje poseka pa naj bi se izvajajo v skladu z gozdnogospodarskimi načrti.)

Glede novogradenj poljskih in gozdnih poti je Perme predlagal, naj se razširijo na 4 m, saj je 3,5 po njegovem premalo, ker se na taki poti ni mogoče srečevati s pešci in kolesarji z novimi traktorskimi priključki, ki so široki 3 m. (Novšakova: Tudi ta predlog se ne potrdi.)

Na vprašanje **Janeza Kozlevčarja** (NSI) o dostopih do parcel in infrastrukturnih objektov je Novšakova odgovorila, da morajo imeti vse zidljive parcele možnost dostopa, za javno infrastrukturo pa morajo biti sklenjene služnostne pogodbe. Prostozračnih elektro in drugih vodov na območjih varovanja značilnih krajinskih pogledov (vedut) ni dovoljeno graditi. Za vsak objekt kulturne in naravne dediščine pa je narejena popisna mapa, kjer je podrobneje navedeno, kaj se varuje. Tako je tudi z rojstno hišo Louisa Adamiča, pa čeprav je v PUP-u navedena samo graščina Priproče.

Jože Intihar (LDS) je pripomnil, da je v urbanih naseljih predvideno premalo parkirnih mest, a o tem nismo zasledili odgovora pripravljalk oziroma pristojnih z Občine.

Župan **Janez Lesjak** je apeliral, da bi morali svetniki čim prej sprejeti ta akt, saj je pritisk na prostor zelo velik. Še posebej je problem glede inšpekcij in če na Občini nimajo ustreznega akta, so zadeve še toliko bolj problematične.

Dejan Vuga (LDS) pa je zelo pragmatično utemeljil svojo obrazložitev glasu. Dejal je, da sicer ni pristaš velikih omejitev in da bi na podeželju bilo treba ščititi čudovite dolejske hiše, ki so večinoma v slabem stanju. Svetniki so si enotni kljub različnim pogledom na posamezne rešitve v prostoru. Vseeno pa podpira PUP v predlagani obliki.

REPLIKE

Anton Perme je ob županovih trditvah dejal, da je treba spet (po šestih letih priprav in poprav!) hiteti s sprejemanjem PUP-a. S strokovnjakinjo pa se ne namerava spopadati, saj zna vse lepo zaviti v celofan, na vsebinska vprašanja pa ni dobil pravih odgovorov. Zato je raje opozoril na nekaj napak v bližnji preteklosti, ki so se zgodile v prostoru največkrat zaradi hitrega sprejemanja na občinskem svetu. Na svetnike so iz vseh strani pritiskali (tudi župan), kako se mudi. Na koncu pa vsi s prstom kažejo samo na občinske svetnike kot glavne krivce za nered v prostoru.

Zdaj imamo tako skoraj na cesti zgrajen Mercator. Sončni dvori nimajo rešenega dostopa. Problemi z zadrževalnikom! Problem bo tudi s cesto skozi Jerovo vas, saj sta za vasjo predvidena še dva zazidalna načrta. Kje bodo vozili ljudje do teh novogradenj? Ali morda po preozki vaški cesti? Skoraj sredi naselja Grosuplje imamo odpad, pa samo zato, ker se z lastnikom ni hotel nihče Grosuplje pogovarjati. Kako bodo povezali vasi Peč ter Spodnje in Zgornje Duplice? Povrhu vsega pa je vse še v plovnem območju.

Repliciral je tudi v zvezi z romskimi lokacijami. Na eni strani se zatrjuje, da smo po ustavi vsi enaki, Perme pa trdi, če je vse po ustavi in zakonih, potem odlokov sploh ni treba. Če pa niso sposobni spregovoriti o reševanju romske problematike v prostoru, »nismo vredni, da sedimo tukaj« .

Župan Janez Lesjak je v bistvu pritrdil Permetu in nadaljeval z grosupeljskimi napakami, kot je na primer obvoznica, ki ni bila narisana. Prav PUP pa naj bi ščitil prostor pred nadaljnjimi napakami. Pri tem pa ga je »dopolnila« pripravljalka PUP-a in povedala, da je bila obvoznica vrisana v prostorskih izvedbenih načrtih. Obvoznico so zdaj vrisali v »nekem koridorju« 40-m pasu, ki pa ni vezan na idealno linijo. Je pa res, da je v vmesnih dokumentih ta črta »zginjla«. Hkrati je župan »pozabil« tudi projekt širitve železnice, ki je bil narejen pred približno četrto stoletja, kar je priznala tudi sama izdelovalka PUP-a.

Matjaž Trontelj (SLS) je dejal, da gre za dobro debato in da so na nekatera vprašanja odgovori le v celofan zavite nejasnosti. Tako je na primer bilo z gradnjo za domačine, ki večina ni imela možnosti zidati na domačih tleh. Naslednja zadeva, kjer je bila citirana celo Ustava, pa naj se ob pravicah Romov zahtevalo tudi dolžnosti. Za inšpekcijske službe pa je menil, da delujejo, ampak ne delujejo za vse enako, saj se pod pretvezo »širših družbenih« interesov spregledajo velike napake pri posegih v prostor.

SPREJEM ODLOKA GENERALNEGA PUPA

Pred glasovanjem je Anton Perme želel uveljaviti nekaj svojih amandmajskih predlogov, a je uspel uveljaviti le tistega, ki je govoril o vertikalnih stolpnih silosih kot sestavnem delu drugih gospodarskih objektov.

Glede širine poljskih cest pa je v odgovor Novšakova pojasnila, da takšno uveljavljanje ni mogoče uveljaviti po zakonu, jih pa je mogoče zgraditi po posebnem dogovoru, a ne gre več za kmetijske ceste. Podobno sta župan in Novšakova menila, da gre tudi za ostala vprašanja oziroma Permetove predloge.

Za odlok o generalnem PUP-u je nato glasovalo 13 svetnikov, 4 pa so bili proti.

ZA ZAKLJUČEK PA SPET MALO POKOMENTIRAJMO!

Morda bolj kot vsa razprava na tej seji občinskega sveta je bila zanimiva replika g. Permeta, ki jo je namenil pripravljalki Generalnega PUP-a: »Ga. Marjeta, oprostite! Vsaka vam čast! Imate moč in sposobnost. Zagotavljam pa vam, da bo danes ta odlok sprejet s kupom napak.« Če tukaj omenimo samo še to, da se je postopek pri pripravi in sprejemanju Generalnega PUP-a vlekel kar šest let, čeprav PUP ne opredeljuje novih pozidav (tako trdi župan!), ter vzporedno »balansiranje« prostorske zakonodaje v tem času, lahko med drugim ugotovimo, da Občina zdaj vendarle ima dokument, ki pa v ničemer ne bo izboljšal urejanja prostorskega razvoja. Drugače povedano: Šlo je le za sprejemanje še enega administrativnega dokumenta, ki ga je bilo treba po šestih letih zaključiti in plačati izvajalcu, dokument pa komaj sledi nekaterim velikim črnograditeljem in tistim, ki so izsilili gradnje velikih objektov. V prostoru pa se že marsikje pojavlja vrsta preglavic tudi zaradi konfuznega načrtovanja.

Že pred petnajstimi leti pa sem na to temo »javno« dejal, da so taki dokumenti »papirnati tigri«, ki služijo za zastraševanje malih in pohlevnih, veliki pa bodo spet delali po svoje. Tej ugotovitvi pritrjuje tudi pobuda Suzane Bužan, ki je iz svetniške razprave in replik zaključila, da bi vendarle bilo dobro, če bi svetniki (in ostali) dali pobude za novo prostorsko strategijo in prostorski red za leto 2007 (se pravi - časa je le še nekaj več kot eno leto!), za katero pa še nimajo strokovnih podlag niti navodil, kako naj bi se jih pripravilo. Glede na to, da bodo drugo leto volitve, ni realno pričakovati, da se bo na tem področju tudi kaj premaknilo. Ob razpravi pa sem imel ves čas občutek, da se ne ve, kdo naj bi bil odgovoren za prostorsko načrtovanje. Če pa k temu še dodamo, da se spet pripravlja nova prostorska zakonodaja, ob kateri bo treba precej bolj natančno opredeliti na primer namensko rabo prostora za skoraj vsako parcelo posebej, pa bo »veselica« z grosupeljskim prostorom še nekoliko bolj zanimiva.

Ob tokratnem sprejemanju pa čisto mirno lahko zapišem znani rek o vztrajno potujoči karavani in lajajočih psih, o GIGA panojih na kmetijskih zemljiščih čeprav jih zakon ne dopušča, o potrebnemu samoumevnemu seznanjanju občine z državnimi načrti in podobnih cvetkah pa ne bom ponavljal.

Jože Miklič

IZHODIŠČNA CENA STAVBENGA ZEMLJIŠČA – KOMUNLANI PRISPEVEK

Sklep o izhodiščni ceni za izračun sorazmernega dela stroškov opremljanja stavbnega zemljišča izven območja urejanja stavbnega zemljišča za občino Grosuplje

Marko Podvršnik je uvodoma pojasnil, da točka spada pod Urad za komunalno infrastrukturo. V Odloku o plačilu sorazmernega dela stroškov za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča na območju občine Grosuplje je določeno, da izhodiščno ceno za izračun sorazmernega dela stroškov opremljanja stavbnega zemljišča izven območja urejanja stavbnega zemljišča za občino Grosuplje določi Občinski svet Občine Grosuplje 31. decembra za prihodnje koledarsko leto. Odlok pa tudi določa, da se izhodiščna cena mesečno revalorizira z indeksom rasti drobnoprodajnih cen.

Sprejeti sklep, ki neposredno določa višino prispevka, pa pravi, da se izhodiščna cena revalorizira z indeksom drobnoprodajnih cen, tako da znaša 1. 10. 2005 2.062.550 sit. Predvidevajo, da se bo rast teh cen do konca leta mesečno zvišala 0,20 % in bo izhodiščna cena 1. 1. 2006 znašala 2.070.809 sit.

VPLIV NA PRORAČUN OBČINE GROSUPLJE:

LETO 2004	VELJAVNI PRORAČUN	REBALANS PRORAČUNA	REALIZACUA
ZAIDALNI NAČRTI IN DRUGA OBMOČJA UREJANJA	608.000.000 sit	608.000.000 sit	448.101.000 sit
LETO 2005	VELJAVNI PRORAČUN	REBALANS PRORAČUNA	REALIZACIJA do 31. 10. 2005
ZAIDALNI NAČRTI IN DRUGA OBMOČJA URBANJA	418.818.000 sit	404.613.000 sit	183.784.000 sit

Vpliv prihodkov na proračun za sorazmerni del stroškov za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča v območju urejanja in izven urejanja na občini težko napovejo, ker je višina odvisna od vlog investorjev.

Nekateri svetniki so v razpravi sicer opozorili na nekatere nejasnosti pri načinu izračuna in na koncu s 13 glasovi za in 4 proti potrdili sklep o 4,37 % revalorizirani višini komunalnega prispevka za leto 2006.

Jože Miklič

OBČINSKI SVET IN ODBORI

35. redna seja OS Občine Grosuplje - sreda, 30. novembra 2005

KREDIT ZA PLAČE V VRTCIH

Sklep o izdaji soglasja Vzgojnovarstvenemu zavodu Kekec Grosuplje za najetje kratkoročnega kredita

PREDSTAVITEV

Jelka Kogovškova je povedala, da mora Vzgojnovarstveni zavod Kekec po določilih kolektivne pogodbe izplačati delavcem razliko v plačah v višini 6.300.000 sit, ki jim je pripadala od 1. 7. 2005 dalje do 31. 12. 2005. Zavod bi rad do sprejetja novih cen programov najel kratkoročni premostitveni kredit, za katerega pa po zakonu o financiranju občin potrebuje soglasje ustanovitelja. Sredstva za vračilo glavnice in plačilo obresti naj bi zavod zagotovil s povečanjem cen programov, ki bodo veljale od 1. 1. 2006 dalje.

RAZPRAVA

Janez Pintar (SDS) je kot predsednik odbora za družbene dejavnosti povedal, da se je na odboru pojavila dilema, zakaj niso bila sredstva planirana že doslej. Po županovem pojasnilu pa so na odboru soglasno z 9 glasovi sprejeli sklep, da zavod lahko najame kredit.

V razpravi je večina svetnikov imela pomisleke v zvezi z vnaprejšnjim potrjevanjem še ne obravnavane nove podražitve vrtca. Dr. **Dušan Ivan Lavrič** (SD) pa se je začudil nad najemom kredita in vprašal, kaj se bo zgodilo, če svetniki predvidenega povišanja cen ne bodo povečali? Kaj pa racionalizacija? Podobno je o »zadolžnem« sklepanju v prihodnost podvomil tudi **Matjaž Trontelj** (SLS), čeprav se mu najetje kredita ne zdi sporno. O takem sklepanju je enako menil tudi mag. **Božo Predalič** (SDS) in predlagal, če ne bi bilo bolje, da bi pri točki dnevnega reda, ki je sledila na isti seji, denar zagotovili ob rebalansu proračuna, s čemer se je strinjal tudi dr. **Peter Verlič** (SDS).

Jože Intihar (LDS) pa je v besedni dramaturgiji zanihal od trditve na eni strani, da v sklepu ni nobene logike, prek vrhunca, da v vrtcu ni bilo narejene nobene racionalizacije, do zaključka, da sprejema sklep samo zato, ker ga mora.

Aleš Medved (LDS) pa je (tudi po mnenju dr. Lavriča in mag. Predaliča) demagoško pred kamerami predlagal, naj bi denar zagotovili iz točke dnevnega reda, ki so jo nato svetniki obravnavali po tej točki, ki je bila namenjena potrditvi Pravilnika o plačah in drugih prejemkih občinskih funkcionarjev, članov delovnih teles občinskega sveta ter članov drugih občinskih organov v občini Grosuplje.

V dodatni razlagi je župan **Janez Lesjak** spomnil svetnike, da so na eni od predhodnih sej sprejemali podražitve vrtčevskih uslug, pa svetniki niso sprejeli predlagane podražitve. Zato se je ta "razlika" zdaj vrnila ponovno na mizo svetnikom v odločanje in gre le za popravek predhodnega sklepa občinskega sveta, kar z drugimi besedami pomeni, da je bilo sklepanje brezpredmetno, saj morajo nato svetniki z obrestmi vred potrjevati razliko. Vrtec ima vse predpisano – od plač, normativov in kot takšen ne more ničesar racionalizirati izven zakonodaje.

V zvezi z najemom kredita je **Jože Šircelj** (NKG) predlagal, naj bi na občini poskrbeli za najem najugodnejšega kredita pri najmanj treh konkurenčnih bankah.

SPREJEM SKLEPA

Dr. Verlič je nato umaknil svoj predlog, **Marko Podvršnik** pa je predlagal kompromisni predlog, da naj bi zavod kredit najel v skladu z Zakonom o javnih naročilih. Sredstva za vračilo glavnice in obresti kredita pa naj bi vrnil skupaj z ustanoviteljem.

Za spremenjeni sklep je glasovalo 22 svetnikov, enako tudi za sklep v celoti.

Jože Miklič

35. redna seja OS Občine Grosuplje - sreda, 30. novembra 2005

Izhodišče plačam ostalih občinskih funkcionarjev: ŽUPANOVA PLAČA

Pravilnik o plačah in drugih prejemkih občinskih funkcionarjev, članov delovnih teles občinskega sveta ter članov drugih občinskih organov v občini Grosuplje

PREDSTAVITEV

V obrazložitvi je **Marko Podvršnik** svetnikom pojasnil, da je bilo v zadnjem času sprejetih toliko spremenjenih zakonov, ki urejajo javne plače, nadomestila in druge prejemke javnih funkcionarjev, da ni bilo smiselno spreminjati starega pravilnika, temveč so sestavili novega. Osnutek pravilnika je bil v gradivu priložen že za prejšnjo sejo občinskega sveta, pa so ga umaknili z dnevnega reda z obrazložitvijo, da niso uspeli pripraviti še vsega gradiva. S tem pravilnikom je določena plača župana, ki je večinoma osnova plačam ostalih občinskih funkcionarjev.

VSEBINA PRAVILNIKA

Splošne določbe

Za ureditev plač in delovnih razmerij občinskih funkcionarjev se smiselno uporabljajo določbe Zakona o funkcionarjih v državnih organih in določbe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, če Zakon o lokalni samoupravi ne določa drugače.

Za opravljanje občinskih funkcij imajo občinski funkcionarji pravico do plače, če funkcijo opravljajo poklicno oziroma do plačila za opravljanje funkcije, če funkcijo opravljajo nepoklicno.

Članom delovnih teles občinskega sveta, ki niso člani občinskega sveta, ter članom nadzornega odbora pripadajo sejnine oz. nagrade za njihovo delo, ki se oblikujejo na podlagi tega pravilnika.

Članom volilnih organov (občinska volilna komisija, volilne komisije krajevnih skupnosti in volilni odbori) pripada nadomestilo v skladu z Zakonom o lokalnih volitvah.

Plače oziroma plačila za opravljanje funkcije se določijo z odstotki od plače župana za poklicno opravljanje funkcije, brez njegovega dodatka za delovno dobo.

Sejнина v celoti pripada upravičencem (članom občinskega sveta, predsedniku in članom nadzornega odbora, članom komisij in odborov občinskega sveta, članom štaba civilne zaščite ter članom drugih odborov in komisij občinskega sveta, ki jih imenuje občinski svet ali župan) pod pogojem, da so na posamezni seji navzoči vsaj 1/2 časa trajanja seje, do 1/2 trajanja seje, ki je predvidena po Poslovniku občinskega sveta, pa upravičencem pripada polovični znesek (50 %) sejnine.

Kadar komisija ali odbor občinskega sveta opravi namesto seje oziroma poleg seje delo na terenu, ki traja do 2 uri, se članom odbora ali komisije za terensko delo plača oziroma nadomestilo za opravljanje funkcije obračuna v višini 50 % plače oziroma plačila za opravljanje funkcije, ki mu po tem pravilniku pripada za udeležbo na seji. V primeru, da delo na terenu traja več kot 2 uri, pripada upravičencem celotna sejnina.

Plača oziroma del plačila za opravljanje funkcije občinskega funkcionarja je pravica, ki mu gre praviloma na podlagi sklenjene pogodbe o delu.

Delovno razmerje občinskih funkcionarjev, ki opravljajo funkcijo nepoklicno, je delovno razmerje za določen čas v skladu z zakonom, sklenjeno brez razpisa za čas, daljši od polnega delovnega časa. Občinskemu funkcionarju se izda odločba o plači ob sklenitvi delovnega razmerja. Če se z občinskim funkcionarjem ne more skleniti delovnega razmerja, se plačilo za nepoklicno opravljanje občinske funkcije izplačuje kot prejemek na podlagi mandatne pogodbe, dosežen od prevzema opravljanja storitev in poslov na drugi podlagi.

Delodajalcu, kjer je občinski funkcionar, ki opravlja funkcijo nepoklicno,

ODGOVORI NA VPRAŠANJA SVETNIKOV

A. Medved je postavil vprašanja:

- Če je bil narejen kakšen nov izračun, da bo smetišče v Špajl dolini zadostovalo za nadaljnjih 25 let, saj ima občina veliko novih priseljencev in novih gospodarskih objektov?

ODGOVOR: Izračun kapacitete Centra za ravnanje z odpadki Špaja dolina je v maju 2005 izvedlo Javno komunalno podjetje Grosuplje d. o. o.

Lokacija	Kapaciteta po projektu	Doba deponiranja po projektu	Dejansko deponirani odpadki od 1/2001 do 3/2005	Dejansko predvidena doba deponiranja
I. faza (do 1. berme)	118. 000 m ³	15 let	43.600 m ³	(2001 - 2011) 10 let
II. faza (do 2. berme)	1 75.000 m ³		-	(2011 - 2026) 15 let

Glede na trenutno doseženo zasedenost I. faze deponijskega polja se predvideva dejanska doba deponiranja na I. in II. fazi 25 let oziroma do leta 2026. Pri izračunu

kapacitete je bilo upoštevano že uvedeno večje ločevanje odpadkov na izvoru in do 10 % povečanje števila prebivalcev v vseh treh občinah.

Projekt predvideva še gradnjo III. faze deponijskega polja, za katerega kapaciteta še ni natančno numerično določena, predvidena pa je doba odlaganja 15 let, to je do leta 2041.

- Če ima občina kakšen načrt za deponijo nevarnih odpadkov ter kako so koncesije za ravnanje z nevarnimi odpadki podeljene?

ODGOVOR: Deponija nevarnih odpadkov v Občini Grosuplje ni predvidena. V naši občini dvakrat letno poteka akcija zbiranja nevarnih odpadkov, ki jih po naročilu Javnega komunalnega podjetja Grosuplje d.o.o. na določenih mestih zbira podjetje Kemis d.o.o., Kajuhova 4, Radomlje. Navedeno podjetje je pooblaščen zbiralec nevarnih odpadkov Ministrstva za okolje, prostor in energijo RS. Zbrane odpadke Kemis d.o.o. odpelje v nadaljnjo predelavo ali pa poskrbi za njihovo uničenje. Med letom je nevarne odpadke možno oddati v Centru za ravnanje z odpadki Špaja dolina, kjer ima Kemis d.o.o. postavljen poseben zbiralni zabojnik. Tudi tako zbrane nevarne odpadke odpeljejo in predajo v nadaljnjo predelavo oziroma uničenje.

- Kdaj bo cesta k Zdravstvenemu domu Grosuplje ponovno popravljena in asfaltirana ter kakšni so vzroki, da cesta še ni asfaltirana, saj je trenutno cesta z vidika varnosti nevarna?

ODGOVOR: Cesta k Zdravstvenemu domu Grosuplje je v tem času že popravljena in asfaltirana. Vzrok za odloženo asfaltiranje je bila zasedenost asfalterskih podjetij, saj so jim letošnje neugodne vremenske razmere onemogočile planirano delo preko glavne gradbene sezone.

Mag. B. Predalič
je dejal, da je bilo v času pred referendumom o zakonu o RTV veliko plakatiranja v občini Grosuplje. Želel je pisno poročilo o tem, koliko je komunalni inšpektor zaznal nepravilnega plakatiranja, koliko odločb je izdal in kakšne so bile sankcije.

ODGOVOR: Na Občino Grosuplje v času pred referendumom o zakonu o RTV ni bila podana nobene uradna prijava v zvezi z kršitvijo Odloka o oglaševanju v občini Grosuplje. Komunalni inšpektor je opravil inšpekcijski ogled na podlagi informacije enega izmed svetnikov in v konkretnem primeru ugotovil kršitev. V inšpekcijskem postopku ni bilo moč ugotoviti, kdo je bil naročnik oziroma kdo je postavitev plakatnih tabel naročil. Eno izmed tabel je inšpektor osebnoma odstranil, ostale pa so odstranili delavci Javnega komunalnega podjetja Grosuplje.

Pripravi:Urad za komunalno infrastrukturo

v rednem delovnem razmerju, in ki uveljavlja pravico do povračila plačila članom delovnih teles občinskega sveta za posamezno sejo delovnega telesa pripada sejnina, ki znaša 20 % od najvišjega možnega zneska plačila za opravljanje funkcije člana občinskega sveta.

Članom delovnih teles občinskega sveta, ki niso člani občinskega sveta, se za opravljanje dela v komisiji ali odboru občinskega sveta določi nagrada v obliki sejnine, ki se izplača za udeležbo na seji kot prejemek od prevzema opravljanja storitev in poslov na podlagi sklepa o imenovanju in v skladu z evidenco opravljenega dela, ki jo vodi občinska uprava.

Vsem članom delovnih teles občinskega sveta za posamezno sejo delovnega telesa pripada sejnina, ki znaša 20 % od najvišjega možnega zneska plačila za opravljanje funkcije člana občinskega sveta.

Sejnine in nagrade

Predsednik in člani nadzornega odbora občine imajo pravico do nagrade v višini največ 7 % plače župana za predsednika oziroma največ 5 % plače župana za člana. Nagrade ne smejo niti mesečno niti letno preseči najvišjega možnega zneska.

Člani volilnih organov imajo ob vsakih volitvah pravico do enkratnega nadomestila, ki se izplača na podlagi sklepa oziroma odločbe o imenovanju. Predsednik, tajnik in člani občinske volilne komisije imajo za opravljanje dela v zvezi z izvedbo lokalnih referendumov in volitev v skladu z Zakonom o lokalnih volitvah pravico do nadomestila za opravljanje funkcije.

Predsednik občinske volilne komisije ima ob vsakih splošnih volitvah pravico do nadomestila v višini povprečnega mesečnega izplačila plačila za poklicno opravljanje funkcije župana. Namestnik predsednika in tajnik občinske volilne komisije imata ob vsakih splošnih volitvah pravico do nadomestila v višini povprečnega mesečnega izplačila plačila za poklicno opravljanje funkcije župana.

Člani občinske volilne komisije in njihovi namestniki imajo ob vsakih splošnih volitvah pravico do nadomestila v višini 20 % povprečnega mesečnega izplačila plačila za poklicno opravljanje funkcije župana.

Predsednik in člani volilnih odborov in volilnih komisij krajevnih skupnosti ter njihovi namestniki imajo ob vsakem glasovanju pravico do nadomestila v znesku dveh dnevnic za službeno pot v državi, ki traja nad 12 ur, do katere so upravičeni zaposleni v občinski upravi.

Predsedniki volilnih odborov in komisij krajevnih skupnosti so upravičeni tudi do povračila potnih stroškov.

Predsednikom svetov krajevnih skupnosti se izplača letna nagrada za opravljeno delo. Merilo za višino nagrade je velikost posamezne krajevne skupnosti, število prebivalcev v posamezni krajevni skupnosti in število članov sveta krajevne skupnosti, osnova za obračun pa je enkratna povprečna neto mesečna plača na zaposlenega v Republiki Sloveniji za mesec junij tekočega leta.

Krajevne skupnosti se razdelijo v naslednje skupine:

1. skupina: KS Grosuplje 100 %,
2. skupina: KS Šmarje-Sap in KS Št. Jurij 80 %,
3. skupina: KS Mlačevo, KS Polica, KS Račna in KS Žalna 60 %,
4. skupina: KS Illova Gora, KS Spodnja Slivnica in KS Škocjan 40 %.

Letna nagrada se izplača v drugi polovici leta, najkasneje do 30. novembra tekočega leta, največ do višine, določene v prejšnjem odstavku tega člena.

Predsednik krajevne skupnosti se lahko odloči, da nagrado oz. del svoje nagrade prepusti podpredsedniku, tajniku ali drugemu članu krajevne skupnosti.

Ostalim članom krajevne skupnosti se izplača letna nagrada v višini 15 % od določene nagrade, ki po tem členu pripada predsedniku, pod pogojem, da je navzoč vsaj na polovici sej Sveta krajevne skupnosti v tekočem letu.

Iz tega sledi, da lahko prejme predsednik KS Grosuplje približno 170.000 sit neto na leto, člani sveta pa 15 % tega zneska. Ostalim predsednikom in članom sveta pa sorazmerno manj glede na gornje določbe.

Povračila, nadomestila in drugi prejemki

Funkcionarji imajo pravico do povračil, nadomestil in drugih prejemkov v skladu s predpisi, ki urejajo te pravice.

RAZPRAVA

Predsednik KVIAZA mag. **Božo Predalič** (SDS) se je zahvalil za korektno sodelovanje vsem, ki so sodelovali pri oblikovanju pravilnika. Dodal pa je, da so predlagali nekaj sprememb (ki smo jih že selektivno vnesli v navedeno besedilo zgoraj).

Župan **Janez Lesjak** je nato natresel nekaj o plačah in kako je treba skrbeti za narodov blagor ter kako je proti privilegijem, ki jih občinski funkcionarji dobijo z demokratično izvolitvijo. Nato sta imela župan in mag. Božo Predalič nato še nekaj »demokratičnih pripricavanj«, vendar nismo prepričani, kdo je koga bolj prepričal. **Dušan Hočevar** (SDS) pa je na koncu dodal, da je osnova za izračun vseh ostalih plač vendarle županova plača.

Aleš Medved (LDS) pa je zato, ker je, pač, na predhodni točki dnevnega reda pred kamerami pozival, naj bi denar za plače v vrtcih zagotovili iz plač občinskih funkcionarjev, vztrajal pri svojem. Zraven je dodal še nekaj misli iz nekdanjih temeljev socialne moralke. Na koncu sicer ni podprl tega pravilnika, plači pa se prav tako pred kamerami (še) ni odrekel.

SPREJEM PRAVILNIKA

Predlog KVIAZA o povišanju sejnine za 50 %, če seja traja več kot 6 ur, je podprlo 16 svetnikov, 5 jih je bilo proti. Osnutek pravilnika je nato podprlo 17 svetnikov, 3 so bili proti. Potem so pohiteli s prekategorizacijo osnutka v predlog. Pravilnik je nato podprlo 16 svetnikov in 2 sta bila proti.

Jože Miklič

ŠTUDIJSKI KROŽEK - EKOLOGIJA

V okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje imamo tudi že 10. ŠTUDIJSKI KROŽEK – EKOLOGIJA.

Na dosedanjih dveh srečanjih nekaj članov z mentorjem g. Stanetom Peterlinom smo nekako določili okvirna področja, o katerih se bomo v bodoče resneje pogovarjali: vode, okolica, »smeti«, znamenitosti in spomeniki, narava in značilnosti.

Imeli bi tudi več izletov oz. ogledov posameznih področij.

Ekologija je sicer zelo odprt in širok pojem. Zato upamo, da nam »snovi« ne bo zmanjkalo. Tudi na pridružitve novih somišljenikov računamo.

Naslednje srečanje v študijskem krožku EKOLOGIJA bo v sredini januarja.

In še mimogrede: če bo kdo /še/ odvrgl nerabljen gospodinjski stroj ali avto z vsemi tekočinami v bližnjo grapo, ali »vidno« onesnažil reko, potok, ga bomo lahko »javno opozorili«. Tudi npr. lastnike oz. sprehajalce svojih štirinožcev, če bodo »kupčke« svojih ljubljencev na cestah, potkah ali otroških igriščih le ponosno opazovali, ne da bi jih npr. pobrali z vrečko.

Marjan Trobec

LETNI PLAN ODVOZA KOMUNALNIH IN NEVARNIH ODPADKOV V LETU 2006 ZA OBČINO GROSUPLJE

I. ODVOZ MEŠANIH KOMUNALNIH ODPADKOV:

Mešane komunalne odpadke bomo odvažali vsak dan, od ponedeljka do petka, ne glede na praznike.

Ponedeljek	Pod gozdom, Stritarjeva, Brvace, Kandučeva c., vse Stranske poti I., II., III., Bevkova cesta, Dvori, Preska, ter vse šole, vrtci in bloki v Grosupljem, Trubarjeva in Levstikova c. ter Kolodvorska ulica.
Torek	Taborska c., Industrijska c., Ul. Toneta Kralja, Kosovelova ulica, vse Veselove ter Jurčičeve ceste, Tovarniška c., Zupančičeva c., Jahlova c., Kovačičeva c., Partizanska c. – južna stran, Pri nadvozu, Cesta na Krko, KS Spodnja Slivnica, KS Ilova Gora, KS Račna, Luče, Velika Loka in Žalna.
Sreda	Brinje I., II., Murnova c., Ljubljanska c., Pod Jelšami, Prešernova, Šuligojeva, Kozakova, Rodečeva, Vodnikova c., Slomškova, Ob Grosupeljščici, Ul. Ane Galetove, Pri mostu, Erjavčeva, Seliškarjeva ter Kozinova c., Cesta Cankarjeve brigade, Hribarjeva c., Jerova vas, Za gasilskim domom, Adamičeva c., (od križišča z Ljubljansko c. proti vasi Spodnje Blato), Gasilska c., Rožna dolina, KS Šmarje-Sap brez naselja Zgornja Slivnica.
Četrtek	Sončni dvori, Brezje pri Grosupljem, Hrastje, Spodnje Blato, Gatina, Praproče, vse šole vrtci in bloki v Grosupljem ter Zdravstveni dom, KS Št. Jurij, KS Škocjan.
Petek	Pod hribom c. in Hribska pot, Prečna pot, Partizanska c. (desna stran), Obrtniška c., M. in V. Mlačevo, Lobčec, Zagradec, Plešivica, KS Žalna, Perovo, Zgornja Slivnica, Luče in KS Polica.

II. ODVOZ ORGANSKIH ODPADKOV:

Organske odpadke bomo, ne glede na praznike, v poletnem času odvažali enkrat na teden, v zimskem času pa enkrat na 14 dni.

Torek	naselje Grosuplje - severno od Adamičeve c., Brvace, Perovo, Jerova vas, Sp. Blato, Praproče, Zagradec, V. Mlačevo (prvi odvoz 10. 1. 2005).
Četrtek	naselje Grosuplje - južno od Adamičeve c., naselje Šmarje-Sap.
Petek	naselje Sela pri Šmarju, Cikava, Brezje pri Grosupljem.

III. ODVOZ LOČENO ZBRANIH ODPADKOV

Ponedeljek	papir (tedenski odvoz)
Torek	embalaža (tedenski odvoz)
Četrtek	steklo (odvoz na 14 dni, s pričetkom 5. 1. 2006)

IV. ODVOZ KOSOVNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

POMLADANSKI ODVOZ

Sreda	29. 3. 2006	KS Račna, KS Ilova Gora, KS Sp. Slivnica
Četrtek	30. 3. 2006	KS Mlačevo, KS Žalna,
Petek	31. 3. 2006	KS Št. Jurij, KS Škocjan
Ponedeljek	3. 4. 2006	KS Polica, KS Grosuplje - okolica
Torek	4. 4. 2006	Grosuplje naselje – severno od Adamičeve ceste
Sreda	5. 4. 2006	Grosuplje naselje – južno od Adamičeve ceste
Četrtek	6. 4. 2006	KS Šmarje–Sap

JESENSKI ODVOZ

Sreda	27. 9. 2006	KS Račna, KS Ilova Gora, KS Sp. Slivnica
Četrtek	28. 9. 2006	KS Mlačevo, KS Žalna,
Petek	29. 9. 2006	KS Št. Jurij, KS Škocjan
Ponedeljek	2. 10. 2006	KS Polica, KS Grosuplje - okolica
Torek	3. 10. 2006	Grosuplje naselje – severno od Adamičeve ceste
Sreda	4. 10. 2006	Grosuplje naselje – južno od Adamičeve ceste
Četrtek	5. 10. 2006	KS Šmarje–Sap

V. PREVZEM NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

POMLADANSKI PREVZEM

Torek	11. 4. 2006	Polica - parkirišče pri družbenem domu	14,00 - 15,00
Torek	11. 4. 2006	Mala vas pri Grosupljem - parkirišče za družbenim domom	15,30 - 17,00
Torek	11. 4. 2006	Veliko Mlačevo - parkirišče pri gasilskem domu	17,30 - 19,00
Sreda	12. 4. 2006	Grosuplje - parkirišče pri sodišču	14,00 - 16,00
Sreda	12. 4. 2006	Šmarje-Sap - parkirišče pred družbenim domom	16,30 - 18,30

JESENSKI PREVZEM

torek	10. 10. 2006	Polica - parkirišče pri družbenem domu	14,00 - 15,00
torek	10. 10. 2006	Mala vas pri Grosupljem - parkirišče za družbenim domom	15,30 - 17,00
torek	10. 10. 2006	Veliko Mlačevo - parkirišče pri družbenem domu	17,30 - 19,00
sreda	11. 10. 2006	Grosuplje - parkirišče pri sodišču	14,00 - 16,00
sreda	11. 10. 2006	Šmarje-Sap - parkirišče pred družbenim domom	16,30 - 18,30

VI. CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI ŠPAJA DOLINA

Center za ravnanje z odpadki v Špaji dolini obratuje v letnem času (16. 3. do 14. 11.) od ponedeljka do vključno sobote od 7. do 20. ure, v zimskem času (15. 11. do 15. 3.) pa od 7. do 17. ure. Ob nedeljah in praznikih je Center za občane zaprt.

Občani lahko kot fizične osebe v obratovalnem času v Center brezplačno oddajo sledeče odpadke:

- organske odpadke, ki se odložijo na ploščad za kompostiranje,
- ločeno zbrane odpadke (steklo, papir, embalaža), ki se odložijo v 5 m³ zabojnike,
- kosovne odpadke, ki se odložijo na ploščad za zbiranje kosovnih odpadkov,
- lesne odpadke, ki se odložijo na ploščad za kompostiranje ali na deponijo - odvisno od obdelave lesa,
- nevarne odpadke, ki se odložijo v zabojnik za nevarne odpadke,

vendar le od 7 do 15 ure.

Proti plačilu pa se v Center lahko oddajajo tudi:

- mešani komunalni odpadki, ki se odložijo na deponijo,
- gradbeni odpadki in sicer do 350 kg/dan, vendar ne več kot 5000 kg/leto/gospodinjstvo.

Vsi ostali povzročitelji, to so fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo s poslovno dejavnostjo, morajo strošek odlaganja vseh zgoraj navedenih pripeljanih odpadkov v center plačati. Sprejem gradbenih odpadkov pa za njih ni dovoljen.

O vseh morebitnih spremembah plana odvoza mešanih ali ločeno zbranih komunalnih odpadkov in o drugih novostih vas bomo obveščali v lokalnem časopisu in na lokalnem radiu.

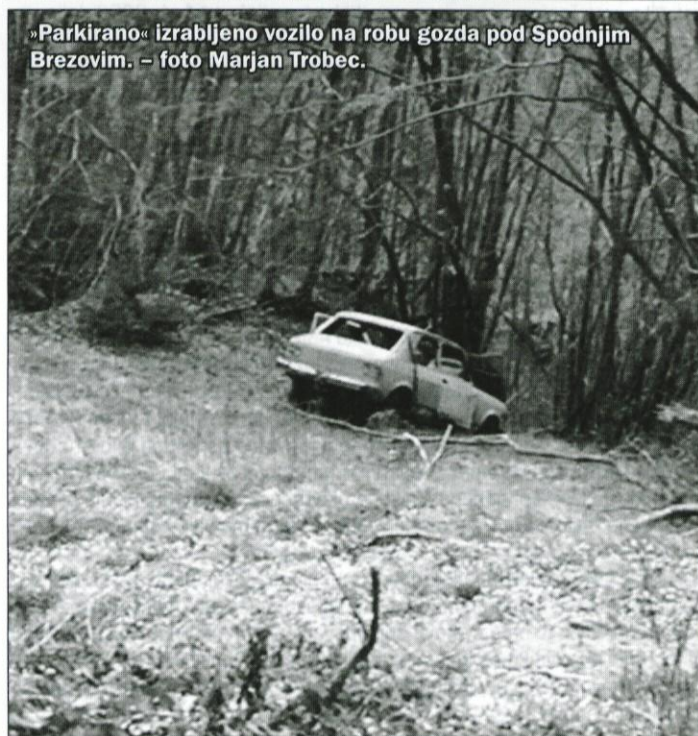
VII. PRIKAZ ODLOŽENIH IN LOČENO ZBRANIH ODPADKOV

Izraženo v kg in velja za vse tri občine:

	2001	2002	2003	2004	2005
1. Odloženi komunalni odpadki v deponijo	9.315.303	11.914.748	11.836.706	13.174.542	12.352.330
2. Ločeno zbrani odpadki:					
a) kosovni odpadki (2x letno):	369.096	360.100	500.300	156.280	171.860
b) nevarni odpadki	0	5.662	10.596	12.347	8.292
c) ekološki otoki:					
papir	68.400	68.960	91.220	184.630	386.480
steklo	24.260	26.780	12.880	61.180	142.600
kovine	16.920	11.840	43.140	9.620	v kosovnih
embalaža	0	0	0	23.920	81.620
d) organski odpadki:	0	0	152.740	972.660	1.429.940
Skupaj zbrani odpadki:	9.793.979	12.388.090	12.647.582	14.595.179	14.573.122
Ločeno zbrani odpadki skupaj:	478.676	473.342	810.876	1.420.637	2.220.792
Odloženi odpadki v deponijo skupaj:	9.315.303	11.914.748	11.836.706	13.174.542	12.352.330
% ločeno zbranih frakcij:	4,89	3,82	6,41	9,73	15,24

Naplavljeno besbago pred mostičkom Malo Mlačevo je prineslo iz zgornjega toka Grosupeljščice.

»Parkirano« izrabljeno vozilo na robu gozda pod Spodnjim Brezovim. – foto Marjan Trobec.

naša prihodnost je čisto okolje

**ločeno
zbiranje
odpadkov**

javno komunalno podjetje grosuplje

Za mesec december 2005 smo upoštevali enako količino odpadkov kot lansko leto za isti mesec.

Iz spodnje tabele je razvidno, da smo v letu 2005, na izvoru ločeno zbrali že 15,24% vseh odpadkov. S tem smo zmanjšali količino odloženih odpadkov na deponijo, zato za mesec november 2005 nismo zaračunali okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov.

Želimo si, da bi tudi v bodoče skupaj z vami skrbeli za čisto in zdravo okolje.

**VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM
PARTNERJEM VOŠČIMO VESEL BOŽIČ
IN SREČNO NOVO LETO 2006.**

**JAVNO KOMUNALNO PODJETJE
GROSUPLJE**

REPUBLIKA SLOVENIJA
Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko
1501 Ljubljana, Kotnikova 28,
telefon: 01 43 41 510; telefax: 01 43 41 538
Šifra: 15-817/05 017-7/2005-96
Datum: 27.10.2005

OBČINA GROSUPLJE - ŽUPAN, OBČINSKI SVET

Zadeva: **Ponovni poziv k izvajanju odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije Zveza: Stališče Odbora Vlade RS za državno ureditev in javne zadeve, z dne 20. 9. 2005**

Spoštovani!

Ustavno sodišče je v odločbi U-4315/02, z dne 3. 10. 2002, zapisalo, da so statuti Občine Beltinci, Občine Grosuplje, Občine Krško, Občine Semič, Občine Šentjernej in Občine Trebnje v neskladju z Zakonom o lokalni samoupravi, ker ne določajo, da so člani občinskih svetov tudi predstavniki romske skupnosti. Občine so bile dolžne nezakonitost odpraviti v roku 45 dni od prve seje novoizvoljenih občinskih svetov in razpisati volitve članov občinskih svetov, predstavnikov romske skupnosti, če na rednih volitvah v letu 2002 niso zagotovile izvolitev predstavnikov, določenih s statuti, po določbah Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št.72/93, 7/94, 33/94, 61/95, 79/95 in 51/02), ki veljajo za predčasne volitve, v roku 30 dni po objavi Statutov v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ker Občina Grosuplje kot edina ni izvršila odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 105/02) vas ponovno pozivamo:

- da Statut Občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 36/02) čimprej uskladite z Zakonom o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00, 51/02 in 72/05) in delu, kjer se določa, da ima romska skupnost svojega predstavnika v občinskem svetu,
- da imenujete posebno komisijo za sestavo volilnega imenika državljanov Republike Slovenije, pripadnikov romske skupnosti, ki živijo v občini Grosuplje in posebno volilno komisijo,
- da razpišete volitve za člana občinskega sveta, predstavnika romske skupnosti v občini Grosuplje.

Poudarjamo, da je Ustavno sodišče Republike Slovenije odločbo neposredno naslovilo na Občino Grosuplje. Načelo pravne države in v tem okviru načelo ustavnosti in zakonitosti terja od naslovljenca odločbe, da ravna skladno z njo. Odločbe ustavnega sodišča so obvezne, kar pomeni, da z objavo odločbe velja »erga omnes«. Organ, ki mu ustavno sodišče naloži izvršitev, je dolžen odločbo izvršiti. To velja tako za državne organe kot za organe lokalne skupnosti. Odklanjanje izvršbe odločbe ustavnega sodišča je v demokratični pravni državi nepojmljivo.

Prosimo, da nas o izvedbi odločbe Ustavnega sodišča tekoče obveščate. S spoštovanjem,

Pripravil: **dr. Dušan Verbič** **M.P.** **Franci Rokavec, državni sekretar**

PREVENTIVNA KONTROLA HITROSTI

Primerna hitrost nedvomno pripomore k varni vožnji in ni nujno, da je voznik vedno, kadar prekorachi dovoljeno hitrost, za to tudi kaznovan. V tujini že precej časa poznajo merilce hitrosti oziroma opozorilne table, ki vozniku sporočajo, kako hitro se je peljal na določenem odseku ceste in ga s tem opozorijo, če je vozil prehitro.

Naprava, ki smo jo postavili v Grosupljem, ima vgrajen Dopplerjev radar in izredno natančno prikazuje dejansko hitrost vozila ali prekoračeno hitrost, odvisno od izbire programa. Na razdalji od 100 do 150 metrov izmeri hitrost avtomobila in rezultat prikaže na tabli. Merilec hitrosti je namenjen akcijam za umirjanje hitrosti, ki jih organizira občinski svet za vzgojo in preventivo ter morebitne druge organizacije. Služi kot opozori-

lo na dejansko hitrost in s tem vpliva na bolj odgovorno ravnanje voznikov in na dosledno upoštevanje omejitev v okolici vrtcev, šol, igrišč in na drugih kritičnih cestnih odsekih.

Vse prevečkrat smo tudi v naši občini priča neupoštevanju omejitve hitrosti, ki se včasih tudi tragično konča. Z željo, da bi v občini izboljšali varnost prometa na kritičnih mestih, smo se odločili za merilec hitrosti, ki se v cestnem prometu pojavlja od leta 2004. Z zbiranjem podatkov o številu vozil in njihovih hitrostih na določenih cestah se bomo v pristojnih občinskih službah za varnost prometa lažje odločali o varnostnih ukrepih.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
Občine Grosuplje, Marina Štrus

PODELJENE OBČINSKE ŠTIPENDIJE ZA NADARJENE ŠTUDENTE

Občina Grosuplje je tako kot vsako leto tudi za študijsko leto 2005/2006 izvedla javni razpis za pridobitev štipendije za nadarjene študente v skladu z določili Pravilnika o štipendiranju nadarjenih študentov v Občini Grosuplje (Uradni list RS št. 96/02 in 96/03).

Z namenom finančno pomagati najuspešnejšim študentom v občini, je bilo letos dodeljeno enajst štipendij.

Dobitniki štipendije za nadarje-

ne študente Občine Grosuplje za šolsko leto 2005/2006 so: Rebeka Skajla, Špela Lampret, Tina Podržaj, Maja Mehle, Jure Ozimek, Andrej Antolič, Luka Gluvič, Maruša Verbič, Borij Levski, Maja Puc in štipendistka, ki želi ostati neimenovana.

Občina Grosuplje,
Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance

Vsem krajankam in krajanom Grosupljega želi Krajevna skupnost Grosuplje prijetne božične praznike ter srečno, prijazno in uspehov polno novo leto 2006.

Hkrati čestitamo vsem ob dnevu samostojnosti.

Predsednik KS Grosuplje Alojz Kastelic

35. redna seja OS občine Grosuplje - sredo, 30. novembra 2005

SPREMEMBE ŽE 2. PRORAČUNA ZA LETO 2006 NAMENJENE PODRAŽITVI GRADNJE KNJIŽNICE IN VRTCA

Svetniki so letos že drugič spreminjali proračun. To pot samo zaradi dveh postavk. Prva postavka je bila namenjena podražitvi gradnje vrtca na Mrzlih njivah in je znašala 20 mio sit. Glavna podražitev za knjižnico pa je bila precej »težja« - šlo je za povečanje 110 mio sit.

PREDSTAVITEV

Jelka Kogovškova je povedala, da je 10. novembra na občinski upravi potekalo odpiranje ponudb za izvedbo gradbeno obrtniških del na novi knjižnici Grosuplje. Na odpiranju je bilo ugotovljeno, da vrednost del presega prvotno planirana sredstva za 110 milijonov tolarjev. Sredstva so bila planirana na osnovi idejnega projekta. Glede na tako visoko razliko med oceno vrednosti po idejnem projektu in po dejanskem popisu del, so naročili neodvisno kalkulacijo vrednosti ponujenih del. Dodatni izračun je napravilo podjetje In-Tact d.o.o. iz Zagorja. Iz njega je razvidno, da je vrednost ocenjena na 591.238.873 sit. V nadaljevanju pa sledi, da bi bila cena v »konkurenčnem boju« ocenjena za približno 10 % nižje, na 530 mio sit. Če pa bi bil objekt izdelan »na ključ«, so jo podražili na 540 mio sit. Po tej informacijski ponudbi bi bila garancija 10 let, cena garancije za odpravo pomanjkljivosti pa bi bila po oceni vredna od 400 do 900 tisoč sit na leto, pri zavarovalnicah morda nekoliko nižja, kar znese v desetih letih dodatno še od 4 do 9 mio sit.

V spremembi 2. proračuna za leto 2006 so tako vnesli novo vrednost gradbeno obrtniških del za knjižnico, in sicer v višini 520 milijonov tolarjev. Povečali so tudi vrednost investicijskega nadzora, ki je vezan v odstotkih na vrednost investicije. Hkrati velja nov tarifni pravilnik o investicijskem nadzoru, ki povišuje cene teh storitev.

Glede na to, da predvidevajo podpis pogodbe za izdelavo opreme za knjižnico že v letošnjem letu in tudi porabo sredstev, so povečali vrednost opreme na 60 milijonov. Na občini pa pripominjajo, da je to le ocena, ki se bo verjetno še spremenila, ko bodo znane ponudbe za izdelavo predvidene opreme.

Zaradi enakih razlogov povečujejo tudi postavke na investiciji za vrtec, ki so bile znane koncem novembra letos.

Vire za povišanje omenjenih proračunskih postavk so na občini iskali v dodatnem zadolževanju Občine, v katerem pa ne presegajo dovoljenega limita, ki ga dopušča novi zakon o financiranju občin. 40 mio sit so za te namene prenesli iz leta 2005, katera ne bodo porabljena. Obdržali so jih v proračunu samo zaradi podpisa pogodb z izvajalci del, saj morajo v letu podpisa pogodb v proračunu zagotoviti vsaj 10 % sredstev vrednosti investicije. Poleg tega so prenesli v leto 2006 30 milijonov sredstev, obljubljenih od države, ki jih v letošnjem letu zaradi nerealizirane investicije ne bodo dobili. Ponovno so se javili tudi na razpisana sredstva za to področje in upajo, da bodo ta sredstva dobili v prihodnjem letu.

Župan **Janez Lesjak** je najprej pojasnil glede priprave projektov, ki so zamu-

jali za pol leta, in ukrepanja na občini v zvezi s tem. Ko je bil dan razpis za gradnjo knjižnice, ni bil obelodanjen znesek (Če je to res, je to bilo nekorektno s strani projektanta – o.p.), katerega je imela občina rezerviranega v proračunu. Ko so videli prve rezultate tega razpisa, so ugotovili, da je razlika med ponujeno in proračunsko ceno prevelika. Ustavitev projekta, ki že ima gradbeno dovoljenje, pa bi bila po njegovem nesprejemljiva. Pri tem bi »vrgli v luft« tudi 30 mio sit, ki so bila že vložena (med drugim tudi s preselitvijo knjižnice) v ta projekt.

Pri predstavitvi 2. rebalansa proračuna občine Grosuplje je sodelovala tudi direktorica Knjižnice Grosuplje Roža Kek, ki je navedla, da je v Koščakovi hiši, na začetku obiskalo knjižnico v celem letu toliko obiskovalcev, kot jo zdaj obišče v enem mesecu. V enem mesecu knjižnico obišče 32.000 obiskovalcev. Razporeditev prostorov v novem objektu je določena s standardi, nato je svetnikom obrazložila predvideno namensko rabo posameznih prostorov. Investicija se je že začela s selitvijo nad Upravno enoto. Vse potrebno knjižnično zalogo so nato postavili zaradi statično slabega objekta na tri mesta, tudi v klet. Knjižnica bo dejansko postala multimedij-ski prostor in naj bi po njenem ponudila tudi boljše življenje občanom.

Kljub povečanju zneska za knjižnico, ki bo po županovih besedah v končnem znesku za 1800 m² prostorov in z opremo vred stal okoli 635 mio sit, pa župan in Kogovškova trdita, da je cena primerljiva z drugimi podobnimi objekti po Sloveniji. Podobno je župan menil glede vrtca, ki ga bodo začeli graditi na Mrzlih njivah v nekdanji trgovini Vele. Projekt vrtca je bil pripravljen z donatorskimi sredstvi Mercator-ja.

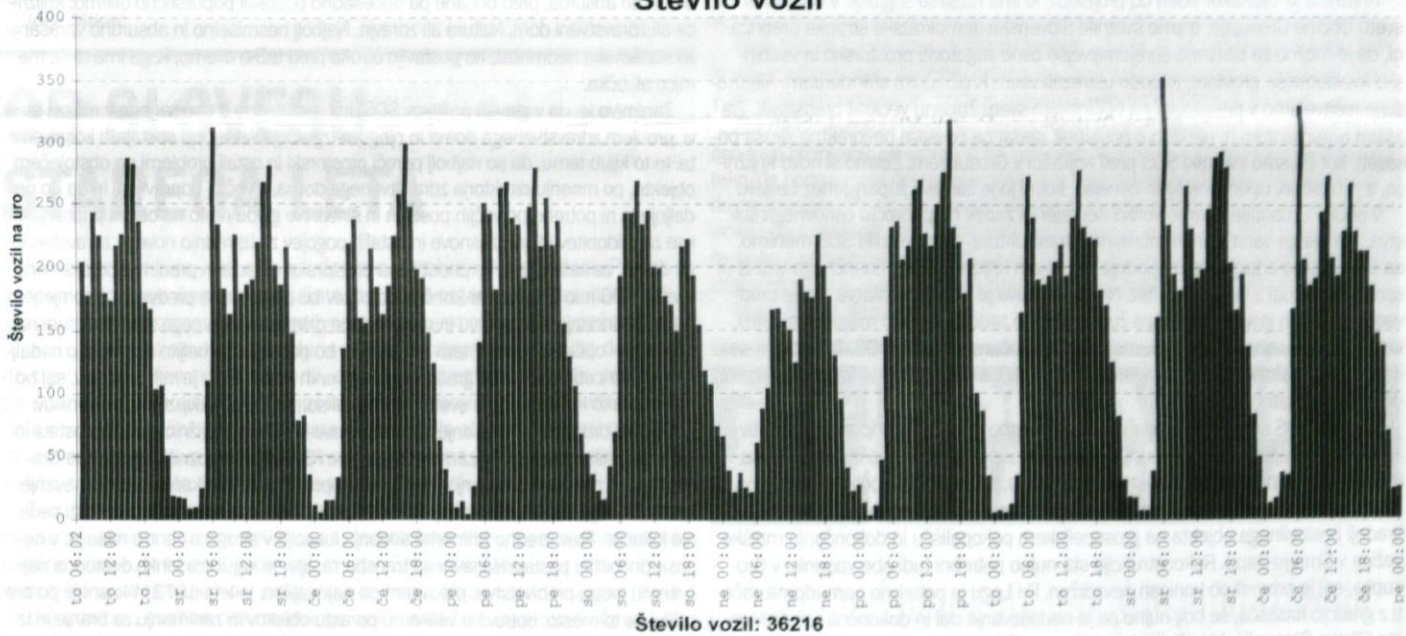
RAZPRAVA (KOT BREZPLAČNA POLITIČNA REKLAMA!)

O razpravi svetnikov in župana pa to pot ne bom pisal, saj so podobne navedbe, kot so jih predstavili na seji, nato oddali v pisni obliki na uradništvo Grosupeljskih odmevov. Ko jih boste zložili skupaj in dodali izjave, ki so jih že dali tudi v druge javne medije, pa si boste lahko ustvarili svoje mnenje. Kljub enostranskim pogledom pa oboji skupaj slikajo razmišljanje v posameznih političnih sredinah, vendar je treba bralce opomniti, da so prispevki napisani z dokaj močnimi političnimi interesi.

SPREJEM 2. REBALANSA PRORAČUNA

Kdo je na koncu potrdil predlagani 2. rebalans občinskega proračuna in kdo ne, pa si lahko preberete v članku pod rubriko VROČE TEME, ki ga je napisal župan. **Jože Miklič**

Število vozil

Kraj meritve: Ljubljanska cesta, Osnovna šola Brinje

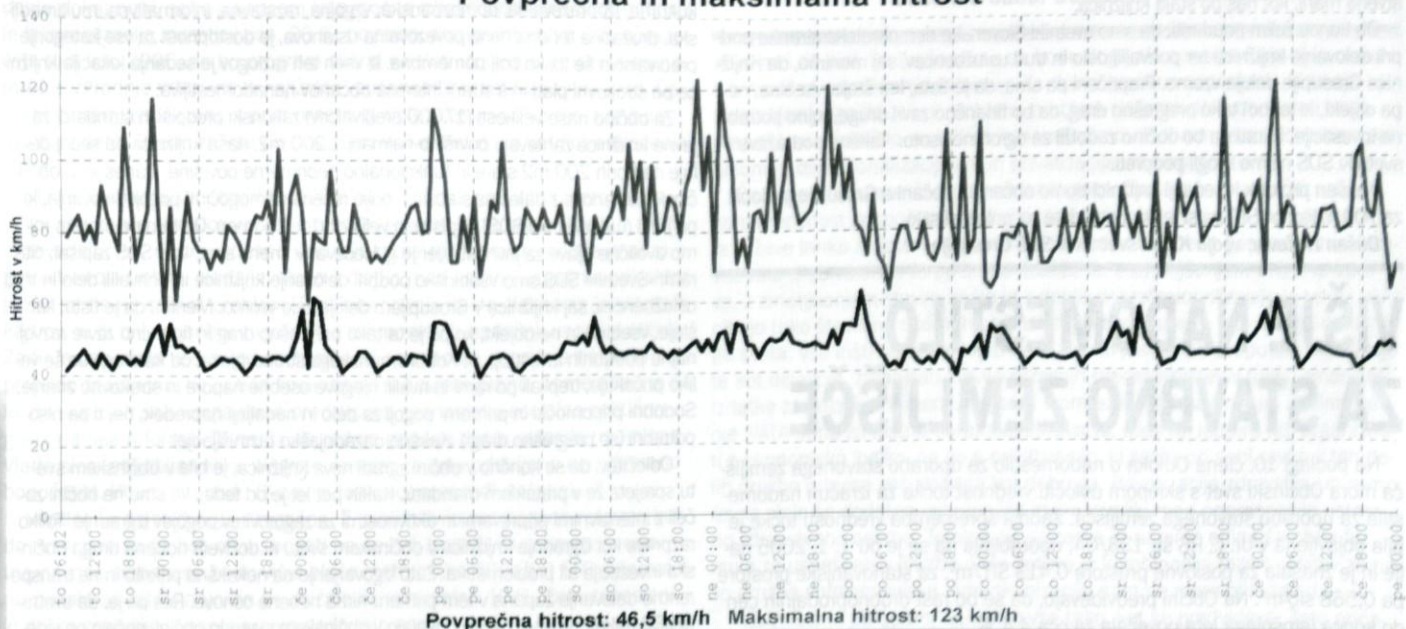
Avtor: Štrus Marina

Začetek meritve: torek, 18.10.2005, 06:02

Konec meritve: petek, 28.10.2005, 00:00

Komentar: Meritve z merilcem hitrosti, ki jih občina Grosuplje izvaja v okviru sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so bile opravljene v mesecu decembru in sicer v smeri Hotel Kongo-Grosuplje.

Povprečna in maksimalna hitrost

Kraj meritve: Ljubljanska cesta, Osnovna šola Brinje

Avtor: Štrus Marina

Začetek meritve: torek, 18.10.2005, 06:02

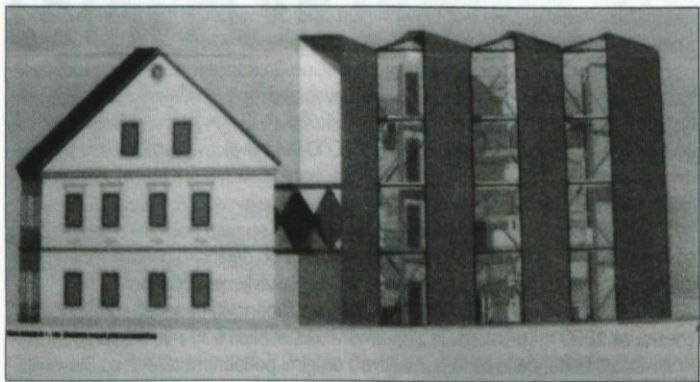
Konec meritve: petek, 28.10.2005, 00:00

Komentar: Meritve z merilcem hitrosti, ki jih občina Grosuplje izvaja v okviru sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so bile opravljene v mesecu decembru in sicer v smeri Hotel Kongo-Grosuplje.

VROČE TEME

KNJIŽNICA
NAS BO DRAGO STALA!

Svetniki Slovenske demokratske stranke v Občinskem svetu Občine Grosuplje smo na seji Občinskega sveta glasovali proti Spremembi II proračuna za leto 2006. Ta sprememba proračuna je bila na dnevni red uvrščena zgolj zaradi podražitve dveh investicij v občini. Manjše povečanje sredstev za izgradnjo vrtca se nam ni zdelo sporno, 110 milijonsko povečanje sredstev za adaptacijo in prizidek h knjižnici - s čimer se cena knjižnice približa vsoti 700 milijonov SIT – pa se nam je zdelo popolnoma nesprejemljivo. Glede na dosedanje izkušnje pa niti ta nepojmljiv znesek ne predstavlja končne cene investicije.

Posodobitev grosupeljske knjižnice se že nekaj let planira v proračunih občine Grosuplje. Že od samega začetka pa je bil ta projekt zavrt v tancico skrivnostnosti ter zaradi tega popolnoma nepregleden. Za gradnjo prizidka in adaptacijo objekta na sedanji lokaciji se je samovoljno odločil župan, ne da bi se kakorkoli posvetoval z občinskim svetom. Svetniki SDS smo zato županu Janezu Lesjaku in članom občinskega sveta predstavili primer študije ocene primernosti lokacij za gradnjo knjižnice v drugih občinah. Tako je npr. krški župan dal izdelati študijo kot strokovno podlago za izbiro lokacije in gradnjo knjižnice po merilih in standardih za splošne knjižnice ter izsledke študije naslovil na svoj občinski svet. Pri gradnji knjižnic po Sloveniji se občine praviloma povezujejo z Zbomico za arhitekturo in prostor Slovenije. V grosupeljskem primeru, žal, ni bilo tako. Nepregledne in nedemokratske ne postopke pri izbiri lokacije je samo še začnilo dejstvo, da je županova hči dobila nagrado za idejni projekt knjižnice v višini 600.000,00 SIT, o čemer so tedaj poročali mediji. Tudi to je mnogim porajalo sum v legitimnost vseh postopkov.

Župan Janez Lesjak je v proračunih zadnjih let prikrival tudi realno ceno investicije ter iz proračuna v proračun predlagal za adaptacijo in gradnjo prizidka knjižnice več sredstev.

Knjižnica je vsekakor eden od projektov, ki ima najširše soglasje v Občinskem svetu Občine Grosuplje, a smo svetniki Slovenske demokratske stranke prepričani, da je možno za bistveno sprejemljivejšo ceno zagotoviti prostorsko in vsebinsko kvalitetnejše prostore, ki bodo ustrezali vsem knjižničnim standardom. Alternativne rešitve smo v preteklosti na občinskem svetu županu večkrat predstavili. Žal našim argumentom ni niti dobro prisluhnili, sedaj pa povsem nekorektno skuša prikazati, kot da smo svetniki SDS proti knjižnici v Grosupljem. Želimo si novo knjižnico, a drugačno, uporabnejšo in cenejšo, kot si jo je zamislil župan Janez Lesjak.

V občini Grosuplje imamo veliko neurejenih zadev na področju osnovnega šolstva, otroškega varstva in komunalne infrastrukture, zato svetniki SDS menimo, da predlagana adaptacija in gradnja prizidka h knjižnici poleg finančnega vidika ni sprejemljiva tudi z vidika prioritete. Nesprejemljiva je višina zadolžitve, saj je predvsem na račun gradnje knjižnice župan občino zadolžil za 366 milijonov tolarjev, kot je zapisal v obrazložitvi Spremembe II proračuna za leto 2006. Tak dolg je sedanji župan naložil na pleča svojemu nasledniku, s tem pa mu je še pred volitvami onemogočil lastno vizijo.

Svetniki SDS smo pri pripravi na spremembo proračuna pripravili alternativne predloge najnujnejših investicij v občini Grosuplje. Med nujne investicije smo uvrstili gradnjo prizidka k Zdravstvenemu domu, s katerim bi izboljšali pogoje pacientom in zagotovili boljše zdravstveno oskrbo občanov. Sredstva bi namenili tudi gradnji poslovnega objekta na grosupeljskem pokopališču in dokončanju mrliške vežice v Šmarju-Sapu. Rekonstrukcije sta nujno potrebni tudi obe vpadnici v Grosuplje, saj je promet ob konicah nevzdržen. Pri Logu je potrebno nemudoma začeti z gradnjo krožišča, še bolj nujno pa je nadaljevanje del in dokončana ureditev ceste Cikava-Grosuplje, ki je življenjsko nevarna. Za varno pot otrok v šolo bi bilo potrebno začeti z gradnjo pločnikov na Partizanski cesti v Grosupljem in gradnjo pločnika na lokaciji Mali vrh–Šmarje–Sap–Cikava–Grosuplje. Po novogradnjah kličeta šoli v Žalni in na Polici. V proračunu za leto 2006 smo šoli v Žalni že namenili sredstva, nemudoma pa bi bilo potrebno začeti z izbiro lokacije in pripravo projektov za gradnjo šole na Polici. Vsi ti projekti so vsaj tako potrebni kot gradnja knjižnice, pa vendar bi vrednosti investicij po oceni strokovnih služb celo v seštevku znašale bistveno manj, kot nas bo stala knjižnica.

Ob koncu želim poudariti, da smo svetniki Slovenske demokratske stranke podprli delovanje knjižnice ter pohvalili delo in trud uslužbencev, saj menimo, da Knjižnica Grosuplje deluje vzorno. Prepričani pa smo, da je tisto, kar šteje, vsebina, ne pa objekt, ki je (bo) tako pregrešno drag, da bo finančno zavrl druge nujno potrebne investicije, hkrati pa bo občino zadolžil za ogromno vsoto. Takšne podražitve svetniki SDS nismo mogli podpreti.

Kakšen prizidek k sedanji knjižnici bomo občani in občanke Grosupljega dobili za 700 milijonov SIT, pa si lahko pogledate na priloženi sliki.

Dušan Hočevar, vodja Kluba svetnikov SDS Grosuplje

VIŠJE NADOMESTILO
ZA STAVBNO ZEMLJIŠČE

Na podlagi 10. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča mora Občinski svet s sklepom določiti vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Zadnja sprememba vrednosti točke je bila objavljena v Ur. l., RS št. 138/04, uporabljala pa se je od 1. 1. 2005 dalje in je znašala za poslovne prostore 0,413 SIT/m², za stanovanjske prostore pa 0,568 sit/m². Na Občini predvidevajo, da se bo rast drobnoprodajnih cen do konca letošnjega leta povečala za cca 4,4 %.

Svetniki so na 35. seji OS Občine Grosuplje v sredo, 30. novembra '05 brez razprave z 11 glasovi za in 4 proti sprejeli sklep, da bo nova vrednost točke od 1. 1. 2006 za izračun nadomestila stavbnega zemljišča znašala 0,431 sit/m² za poslovne prostore in 0,593 sit/m² za stanovanjske prostore.

Jože Miklič

SDS – NOVA KNJIŽNICA BO COKLA V RAZVOJU OBČINE

To je izjava in bojazen, ki jo je na začetku točke o rebalansu proračuna na zadnji seji občinskega sveta, v obrazložitvi njihovega, vnaprej sprejetega odklonilnega stališča, v imenu vseh svetnikov SDS izrekel g. Dušan Hočevar. Ne bi verjel, če ne bi sam slišal. Šele kasneje, ko je v razpravi doumel, da je daleč prekorajčil mejo razumnega odnosa in odpora do te pereče problematike v občini, se je umaknil in zatrdel, da mu je izjava ušla. Prav! Človeku se zgodi. Vendar ostane zlovesč občutek, da so v naši sredini ljudje, ki v sebi tako razmišljajo.

Neverjetno, kakšno farso si privoščijo svetniki SDS z g. Hočevarjem na čelu, ko se v občinskem svetu pogovarjamo o prepotrebni izgradnji občinske knjižnice in drugih razvojnih nalogah. Aktivnosti proti izgradnji knjižnice so postale glavni cilj in osnovni volilni moto stranke SDS. Ta odpor je postal izrazito principielen, brez vsake razumske podlage. Cena nove občinske knjižnice, o kateri smo se pogovarjali na zadnji seji občinskega sveta, je obrobnega pomena. Sedaj je to samo dobrodošel argument, zlorabljen v absurdnem in neproduktivnem političnem boju.

V tako majhnem življenjskem in političnem okolju, kot je občina, so več ali manj vse težave skupne in vsem znane. Vsi v občini ne glede na politično barvo so za šole, vrtce, knjižnico, zdravstveni dom, ceste, pločnike, mostove, križišča, razsvetljave, vodovode, mrliške vežice in druge pereče občinske probleme. Večina pa se tudi zaveda (bolj ali manj), da vsega v kratkem času ni možno zgraditi in odpraviti vseh problemov. Torej, razlika je lahko samo v vrstnem redu, prednostnih investicijah in tu je treba zadeti žebelj na glavo. Za tak izbor političnim strankam ni pomemben strokovni argument in pravičen vrstni red izgradnje. Ne, pomembno je, katera investicija bo bolj odmevna in bo prinesla več političnih točk (glasov volivcev). Treba je postati prepoznaven za vsako ceno, saj s poenotenimi vsebinami volilnih programov občinskih strank ni možno prepričati volivcev, kdo je tisti pravi.

In s čim je najlažje pritisniti in vplivati na volivce. Potrebno je igrati na humanost, osebne in sentimentalne strune ter najti šibko točko, morda bojazen, strah za sebe in svoje bližnje, predvsem otroke. Pri tem so za stranko SDS dovoljena vsa sredstva, pretiravanja, zlobna namigovanja, laži in ves ostali arzenal umazanih političnih pripomočkov.

Za te in take potrebe volilnega boja si je morala stranka SDS izmisliti dovolj aktualno in za občane vročo temo in našli so jo: zdravstveni dom.

V preteklosti problematika zdravstvenega doma v občini ni bila izrazitejša izpostavljena, razmere niso bile ne boljše ne slabše kot v večini zdravstvenih domov po Sloveniji. To seveda ne pomeni, da problemov ni bilo. Vendar problemi so se reševali tekoče s postopnimi dozidavami (zobna in otroška ambulanta) in s sprotimi predelavami obstoječih prostorov. Občina je v te ukrepe, tako nekoč kot danes, vlagala znatna sredstva. Nekdanji vodilni v zdravstvenem domu so prostorsko problematiko reševali različno, predvsem pa z izkoriščanjem notranjih prostorskih rezerv in možnosti.

Z nastopom novega direktorja Zdravstvenega doma Grosuplje in njegovega političnega angažiranja v stranki SDS je vprašanje izgradnje in adaptacije zdravstvenega doma nenadoma postalo ne samo strokovno, temveč vedno bolj vprašanje političnega prestiža in zadovoljitve poslovnih ambicij. Kdo bi mu to zameril? Z izvolitvijo novega župana, ki ni bil ravno po okusu desnim strankam v občinskem svetu, pa je to postalo glavno vprašanje spopada za simpatije volivcev in možnost za županovo diskreditacijo. Problematika okoli zdravstvenega doma so zdramatizirali in napihili do absurda, pred občane pa dobesedno postavili populistično dilemo: knjižnica ali zdravstveni dom, kultura ali zdravje. Najbolj nesmiselno in absurdno vprašanje ali starševska neumnost, ko postavijo otroka pred težko dilemo, koga ima rajši, mamico ali očka.

Zanimivo je, da v glavih politikov SDS, kot je razvidno iz zapisanega v njihovi izjavi, problem zdravstvenega doma in njegova izgradnja še vedno obstajata kot prioriteta. In to kljub temu, da so najbolj pereči prostorski in ostali problemi na obstoječem objektu, po mnenju direktorja zdravstvenega doma, v večini odpravljeni in da do nadaljnjega ni potrebe po večjih posegih in širitvi. Ne glede na to na občini pripravljamo vse za pridobitev idejne zasnove in ostalih pogojev za izgradnjo novega zdravstvenega doma, za katerega je že pridobljena prostorska presoja in predinvesticijska cena v višini 700 mio SIT. Vendar končna odločitev bo pogojevana predvsem s sprejetjem nove zakonodaje o zdravstvu in napovedane privatizacije javnega zdravstva tudi na primarni – občinski ravni. V tem primeru pa bo potrebno temeljito razmisлити o nadaljnjih obveznostih občine do graditve zdravstvenih kapacitet iz javnih sredstev, saj bo morala, tako kot povsod po svetu s tako prakso, to postati obveznost zasebnikov.

Vse kaj drugega je vprašanje izgradnje nove knjižnice. Knjižnica je in bo ostala lokalni, občinski problem. Ni zameriti svetnikom SDS, da ne poznajo zgodovine Grosupljega in preteklih dogajanj v njem, ni pa opravičilo za zanikanje, nerazumevanje in odklanjanje strokovnih mnenj o potrebi po razširitvi knjižnice in primernosti sedanje lokacije. Prav izredno primerna sedanja lokacija v strogem centru naselja, v neposredni bližini postajališč javnega transporta, kjer je knjižnica lahko dostopna najširšemu krogu prebivalstva, predvsem pa najmlajšim, je leta 1973 in kasneje po preselitvi na to mesto, botrovala velikemu porastu obiskov in zanimanju za branje in izposajo. To je bil eden od razlogov, da je občina že tedaj, pred več kot tridesetimi leti, na tej lokaciji zagotovila prostorsko-urbanistične pogoje in načrtovala prostorsko širitev knjižnice. Tedaj so bili pripravljeni že prvi osnutki nove zgradbe-prizidka in adaptacija stare, za Grosuplje iz zgodovinskega, etnološkega in arhitekturnega vidika pomembne Koščakove hiše kot osrednjega kulturnega objekta hitro razvijajočega se občinskega, upravnega središča.

Danes, ko knjižnica postaja po svoji osnovni funkciji in najširši vlogi pomembna kultura, izobraževalna, domoznanska, vzgojna, razstavna, informativna, multimedij-ska, družabna ter družbeno povezovalna ustanova, je dostopnost za vse kategorije prebivalstva še toliko bolj pomembna. Iz vseh teh razlogov je sedanja lokacija knjižnice po strokovni plati in s strani interesa občanov nenadomestljiva.

Za občino naše velikosti (17.000 prebivalcev) zakonski predpisi in standardi za javne knjižnice zahtevajo površino najmanj 1.200 m², naša knjižnica pa sedaj deluje na bori 200 m² stare in funkcionalno neprimerne površine. Danes je to občinska ustanova z daleč najslabšimi, bolje rečeno nemogočimi pogoji delovanja, ki pa ji vsi (tudi svetniki SDS) pripisujejo velik družben pomen. Ob tem ne morem mimo dvolične izjave za javnost, kjer je g. Hočevar v imenu svetnikov SDS zapisal, citiram: »Svetniki SDS smo vsebinsko podprli delovanje knjižnice in pohvalili delo in trud uslužbencev, saj knjižnica v Grosupljem deluje zelo vzorno. Menim, da je tisto, kar šteje, vsebina in ne objekt, ko pa je ta tako pregrešno drag in finančno zavre razvoj nujno potrebnih investicij,...«. Kot bi vrhunskega strokovnjaka, od katerega se še veliko pričakuje, trepljali po rami in hvalili njegove osebne napore in strokovno znanje. Sodobni pripomočki in primerni pogoji za delo in nadaljnji napredek, ne, ti pa niso potrebni (po pregrešno dragi). Kakšno nazadnjaško razmišljanje!

Odločitev, da se končno v občini zgradi nova knjižnica, je bila v občinskem svetu sprejeta že v preteklem mandatu. Kakih pet let je od tedaj, ko smo na občini začeli z intenzivnimi pripravami in aktivnostmi za zagotovitev pogojev izgradnje. Toliko razprave kot izgradnja knjižnice v občinskem svetu ni doživela nobena druga občinska investicija ali problematika. Zato izgovarjanje na nekakšno prikrito in ne transparentno delovanje župana v tem primeru nima nobene osnove. Res pa je, da svetniki SDS nekaterih stvari, ki se dogajajo v občinskem svetu in občini, nočejo ne videti ne slišati.

Največ dela in časa je šlo za dolgotrajna in mučna pogajanja z denacionalizacijskim upravičencem na delu Koščakove hiše in lastnikom dela zemljišča ter z najemnikom zemljišča, kjer je prišlo tudi do političnega izsiljevanja občine s strani stranke SDS za osebne interese njihovega člana. Ves čas sem se trudil, da bi investicijo izpe-

ljali z najmanjšimi možnimi stroški, vendar v postopku pridobivanja idejne in izvedbene dokumentacije nisem imel kakega večjega vpliva. Res pa je, da sem ves čas stal na stališču, da knjižnica je in bo osrednji, občinski, kulturni in reprezentančni objekt. Kot tak mora biti primeren sedanjim in bodočim potrebam občanov, predvsem pa mora svojo funkcijo in poslanstvo v hitro razvijajoči se družbi, brez večjih posegov, uspešno zagotavljati še daleč v naslednja desetletja.

Na anonimnem arhitekturnem natečaju, ki ga je tudi po nasvetu Arhitekturne zbornice Slovenije izpeljala občina, je bil izbran nekoliko ekstravaganten projekt znane slovenskega arhitekta Miloša Florjančiča. Že takoj ko je komisija za izbor objavila in predstavila zmagovalno idejno zasnovo, je ta doživela različne odzive in kritike. Vendar strokovnost komisije za izbor je bila neoporečna, sestavljena po strogih zakonskih določilih. V komisiji za izbor projekta je med strokovnjaki arhitekture, gradbene in pravne stroke kot edini politik sodeloval tudi svetnik iz stranke SDS. Čez korektnost postopka izbora in sam izbran projekt ni imel nobenih pripomb, niti posebnega mnenja.

O tem, da je s svojo zamisljo o novi knjižnici v anonimnem razpisu sodelovala in bila izbrana za drugo nagrado tudi moja hči, ve že vesoljni svet. Neki potuhneni in prestrašeni član občinskega sveta pod imenom Bozo, ki se je strašno bal župana (tako je obrazložil svoj anonimni zmazek na svetovnem spletu), je z lažmi po internetu sprožil grozljiv plaz psov in blata na mojo hčer. Prizadetost moje družine je bila zelo velika, naslada in triumfalni užitek Bozota in članov SDS pa tudi. Mene je stranka SDS kot koruptivnega župana prijavila protikorupcijski komisiji, ki v podrobnem postopku preverjanja zakonitosti ni ugotovila nikakršnih nepravilnosti ali korupcije, kar pa svetnikov SDS očitno ni zadovoljilo. Sedaj to svojo propadlo zgodbo brez sramu in zahrbtno, ob pomanjkanju drugih očitkov županu, ponovno vlečejo na plan in z njo še naprej manipulirajo ter namigujejo pri občanin in širše (stokrat ponovljena laž, ni hudič, da se enkrat ne bo prijala).

Žalostno pri vsem tem pa je, da nobeden od svetnikov SDS projektov, ki so bili oddani na razpisu, sploh ni videl. Na razstavo izbranih projektov se kljub vabilu ni odzval nihče. Boj kot knjižnice so tudi tu nadaljevali, verjetno po partijski direktivi, do polnosti. Okusi so različni in kot je očitno, tudi njim proizbrani projekt ni ravno všeč, čeravno so imeli svojega člana v komisiji za izbor. Škoda, morda bi bil projekt, ki ga je naredila moja hči, z velikim navdušenjem in pripadnostjo med več kot dvomesečnim napornim delom, tudi njim bolj všeč. Po mojem in mnenju še koga je v nje no idejo vloženo veliko več duše, osebnega odnosa pa tudi funkcionalnosti, skladnosti in estetike. Do svoje knjižnice je imela poseben, mladosten odnos, vanjo je rada zahajala od svoje rane mladosti in nanjo je bila tudi čustveno zelo vezana. V kar nekaj študijskih programih jo je 'obdelovala' med študijem arhitekture. Glede na dosedanje linč s strani SDS pa si ni težko predstavljati, kaj bi se zgodilo, če bi njen projekt slučajno zmagal.

V proračunu za leto 2005 in leto 2006 smo predvideli sredstva za investicijo v knjižnico v višini 410 mio SIT. To je bila vrednost za gradbeno-obrtna dela, kot je bila predlagana s strani projektantov, ki so žal z več kot polletno zamudo pripravili gradbeno dokumentacijo. Po končni pridobitvi gradbenega dovoljenja koncem septembra je bil razpisan natečaj za pridobitev najugodnejšega izvajalca gradbenih in obrtnih del. Na razpis se je javilo sedem ponudnikov, najugodnejše cene, ki so jih z majhnimi razlikami ponudili kar štirje ponudniki, pa je bila v povprečju okoli 500 mio SIT, to je bilo povečanje cene za 90 mio SIT na sredstva, ki so bila že zagotovljena v proračunu. Po zakonu mora občina za podpis pogodbe z izvajalcem imeti v proračunu zagotovljeno pokritje celotne investicije. Postavljeni smo bili pred težko dilemo, ali razveljaviti in ponoviti razpis ali pa v proračunu z rebalansom zagotoviti dodatna sredstva. Po preverjanju cen v zadnjem času zgrajenih, z našo primerljivih knjižnic v Sloveniji in po pridobitvi še ene neodvisne ocene projekta, smo prišli do potrditve o sprejemljivosti ponujene najugodnejše cene na razpisu, predvsem pa do zaključka, da bolj ugodne cene tudi v ponovljenem razpisu ne bomo mogli pridobiti. Skupaj z ostalimi stroški za pripravo dokumentacije, zagotovitev zemljišča, nabavo knjižnične opreme in osebne dvigala, je končna cena nove knjižnice v velikosti 1.800 m² okoli 630 mio SIT. To verjetno ne bo dokončna cena, vendar glede na to, da bomo pogodbo z izvajalci podpisali na ključ (cena je fiksirana), večjih podražitev ne pričakujemo.

Zaradi zamude pri izdelavi izvedbenih projektov smo že v veliki zamudi in nadaljnje odlašanje bi lahko ogrozilo izvedbo celotnega projekta izgradnje nove knjižnice, v katero je bilo že do sedaj vloženo preko 30 mio SIT, predvsem pa veliko časa in naporov strokovnih služb. V tem trenutku je tudi dejavnost knjižnice že preseljena in improvizirana na začasnih lokacijah. Zaustavitev projekta bi imela nepredvidljive materialne in organizacijske posledice za sam proračun, predvsem pa za samo knjižnico.

Pri vseh investicijah, predvsem v šole, vrtce in športne objekte v občini, smo se v tem mandatu zavestno odločili, da jih gradimo ne samo za danes, ampak tudi za bodoče potrebe. Zato se odločamo za nadstandardno gradnjo, ki je dražja, vendar glede na enkratnost take investicije v času in prostoru ter potrebo občanov danes in v bodoče, opravičljiva.

Tudi nova občinska knjižnica ne bo poceni projekt. Tega smo se zavedali že ves čas. Da je poceni graditi največja in najdražja napaka, imamo v naši občini, žal, iz preteklosti že veliko bolečih in poučnih izkušenj, ki jih sam ne mislim ponavljati. Samo odprava težav in napak, ki so nastale zaradi prihranka kakih 20 mio SIT na kvaliteti materialov pri izgradnji nove šole Brinje (skupna vrednost investicije je bila 1.300 mio SIT), bo občino v bodoče stalo blizu 100 mio SIT dodatnih stroškov. Koliko nas bo stala odprava napak v preteklosti poceni in nekvadratno zgrajenih cest, kanalizacij in ostalih infrastrukturnih objektov, pa ni ocenil še nihče.

Nova knjižnica bo občinski proračun obremenila še s 110 mio SIT. Ta sredstva bomo zagotovili z dodatnim zadolževanjem, kar bo skupaj z že planiranim in v sprejetem proračunu za leto 2006 sprejetim zadolževanjem za komunalno infrastrukturo in zadrževalnik Bičje v višini 250 mio SIT, zneslo 15 % od 20 % zakonsko dovoljene zadolžitve občine.

Z izgradnjo občinske knjižnice ne bo ogrožena nobena že planirana in v občinskem proračunu sprejeta investicija. V izjavi za javnost našeti 'nujni projekti' stranke SDS, ki bi jih bilo potrebno zgraditi namesto knjižnice v letu 2006, so dokaz nepoznavanja lastnih sklepov ob sprejemanju proračuna in načrtov razvojnih nalog, predvsem pa možnata občinskega proračuna.

Za OŠ Žalni in mrliško vežico v Šmarju-Sapu so sredstva v proračunu že zagotovljena in bosta projekta v predvidenem roku realizirana, OŠ Polica je šele v postopku pridobivanja zemljišča in žal še nekaj časa ne bo možna novogradnja. Za omenjene problematične vpadnice, ceste in krožišča pa bi g. Hočevar že lahko vedel, da so državne in kot take odvisne od vladne dobre volje. Kar se tiče prepotrebne poslovilnega objekta v Grosupljem pa je projekt v nastajanju in samo upam, da bodo svetniki SDS pri zagotavljanju sredstev za njegovo izgradnjo bolj dovtetni, kot so bili za knjižnico.

S sprejetjem rebalansa proračuna s strani vseh dvanajstih svetnikov iz strank SD, LDS, SMS in svetnika Janeza Kozlevčarja iz stranke NSI, proti osmim svetnikom, ki so glasovali proti iz stranke SDS in svetnika Miha Kadunca iz stranke NSI (ostali so bili vzdržani), je omogočena izgradnja nove osrednje občinske knjižnice. Vsem, ki so s tem omogočili izgradnjo tega, za občino izredno pomembnega kulturnega objekta, se tudi osebno in v imenu velike večine občanov zahvaljujem.

Ob tej priložnosti želim vsem občanom vse dobro in najboljšo za božič in novo leto. Vsem nam pa bo nova občinska knjižnica najlepše darilo v letu 2006.

Župan Janez Lesjak

NAMESTO RAZPRAVE NA OBČINSKEM SVETU ZAPISI NEKEGA SABJARJENJA OB 2. REBALANSU

Vsa razprava ob 2. rebalansu občinskega proračuna je potrdila, da v Grosupljem potrebujemo novo knjižnico in da osebje v sedanjih zasedbi zelo dobro skrbi za razvoj knjižničnih in obknjižničnih dejavnosti kot so poleg svetnikov LDS in SD zatrjevali (in nekateri le pasivno soglašali) tudi svetniki iz SDS in Mihe Kadunca iz NSI. Razlika med tistimi, ki so zagovarjali podražitev in tistimi, ki so temu nasprotovali, pa je povzročila kar nekaj ur dolgo živčno razpravo, ki je na trenutke izvenela precej burno s primesmi divjih strasti, vojaškega temperamenta, nizkih žogic in osebnih diskreditacij. Prav pa bi bilo, da ob tem pogledamo še nekatera dejstva.

Kljub temu je vseeno treba spomniti na razliko 110 mio sit med cenama sprejetim s prvim letošnjim rebalansom proračuna 5. oktobra 2005 v višini 410 mio sit ter sedanjo povišano postavko, ki je zastavljena na znesek 520 mio sit, kar pomeni skoraj 27 %-no povečanje. Pri tem naj zapišem citat Dušana Hočevarja (SDS): (po zvočnem zapisu) *"...110 milijonov je blazno velik denar in jaz sem že nekaj sej nazaj razpravljaj, tudi pri rebalansu, da so, pač, cene previsoke, in da ne želimo, da knjižnica postane coka našega razvoja..."*

Skupaj z opremo, projekti in drugimi vzporednimi odkupi ter preselitvijo pa bo knjižnica v celoti stala še nekaj več kot 100 mio sit več. Postavlja se tudi vprašanje, ki ga je izpostavil dr. Peter Verlič (SDS), ali morda v prihodnje ne bodo sledili še novi rebalansi in bodo stroški gradnje ter opreme narasli, tako kot je dejal Janez Pintar (SDS) na 1 milijardo, s tem da še ni nikakršnih zagotovil, če bomo 10 % delež z države tudi dobili.

Za nekoliko bolj pregledno sliko okoli oblikovanja stroškov gradnje in opremljanja knjižnice je treba spomniti tudi na to, da se je pri prvih začetnih razpravah na občinskem svetu in postavljanju prioritet potrebnih javnih gradenj (vrtci, zdravstveni dom, šole, pa tudi ceste in druga manjkajoča družbena in gospodarska infrastruktura v občini Grosuplje) o knjižnici govorilo o približno 300 mio sit visokem znesku. Zdaj je ta znesek v nekaj letih dejansko že podvojen.

Po navedbah župana Janeza Lesjaka je zdaj sprejemljiva ponudba vredna 500 mio sit, čeprav so nekatere med njimi dosegle skoraj 200 mio sit višjo vrednost. K temu dodajmo še 60 mio sit, kolikor bo stala oprema, 30 mio je stala projektna dokumentacija, 15 mio sit je stal odkup kioska od čevljarja, 20 mio sit pa so bili še drugi (med njimi po županovo tudi problematični) odkupi, kar znese skupaj 635 mio sit.

Po izkušnjah pri dosedanjih gradnjah grosupeljskih javnih zgradb in drugih objektov v bližnji preteklosti pa bo treba k temu dodati od izklicne cene do izvedbe še kakšnih 15 % višjo ceno zaradi (recimo) nepredvidenih dodatnih del ali pa zaradi »šparanja«, čeprav se v teh ponudbah pojavljajo tudi »dampinške« cene, ki jih nato izvajalci pripeljejo nazaj na zneske običajno višjih ponudb (!) skozi zadnja vrata s podražitvami in dodatnimi deli. Pri obnovi in revitalizaciji stare Koščakove hiše vse to lahko pričakujemo. Če pa bi se na začetku odločili o takšni končni ceni knjižnice, bi se nedvomno vrstni red prioritet in verjetno tudi lokacija same knjižnice spremenila.

O primernosti izbranega projekta knjižnice pa prav tako nisem prepričan

(kot nisem bil za šolo Brinje, pa so se nato vsi moji pomisleki, žal, potrdili), če bo poleg arhitekturno zanimive stare Koščakove hiše pol stekleni in pol betonsko-kovinski objekt funkcionalno in oblikovno »sedel« v nastajajoče »mestno središče«, čeprav imam kar nekaj izkušenj z urbanizmom in z gradbeništvom. Da o visokih cenah uporabljenih materialov niti ne razpredam. Po funkcionalnem vidiku pa bo le-ta problematičen vsaj toliko časa, dokler ne bodo zagotovljena parkirna mesta v neposredni bližini. Ker se tudi gradnja upravnega trikotnika s parkirnimi prostori vedno bolj odmika, je stvar še toliko bolj utemeljena.

Glede samega projekta pa je že svetnik Janez Kozlevčar (NSI) kljub temu da je podprl 2. rebalans, ugotavljal, če je bil projekt narejen v arhitekturnem delu korektno, pa v finančnem delu temu ni bilo tako. Zato bi se bilo treba zares vprašati, kakšna je bila notranja kontrola pri izvedbi projekta in tudi ustreznost dela komisije, ki je projekt izbrala. Veliko vprašanje se bo pojavilo tudi v zvezi z nadzorom gradnje ter nadaljnega sodelovanja projektanta. Lahko pa smo si na jasnem, da imamo v Sloveniji opravka z zelo težkimi lobiji v gradbeniških in projektantskih področjih, a to je že druga zgodba, ki jo lahko ublažimo samo s svojim doslednim in strokovnim delom.

Prav pa je, da ponovno spomnimo: V Grosupljem se bo treba čim prej posvetiti v širšem javnem interesu predvsem načrtovanju razvoja vsaj tistih javnih zadev, ki se neposredno dotikajo občanov oziroma krajanovm »kapitalisti« se bodo že sami znašli, čeprav smo se v preteklih letih več kot z javnimi interesi ukvarjali z njimi in se hvalili koliko metrov »narezanih trakov« se nam je že nabralo ob odpiranju njihovih novih projektov. Če bi zložili skupaj strošek občine v zvezi z opremljanjem njihovih zemljišč in kako malo denarja kane od tega v občinsko blaginjo ter na drugi strani število novih delavnih mest, sem prepričan, da je cena tega za občino in občane previsoka. In če tu nadaljujem: Čeprav bi bilo prerezanih trakov desetkrat manj na prepotrebni javni objektih, bi bili občani vseeno zelo hvaležni.

O strukturi poselitve, funkcionalnosti in družbeni primernosti umeščanja posameznih objektov ter njihovi namenski rabi, zasnov kompleksov, tehničnim, estetskim, ekološkim in varovalnim zahtevam kraja ter še nekaterim drugim vidikom vpetosti in »sodelovanja« posameznih dejavnosti med seboj pa se v Grosupljem pravzaprav še ni niti začelo razmišljati. Če pa so že bila, so bila v glavnem le sanjarjenja, gradnja knjižnice pa je že zdaj postala realnost s precej pelina.

Jože Miklič

Svetniški sij - Grosupeljski svetniki na izpitu ...

Občina Grosuplje je ena izmed hitreje razvojnjo rastočih občin v Sloveniji. Na nek način imamo smolo, da spadamo v najrazvitejši del Slovenije, saj smo prikrašani za finančno izravnavo, ki jo država občinam namenja za tekoče poslovanje. To pomeni, da moramo skoraj vsa sredstva zagotoviti sami. Obenem pa smo očitno prikrajšani še za korektnost in moralnost nekaterih občinskih svetnikov.

Vodja kluba svetnikov SDS, gospod Hočevar, je v svojem komentarju k sprejetemu rebalansu II za leto 2005 in k spremembi proračuna za leto 2006 pavšalno nanizal kup nekorektnih misli. Strinjam se, da je vloga opozicije ravno to, da s svojo kritičnostjo opozarja na delo župana in pozicije (res pa je, da se v občini Grosuplje pravzaprav velikokrat sploh ne ve, kdo je pozicija in kdo opozicija), je pa bilo svetniku Hočevarju ter ostalim iz vrst SDS že večkrat podrobno pojasnjeno, kako nastajajo projekti, ki so bili predstavljeni na sejah OS.

Sprejetje rebalansov v občini Grosuplje se ravno zaradi pat situacije v občinskem svetu z »desne strani« večkrat konča s pogojevanjem nekaterih dodatnih postavk. Ravno ta pogojevanja in izsiljevanja določenih povišanj pa na koncu pripeljejo do zamud pri izvajanju projektov.

Svetnik SDS Hočevar sicer dobro ve, da v naši občini vsa sredstva za tekoče poslovanje zagotavlja občina sama, a kljub temu se zgolj površno spušča v opis nalog, ki jih je potrebno dokončati. Ali mogoče ne zagotavljamo in ne rešujemo stanovanjske problematike? Ali mogoče ne gradimo šol, vrtcev ipd.? Ali mogoče ne skrbimo za kulturno izobraževanje naših občanov? Seveda, vse to delamo in še več, pa vendar večkrat pride (verjetno tudi zaradi neuradnega začetka volilne kampanje) do zavajanja občan in občanov. Vsakdo ima pravico do svojega mnenja; se strinjam, je pa lahko to prikazano tudi zavajajoče, s tem pa je vprašljiva morala takega početja.

V preteklosti smo doživeli, da je bil rebalans I podprt z »desne strani« pod njihovimi pogoji, da se sprejme tudi dodatna postavka za delo svetniških skupin. Poglejmo, kaj si vsi svetniki zaradi takega izsiljenega predloga (ki v TV kamero sploh nikoli ni bil javno predstavljen in zagovarjan) lahko privoščimo: mobi kartice, računalnike, biro oprema ipd. Sicer zakon to dopušča, poraja pa se vprašanje, do kod seže moralna meja takega početja, da ne govorimo o dodatni obremenitvi proračuna. Najbolj šokantno pa je dejstvo, da ravno svetniška skupina, ki je bila najbolj dejavna pri odkrivanju take imenovanih koruptivnih dejanj, v tem početju ne vidi prav nič spornega.

Na veliko smo v primeru priprave projekta Knjižnice Grosuplje ugotavljali možnost prisotnosti korupcije župana, hkrati pa javno podpirali početje svetnika, ki je, če ne drugega, vsaj moralno sporno. Ravno pri rebalansu proračuna II za leto 2005 so svetniki z »desne strani« podprli amandma Lojzeta Verbajsa (SDS), s katerim je predlagal, da Občina Grosuplje zagotovi sredstva za domestilo za uporabo manjšega zemljišča, katerega lastnik je sorodstvo svetnika Verbajsa in ga koristi SSK Račna, katerega dolgoletni sodelavec je spet isti svetnik Verbajsa.

In tako kot svetnika Hočevarja župan ne more prepričati, da celotna zakonodaja v Sloveniji le še ni idealna, prav tako ne more mene Vlada RS prepričati, da je protikorupcijska komisija trenutno sama sebi namen; tista komisija, ki jo bo uvedla nova Vlada RS s SDS na čelu, pa naj bi bila tista prava in predvsem učinkovita. Res me zanima, kako bo to funkcioniralo, ker so grosupeljski svetniki SDS-a na temu izpitu že padli!

Aleš Medved, svetnik LDS v OS Grosuplje

OB SLOVESU STAREGA LETA

Ko se leto končuje, običajno vsi delamo obračune svojega dela. Podjetja ocenjujejo svoje poslovne rezultate, politične organizacije rezultate svojih aktivnosti, posamezniki pa predvsem ocenjujemo lastno uspešnost v letu, ki se izteka, skozi debelejšo denarnico. Običajno smo z svojim delom zadovoljni, za vse, kar nismo postorili, najdemo ustrezna opravičila, predvsem pa upamo na najboljšo v prihajajočem letu. Zunanji kritiki pa so do našega dela običajno kritični, redkokdaj smo deležni pohval, pa tudi sami smo do drugih zelo subjektivni in velikokrat prav nesramno kritizerski. In tako gre življenje iz leta v leto naprej, ocene pa se ponavljajo.

Politično življenje v okviru občine je bilo v iztekajočem se letu zelo živahno, še posebno v drugem polletju, saj že potekajo aktivnosti in priprave na lokalne volitve, ki bodo v naslednjem letu. Zato lahko vsi, ki se posredno ali neposredno udeležujemo v političnem življenju občine, pričakujemo razne »nizke udarce«, osebne deskreditacije, velikokrat pa tudi neupravičene kritike. Vse to je sestavni del političnega delovanja v tako imenovani demokraciji. Pred volitvami jo imamo vsi polna usta, po volitvah pa hitro pozabimo na vse in beseda demokracija, predvsem demokracija dialoga, postane za zmagovalce največja tujka. To velja tako za proklamirane demokrate, liberalce, socialiste, kot nacionaliste in tudi krščansko obarvane stranke.

Tudi v delu občine se čuti, da se bližajo volitve, ali pa je le slučaj. Med tem ko so bili indeksi realizacije dogovorjenih investicij za to mandatno obdobje dokaj nizki, se le-ti koncem leta močno izboljšujejo. Še v septembru je bila realizacija investicij cca. 20 %, po sedaj potrjenih programih, upoštevaje tudi leto 2006, pa bo program skoraj v celoti izpolnjen. Pričenja se namreč z izgradnjo vrtca, nove knjižnice, posodobitev ceste do Cikave itd. Če parafraziram, začeli smo s prvo prestavo, dolgo časa vozili z njo, končujemo pa s peto. Oceno za vse pa bodo dali volivci kot edini verificirani ocenjevalci.

Vlada, izvoljena koncem leta 2004, pa je takoj, z vso intenziteto, pričela izvajati koalicijsko dogovorjene naloge. Najprej je začela z RTV in z mediji, zavedajoč se, da za uspešno vladanje mora obvladovati medije in si zagotoviti svoja trobila. Nadaljevala je s čistko med najbolj uspešnimi direktorji, kar samo po sebi ni problem. Problem pa je v nastavitvi novih kvaliteten kadrov, ki bi bili sposobni zagotoviti v teh podjetjih nadaljnji uspešni razvoj. Za to je uporabila vse politično znanje, ki prav dobro spominja na našo preteklo zgodovino, ko je bila sposobnost v drugem planu, pomembno je bilo, da si naš. Višek vsega pa je predlagana ekonomsko-socialno-političnogospodarska reforma. Ta naj bi še zadnje neposlušneže spravila na kolena. Vlada sicer objublja veliko blaginjo, vendar za zelo oddaljeno nedefinirano bodočnost. Upam, da bodo Slovenci to bodočnost tudi dočakali.

Vendar so dejstva čisto drugačna. Z uveljavitvijo predlagane reforme bodo revni postali še bolj revni, bogati pa še bolj bogati. Z uveljavitvijo enotne davčne stopnje se bodo višje plače (neto preko 400.000 SIT) avtomatično zvišale za 33 %, najnižje pa znižale za minimalno 10 %. Zato zaposleni, ki dobro zaslužijo, z vsem srcem podpirajo enotno davčno stopnjo, sindikati, upokojenci in še nekateri pa temu močno nasprotujejo. Hrana bo dražja za 11,5 %, kar pri velikih plačah ne pomeni nič, pri nizkih pa 10 % večje izdatke za hrano. Kot objublja vlada, naj bi to kompenzirala s povečanimi socialnimi transferji delavcem in upokojencem. Ali ni to absurd? Najprej pobereš, nato pa vračaš miloščino. Upam, da ne bo ta miloščina deljena po kriteriju,

KNJIŽNICA GROSUPLJE – PROJEKT STOLETJA

Projekt nove knjižnice v Grosuplju je končno zagledal luč realizacije. Kljub vsem neljubim zapletom in »slabi sreči«, ki se projekta drži od njegovega začetka pred petimi leti, končno kaže, da bo Grosuplje vendarle dobilo sebe dostojen osreden informacijsko kulturni objekt, ki ga vsak sodoben kraj nujno potrebuje. Nesporno je, da gre za investicijo velike razsežnosti tako v vsebinskem, kot v razvojnem in finančnem pogledu. Če se prav spomnim županovega nagovora na zadnji seji občinskega sveta, po kateri smo izglasovali spremembe občinskega proračuna v korist začetka gradnje knjižnice in vrtca, je župan projekt in investicijo imenoval stoletna. Priznam, da je tedaj zvenelo zelo patetično, z rahlo distanco v razmisleku, pa to poimenovanje še kako drži. Podatki pa kažejo, da nobena napredna lokalna skupnost pri nas, v krajšem časovnem obdobju ni gradila dveh knjižnic, adaptirala in dograjevala morda že, gradila pa gotovo ne. Vsaka sodobna skupnost nujno potrebuje prostor, v katerem vlada tisto, kar sodobni ekonomski gurui, ki prisegajo na materialno in individualno, imenujejo nepotrebna metafizika, ker ni matematično izračunljivo.

Dejstvo je, da knjižnico Grosuplje in njegovi občani potrebujemo in si jo nenezadnje tudi zaslužimo in to kar v najbolj sodobni obliki. Knjižnica že dolgo ni več samo prostor, kjer si izposodiš kakšno dobro knjigo za domačo branje, ampak je postala večfunkcijska ustanova. Njena najbolj splošna funkcija pa je danes distribucija znanja in prav znanje generira novo znanje in razvoj tisto torej, kar je sodobni družbi prineslo kopico novih potreb.

Knjige so najstarejši nosilci znanja in če citiram Brechta: »Knjiga je orožje, vzemi jo v roke«, tudi zelo močno orožje. Tega so se oblastniki vedno zavedali, zato so jih zažigali. Znanje pomeni nevarnost vladajočim strukturam, saj zmanjšuje možnost manipulacije z ljudmi in osvobaja duha in spreminja socialno ravnotežje. Se naj mar zato mi znanja bojimo?

Sodobna knjižnica je poleg tega da sodi njeno delovanje v kvalitetno preživljanje prostega časa, danes predvsem prostor, kjer se srečujejo različne socialne potrebe. Je informacijski center, študijski center, center socialne interakcije v Grosuplju pa tudi edina profesionalna kulturna ustanova. Da je vse to res govorijo uporabniški podatki in statistika, ki govori o uporabi knjižničnega gradiva in storitev, o obiskovalcih in njihovih željah. Knjižnico Grosuplje obišče dnevno od 500 do 600 obiskovalcev, ki si letno izposodi 32.000 enot knjižničnega gradiva (to danes niso več samo knjige, pač pa informacije zapisane na različnih medijih: CD, DVD, videokaseta, zakupljene baze podatkov itd), tedensko knjižničarke posredujejo obiskovalcem več kot 30 tematskih iskanj, ki so predmet seminarskih, diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog. Poleg osnovne dejavnosti knjižnica organizira različne dogodke, kot prireditve za spodbujanje branja, informacijsko opismenjevanje, strokovna predavanja s področja bralne kulture, literarne večere, otroške urice itd. V Knjižnico Grosuplje je včlanjenih 311 vseh prebivalcev, kar je v primerjavi s slovenskim poprečjem, ki je 25 %, visoka številka, z vsem priseljevanjem, ki je v toku, pa predvidam, da se bo ta številka v kratkem še povečala. Povedati je treba, da je republiški minimum za delovanje knjižnice 700 m2 naša knjižnica pa svojo bogato dejavnost opravlja le na bori 200 m2, kar seveda govori o podhranjenosti infrastrukture za izvajanje te, za kvalitetno in človeka dostojno življenje, prepotrebne dejavnosti.

Grosuplje bo kmalu štel 8000 prebivalcev. Ljudje, ki se naseljujejo v kraju, bodo kmalu imeli celo vrsto socialnih potreb, ne samo osnovnih: šole, vrtci, pač pa predvsem tiste sekundarne, ki zadovoljujejo naše potrebe po kvaliteti življenja.

Zato sem vesela za Grosuplje, da bo dobilo čudovit nov objekt, ki bo reprezentativen tako po lokaciji, po videzu in po vsebinah. V objektu s 1886 m2, opremljenem tako, da bodo v njem nekaj zase naše čisto vse strukture občanov od najmlajših do najstarejših in tistih, ki za svoje življenje in bivanje potrebujejo posebne pogoje, vidim veliko možnost tudi za izgradnjo identifikacije kraja. Vsekakor bom vesela, če se bo v prihodnosti pokazalo, da so vsebine, ki polnijo dušo in srce tiste in niso izračunljive samo in zgolj s številkami tiste, zaradi katerih radi živimo v Grosuplju.

Mag. Breda Škrjanec

SOCIALNI DEMOKRATI

Vsem občanom občine Grosuplje želimo mnogo osebnega zadovoljstva, zdravja, sreče in uspehov v letu 2006.

Območna organizacija in Občinski odbor Socialnih demokratov Grosuplje

ali si naš ali nisi. Še hušje stvari se bodo dogajale z uveljavitvijo zelo ohlapnih meril za odpuščanje delavcev. Za dobro plačane zaposlene, ki imajo individualne pogodbe, to ni problem, problem pa je za delavce. Ostali bodo prepuščeni praktično na milost in nemilost novodobnim socialnim povzpeticom in denacionalizacijskim in privatizacijskim kapitalistom.

Če hoče vlada resnično razbremeniti gospodarstvo in omogočiti večjo konkurenčnost gospodarstva, mora racionalizirati državo, le racionalizacija države lahko zagotovi dolgoročno razbremenitev ne le gospodarstva, temveč tudi prebivalstva. To pa lahko doseže le: z zmanjšanjem državne uprave, z zmanjšanjem števila občin in z delno deprofesionalizacijo le-teh, z ukinitvijo tako številčno obširnih občinskih svetov in uprav, z ukinitvijo državnega sveta, vse institucije odklopiti od državnih jasl in jih prepustiti trgu (bolje te kot delavce), zmanjšati število državnih predstavništev v tujini, zmanjšati izdatke za vojaške namene, saj so ti v pretežni meri namenjeni za financiranje NATA in ne za lastno obrambo, zdravstvo, šolstvo, kulturo itd. organizirati z ekonomsko logiko, ne pa s privatizacijo, ki sama po sebi ravno v teh delih družbe prinese več slabega kot dobrega. Privatizacija zdravstva bo ravno revne sloje še dodatno osiromašila in jim v veliki meri onemogočila ustreznno zdravstveno oskrbo. Totalna privatizacija ni namreč edina čarobna formula za uspešnejšo družbo. Prav gotovo je kombinacija raznih rešitev za našo družbo sprejemljivejša. Amerikanizacija nam ne more biti vzgled.

Kljub vsemu pa upam, da ne bo vse tako, kot se predvideva. Zato pričakujem, da bo novo leto, kljub grozečim črnim oblakom, uspešno, zdravo, predvsem pa socialno leto.

S tem upanjem želim vsem občanom občine Grosuplje, bogatim in manj bogatim, eno zdravo, srečno, uspešno, zadovoljno in pokončno novo leto.

Dr. Dušan Ivan Lavrič

OBMOČNA ORGANIZACIJA
SOCIALNIH DEMOKRATOV
GROSUPLJE

Adamičeva 10, 1290 Grosuplje

Obveščamo vse naše cenjene člane in simpatizerje, da od 1.6.2005 organiziramo na sedežu stranke, Adamičeva 14, Grosuplje, vsak torek od 9. do 10. ure in vsak četrtek od 18. do 19. ure dežurstvo. V tem času vam bodo na voljo odgovorni člani vodstva območne organizacije stranke, kakor tudi občinskega odbora stranke, ki vam bodo posredovali ustrezne odgovore na vaša vprašanja in vam pomagali rešiti vaše eventuelne probleme. Na vašo željo bomo organizirali tudi razgovore s člani republiškega vodstva stranke.

Ob tem času bo tudi možen vpis v stranko za nove člane. Obiščite nas, zelo bomo veseli vašega obiska.

SLS.

Slovenska ljudska stranka

Občinski odbor Grosuplje

Vedno ob tem času se oziramo nazaj na velike in majhne, lepe in žalostne trenutke, ki smo jih doživeli v iztekajočem letu. Na tiste dogodke ki so se nas dotaknili osebno, kot tudi tiste, ki so jih doživeli drugi. To leto nam je dalo mnogo priložnosti in prepričani smo, da je bil uspešno. Sedaj je potrebno pogled usmeriti v leto 2006 ter se soočiti z novimi izzivi, priložnostmi in preizkušnjami.

Zato ob Božičnem prazniku v novem letu 2006 vsem občankam in občanom občine Grosuplje, želimo mirne, blagoslovljene in vesele božične praznike, predvsem pa veliko zdravja, veselja in vsega dobrega v prihajajočem letu.

Ob dnevu samostojnosti, pa želimo vsem občankam in občanom občine Grosuplje vesele in predvsem ponosno praznovanje praznika, ki Slovence po svetu in doma združuje, bogati in pomaga ustvarjati zavest in ljubezen do domovine.

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

Leto je naokoli. Spet smo polni pričakovanj in želja. Koliko od tega se nam bo uresničilo, pa je najbrž odvisno od nas samih.

Pred nami je leto, ki bo polno sprememb in iskanj. Vedno pa obstaja upanje, da bo zmagalo dobro nad slabim.

Želimo vam blagoslovljen božič, ob novem letu pa otrokom dobre starše in vzgojitelje, mamicam in očkom pridne otroke, upokojencem boljše pokojnine, obrtnikom nižje davke, vsem skupaj pa veliko sreče v letu 2006.

Ob državnem prazniku, dnevu samostojnosti, pa vsem ob tej priliki čestitamo in želimo, da bomo kot narod in kot vsak posameznik to znali ceniti in izkoristiti v svoj in skupni narodni blagor.

Občinski odbor Grosuplje

SDS

**SLOVENSKA
DEMOKRATSKA
STRANKA**
Občinski odbor Grosuplje
Ljubljanska 66, Grosuplje

Tel/fax: 01/786-36-42
E-pošta: grosuplje@sd.si
Uradne ure: vsak torek od 17. do 19. ure.

SADIM DREVO

Sadim drevo
med korenine svoje domovine,

da ga bo zemlja povezala z njo
v isto usodo.

Da ga bo ista ljubezen pojila,
da ga bo ista lepota krasila,
da ga bo ista plodnost plodila.

Sadim drevo,
da z njim izmerim sebe
in njo.

(T. Kuntner)

Slovenska demokratska stranka,
predsednik Janez Janša

**Vesele božične praznike
ter srečno, zdravo in
upanja polno leto 2006!**

**Vsem občankam in
občanom ter prijateljem
in članom stranke
čestitamo tudi ob
DNEVU SAMOSTOJNOSTI
IN ENOTNOSTI.**

OO SDS Grosuplje,
predsednik Dušan Hočevar

15 let Svetovnega slovenskega kongresa

V 15 letih od rojstva kongresne ideje pa do danes je Svetovni slovenski kongres presegel vsa pričakovanja. Kongres tako pričanja novo leto z vrsto uspehov iz preteklih let in z mnogimi načrti za naprej, s katerimi želi izpolniti pričakovanja članov in javnosti. V preteklih letih smo izvedli program, na katerega smo lahko ponosni. Kongres je postal steber civilne družbe v Sloveniji. Ostaja odprt za vse, ki jih zanima delo civilne družbe za boljšo prihodnost vseh Slovencev in tudi za nadaljnji razvoj demokracije in etičnih vrednot v Sloveniji. Z vstopom Slovenije v evropske povezave se odpirajo nove možnosti in izzivi. Omogoča nam razširitev našega programa in vzpostavitev še močnejših povezav med Slovenci v svetu, tako med seboj kot tudi z domovino.

Program Kongresa ostaja zvest osnovni ideji povezovanja Slovencev, živčih kjerkoli v svetu, ki je vzniknila na Dragi leta 1989 in bila sprejeta ob njegovi ustanovitvi na prvem in ustanovnem kongresu v Ljubljani leta 1991. S časom pa se širijo skupni projekti in načini povezovanja. Največja naloga kongresa je bila povezana s prispevom članov k osamosvojitvi Slovenije. Kasneje se je Kongres zavzel za vključitev Slovencev, ki živijo po svetu, v slovenski zakon o državljanstvu, za izboljšavo volilne in druge zakonodaje, namenjene našim rojakom, ter za popravilo krivic iz preteklosti. V zadnjih skoraj 10 letih smo prebili led s tem, da smo pričeli organizirati svetovne konference in srečanja slovenskih strokovnjakov iz različnih področij. S tem smo presegli dotedanjo skrb za slovenske rojake po svetu v obliki folklornih prireditev. Na te konference smo vabili slovenske strokovnjake in znanstvenike iz domovine in sveta. Do sedaj smo organizirali tri svetovne konference slovenskih znanstvenikov, tri konference zdravnikov, po eno konferenco gospodarstvenikov in eno konferenco arhitektov in gradbenikov.

Čas je pokazal, da je bila ustanovi-

tev teh svetovnih konferenc modra odločitev. Njihov uspeh je predvsem v tem, da so pripeljale do vrste skupnih strokovnih projektov in do izmenjave mnogih koristnih idej in znanstvenih dosežkov. Vsakič se jih udeležijo več kot sto petdeset slovenskih strokovnjakov iz vsega sveta, ki v veliki večini sami krijejo stroške potovanja, pisanja referatov in udeležbe. Te konference so nam pomagale odkriti mnoge slovenske znanstvenike svetovnega slovesa, za katere prej v domovini nismo vedeli. Udeležuje se jih tudi vedno več mladih in domačih strokovnjakov in tudi ugledni predstavniki vlade in parlamenta, ki s svojo prisotnostjo, govori in nasveti v veliki meri obogatijo delo kongresa. Zdrjni dve svetovni konferenci sta potekali pod častnim pokroviteljstvom predsednika države, dr. Janeza Drnovška, kar je še posebno priznanje in nadaljnja spodbuda za naše delo.

Načrtov za prihodnost je mnogo več kot je na voljo finančnih sredstev za njihova izvajanja. Zato bomo morali biti pri izbiri selektivni, hkrati pa si bomo prizadevali za pridobitev sponzorjev in povečanje naših skromnih finančnih sredstev. Nadaljevali bomo z uspešnimi in vpeljanimi projekti, kot so: svetovna srečanja strokovnjakov, vsakoletni tabori slovenskih otrok iz diaspore v različnih krajih Slovenije, predavanja v okviru Večerov izza kongresa, likovne razstave naših umetnikov iz sveta v prostorih Kongresa, organizacija srečanj v zamejstvu, izdajanje glasila in posodobitev internetnih strani Kongresa.

Svetovne slovenske konference strokovnjakov bomo organizirali še naprej in z njimi zajeli še nova področja. V tem letu načrtujemo četrto konferenco slovenskih zdravnikov in četrto konferenco znanstvenikov. V načrtu imamo tudi srečanje mlajših rodov iz vsega sveta ter organizacijo srečanja umetnikov in glasbenikov. To leto smo pričeli s praznovanjem dneva Evrope v maju in svetovnega dne Kongresa v juniju. Na ti dve praznovanji vabimo pred-

stavnike slovenskih društev iz Evrope in sveta, naše člane in vse, ki želijo prispevati k uresničevanju programa in dela Kongresa. Povsem nov izživ za delo Kongresa predstavlja vključitev Slovenije v evropske povezave, s čimer se bodo povečale možnosti kongresa, da se poveže s civilnimi družbami evropskih držav in da se okrepi delo naših konferenc v Evropi. Članstvo v EU nam bo dalo nove možnosti, da se povežemo tudi z institucijami, ki v EU skrbijo za finančno in vsebinsko podporo ter za razvoj civilnih družb. Civilna družba je za vsako državo zelo pomembna, saj prispeva h graditvi demokracije in k hitrejšemu razvoju v gospodarstvu, znanosti, kulturi in umetnosti. Zaradi zgodovinskih razlogov civilna družba pri nas še ni dovolj razvita in se nahaja v tranziciji, podobno kot naše gospodarstvo in demokracija. Veliko pa se naučimo iz izkušenj drugih. Z veseljem pozdravljamo tudi odločitev slovenske vlade za reorganizacijo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, za večjo odgovornost tega urada v kabinetu predsednika vlade, za pripravo državne strategije za slovenske rojake zunaj naše države.

Tik pred novim letom je delegacija Kongresa imela čast obiskati novega ljubljanskega nadškofa in metropolita gospoda msgr. Alojzija Urana. Kot je znano, se je nadškof Uran, ki je bil že pred imenovanjem pristojen za pastoralo slovenskih vernikov po svetu, že do sedaj udeleževal naših prireditev in z nami delil vtise in spoznanja s svojih potovanj med Slovenci po svetu. Ob tej priliki nas je spomnil na velik prispevek katoliške cerkve k ohranjanju slovenstva in naše kulture po vsem svetu. Po udaril je, da je vsak Slovenec, pa kjerkoli se že nahaja na tem planetu, izredno dragocen. To je in tudi ostaja vodilo Kongresa za prihodnost. Nadaljnja skupna prizadevanja za trdnjšo povezanost in za lepšo bodočnost vseh Slovencev z navdušenjem pozdravljamo.

Matjaž Trontelj

16 LET SLOVENSKE DEMOKRATSKE MLADINE

Od 21. 11. do 23. 11. 2005 je v Izoli potekal posvet podmladka Slovenske demokratske stranke, ki je bil hkrati priložnost za proslavo 16-letnice organizacije.

V idiličnem okolju, ki ga je kljub mrazu in burji zbranim ponudila Obala, so člani Slovenske demokratske mladine (SDM) končali priprave na 10. kongres, na katerem naj bi januarja izvolili novo vodstvo, dopolnili program in spremenili nekatere člene statuta.

Prijetno druženje je tako podalo roko burnim, a konstruktivnim razpravam. Njihova skupna ugotovitev pa je bila, da SDM potrebuje večji izvršilni odbor, ki bo kos čedalje pomembnejšemu področju mednarodnega sodelovanja, posebno v odnosu do evropskih institucij. Pomemben korak v tej smeri je pridobitev statusa pridružene članice YEPP, podmladka Evropske ljudske stranke, kar bo nedvomno pripomoglo k uveljavljanju slovenske mladine v evropskem političnem prostoru tudi v luči skorajšnjega predsedovanja naše države Evropski uniji. Prav tako so se v

SDM zavzeli za podporo vladnim reformam, saj se zavedamo, da nas tako Slovenija kot slovenska mladina potrebujeta. Zato se nameravamo dejavno vključiti v razprave o njih, da bi predlagane ukrepe še izboljšali. Vrhunec posveta je bilo slovesno zaznamovanje 16. obletnice nastanka SDM. Večer, ki smo ga poživili s pesmijo in plesom ter dogodku primerno pogostitvijo, so s svojo navzočnostjo zaznamovali šolski minister in podpredsednik SDS Milan Zver, prihodnji veleposlanik na Hrvaškem Milan Orožen Adamič, poslanka DZ Eva Irgl, predsednik Kluba seniorek in seniorjev pri SDS Ivan Bizjak in drugi. Mlade je uvodoma pozdravil predsednik lokalnega odbora stranke Bojan Zadel. V nagovorih sta predsednica SDM in poslanka Alenka Jeraj ter minister Zver spomnila na dolgo in uspešno prehojeno pot SDM je kot prvi podmladek kakšne

politične stranke postavila zahtevo po samostojni slovenski državi, kasneje pa se je pogosto oglašala s svojimi kritičnimi mnenji v javnih razpravah, ne nazadnje tudi s številnimi akcijami, namenjenim krepitevi narodne zavesti. Zelo odmevna je bila letošnja akcija ob dnevu državnosti, v kateri smo predstavili "Slovenijo, deželo velikih ljudi".

Minister za šolstvo je navzoče opogumil pred izzivi, ki čakajo Slovenijo. Govoril je o reformah, ki jih namerava vlada kljub številnim nasprotovanjem izpeljati v dobro naše države. Čeprav gre za neprijazljeno potezo, ki lahko SDS stane zmage na naslednjih volitvah, so reforme nujne za prihodnjo blaginjo. Pri tem je Zver dodal, da gre za odgovornost do mlade generacije, sicer bo ta čutila dolgoročne negativne posledice odlaganja z reformami.

Mihael Hočevar

SLOVENCİ PO SVETU DOBIJO ZAKON

Po 14 letih slovenske osamosvojitve bodo Slovenci v zamejstvu in svetu končno le dobili pravne temelje sodelovanja z državo svojega matičnega naroda. Načeloma je stike omogočala že naša Ustava.

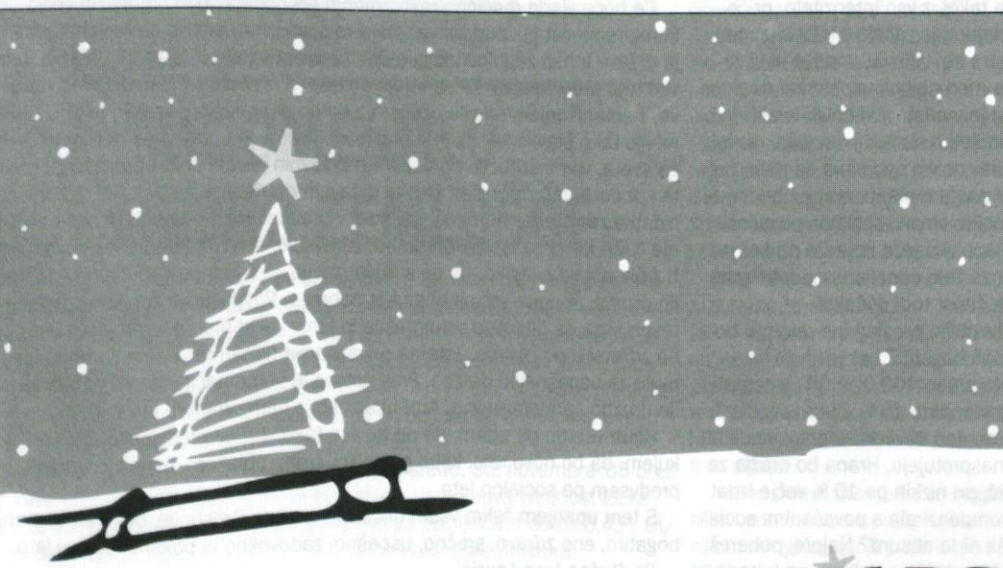
Slovence izven naših meja naj bi bilo okrog 500.000, naše državljanstvo pa jih ima od tega le 60.000. Vsi so podvrženi naravni, a tudi sistemski asimilaciji, ki jih v drugih državah imenujejo integracija. Za ohranitev slovenske identitete je zato potrebna tudi posebna skrb ma-

tičnega naroda, ki jo bo opredeljeval zakon, ki ga je vlada oziroma Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu pravkar poslal v zakonodajno proceduro. Komisija Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve, ki posveča problematiki našega zamejstva veliko pozornosti, je predlog zakona že obravnavala na svoji seji 26. oktobra. Komisija je priporočila, naj se ob morebitnih razpravah o spremembah sestave Državnega zbora in Državnega sveta v ustavi upošteva možnost za-

stopstva Slovencev v zamejstvu in po svetu v teh dveh telesih – podobno, kot že imajo urejene nekatere druge države (npr. Italija).

Sprejem zakona so močno podprle tudi osrednje organizacije Slovencev v tujini, saj se doslej njihovi predlogi niso dovolj upoštevali. Krovne organizacije iz zamejstva, povezane v SLOMAK (SLOVENSKA MANJŠINSKA KOORDINACIJA) so pripravile tudi že pripombe na predlog zakona.

Matjaž Trontelj

Za vse dni, za vse različne praznike, vsem različnim ljudem, želimo srečo in zdravje v letu 2006

LDS
LIBERALNA DEMOKRACIJA
SLOVENIJE

Grosupeljski gasilci: Veliko dela na preventivnem področju, intervencij, na srečo, precej manj kot predhodno leto.

Obisk otrok in staršev.

Na tekmovanju za pokal Tabor.

Vstopanje v goreči prostor z izolirnim dihalnim aparatom.

Požar na gospodarskem posloplju.

Prostovoljno gasilsko društvo Grosuplje je hkrati tudi osrednje gasilsko društvo v občini Grosuplje in je tudi najbolj opremljeno in izkušeno za posredovanje. Večji del intervencij in ostalega dela skozi leto tako odpade na Grosupeljčane, čeprav je ostalih 17 društev v občini, večinoma glede na razpoložljivo opremo in kadre, tudi precej aktivnih. Sprehodimo se skozi opravljeno delo v grosupeljskem društvu v iztekajočem se letu!

PREVENTIVA

V letu 2005 in nekaj predhodnih letih so grosupeljski gasilci izvajali veliko akcij, kako preprečevati začetne požare. Vsak prvi petek v mesecu so preizkušali slišnost po radijskih zvezah. Vsak zadnji četrtek v mesecu poizkušajo izvajati operativne vaje in tako dodatno usposablja operativne člane za različne intervencije.

Letos so jih trikrat obiskali tudi otroci z vrtca in enkrat otroci z oratorija. Izvedli so več prikaznih vaj za občane in gasilce, ki so jih obiskali ali pa so opravljali različna izobraževanja.

Pet članov je opravilo v spomladanskem času tudi tečaj za prostovoljnega bolničarja.

V OKTOBRU - MESCJU POŽARNE VARNOSTI, so opravili več manjših operativnih vaj. Za zaključek meseca oktobra pa so pripravili poseben natečaj za NAJLEPŠI IZDELEK Z GASILSKO TEMATIKO za naše najmlajše. Izdelke so razstavili na prireditvi 9. 11. 2005 s kulturnim program, ki so ga pripravili otroci iz grosupeljskih vrtcev. Razstavljenih je bilo 150 izdelkov, med njimi pa so nagradili 10 najlepših. Prireditve se je udeležilo preko 350 staršev in otrok.

TEKMOVANJA

Starejši grosupeljski gasilci PGD Grosuplje so uspešno zastopali društvo na več kot 20 tekmovanjih po Sloveniji. Tekmovali so tudi za pokal Slovenije in dosegli skupno 7. mesto. Za tekmovanja in vaje so skupaj porabili preko 3400 ur. 10. 9. 2005 pa so tudi Grosupeljčani izvedli tekmovanje za starejše gasilce. Starejši gasilci pa jih bodo zastopali tudi na državnem tekmovanju prihodnje leto.

Članice A in člani B so grosupeljsko prostovoljno gasilsko društvo zastopali na občinskem tekmovanju v Dobropolju, kjer se je tekmovanja udeležilo 6 ekip - članice A, člani A prva ekipa, člani A druga ekipa, člani B in ekipa starejših gasilcev. Starejši so dosegli 1. mesto in so se uvrstili tudi na regijsko tekmovanje v Kočevju. Na tem tekmovanju so morali sodelovati tudi kot soorganizatorji, saj v Dobropolju nimajo vsega potrebnega orodja za tekmovanje pri taktični vaji, ki je precej podaljšana in zahtevnejša vaja kot je bil nekoč »znameniti« trdelni napad. Pri tem predsednik Božo Knez doda, da je sedanjo vajo skoraj nemogoče izvajati na travnatih površinah. Zaradi tega pa se cevi mnogo hitreje izrabljajo.

Grosupeljski gasilci pa so tekmovali tudi na Hudem pri Ivančni Gorici.

INTERVENCIJE

Poveljnik PGD Grosuplje Matija Brodnik nam je na kratko predstavil tudi intervencije. V letošnjem letu so jih imeli skupaj na srečo le 8:

8. 1. 2005 ob 9,45 so odhiteli na gašenje dimniškega požara na Cerozemem;

27. 1. 2005 ob 6,39 so posredovali pri nesreči na avtocesti Grosuplje-Ivančna Gorica, kjer je osební avto zletel z ceste;

13. 2. 2005 ob 1,05 so odšli na gašenje požara na večjem gospodarskem posloplju na Peči, kjer so sodelovala tudi nekatera bližnja gasilska društva;

23. 6. 2005 ob 21,43 so prejeli lažni alarm, da gori gozd na Perovem;

29. 6. 2005 ob 19,08 so črpali vodo v prostorih Policije;

29. 6. 2005 ob 19,53 so odstranjevali posledice neurja. Podrta so bila drevesa na cesti Mlačevo - Račna;

3. 8. 2005 ob 20,50 so bili navzoči pri reševanju v stanovanjski hiši;

21. 11. 2005 ob 20,57 pa je gorelo v romskem naselju Smrekec.

Na srečo so imeli letos v primerjavi s preteklimi leti malo intervencij. V spomladanskem in poletnem času ni bilo daljšega sušnega obdobja in tudi občani so bolj seznanjeni in osveščeni, da se v naravi ne sme kuriti odpadkov. Zato ni bilo veliko požarov v naravi. Izjema so Romi, ki zažigajo odpadke skoraj vsak večer in tako onesnažujejo in ogrožajo naravo.

Na vseh intervencijah v letu 2005 je skupno sodelovalo 105 gasilcev, ki so opravili preko 150 delovnih ur na intervencijah. Tukaj niso vštete ure pospravljanja in pripravljanja opreme za nove intervencije. Povprečno se na klic pozivnika odzove 13 operativnih gasilcev, povprečni čas do izvoza pa traja 3 do 4 minute, kar jim je v ponos.

DRUGO DELO

26. februarja so imeli občni zbor, na katerem so sprejeli načrt dela za leto 2005.

V začetku maja so tradicionalno počastili svojega zavetnika sv. Florjana in se pri sv. maši spomnili svojih pokojnih članov. Pri skupni maši poleg grosupeljskih gasilcev sodelujeta tudi ostali dve društvi iz grosupeljske župnije - Gatina in Spodnja Slivnica. Kljub nekoliko slabšemu vremenu so pripravili skupaj z župnikom procesijo, pri kateri je sodeloval tudi Orkester Glasbene šole Grosuplje.

Precej dela so vložili tudi pri organizaciji veselice, ki je z nastopom Natalije Verboten dobro uspela. Veselico je po oceni obiskalo okoli 2500 ljudi, pri organizaciji pa je sodelovalo okoli 80 članov in članic društva, ki so opravili več kot 1200 prostovoljnih delavnih ur. Na ta način poskrbijo za nekaj dodatnih sredstev, ki jih potrebujejo za svoje redno delo.

Poleg rednega vzdrževanja in čiščenja okolice Gasilskega centra Grosuplje so nekaj dela morali nameniti tudi popravilu strehe. V PGD Škocjan pa so sodelovali pri izvedbi tečaja za izprašane gasilce.

Jože Miklič

VOŠČILO

Vsem krajanom želimo vesele božične praznike ter srečno, mirno in uspešno novo leto 2006. Hvala vsem, ki nam stojijo ob strani s prostovoljnimi prispevki, s katerimi kupujemo in vzdržujemo našo opremo, da lahko še bolje in hitreje nastopamo na intervencijah.

Upravni odbor in poveljstvo PGD Grosuplje

Decembrsko srečanje upokojencev, starih nad 80 let.

Prisrčnemu povabilu na praznovanje visokih življenjskih jubilejev članov Društva upokojencev Grosuplje sem se letos odzvala tudi jaz. Pridružila sem se, kot je bilo napisano na vabilu, "158-članski skupini, ki dokazuje izredno življenjsko moč, ima veliko življenjskih modrosti in kopico dragocenih izkušenj".

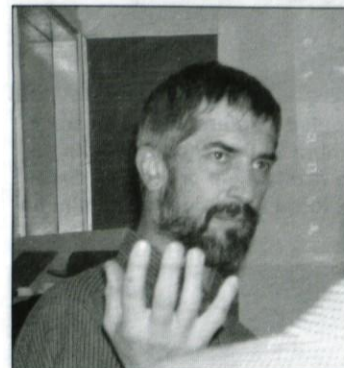
Tako prisrčnemu vabilu se pa res ni dalo upreti.

Vsi udeleženci sobotnega srečanja smo bili navdušeni. Poverjenice in poverjeniki so prišli po nas z avtomobili, bili so ves čas z mani in skrbeli za nas, da nas ni zeblo, da smo imeli vse, kar smo potrebovali. Zdravstveni delavci so nam vsem izmerili pritisk. Pogostitev je bila nepozabna, prav tako nastopi Lastovk, osnovnošolskih otrok in glasbenikov iz Glasbene šole Grosuplje. Vsi so pokazali, da jim ni vseeno, kako se počutimo stari ljudje.

Vsi organizatorji in nastopajoči ste mi polepsali soboto in še naslednje dni, ko sem z veseljem obnavljala lepe dogodke tega dneva, se spominjala znank, ki so me prišle pozdravit, slikanja na odru, vsega živčava v šolski avli. Vse te prizore bom shranila v spominu in jih priklicala na dan, ko bom potrebovala korajžo, da kljub letom in bolezenskim težavam še zmorem kam iti in kaj lepega doživeti.

Vsem še enkrat hvala in vse lepo in dobro v novem letu.

Marija Vintar

Andrej Velkavrh - foto Marjan Trobec.

UNIVERZA...

...ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE ima poleg različnih študijskih krožkov tudi ČETRTKOVA SREČANJA. Vsak drugi četrtek imamo predavanja, delavnice ali ekskurzije.

24. novembra nas je kot predavatelj obiskal meteorolog Andrej Velkavrh, Predaval nam je o VREMENU IN VREMENSKI NAPOVEDI. Razlagal nam je fizikalne pojave ozračja, megle, zračnega pritiska, vetrov, front, oblakov, temperature, ozonske luknje in o ostalih vremenskih neznankah.

Skratka, v skoraj dveh urah je nanizal toliko vedenja o vremenu in prognozah oz. napovedih zanj, da vremenarjem ne smemo čisto zameriti, če nam predlagajo dežnik, zunaj pa /še/ sije sonce.

Ta četrtkova srečanja v okviru univerze za tretje življenjsko obdobje so zanimiva. Naj omenim še predavanje ge. Zdenke Cerar, ko nam je pod naslovom KAZENSKO PRAVO V VSAKDANJI RABI nanizala in razložila veliko »življenjsko-pravniških« neznank.

Zadnje letošnje predavanje bo v četrtek, 22. decembra.

M. Trobec

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino
VARNO prodati, podariti, izročiti
ali jo pridobiti, vam priporočamo,
da se o svoji nameri prej
POSVETUJETE PRI NAS!

Kar največ najboljših
odločitev vam
želimo v novem letu
2006!

Turistično društvo Šmarje-Sap: Razstava ljubiteljskih in umetniških dejavnosti kraja- nov in Starejši so mi povedali

Razstavljaje na ogled pritegnila številne radovedne domačine.
- Foto mag. Tatjana Jamnik Skubic.

Razstava je bila postavljena na ogled v šmarski osnovni šoli v soboto in nedeljo, 10. in 11. decembra 2005. Zgodovinski in sedanjí utrip kraja, kot se je kazal na razstavi, so prireditelji dopolnili s spomini krajanov o življenju v kraju nekdanj ter s spomini na nekatere vaške posebneže.

Domačini so se spominjali dogodkov in ljudi iz bližnje preteklosti Šmarja-Sap in vmes tudi kakšno zapeli.

Na razstavi je svoje izdelke predstavilo kar 45 krajanov. Na ogled je bilo največ vezenin, od kvačkanih izdelkov in igrač do gobelinov, vezenih prtičev in klekljanja. Izgleda, da so v Šmarju-Sapu zelo aktivni tudi slikarji, tako akademski in ilustratorji kot risarji in drugi ljubiteljski umetniki, saj smo lahko občudovali veliko število njihovih stvaritev. Zanimivi za ogled so bili tudi ostali, manj zastopani izdelki: ročno izdelane citre za najmlajše, pletene košare, klobuki, mozaiki ter umetniški in prehrabeni izdelki iz medu. Času primerno smo lahko dobili veliko idej za izdelovanje adventnih venčkov. Vsekakor so bili prav vsi izdelki vredni ogleda, saj je v njih skrito delo pridnih in vztrajnih rok krajanov ter njihova umetniška nadarjenost in iznajdljivost. To se je pokazalo tudi po zaključku prireditve, ko si je v učilnicah razstavljene predmete ogledovalo veliko radovednih domačinov.

Prehojeno zgodovinsko pot so predstavila turistična društva Sela, Šmarje, Magdalenska gora, Kulturno umetniško društvo Šmarje-Sap, Društvo prijateljev mladine, Društvo upokojencev in Športno društvo Šmarje-Sap. Na ogled so bile slike z vojno tematiko, domačini v partizanih ter interniranci.

V kulturnem programu z naslovom »Starejši so mi povedali« so člani Turističnega društva Šmarje ter KUD ŠIBI predstavljali utrinke iz preteklosti kraja. Spominjali so se prvega televizorja pri Majolki, bazena, vlaka z lesenimi klopki, pa lesenih vodovodnih cevi iz leta 1885 in Desetega brata, ki so ga igrali v Fortunovem lazu. Zvedeli smo tudi, zakaj Šmarje in Sap ter da imajo v Šmarju celo London. Domačini so se spomnili vaških posebnosti, ki so kraju dali svojevrsten pečat. Za glasbeno popestritev so poskrbeli pevci zboru Ljudske pevke, pevci KUD Šmarje-Sap pod novim vodstvom Mojce Jevnikar Zajc ter učenka OŠ. Poskrbljeno je bilo za dobro jedajo in pijačo, za katero je poleg turističnega društva poskrbelo Društvo podeželskih žena Sončnica.

mag. Tatjana Jamnik Skubic

ZA ŠKOCJANSKIMI GASILCI USPEŠNO LETO

Prostovoljno gasilsko društvo Škocjan stalno napreduje predvsem na račun vztrajnosti in zagnanosti mlade generacije gasilk in gasilcev. Tako kot ob ustanovitvi društva pred osemdesetimi leti tudi dandanes mladi nosijo največji del organizacijskih in operativnih nalog, ki smo si jih prostovoljno zastavili v dobrobit ljudi in kraja, kjer smo doma. Veseli nas, da je močna in trdna mlada ekipa v zadnjih letih uspešno izpeljati že kar nekaj kvalitetnih in odmevnih projektov.

V iztekajočem se letu je PGD Škocjan uspelo izvesti izobraževanje za gasilce in gasilce v matičnem društvu, organizirati odmevno in uspešno gasilsko veselico ter v Velikih Lipljenih ob mesecu požarne varnosti izpeljati vajo.

Pri slednjem projektu velja izpostaviti velik odziv članic in članov iz vseh treh sodelujočih prostovoljnih gasilskih društev – Ponova vas, Št. Jurij in Škocjan. Na vaji je sodelovalo kar 56 gasilk in gasilcev iz vseh treh društev, od tega 21 iz PGD Škocjan. Posebna zahvala pa za vso strokovno pomoč in podporo velja poveljniku PGD Ponova vas tov. Jožetu Kocjanu.

Kot na vsaki vaji je bil tudi namen tokratne vaje preizkus opreme, ki jo posedujejo društva, preizkus moštva ter pridobitev prepotrebne znanja in izkušenj za gašenje požarov. Na vaji smo dali poudarek prav vsem elementom gasilske taktike ter uporabi gasilske tehnike in znanj ob morebitnem požaru stanovanjske hiše, začeti pri začetnem alarmiranju preko pozivnikov in siren, sporazumevanju in poveljevanju preko radijskih postaj, prihodu moštva na požarišče, zavarovanju požarišča ter zavarovanju in upočasnitvi prometa na cesti ob požarišču. Sledilo je zagotavljanje zadostne količine požarne vode – v prvem valu iz hidranta in avtociستم, nato pa s pomočjo motornih brizgaln v verigi čimprejšnjo zagotovitev stalnega in neomejenega vira požarne vode iz izvira v vodnjaku pod vasjo Velike Lipljene. Pri dejanskem požaru bi s tem omogočili gašenje in ohlajevanje gorečega objekta ter varovanje objektov in gozda v neposredni bližini. Preizkusili smo tudi vstopanje in pregled notranjih prostorov z izolirnimi dihalnimi aparati (IDA), dostop do žarišča požara, reševanje ponesrečenke iz objekta ter nudenje prve pomoči z ekipo prve pomoči, ki se je izurila na spomladanskem tečaju v Grosupljem.

Ob tej priložnosti bi se kot predsednik PGD Škocjan želel zahvaliti PGD Ponova vas ter PGD Št. Jurij, da so s svojimi IDA omogočili vajo vstopa v prostor tudi mladim škocjanskim gasilkam in gasilcem, ki so tako prvič preizkusili IDA in ognjeodporne zaščitne obleke. Te opreme, žal, v PGD Škocjan še nimamo, želimo pa si jo nabaviti v prihodnjih letih. Seveda načrtujemo tudi nadgradnjo znanja, ki bi ga pridobili na ustreznem tečaju na lgu in je pogoj za uspešno in varno uporabo te drage gasilske opreme.

Na takih vajah se zrcali prijateljstvo in sloga ekipe, ki s skupnimi močmi ustvarja pogoje za povezovanje in združevanje v društvu in s sosednjimi prijateljskimi društvu tudi v prihodnje.

Prav to prijateljstvo in zagnanost sta v iztekajočem se letu pripeljala tudi do ustanovitve prve ženske ekipe v zgodovini PGD Škocjan. Prav ženska ekipa daje škocjanskemu gasilskemu društvu novo dimenzijo v delovanju. Dekleta in fantje iz PGD Škocjan so zagnano vadili preko celega poletja ter se oktobra uspešno predstavili na občinskem gasilskem tekmovanju v Dobropolju. Za uspešno izvedeno vajo ter požrtvovalnost si prav vsi sodelujoči zaslužijo iskrene čestitke ter zahvalo.

Razveseljivo je, da se tudi v današnji materialistični naravnosti in drvenju skozi čas tradicija gasilstva ter povezovanja in združevanja ohranja prav med mlado generacijo, ki jo vse prevečkrat puščamo ob strani, jo včasih celo podcenjujemo ali ji ne dajemo veljave, kot si jo zasluži. Škocjanci smo upravičeno lahko ponosni na mlade fante in dekleta, ki pišejo novo, uspešno poglavje v zgodovini škocjanskega gasilstva in so s skupnimi močmi že do sedaj presegli vse dosedanje rezultate. S trudom in zagnanostjo te mlade generacije se PGD Škocjan lahko postavi ob bok uspešnim društvom, s katerimi že nekaj let prijateljsko sodelujemo, ter se z njimi tudi kosamo. PGD Škocjan tako s ponosom postaja trden člen v verigi prostovoljnih gasilskih društev, ki se zavedamo svojega osnovnega poslanstva.

Veliko dela pa smo si v PGD Škocjan zastavili tudi za v prihodnje. H gasilskemu domu želimo zgraditi prizidek ter obnoviti streho in kulturno dvorano. Poleg precejšnjih finančnih sredstev bomo potrebovali tudi sodelovanje vseh krajanov in krajanek. Na pomoč!

Martin Tomažin,
predsednik PGD Škocjan

Gasilci PGD Škocjan prvič preizkušata vstopanje v gorečo stanovanjsko hišo z izolirnim gasilnim aparatom.

Ob zaključku

meddruštvene vaje.

Moška in ženska A ekipa iz PGD Škocjan na občinskem gasilskem tekmovanju.

Nekaj utrinkov z razstave v Šmarju-Sapu

- vse foto mag. Tatjana Jamnik Skubic.

NOVA DIREKTORICA CENTRA ZA SOCIALNO DELO V GROSUPLJEM

Center za socialno delo Grosuplje ima od prvega oktobra letos novo direktorico, go. Vesno Širok. Preko telefona sva se dogovorili za srečanje.

Sprejela me je urejena in prijazna gospa. Na začetku je povedala nekaj o sebi: "Živim v Grosupljem že osemnajst let. Sem poročena, imam dva otroke. Po izobrazbi sem diplomirana psihologinja."

DELOVNE IZKUŠNJE.

Na Centru za socialno delo Grosuplje je zaposlena od leta 1999. Njeno področje delovanja je bilo delo s starejšimi. Del tega področja je kljub novemu delovnemu mestu ohranila: "Mislim, da bom tudi vnaprej še delala s starejšimi, ker se mi zdi pomembno, da ostajam v stiku s stroko." Pred tem je pet let delala v lastni organizaciji, v svoji firmi Odnosi Širok & Co.dno v Grosupljem. Med drugim je delala tudi na projektih s področja socialnega varstva. Še pred tem je bila osemnajst let zaposlena v Centru za socialno delo Ljubljana Bežigrad. Na področju socialnega varstva dela že trideset let. Prav gotovo si je v vseh teh letih pridobila ogromno izkušenj, ki jih bo lahko kot direktorica centra še kako koristno izrabila.

KAKO JE PRIŠLA DO DELOVNEGA MESTA DIREKTORICE?

Prejšnji direktor g. Bojan Pucelj je center vodil tri leta in pol. Sedaj se je odločil za drugo delo. Moja sogovornica se je prijavila na razpis. Med šestimi prispelimi vlogami je bila izbrana prav ona. S strani kolektiva je bila deležna podpore. Že prej je nadomeščala g. Pucelja, kadar je bil odsoten.

NALOGE CENTRA ZA SOCIALNO DELO.

Center za socialno delo pokriva zelo široko področje dela. Populacija, ki prihaja v center, je zelo različna, tako kot delovanje centra. Ga. direktorica je na kratko predstavila glavne naloge centra: izvrševanje nalog na podlagi javnih pooblastil in drugih predpisov, ki določajo naloge na področju socialnega varstva; storitve pomoči družini za dom; storitve prve socialne pomoči; storitve osebne pomoči; storitve socialne preventive in organiziranje skupnostnih akcij za socialno ogrožene skupine občanov. Poleg teh osnovnih nalog center izvaja še druge programe: vodi postopke ugotavljanja upravičenosti in dodeljevanja enkratnih denarnih pomoči iz občinskih sredstev; izvaja preventivne in prostovoljne programe za otroke in mladostnike; izvaja preventivni program za romske otroke in mladostnike; sodeluje pri pripravi, organizaciji in izvedbi nadaljevanja osnovnošolskega izobraževanja za težje zaposljive osebe; izvaja program "Socializacija in integracija Romov v lokalno skupnost" v okviru javnih del.

VLOGA OZIROMA NALOGE DIREKTORICE.

"Moje naloge so vodenje centra, kamor sodi kadrovska, organizacijska in finančna problematika, pa še kaj bi se lahko našlo. Poleg tega sem zadolžena tudi za strokovno vodenje, ki je vezano na delo z zaposlenimi strokovnimi delavci, ki delajo z ljudmi. Seveda moram skrbeti za celoten center, od tega, da se zamenja pokvarjena kljuka, do pravic v računalniških sistemih," je svojo vlogo predstavila ga. Vesna Širok. V centru je zaposlenih petnajst ljudi.

GLAVNE NALOGE, ZA KATERE SE BO KOT DIREKTORICA ŠE POSEBEJ ZAVZEMALA.

"Ker smo javni zavod, so naše delo in naloge zakonsko opredeljene. Zavzemala se bom za to, da bi bili čim manj uradniški, da bi se čim bolj odpirali navzven, da bi našo ponudbo razširili s preventivnimi programi za posamezne skupine občanov. Nekaj preventivnih programov že imamo, in sicer za otroke. So pa še druge populacije, delo s starši, delo s starejšo populacijo... S takšno obliko dela lahko racionaliziramo naše delo, za občane pa je taka oblika prijaznejša. Tako nam bo več časa ostajalo za izvajanje drugih

nalog z našega področja dela," je povedala direktorica centra. Nadaljevala je: "Konkretno vidim, da imamo možnost delovati z našimi vsebinami v skupinah, kjer se ljudje že združujejo. Spet mi v misli prihaja starejša populacija, ker imam na tem področju kar nekaj izkušenj." V centru imajo zaposleno delavko, katere področje dela je koordinacija med vsemi izvajalci socialno varstvene dejavnosti.

Pripravlja se nov Zakon o socialnem varstvu, ki ga je ga. Vesna Širok komentirala: "Pričakujem, da bo zakonodaja bolj jasno opredelila in omogočila razvoj izvajanja socialno varstvenih storitev tudi drugim, s pridobitvijo koncesije. S tem bodo imeli uporabniki možnost izbora med različnimi izvajalci. Ena od naših nalog v prihodnosti je tudi vzpodbujanje in pomoč pri razvijanju takšnih storitev."

POČUTJE NA NOvem DELOVNEM MESTU.

Odgovor je bil kratek, in sicer "v redu". Dodala je: "Moram povedati, da je dela več, kot sem pričakovala. Bila sem direktorica svoje organizacije, vendar je bilo to povsem drugače. Ko od zunaj gledaš delovno mesto, ne vidiš vseh nalog, dejavnosti, ki jih vodi. Prve tri tedne sem imela spisek, kaj moram narediti, ki se je stalno večal. Morala sem se sprijazniti tudi s tem, da vse ne bo narejeno do takrat, kot bi moralo biti."

S predhodnikom sta imela malo časa za predajo dela. "Obremenitev Centra za socialno delo je velika, veliko je uporabnikov, administracije, odločb. Že podpisovanje odločb in pregled pošte vzame na dan najmanj uro in pol časa," je dodala ga. Vesna.

SODELAVCI.

Ga. direktorica daje prednost demokratičnemu načinu vodenja pred avtokratskim, za kar pa je pogoj individualna odgovornost zaposlenih. S sodelavci se je dobro razumela prej in se tudi sedaj: "Kakšnih posebnih pričakovanj sodelavci niso imeli, niti jaz nisem imela namena uvajati velikih sprememb. Lahko rečem, da smo ujeli delovni ritem. Nekatere stvari bomo še skupaj dorekli." Enkrat mesečno imajo strokovne kolegije, imajo krizne time za situacije, ko je potrebno hitro ukrepati in strokovne svete v ožji sestavi z delavci, ki obravnavajo določen primer.

Vsako jutro začnejo dan ob kavi, da vidijo, kdo je prisoten, koga je potrebno nadomeščati. Ga. direktorica je pohvalila zaposlene: "Delovni elan je v kolektivu visok, tako da v tem delu nimam potrebe po kontroli. Zaposleni so odgovorni delavci, imajo dober občutek za to, kar delajo." Zelo pohvalno.

ZAKAJ JE KANDIDIRALA ZA MESTO DIREKTORICE CENTRA?

Malce se je zamislila in odgovorila: "Sem človek, ki si vsakih nekaj let zaželi nekaj novega, novih izzivov. Kajti ko začnem stvari opravljati rutinsko, se bojim, da bom začela delati površno. V življenju sem imela srečo, da so se mi vedno ob pravem času ponudile nove možnosti. Ko se je g. Pucelj odločil za odhod, se mi je pokazala priložnost, da se preizkusim tudi na tem področju."

PROSTI ČAS.

Služba ji vzame veliko časa. Toda kljub temu nadaljuje s svojim delom v Društvu zdravljenih alkoholikov Ljubljana Bežigrad, kjer dela že trideseto leto. Ko je sprejela svojo prvo zaposlitev, jo je zanimalo delo s skupino. "V društvu imam vlogo terapevta. Delo v društvu mi vzame dva popoldneva v tednu. Delam s tremi skupinami. To delo mi daje optimizem, voljo, predvsem pa vedenje, da ni nobena situacija tako huda, da se je ne bi dalo rešiti," je predstavila svoje delo v Društvu zdravljenih alkoholikov. Moja sogovornica je mnenja, da bi se tudi na določenih področjih socialnega dela lahko delalo s skupinami. Prihodnost vidi tudi v uporabi te tehnike. Še enkrat je pohvalila zaposlene v centru: "Na Centru za socialno delo imamo zaposlene dobre delavce z veliko znanja, lahko rečem, da imamo še neizkoriščene kapacitete na tem področju. Veliko je mladih, ki imajo nova znanja, kar je krasno, prinašajo nove tehnike, nove pristope, obvladujejo vsebine, s katerimi smo mi začeli pred mnogimi leti. Vsekakor danes dajejo šole več, kot so v času mojega šolanja."

Zelo spodbudno za zaposlene je, da direktorica ceni njihovo znanje in delo. Prav gotovo bo s takim pristopom dosegla zastavljene cilje v svoje zadovoljstvo in zadovoljstvo zaposlenih ter upajmo, da tudi v zadovoljstvo vseh uporabnikov centra.

Besedilo in fotografija mag. Branka Škufca

BOŽIČNO NOVOLETNO SREČANJE KS MLAČEVO LETOS V DVORANICI GASILSKEGA DOMA V ZAGRADCU

Zagradec, 17. decembra 2005 - V prenovljeni dvoranci gasilskega doma v Zagradcu je letos Krajevna skupnost Mlačevo skupnost organizirala božično-novoletno srečanje za vse krajanje KS Mlačevo, še posebej za starejše. Srečanje v Zagradcu je bilo organizirano predvsem zato, ker živi največ starejših krajanov prav v Zagradcu in na bližnjem Lobčku, pa nenazadnje tudi zato, ker je bilo na samem gasilskem domu in vaškem jedru narejenih kar nekaj del pri obnovi doma in urejanju bližnje okolice v preteklih dveh letih. Praznovanje so popestrili otroci iz Podružnične osnovne šole Žalna pod vodstvom Mete Koširjeve in Ženskega pevskega zbora Lastovke pod vodstvom Mojce Intihar, v katerem prepeva tudi predsednica Krajevne skupnosti Mlačevo, ga. Valentina Vehovec.

Krajevna skupnost Mlačevo tradicionalno organizira pred božičem srečanje za vse krajanje. Pri tem se še posebej spomni starejših in bolnih ter jim namenijo nekaj pozornosti z manjšimi darili. V letošnjem letu so 80 let dopolnile Angelca Javornik, Slavka Deržek, Anka Habjan, Irena Marič - vse iz Velikega Mlačevega. V naši sredi živi tudi pet takih, ki štejejo devetdeset let in več - to so: Marija Novljan (94/Zagradec, po domače Vrbčeva), Urška Brihan (94/Lobček, po domače Brihanova), Marija Virant (92/Zagradec, po domače Brinovčeva), Jožefa Hren (92/Zagradec, po domače Martinova) in Francka Zavodnik (91/Lobček, po domače Matičkova). Med Zagradčane pa je prišel skupaj z Lastovkami, v katerem prepeva tudi njegova žena, rojen Zagradčan in predsednik Krajevne skupnosti Grosuplje Alojz Kastelic.

Srečanje so z otroško razigranostjo in prisrčnostjo nato popestrili učenci Podružnične šole Žalna s pesmicami, plesi, recitacijami in igrico. V svojem nastopu so pevke Ženskega pevskega zbora Lastovke v prvem slavnostnem delu priredile zapele pesmi Triglav in Tam gori za našo vasjo rodoljuba in pesnika Rudolfa Maistra. Uradni del slovesnosti sta z nastopom razpoloženje popestrila tudi oče s prepevanjem in sin z diatonično harmoniko, Jože in Marko Kastelic. Drugi del nastopa Ženskega pevskega zbora Lastovke je bil namenjen predbožičnim in božičnim ljudskim in duhovnim skladbam. Prva zapeta pesem je bila ljudska balada s Koroske Marija in brodar, naslednja pa je bila Slovencem dobro znana Poslušajte vsi ljudje, sveti Jožef v mesto gre. Pesem opisuje beg Jožefa in njegove noseče žene Marije iz Izraela v Egipt pred krvoločnim Herodom, ki je dal pomoriti vse prvorojence ob Jezusovem rojstvu. Praznik nedolžnih otrok (ali tepežni dan) praznujemo 28. decembra. Med najlepše pesmi, ki se je mnogokrat dotaknila prenekatero dušo in iz nje izvalila najbolj pristna in dobrohotna čustva, pa je skladba Franca Gruberja Sveta noč. To pot so jo pevke zapele ob spremljavi na klavir. Na koncu so skupaj s predsednikom Prostovoljnega gasilskega društva Zagradec Jožetom Kastelicem kot solistom zapele še Rajske strune.

Ob tej priložnosti se je tudi Krajevna organizacija Rdečega križa s poverjenico Kristino Koncilja iz Zagradca zahvalila jubilejnim darovalcem krvi. Ga. Kristina je v nagovoru vzpodbudila tudi mlade, naj bi se bolj množično odzivali za darovanje krvi in za humano organizacijo, ki sporoča Človek pomaga človeku. 20 krat je kri daroval Matjaž Okoren iz Malega Mlačevega, 30 krat pa sta jo darovala Franc Mehle z Velikega Mlačevega in Branko Zorenč iz Zagradca.

Za izvedbo omenjenih del v uvodu na gasilskem domu je poskrbelo Prostovoljno gasilsko društvo Zagradec, ki bo v prihodnjem letu praznovalo 60 let od ustanovitve. Za ureditev okolice gasilskega doma oziroma njegove neposredne okolice pa sta v sklopu urejanja vaškega jedra poskrbeli za sredstva Krajevna skupnost Mlačevo in Občina Grosuplje. Tako lahko z veseljem sporočimo, da so začela dela pred nekaj več kot petnajstimi leti, ko je društvo začelo z gradnjo prizidka garaže in nadaljevalo z urejanjem okolice uspešno zaključena. Zdaj se društvo pospešeno pripravlja na proslavo jubileja z razvitjem novega prapora ter operativno usposablja člane, še posebej mladih. Tokratna prireditev, ki je bila dobro obiskana (v mali dvoranci je bilo okoli sto obiskovalcev), pa je med drugim tudi pokazala, da se v krajih Krajevne skupnosti Mlačevo ponovno želijo obuditi kulturne dejavnosti, ki so bile nekoč v tej krajih zelo bogate.

Predsednica KS Valentina Vehovec je vsem prisotnim zaželela blagoslovljene božične praznike in srečno ter zdravo novo leto 2006. Po nekaj več kot uro trajajoči prireditvi so se nato stari in mladi zadržali v veselem razpoloženju še nekaj uric ob zvokih domačih harmonikarjev Marka Kastelica in Tomaža Zupančiča na diatoničnih harmonikah ter Toneta Obreze s klavirsko harmoniko.

Jože Miklič

Prisotni so prisluhnili nastopom učencev iz POŠ Žalna.

Ples s snežinkami.

Predsednica KS je namenila poseben pozdrav nekaterim starejšim obiskovalcem božično-novoletnega srečanja.

Skladbo Rajske strune so pevke Ženskega pevskega zbora Lastovke zapele s solistom Jožetom Kastelicem.

Naj se Vam v teh čudovitih prazničnih dneh uresničijo želje, naj vizije postanejo resničnost, tako da bo pogled nazaj vedno osrečujoč...

Vsem krajanom in vsem, ki se z Vami srečujemo na poteh našega vsakdana, ŽELIMO USPEŠNO, ZDRAVO, ZADOVOLJNO IN NOTRANJEGA MIRU SKOZI VSE LETO 2006!

Učenci in delavci OŠ Brinje

100 let NEŽKE GODEC, najstarejše slovenske izseljenke v Argentini

Daljnjega leta 1905 v decembru se je rodila v družini Šircelj (po domače pri Markotovih) na Dolah pri Polici kot najstarejša v drugem zakonu Marka Šircelja poleg Fanike, Lojza in Franceta. V prvem zakonu so se rodili trije otroci. Markotova hiša je bila zelo verna, kar je v tistih časih bilo običajno. Oče Marko je bil čevljarški mojster, cerkovnik in vaški svetovalec. Bil je pismen, tako je marsikatero pismo sovaščanov šlo v svet prav po njegovi zaslugi. Zna ti brati in pisati pred sto leti v mali vasici Dole je pomenilo veliko. Zelo rad je povedal, kako je tej ali oni deklici iz premožnejših družin med mašno nabirko mimogrede obrnil mašno knjižico pravilno. Pa je bil ponos ohranjen – »naša pa zna brati«.

Slavljenska Nežka ima zelo dober spomin. Se danes se spominja učiteljice iz prvega razreda ljudske šole, ki jim je pripovedovala o kometu Halley. Ko je učiteljica vzpodbujala učence, naj ob jasni noči opazujejo to čudo vesolja, »zvezdo repatico«, jim je tudi napovedala, da jo bodo leta 1986 mogli ponovno videti tisti, morda redki od njih, ki bodo takrat še živi... Jubilantka je seveda dočakala čas, ko so se besede učiteljice uresničile. Noč za nočjo je to čudo opazovala – drugič v življenju.

Ker so bili pri Markotovih čevljarji, se je Nežka izučila za »šeparico«, tako so imenovali ženske, ki so šivale usnje za gornji del čevljev. Bila je zelo lepa in temu primerno živahna. Fantom so rade pobegnile oči za njo. Njene oči pa so se ustavile na Tonetu Godcu, »Kazmijanovem« iz Velike Račne. Tone je bil postaven fant. Igral je pri tamburaših v Račni, ki jih je vodil Janez Štupnik, sodeloval je še Jaka Kastelic in eden od Bregarjevih fantov iz Male Račne. Tone se je lotil vsakega dela, predvsem sta ga poslovno zanimali gostilna in trgovina. Postal pa je tudi župan. V času vojne in njegovega županstva je Račna dobila elektriko. Po vojni se je odločil za življenje in odšel v tujino. Leta 1954 pa je za njim odšla tudi žena Nežka z obema hčerkama – Silvo in Tončko. Potovala so z ladjo tri tedne. Hčerki sta si ustvarili družini in imata skupaj 5 otrok, ki znajo vsi slovensko, otroci Tončke pa tudi hrvaško, ker je njen mož Hrvat. Nežka ima tudi 5 vnukov in 7 pravnukov, ki so ji v veselje.

Danes živi v Argentini in je tam najstarejša slovenska izseljenka. Še vedno ima domotožje po lepi domovini Sloveniji, kot jo rada imenuje. Po letih sodeč ji je trdna volja do življenja ostala.

Ob 99. letu sva bila z ženo pri njej na obisku. Veliko veselja je še imela v sebi pri obujanju spominov in marsikaj zanimivega je povedala iz svojega življenja.

Bog vas živi, teta Nežka, še naprej in vse najboljše - sorodniki, prijatelji, vaščani in znanci iz domovine.

Marjan Šircelj st.

KO UČENCI POSTANEJO UČITELJI in se starejšim odpre nov svet ...

Kako se potrjuje staro pravilo iz ljudske pesmi, da sraka več od mlade ve, so potrdili Feri, Luka in Rok, osmošolca iz devetošolec iz grosupeljske osnovne šole Brinje, in tista skupina upokojencev iz DU Grosuplje, ki so v oktobru in novembru stopili skupaj v korak; učenci so postali učitelji in slušatelji, ki so že zaključili svoje delovno obdobje, popeljali v svet novih dosežkov in sodobne tehnologije: računalništva.

Projekt je zamisel šolskega psihologa g. Aljoša Dornika in njegovega dela z nadarjenimi učenci. Nikakor pa ne gre prezreti večplastnosti le-tega: na eni strani gre za medgeneracijsko povezovanje babic, dedov in vnukov, na drugi strani pa za odlično izpeljano vlogo najstnikov kot učiteljev.

Ko sem se zadnjo uro tečaja prikradla mednje, v svet interneta in elektronske pošte, mi niti ni uspelo ugotoviti, kdo je bolj užival – Luka, Feri in Rok, že prekaljeni mladi računalniški mojstri, ali njihovi učenci (upokojenci), ki so pod njihovim skrbnim in natančnim vodenjem že eni bolj spretno, drugi pa še malo boječe, brskali po medmrežju...

O vsem, kar so v času tečajniških ur doživeli mladi kot učitelji in starejši kot učenci, so najbolj nazorno povedali sami. Beseda je torej njihova:

»Ko nam je psiholog pri naših skupnih srečanjih predlagal takšno sodelovanje, smo kaj hitro ugotovili, da smo na področju računalništva dobri in načrt je bil sprejet,« je začel pogovor Luka Kalin, učenec 8. razreda. »Nekajkrat smo se pred začetkom dobili in pripravili načrt, razdelili smo si ure in teme, ki smo jih pripravili,« je še povedal. Rok Kralj, ki obiskuje 9. razred, pa je nadaljeval: »Najprej sem naredil računalniški program za vaje z miško, saj sem predvideval, da bo tistim, ki se bodo z računalnikom prvič srečali, le ta povzročala nekaj težav. Sami smo pripravili tudi vse delovne liste in naše delo se je začelo.« »Že prvo uro našega srečanja smo ugotovili, da so nekateri čisti začetniki, nekateri pa so se z računalnikom že malo spogledali,« je živahno nadaljeval osmošolec Feri Potrpin in opisal njihovo učiteljevanje: »Potem ko smo imeli program natančno izdelan, smo se pred tečajem še malo posvetovali, pol ure približno smo potrebovali za to, ure pa so potekale tako, da je eden od nas vodil uro, druga dva pa sta pomagala našim »učenecem«. Vedno je bilo treba komu priskočiti na pomoč, rešiti problem, ki mu sami niso bili kos. V veliko pomoč nam je bil tudi projektor, ki je omogočal, da so naši vedoželjni slušatelji na platnu videli, kar smo jim razlagali.« Potem je Rok še dodal: »Seveda smo morali razlagati počasi, nazorno, da so lahko vse sproti naredili. Tako so se tečajniki naučili osnov worda, interneta in elektronske pošte; sedaj pa bodo svoje znanje lahko le še utrjevali in ga lahko tudi dopolnjevali.«

Zaključni dan tečaja jim je bil še posebno prijeten. Vsi trije so za požrtvovalno delo dobili »računalniška« darila, ki jih je kot sponzor prispevalo grosupeljsko računalniško podjetje GAMBO (ki mu gre za to iskrena zahvala), vsi tečajniki pa diplome, ki so jih fantje sami izdelali.

Rok, Luka in Feri, pravi računalniški mladi strokovnjaki, pa so si bili edini: bilo jim je zelo zabavno in v vlogah učiteljev so se kljub mladosti in neizkušenosti odlično počutili! In ob tem ne gre prezreti, da so bili zelo potrpežljivi učitelji, saj so vsak trenutek razumeli, da imajo pred seboj starejše ljudi – babice in dedke, ki so v dobi računalniškega opismenjevanja že zaključevali svoje delovne poti, za-

to so jim računalniki ostali nekako tuji. Sedaj pa so jim pomagali premagati tudi to bariero in sreča je bila obojestranska.

O tem so povedali upokojenci, ki so se tečaja udeležili, takole:

»Kljub temu da sem več-

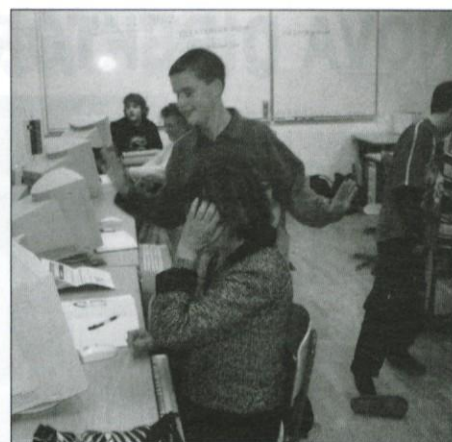
ino svojih delovnih let preživel za pisalno mizo, s kalkulatorjem pred seboj in goropirjev in načrtov, pa so začeli računalniki prihajati k nam prav tedaj, ko sem jaz delo že zaključeval, sem imel pred računalnikom nekakšen strah. Niti prižgati si ga nisem upal. Zato sem tudi sprejel ponudbo mladih učencev in bav bav, ki sem ga imel pred računalnikom, se je kaj hitro razblinil. Zelo je bilo v redu. In če povem, da sem danes že sam napisal prvi dopis, je to dobra slika minulega dela. Vsi smo bili zadovoljni, presenečeni, kaj vse ti mladi danes zmorejo, kako so sproščeni, kot da imajo za seboj že dolgo pot učiteljevanja. Mislim, da bi bil še interes za takšne tečaje, če bi ga ponovili ali nadaljevali z novimi,« je vso pohvalo Luku, Roku in Feriju izrazil g. Martin Jesih.

Marija Kastelic pa je povedala: »Meni računalnik sicer ni bil neznanka, vendar sem se udeležila tečaja prav zato, ker me je zanimalo, kakšen pristop imajo tako mladi učenci do tako zahtevnega dela, kot je poučevanje. Pa so se odlično izkazali! Kako so se znali spustiti na pravi nivo, in po korakih pripeljati tudi tiste, ki so računalnik do sedaj le od daleč gledali, tako daleč, da so se naučili osnov brskanja po internetu in elektronski pošti. To znanje pa je zelo uporabno, saj si človek, ki nima več službenih obveznosti, na ta način krajša čas in se tudi izobražuje na različnih področjih. Ta ideja, ki je pripeljala do izvedbe tečaja in Roka, Luka in Ferija do tega, da so nam še pripravljene pomagati naprej, je vse pohvale vredna in seveda tudi posnemanja!«

Andreja Smolič: »Ponudbo osnovnošolcev sem sprejela kot povsem nov izziv. Hotela sem videti, kako otroci pristopijo k takšnemu delu, zanimalo me je, kako otroci to zmorejo. In seveda, odnos mladi – stari. Ponosen si, da prideš v stik z mladimi, posebno še, ko ugotoviš, kako strokovno dobri so na posameznih področjih. Ko smo lani obiskovali tečaj računalništva v sklopu Univerze za tretje življenjsko obdobje, so se nam tresle roke in miška je bila dolgo neobojljiva... Ti fantje so bili odlični predavatelji, brez treme. Samozavestni! To medgeneracijsko gibanje je potrebno nadaljevati in dograjevati, saj moramo biti ljudje odprti drug do drugega. Seveda pa ima pri tem vzgoja poglobljeno mesto.

Mar ni nekaj najlepšega skupaj videti vnuka in dedka, babico, z roko v roki, drug drugemu v pomoč in vzpodbudo! Temu bomo morali posvečati več pozornosti. V nekaterih evropskih državah to že dolgo poteka.«

Alenka Adamič

ALI ŠOLSKA ZAKONODAJA VZPODBUJA NASILJE?!

Nasilje med mladimi je resen problem. O nasilju bi se morali mnogo več pogovarjati javno in odkrito: starši, učitelji, učenci in strokovnjaki. Treba je iskati **VZROKE NASILJA**. Nasilno vedenje je pogosto odgovor na neuspeh ali stisko zaradi izključenosti, ki sta lahko tudi posledica dogajanja v šoli. Vzroki pa niso samo v razmerah v šoli, analizirati je potrebno tudi razmere v družini, okolju in družbi. Stopnja vrstniškega nasilja je višja med mlajšimi učenci, nasilne oblike vedenja so bolj razpršene na večje število učencev, kažejo raziskave. Nasilje med vrstniki obstaja na vsaki šoli. In prav zato je zelo pomembno, da problemu nasilja posvetimo veliko pozornosti v osnovni šoli, saj prav osnovna šola s svojim življenjem in delom oblikuje v mladostniku temelje celotnega razvoja osebnosti.

Danes se želimo opredeliti **do razmer v naši osnovni šoli**, saj smo slišali, da se tu že srečujemo z najrazličnejšimi oblikami nasilja. Želimo iskati odgovor na zastavljeno vprašanje: **Ali šolska zakonodaja vzpodbuja nasilje?!**

Moj odgovor je: Posredno **DA!** Mnoge raziskave kažejo, da poskušajo posamezniki, ki stalno doživljajo neuspehe in imajo nizko samovrednotenje, s kaznivimi dejanji in nasilnim vedenjem pridobiti občutek lastne vrednosti z namenom, da bi se ponovno vključili v družbo. Pomankanje občutka lastne vrednosti je pomemben vir jeze in sovraštva, ki se pogosto odraža v nasilju. **Kaj naj bi bila osnovna šola?** Osnovna šola bi morala pri svojem vzgojno-izobraževalnem delu skrbeti, da se enakomerno izvajajo vsi štirje stebri izobraževanja, ki jih je sprejela Evropska komisija UNESCO, in sicer:

- Učiti se, da bi vedeli.
 - Učiti se, da bi znali (praktično uporabno znanje).
 - Učiti se za sobivanje, da bi znali živeti v skupnosti z drugimi.
 - Učiti se za bititi, za osebnostni razvoj.
- Osnovna šola ni le institucija, temveč je prostor družbenega konsenza, kjer se srečujejo temeljne potrebe posameznika: svoboda, ustvarjalnost, neomejena radovednost, inovativnost, želja po sprejemanju. Biti sprejet ne glede na vrsto svoje sposobnosti, talenta, čustvene odzivnosti, intelektualne iskri-

stvi, stopnjo fizične in motorične razvitenosti, je pravica vsakega otroka. Zato mora biti šola varen in prijazen prostor za vse otroke in zaposlene v šoli. Ko govorimo o varnosti, mislimo na fizično in socialno varnost.

Šola bi morala biti v mnogo večji meri avtonomna, saj najbolje pozna specifično svojega delovanja, kulturnega okolja, potrebe učencev in staršev. Starši naj sprejemajo soodgovornost za delo, zdravje in počutje otrok v šoli. Zagotoviti morajo svoj prispevek v primeru vedenjskih težav svojih otrok. Tako da dosledno sodelujejo s šolo in se organizirano izobražujejo za reševanje takšnih težav.

V taki šoli imajo učenci in učence občutek lastne vrednosti, taki učenci pa so zadovoljni sami s seboj. Občutek lastne vrednosti ustvarja vzdušje in pogoje za inovativnost in ustvarjalnost. Učenci so sposobni samoopazovanja ter dojemanja svojih misli in čustev. Imajo jasno življenjsko usmeritev in jasen občutek za vrednote, ki usmerjajo njihova dejanja.

Enak pomen kot izobraževalni vlogi mora šola dajati tudi vzgojni vlogi. Vzgojna razsežnost je neločljiv del šolskega procesa. Vzgojna vloga mora biti jasno opredeljena in je šola zanjo odgovorna.

Pa je naša današnja osnovna šola res takšna?

S polno gotovostjo si upam trditi, **da temu ni tako**. Z današnjo osnovno šolo niso zadovoljni niti učitelji, niti učenci in niti starši. Prislusnimo nedavnim izjavam učencev 8. razreda ene ljubljanskih osnovnih šol:

»Najmanj mi je všeč, da smo skoraj ves dan razdeljeni po nivojih, vidimo se le med odmori in pri nekaterih predmetih. To, da smo razdeljeni, se mi zdi nesmiselno. Pogoj za dobro šolo je dober učitelj. Urnike je težko urediti tako, da bi termini vsem ugaljajali to, da učenci ne bi do večera čakali na izbirne predmete. V devetletki me najbolj motijo ocene od ena do deset. Odkar se ocenjuje glasba, likovna in športna vzgoja, učenci namesto telovadbe pripravljajo športne plakate in referate za oceno. Ali ni bistvo športa, da se med poukom malo razgibamo? Zaradi spremembe, da štirinajst dni pred kon-

ferenco ne smemo pisati kontrolnih nalog, so učitelji panični, kdaj bodo dobili ocene, mi pa se samo učimo in smo napeti. Ta mesec smo vsak teden pisali vsaj dva testa. Za oceno imamo 16 predmetov in skoraj za vsakega potrebujemo dve oceni.

Včasih grem spat po deseti zvečer in vstajam ob pol sedmih zjutraj. Ne zdi se mi pravično, da je naša generacija poskusni zajček.«

To so izjave naših osmošolcev in prav bi bilo, da jih večkrat povprašamo o počutju in delu v šoli.

Za tako stanje pa ne smemo iskati vzrokov v vodstvih šol, v učiteljih in starših, saj vemo, da je velika večina ravnateljev in učiteljev zelo dobrih, da svoje poslanstvo želijo opravljati z vso odgovornostjo, da so se za tako odgovoren in lep poklic odločali predvsem zato, ker so čutili željo po delu z mladimi. Tudi večina današnjih staršev je zelo skrbnih in želijo sodelovati s šolo.

In kje so potem pravi vzroki?

Današnja osnovna šola je po sedanjih šolskih zakonodaji v pretežni meri **pravno-administrativna ustanova** in v mnogo manjši meri **vzgojno-izobraževalna institucija**. Izvirni greh za tako stanje je t. i. Bela knjiga, ki je izšla leta 1995 kot programski dokument za pravo nove šolske zakonodaje. Danes mora šola upoštevati 32 pravilnikov in 87 zakonov. Vse je strogo natančno predpisano, učitelji in ravnatelji morajo delati po strogih navodilih / predpisih / receptih. Na ta način pa se zavira ustvarjalni duh in inovativnost v naših šolah. V taki šoli je mnogo manj pogojev za ustvarjanje dobrih medsebojnih odnosov, za razvijanje čuta pripadnosti šoli in skupnemu reševanju problemov.

Pa se dotaknimo nekaterih dokumentov, ki po mojem mnenju in po mnenju društva Šola po meri človeka vzpodbujajo posredno tudi nasilje v šoli:

1. Bela knjiga.

V tem dokumentu so sicer omenjeni štirje stebri. Poudarek pa je v pretežni meri na izobraževanju, z vzgojo se naj ukvarjajo starši. Na srečo se večina naših učiteljev zaveda, da od nekdanj govornika o vzgojno-izobraževalnem procesu in da moramo mlade izobraževati in ob-

tem tudi vzgajati.

2. Za vzgojno delo

Imajo učitelji mnogo premalo časa in prav od tu izvirajo najrazličnejši problemi, tudi nasilje. Zelo zanimivo rešitev poznajo na Švedskem, kjer imajo učenci prav vsak dan na začetku pouka 20 minut »razredno uro«, kjer se z razrednikom pogovorijo o poteku delovnega dne, o dogodkih preteklega dne in podobno. To zagotavlja stalni stik razrednika z učenci, sproti reševanje problemov in učence posredno sili k večji odgovornosti.

V naši šoli zaradi delitve razredov (nivojski pouk, izbirni predmeti...) nekateri razredniki sploh nimajo rednega stika z učenci (s celim razredom). Po šolski zakonodaji je predpisano le pol ure na teden za razredno uro.

3. Učni načrti so prenatrpani, saj učitelji nimajo možnosti za poglobljanje in utrjevanje pomembnih vsebin. Pri učiteljih povzroča to slab občutek odgovornosti, pri mnogih učencih pa stiske, slabo počutje in negativno samopodoba.

4. Preveliko število predmetov (16).

Od tega je kar 8 predmetov s samo eno uro na teden. Vse predmete ocenjujemo s številčnimi ocenami. V praksi pomeni to, da so neprestani pritiski na ocenjevanje znanja (tri ocenjevalna obdobja). Za otroke je tudi stresno prilagajati se tako velikemu številu učiteljev.

5. Izbirni predmeti

otežujejo izdelavo dobrega urnika. Na mnogih šolah je pouk podaljšan do 15. ure in več. Vmes pa imajo učenci t. i. »luknje« - proste ure, brez kontrole učiteljev.

6. Pravilnik o šolskem koledarju.

Tri ocenjevalna obdobja povzročajo prepogosto ocenjevanje znanja in pritisk na učence.

7. Pravilnik o ocenjevanju in preverjanju znanja.

Prepogosto ocenjevanje znanja, ocenjevanje za ocene, za točke povzroča pri mnogih učencih stiske. Sedanji sistem ocenjevanja od 1-10 je nepotreben. Vnaša zmedo med učence in starše. Pravilnik omogoča »grebatorstvo«, velik individualizem in egoizem, ne daje pa možnosti za razvijanje kolektivne odgovornosti za uspeh, za medsebojno po-

moč pri učenju.

8. Pravilnik o organizaciji nivojskega pouka.

Razdelitev učencev v nivoje (zunanja diferenciacija) pri mnogih povzroča negativne posledice in slabo počutje. Da bi vse te zadeve skril pod preprogo in da bi lahko rekli, da je osnovna šola zelo demokratična, pa so v ta namen izdali nov pravilnik.

9. Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev

je v naše šole prinesel zelo veliko težavo. V preveliki meri ta pravilnik poudarja le pravice učencev. Vsi pa vemo, da je od demokracije do anarhije le en korak. Pravilnik je pisan v »pravniškem jeziku« in sam postopek izreka vzgojnega ukrepa mora biti izpeljan po natančnih navodilih in korakih, sicer je izrečni ukrep lahko tudi neveljaven. Omenjeni pravilnik je preveč birokratsko zapleten. (V takem pravilniku bi bilo potrebno najprej jasno opredeliti odgovornosti, dolžnosti in nato pravice učencev, učiteljev in staršev.)

10. Pravilnik o pedagoški dokumentaciji

učiteljem nalaga mnogo preveč administrativnega dela. Pri vodenju te dokumentacije se morajo držati natančno določenih navodil in pogosto se počutijo kot birokrati, administratorji. Ob tem se jim zastavlja vprašanje: »Ali smo res zaposleni v vzgojno-izobraževalni instituciji?!

Z mnogo preobširno šolsko zakonodajo, ki izhaja iz Bele knjige, so učitelji v veliki meri izgubili avtonomijo in strokovno svobodo. Veliko časa porabijo za študij najrazličnejših pravilnikov, šole organizirajo seminarje za tolmačenje predpisane zakonodaje. Za povrh smo na šolah zaposlili še varnostnike, ki nimajo nobene pedagoške izobrazbe, ne znajo strokovno delati z mladimi, stojijo v avliah ali pred šolo in zapirajo denar davkoplačevalcev.

In prav zaradi vsega tega lahko rečemo, da so v današnji osnovni šoli kar dobri pogoji za slabo počutje učiteljev, učencev in staršev. To pa so že lahko pogoji za slabe medsebojne odnose. V takih odnosih pa ima najrazličnejše nasilje ugodne pogoje.

In prav zato se **društvo Šola po meri človeka** prizadeva, da gredo v ponovno strokovno presojo vse tiste vsebine v osnovni šoli, ki jih je po našem globokem prepričanju treba spre-

meniti in popraviti. Naši osnovni šoli je potrebno nujno zagotoviti večjo avtonomijo in ustvarjalnost. Podpiramo usmeritev, ki vodi k decentralizaciji šolskega sistema. Avtonomija predstavlja večjo odgovornost udeležencev vzgojno-izobraževalnega procesa (staršev in otrok, izvajalcev in lokalne skupnosti). V takem okolju bo več prostora za vzgojo, za krepitev dobrih medsebojnih odnosov, za dobro šolsko klimo, dobro razredno klimo, dobro šolsko kulturo, za razvijanje čuta pripadnosti šoli in dozbremu počutju vseh. Na področju vzgoje in izobraževanja se spreminja temeljna paradigma. Vse bolj pomembno postaja vseživljenjsko učenje, ki ima osnove v hitro se spreminjajočem se svetu. Osnovna naloga šole postaja naučiti se učenja, kajti spremembe postajajo stalnica sodobnega življenja. Spremenjena paradigma pa zahteva tudi drugačen način dela učiteljev in zato je permanentno izobraževanje učiteljev zelo pomembno. Učitelje je potrebno usposobiti, da bodo med učenci lahko bolj razvijali obnašanje in vrednote solidarnosti in strpnosti, da bodo učence pripravili za preprečevanje in reševanje sporov na miren način ter spoštovanje kulture raznolikosti. Učitelj, ki ni zadovoljen sam s seboj, ne more te, tako odgovorne naloge opravljati kvalitetno. V šolah je potrebno ustvariti ozračje strpnosti in spoštovanja - to pa spodbuja razvoj demokratične kulture. Učence in starše je potrebno v mnogo večji meri vključiti v sodelovanje pri odločanju. Današnji čas narekuje mnogo večji poudarek na vzgoji za skupnost, učenju za skupno življenje.

Naši šoli moramo vrniti dušo - vzgojo srca in urediti kulturo odnosov. Spremembe v šolah so možne, če ravnatelji, učitelji, drugi strokovni delavci in starši začutijo potrebo po spreminjanju, si zagotovijo čas za to in se tega lotijo zavzeto, odgovorno in z ustreznim znanjem. Taka šola bo izobraževala, usposabljalala in vzgajala učence v zrele posameznike, da bodo lahko optimalno razvili svoje talente. V taki šoli bo prav gotovo manj pogojev za nasilje, saj se bodo problemi sproti reševali z najrazličnejšimi odkritimi pogovori in dogovori.

» KJER JE DOM - TAM NAJ BO DOBRO!«

In šola je naš drugi dom.

Angelca Likovič, podpredsednica društva Pobuda za šolo po meri človeka

SKUPAJ STOPIMO NA SONČNO STRAN ŽIVLJENJA!

je misel, ki je v zadnjem tednu novembra preplavila ves slovenski prostor. Slovenska Karitas se je v teh dneh ponovno želela predstaviti, ne samo tistim, ki jim preko leta pomagajo na različne načine, vendar tudi tistim, ki bi lahko po svojih močeh pripomogli s takimi ali drugačnimi prispevki.

Štirinajst let Župnijske Karitas Grosuplje nekomu ne pomeni veliko, spet drugemu pa predstavlja 5110 dni prostovoljnega dela, 122.640 ur biti na razpolago svojemu bližnjemu, pomagati

sočloveku v stiski in tolažiti prijatelja, ki mu je cilj življenja prekrila megla.

V vseh teh letih imamo v prostorih naše karitas odprta vrata vsak torek, skrbimo za več kot 60 družin in posameznikov, poleg razdeljevanja hrane in zbiranja obel je naša dejavnost prepoznava tudi navzven.

V velikonočnem in v adventnem času redno obiščemo vse varovance v domu starejših občanov, prav tako obiščemo naše ostarele po domovih, v mesecu maju jim pripravimo družabno sre-

čanje s sveto mašo v naši cerkvi, v božičnem času se spomnimo otrok v šoli s prilagojenim programom in otrok v društvu Sožitje. Če na kratko povzamemo, smo v lanskem letu razdelili preko 800 darilnih ali drugih paketov. Če nam finančno stanje dopušča, pomagamo tudi družinam, ki jih priporočijo mediji in jim s koščkom dobre volje pomagamo sestaviti mozaik lepše prihodnosti.

Na prvem mestu karitativnega delavca mora biti požrtvovalnost, pripravljenost za dobro voljo in iz pravih nagibov

pomagati drugim, je pred 15 leti zapisal tedanji nadškof dr. Alojzij Šuštar.

SPOŠTOVANI PRIJATELJI, NAŠI DAROVALCI!

Ko bolečino razdeliš, je ostane le še polovica. Tisti, ki zmoremo, pomagamo. Tisti, ki imamo znanje, ga prenašamo na druge. Tisti pa, ki imamo nekaj več, si košček utrgamo in darujemo, kajti s tem dobimo mir v duši.

Predstavniki ŽK Grosuplje
Iztok Vrhovec

Lepši prazniki s plamenom Luči miru iz Betlehema Sprejmi, podari in bodi Ti

Luč miru iz Betlehema (LMB) je tradicionalna decembrska akcija, ki v sebi nosi sporočilo miru in medsebojne povezanosti. Letos plamen Luči miru iz Betlehema prihaja med nas že petnajsto leto zapored.

V letu 1996 se je akciji **Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov prvič pridružila Zveza tabornikov Slovenije (ZTS), leta 2001 Zveza bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov (ZBOKSS) in leta 2003 tudi Slovenska zamejska skavtska organizacija (SZSO).**

Predstavniki vseh sodelujočih organizacij smo 10. decembra na Dunaju prejeli plamen, in sicer na ekumenskem bogoslužju, na katerem smo zbrali skavti iz vse Evrope. Od tam ga nato poneseemo v svoje domovine, kjer prav tako pripravljamo slovesne sprejeme.

Geslo letošnje akcije je **Mladost in Ti**. Mladost je tisti čas, ko odkrivamo svoj smisel in poslanstvo v življenju. Bistvo naše mladosti je v tem, da prepoznamo sočloveka in najdemo v njem ne samo prijatelja, ampak tudi Njega. To je tisti Ti, ki nas nagovori, ki nas spremlja naprej v življenju in nas ohranja mlade v srcu, ki nas usmerja pri našem sprejemanju sveta in naših dejanjih.

Organizatorji želimo, da bi na božični večer Luč miru iz Betlehema gorela v čim več družinah in jim prinašala mir. Želimo, da bi bilo čim več ljudi seznanjenih z njenim sporočilom in poslanstvom. Luč miru iz Betlehema bomo (smo) sprejeli na prireditvah v petek, 16. decembra, v Ljubljani (začetek ob 18.30 v stolnici) in Mariboru (začetek ob 18. uri) ter v soboto, 17. 12., ob 17. uri v Novi Gorici. Plamen bo/je nato še vse do božičnega večera potoval po Sloveniji.

PLAMEN LUČI MIRU IZ BETLEHEMA SMO SPREJELI TUDI V GROSUPLJEM IN SI GA RAZDELILI MED SEBOJ.

Slovesni sprejem je potekal v nedeljo, 18. 12., v Grosupljem. V naslednjih dneh od srede, 21. 12., do petka, 23. 12., pa bomo skavti, s pomočjo tabornikov ter odraslih skavtov ponesli plamen tudi na vaše domove po Grosupljem in nekaterih okoliških krajih. Ker ne bomo mogli priti v vsak vaš dom, plamen pa želimo razdeliti čim več ljudem, nam pri tem lahko priskočite na pomoč. S prijazno besedo, stiskom roke in iskrenim pogledom podarite plamen svojim najbližjim, prijateljem in znancem. Naj na božični večer sveti na čim več domovih in še v veliko več srcih. Plamen bo skupaj s svečko možno dobiti tudi v vseh župnijskih cerkvah v naši občini.

Akcija LMB je dobrodelnega značaja. Vsako leto izberemo nevladno organizacijo oziroma skupnost ljudi, ki je pomoči potrebna, in ji iz denarjem od prodaje svečk tudi pomagamo.

Na božični večer 2004 je plamen, sodeč po številu prižganih

svečk, gorel v okoli **150.000 slovenskih domovih**. Ideji akcije so se pridružili **predsednik države Janez Drnovšek, državnozborni poslanci ter ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran**. Odprava je ponesla plamen tudi na Triglav. **Zbranih je bilo 555.000 SIT prostovoljnih prispevkov, ki smo jih podarili zavodu Zarja.**

Letos zbiramo sredstva za **skupnost CENACOLO** z Vrha pri Škocjanu pri Novem mestu. V njej živi 20 fantov iz 7 držav, ki so rekli drogi NE in se odločili, da bodo zaživel lepše, boljše, prijaznejše in kvalitetnejše življenje, življenje brez drog. Skupaj delajo, molijo in se trudijo bolje živeti. Hrano si pridelajo sami, sicer pa so odvisni od darov dobrih ljudi in Božje previdnosti. Nikoli nič ne prosijo, so pa zelo hvaležni za vsakršno pomoč, ki jo dobijo. Življenjska preizkušnja, ki so jo prestali, jih je utrdila. Pot, h kateri stremijo, je zajeta tudi v letošnjem geslu LMB.

Grosupeljski skavti pa smo se odločili, da poleg skupnosti CENACOLO, ki je v projekt vključena na nacionalni ravni, na lokalni ravni sredstva namenimo tudi **grosupeljski KARITAS**. Naj mladost zasije v in pri ljudeh, s katerimi živimo in so pomoči potrebni. Hvala za vsak dar, prijazen stisk roke in podarjen plamen svojim najbližjim.

Bogato popotnico plamenu Luči miru iz Betlehema je s svojimi besedami dodal slovenski nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran: "Ta milost iz Betlehema prihaja zate in zame. Koliko je ljudi okrog nas, ki čakajo, da bodo letos prejeli luč. Morda je za koga zadnja možnost, da jo prejme, za tebe in mene pa morda zadnja priložnost, da jo podariva."

OB KONCU LETA ...

Stisk roke, iskren pogled in beseda hvala želimo izreči vsem, ki našo skavtsko idejo in naš način življenja podpirate, ga spremljate ali zgolj občudujete. V prvi vrsti gre iskrena zahvala našim staršem, nato prijateljem, celotni župniji, občinski upravi, skritim podpornikom, tabornikom, lokalnemu radiu, vam, bralcem teh skavtskih vrstic in seveda kolektivu Grosupeljskih odmevov in še posebej uredniku g. Mikliču, ki vedno z veseljem objavi kak naš prispevek. Naj bo leto, ki je pred nami, polno mladostnih izzivov ne glede na to, koliko let štejemo. Vse dobro in srečno 2006!

Grosupeljski skavtinje in skavti

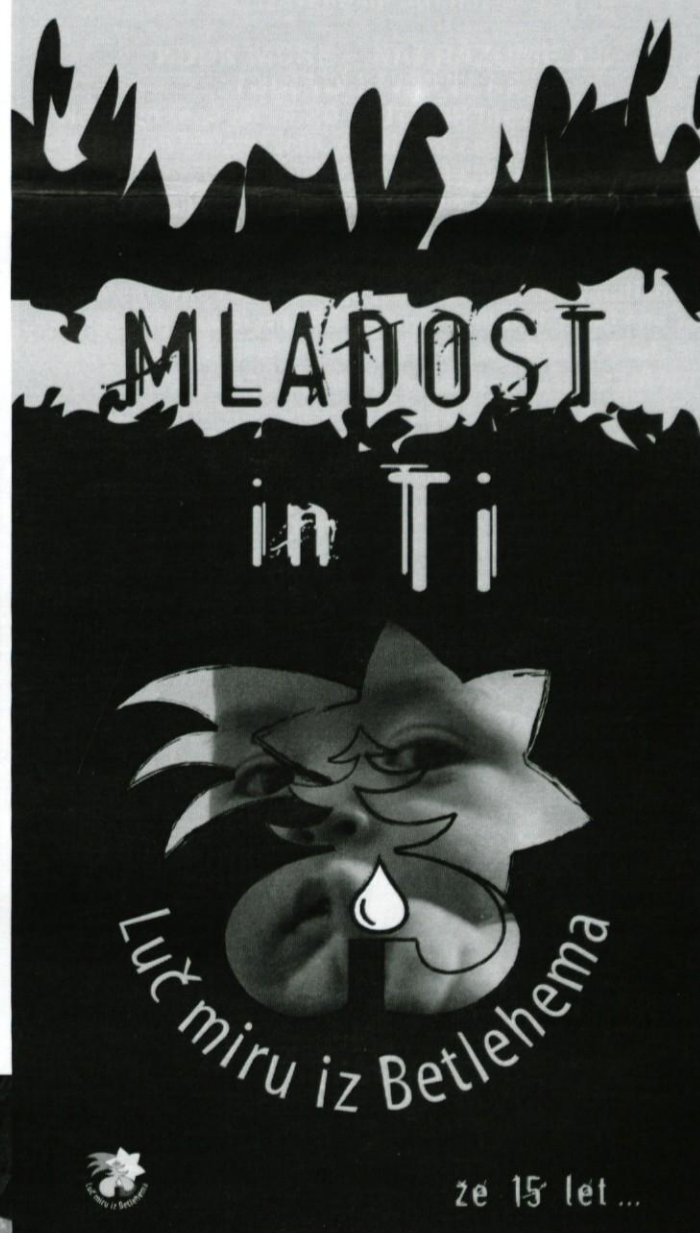
IDEJA IN NAMEN AKCIJE

Luč miru iz Betlehema se je kot ideja rodila leta 1986 na avstrijski televiziji ORF, in sicer v njenem studiu v Linzu. Takrat se je namreč na njihovem sporedu prvič pojavila oddaja Luč v temi (Licht ins Dunkel), med katero so zbirali sredstva za pomoč invalidnim in drugače prizadetim otrokom. Organizatorji so vsem darovalcem namesto drobnih daril izročili plamen, prižgan v votlini Jezusovega rojstva v Betlehemu. Takrat si pobudniki niso niti zamišljali, da se bo v naslednjih letih akcija razširila skoraj po vsej Evropi. K temu so veliko pripomogli skavti, ki pri raznosu plamena sodelujejo od leta 1988.

V Slovenijo je Luč miru iz Betlehema prišla leta 1991, ko jo je kot znak upanja sprejel takratni predsednik vlade Lojze Peterle. Še isti dan je nadaljevala pot po Sloveniji.

Namen akcije je ljudi dobre volje spodbuditi k delu za mir. Njeno zunanje znamenje je svečka, ki naj bi na sveti večer gorela na oknih v čim več domovih. Akcijo vsako leto spremlja poslanica z geslom, ki želi ljudi spodbuditi k razmišljanju o posamezni vrednoti.

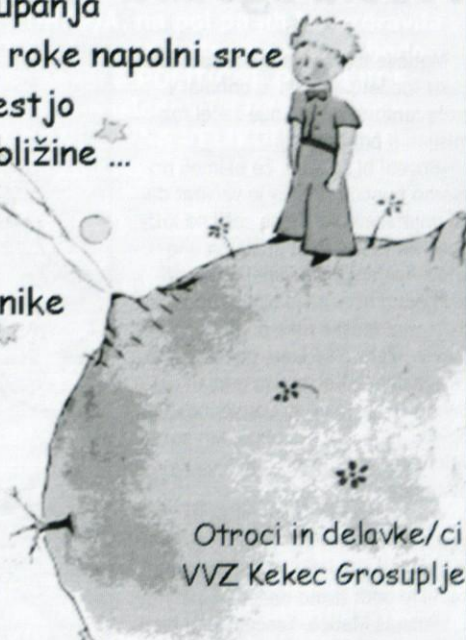
Letošnja govori o mladosti, saj akcija v Sloveniji praznuje 15. rojstni dan.

Ko daleč nad mano se zvezde prižge,
po lestevici splezam tja gor pod nebo.
In ena od zvezdic mi sede na ramo
in vem, da vsa malo gorji tudi zame.

... Naj v teh dneh svetla misel
prižge lučko upanja
in topel stisk roke napolni srce
s srečno zavestjo
medsebojne bližine ...

Vesele
Božične praznike
in
Srečno novo
leto 2006!

Na oder je »priškrebil« Miškolin MIŠEK PRVIČ NA ODRU

Lutkovni abonma Mini teatra Ljubljana v organizaciji VZV Kekec Grosuplje

Prvič po 70 letih, ko je Miškolin zaživel v knjigi, je našel pot tudi na lutkovni oder Mini teatra.

Pravljico Josipa Ribičiča, ki sta jo dramaturgiral Rok Viličnik in Jurij Souček, režiral pa Robert Waltl, smo lahko videli v 1. predstavi lutkovnega abonmaja Mini teatra Ljubljana v organizaciji VZV Kekec Grosuplje, 22. novembra, ob 17. uri, v Kulturnem domu Grosuplje. Predstava je sestavljanka, kolaž različnih Miškolinovih dogodivščin.

Ogledalo si jo je 185 otrok in staršev VZV Kekec Grosuplje. To unikatno in nekoliko drugačno predstavo je karizmatični igralec Jurij Souček v vlogi Miškolina odigral zelo uspešno. Njegova soigralca sta bila Vesna Slapar in Igor Štamulak. Souček je z Miškolinom že dolgo povezan. Prigode malega miška Miškolina so generacije otrok najprej spoznavale v knjigi, ki je prvič izšla leta 1931, nato pa so ga uspešno preselili tudi na radio in televizijo. Tam mu je glas posodil Jurij Souček in prav tega igralca z Miškolinom tudi najpogostejše povezujejo. Souček je prejemnik Borštnikovega prstana in lanskoletni Viktorjev nagradenec za življenjsko delo.

Generacije in generacije slovenskih otrok so odrasčale ob Miškolinovih dogodivščinah prvega slovenskega mladinskega pisatelja Josipa Ribičiča, ki je bil rojen pred 119. leti (3. novem-

bra 1886).

V okviru lutkovnega abonmaja Mini teatra Ljubljana bodo predstavljene gledališke predstave tudi v mesecu januarju 2006 - angleška ljudska pravljica Pavla Polaka Trije prašički in v mesecu marcu 2006 - priredba Grimmovih pravljic Pavla Polaka Palček.

Poti lutkovnega ustvarjanja so neskončne. Vanje je treba verjeti kot v čudežno kroglo sveta, napolnjeno z neizmernim, da se bomo z njo poigrali. Pojdimo na potovanje k sanjam, radostim. »Iskati moraš s srcem.« (Mojca Kreft)

Lutke so nepredvidljive, polne življenja in sanj, zato želimo, da ostanejo takšne, kot so.

Otroci in ustvarjalci Mini teatra Ljubljana verjamejo vanje - imejmo jih za vzgled.

Ravnateljica Cvetka Košir

DAN ODPRTIH VRAT NA OŠ BRINJE GROSUPLJE

Tudi letos smo skupaj z našimi otroki pripravili dan odprtih vrat. Starše, babice, dedke, bratce, sestre, tete, strice... je letos v naše razrede na isti dan vabilo kar 6 oddelkov otrok.

Obisk in odziv obiskovalcev je bil res izjemen in zato se ob tej priložnosti zahvaljujem vsem, v imenu otrok in delavcev 1. triletja devetletke.

V prijetnem predprazničnem vzdušju smo izdelovali različne izdelke, ki jih smo jih razstavili na našem božično-novoletnem sejmu v petek, 16. 12. 2005.

V prvem razredu smo v ustvarjalnih delavnica izdelovali darilne vrečke, okraske iz slanega testa, angelčke iz testenin, voščilnice in svečke.

V drugem razredu so izdelovali novoletne smrečice iz papirja, svečnice,

voščilnice, novoletne okraske iz gline oz. mavca ter smrečice iz storžev.

V tretjem razredu so nastajali zvončki iz slanega testa, božički iz papirja, okraske iz stiroporja ter okraske iz mavca.

Nastalo je veliko zelo lepih izdelkov, za katere verjamemo, da si jih boste obiskovalci naše petkove prireditve z veseljem ogledali ter si katerega izmed njih tudi kupili.

Polona U. Repovž

Vesela zgodba - Kako je neizkušeni Matic nevesto odgnal

Matic je bil za pastirja pri polzem-ljaku Tončetu. Počasi je prihajal v zrela fantovska leta in je začel raz-mišljati o prihodnosti.

»Prizetil bi se kam, če bi imeli pri-merno punco pri hiši,« je večkrat de-jal prijateljem, ko so se sešli na križ-potju za vasjo. To je prišlo na uho vdovi Kocjanki, ki je imela za moži-tev godno hčer edinko in je hudo po-trebovala moške roke pri delu na do-mačiji. »Železo se kuje, dokler je vro-če,« je dejala Kocjanova mati in od-peljala svojo hčer na poizvedbo in na ogledi. To je bilo potrebno, ker sta ži-veli nekoliko proč in Matica osebno nista poznali.

V nedeljo sta jo mahnili že navsez-godaj po bližnjici čez gmajno in pod Kurjo gorico naleteli ravno na Matic-a, ki je ondi živino pasel.

»Poznaš Matica, Tončetovega hlap-ca,« je vprašala Kocjanka, vesela, da bo že pred vasjo dobila prve informa-cije.»Kaj ga ne bom. Jako fejš fant je, tako vsi pravijo,« je odgovoril Ma-tic, ki je hitro posumil, kam pes ta-co moli. »Ima po tvojem kaj denar-ja našparanega,« je poizvedovala na-prej skrbna mati. »Eja, to najbrž ne. Kako naj hlapec kaj prišpara,« je fant iskreno priznal. »Kaj pa sploh zna,« je bila vztrajna Kocjanka. Matic je naj-prej malo pomislil, nato pa povedal: »Hja, zelo lepo poje.« Tedaj je Kocjan-ka pogledala hčer in ukazala: »Mic-ka, če je pa taka, grevi kar nazaj.

Kaj bi s takim pri hiši, ki samo poje.« In sta se obrnili. Micka se je potem še nekajkrat ozrla nazaj. Očitno ji je bil pastir všeč. Tudi Matic je še dol-go žalostno zrl za odhajajočima snu-bačkama, ker mu je tudi Micka ze-

lo ugajala.

Hja, tako je to. Pri ženskah je tre-ba nekaj domišljije in ne vse po pra-vice, drugače je ves trud zastonj. Po-zneje, ko stvar steče, se že kako zmažeš. Tako je to na tem božjem

svetu in nič drugače. Tudi Tončetov hlapec Matic je spoznal, da vsaka šola nekaj stane, zato je svoje pri-hodnje ženitve drugače zastavil.

L. S.

NOVI POGLEDI Z LUBA

(GLOSA)

Grosuplje je po starem Travnj Lub, to drži kot pribito. Morda se je komu ob branju študije o novem imenu porodilo vprašanje, kaj bi se zgodilo, če bi se uveljavilo prastaro ime selišča. Možnosti bi bile malone neizčrpne, posle-dice pa nepredvidljive.

Vzemimo, da bi se udejanjilo celo ime, torej Travnj Lub. V tem primeru bi se prebivalci imenovali Travnolubci (ne Travoljubci), prebivalke pa Travnolub-ke. Slednje bi se še kar lepo slišalo, zlasti v moderni verziji z dvoglasnikom, torej Travnoljubke; za moške pa ne dam roke v ogenj, da bi se s tem ime-nom strinjali.

Druga možnost je, da bi se pogovorno prijel le travni del. Naselje bi se te-daj nemara imenovalo Travnik. Samo po sebi ni to nič slabega, bi se lepo slišalo. Toda, če pomislim, kako ljudje dandanašnji težko prenašajo travo, ne bi bilo dobro. Ko travica le malo pokuka iz zemlje, že zaženó vrtno kosil-nice in vstane hrup, kot bi Rusi s tanki vdrli preko nekdanje železne zaves. Nič dobrega, kajne! Kako pa prebivalci? Po tej verziji bi bili moški denimo Travarji, ženske pa Travarice. In glej paradoks: tokrat bi bili z ženskim ime-nom bolj zadovoljni moški; saj vemo, zaradi asociacije na pijačo. Seveda, obstajajo še druge možnosti, vendar jih ne bom našteval, da mi ne bi kdo očital dolgoveznosti.

V preudarek vzemimo še tretjo opcijo, torej uveljavitev Luba. V tem prime-ru bi naselju preprosto rekli Lub in pika, kot pri Rutarju. Možno je tudi Lubje, vendar se ne sliši preveč lepo. Toda, sedaj pozor - prihaja poslastica; prebi-valci in prebivalke bi bili namreč pravi imenski biseri: moškim bi rekli Lubci, ljubkovalno Lubčki, ženske pa bi bile v vsakem primeru Lubke in Lubice. Si predstavljate celo Grosuplje samih lubčkov in lubic; vse bi drlo tja, pravi Las Vegas, vam rečem. Kajpak bi to imelo tudi slabe plati, saj že brez tega, de-nimo, hudo primanjkuje gradbenih površin. Previdnost torej!

Še nekaj je, a se bojim povedati. No, pa vseeno bom. Vsi vemo, da za ljubjem živijo lubadarji. A, Bog ne daj, da bi kdo samo pomislil, kaj šele glas-no obkladal Grosupeljce s tem neprimernim imenom. Pri priči našeškajte te-ga, ki bi si drznil kaj takega izustiti; kaj se pa to pravi! Seveda ne mene, jaz sem na to nevarnost le dobrohotno opozoril, da boste pripravljeni, če kaj pride. No, za vsak primer bom odslej vendarle nekoliko previdneje stopal po Grosupljem.

Z morebitno uveljavitvijo starodavnega imena se odpirajo še druge prak-tične rešitve. Recimo, da bi si Grosupeljci zaželeli nov grb. (Saj ne, da bi se-danjemu kaj očitali). Evo vam ideje, za vsak primer: lepo zaobljen hribček (obline so privlačne), na njem pa trava in vse polno rožic. Za večjo avtentič-nost simbola bi ob vznožju lobčka narisali še steklenico zares uležane tra-varice. Jej, bi bilo lepo. Okoli takega simbola bi se rado zbiralo mlado in sta-ro obeh spolov.

In še ena možnost. Če bi se na Grosupeljskem pojavil dober pesnik ali kak drug ustvarjalec, bi tu dobil imenitno izhodišče za umetniško ime. Na primer: Tone Gajžla Travnolubski; upoštevajoč krajšo verzijo in emancipaci-jo lahko tudi Angelca Kládu Lubska. Prvi primer bi bil zgled po Koseskemu, drugi pa po Turnograjski. Kaj se ne bi lepo slišalo?

Malo sem se pošalil, na vaš račun, dragi Grosupeljci, menda ne boste prehudo zamerili. Smo pač v prednovoletnem času, ko je vse bolj vedro in prešerno, pa naj mi bo zategadelj oproščeno.

Leopold S. Travnohribski

BURKA

Srednjeveški vladar se je odpravil na vojno v tuje kraje.

Ko že sedi na konju, pokliče najzvestejšega služabnika in mu izroči ključ, rekoč: »Doma sem pustil lepo in mlado,kraljico ki sem jo zavaroval z devi-škim pasom. Hrani ključ, do-kler se ne vrnem« in odjaha.

Karavana še ni jezdila ce-lo uro, ko za njo ves zasopel pridirja služabnik:»Veličan-stvo, veličanstvo, zmotili ste se! Ključ, ki ste mi ga dali, ni pravi!«

Vdani vojak.

Poročnik: „Grdavš! Kakšna pa si, mrcina! Koliko si ga pa danes že popil?“

Fant: „Pi-pi-pi-pil sem ga res, gospod po-po-poročnik, a vse na vaše zdravje!“

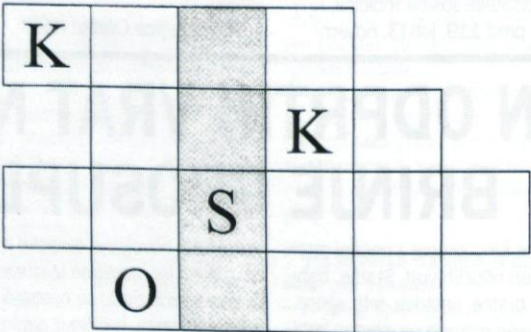
Kdo pravi, da ne vem!

- Kdo je zavetnik v taborski cerkvi nad Cerovim?
 - sveti Mihael
 - sveta Neža
 - sveti Miklavž
- Kaj v narečni dolenjščini pomeni beseda bč?
 - določena vrsta izvira
 - posoda za kisanje zelja
 - pripomoček za priganjanje živali
- Katerega plemenitaša so ubili, ko je ravno opravljal veliko potrebo?
 - Jošta Soteškega
 - Erazma Predjamskega
 - Friderika Višnjegorskega

- Kdaj je skozi naše predele stekla železnica?.....
- Katero mast so nekdam največ uporabljali za zdravilo?
 - kurjo
 - polhovo
 - pasjo
- Kaj najpogosteje rečejo, ko ti na podeželju ponudijo pijačo?
 - »le daj ga, saj ga ne boš več dolgo«
 - »le daj ga, saj je domač«
 - »le daj ga, saj je drag«
- Kdaj napoči čas strahov?
 - o polnoči
 - četrt čez eno ponoči
 - preden se zdani

Smešno lahka križanka

Rešena bo v poudarjenem navpičnem stolpcu povedala, katero od naših bajeslovnih bitij je najbolj šegavo.

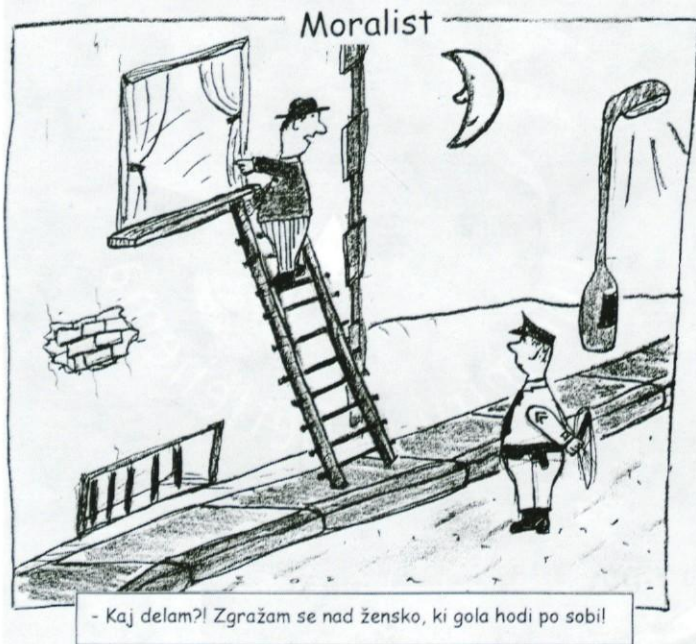
- Vodoravno:
- oglarska naprava
 - pristanišče
 - kuhinjski pripomoček
 - snopi po mlačvi.

Pravilno rešitev križanke pošljite na Uredništvo Grosupeljskih odmevov. Enega od nagradencev čaka knjižna nagrada. Izžrebali jo bomo na naslednji seji uredniškega odbora, objavljena pa bo v januarsko-februarski številki Grosupeljskih odmevov.

UGANKARSKÉ SMEŠNICE

- Luknjica pri luknjici, pa vendar vodo zadrži.
- Štirje lovci, pa vsi v eno dolino streljajo.
- Če se bolj umiva, bolj je črno.
- Kdo je v šoli najbolj zabit?
- Imenuj rudarja, ki gričke ustvarja.

ODGOVORI: 1. slamnata streha, 2. kravje vime med molžo, 3. mlinsko kolo 4. žebelj, 5. krt.

Stara vremenska prerokovanja JANUAR - PROSINEC

- Sveti kralji se vrnejo in zimo utrnejo.
- Če sv. Pavla je jasno nebo, bo letina dobra, to stari vedo.
- Če Vincenca sonce peče, dobro vince v sode teče.
- Če v prosincu ni snega, ga mali traven da.
- Januar gorak, kmet bo siromak.
- Če v prosincu grmi, se zima rada ponovi.

SV HEC

ENOTNA DAVČNA STOPNJA

Porednik EHO CAJTNGOV je na izredni seji zaradi izrednih razmer POREDNIŠKEGA sindikalnega zborovanja (na katerem so pod lučjo reform obravnavali eno samo točko

dnevnega reda – TEKOČE ZADEVE NA LASTNE STROŠKE) izjavil, da jih enotna davčna stopnja ne bo v bodoče nič prizadela, saj že od samega začetka njegovega urednikovanja plačujejo najvišje možne davke za vse postavke pri cajtngu. Če pa se bodo morda zmenili, da bi se za kakšno področje davki znižali, računajo, da bodo celo na boljšem – vsaj kar se komunskega proračuna tiče, če že denarja ne bodo dobili nazaj.

MINUTA MOLKA, TIŠINA, IN MEMORIAM...

Na radiu RDEČI VAL so kljub nesprejetim spremembam Pravilnika o pogojih za delo svetniških skupin in samostojnih svetnikov sklenili, da ne bodo regljali, kadar bo treba kaj povedati o njihovih priljubljenih PATRONIH – pardon SVETNIŠKIH – še posebej ne takrat, kadar jim ne bo kaj povsedeči. V tistem času bodo prekinili regljanje in bodo v eter oddajali - MINUTO MOLKA.

...IN PRAZNA CAJTNG STRAN

Za podobno gesto se je odločil tudi POREDNIK EHO CAJTNGOV in sklenil, da bo zagotovil dovolj CAJTNG-PLACA, le da znotraj okvirčkov ne bo ničesar pisalo.

Če pa bo šlo za kakšno občutljivo in pomembnejšo temo, bodo temu namenili neprimerno več PRAZNEGA PROSTORA, morda kar celo stran ali pa celo polo. – GLEJ POIZKUSNO PRILOGO! P.S. Papir NE prenese vse: Včasih smo ga rabili v toaletnih prostorih, zdaj pa le še za radič zavijati.

OSLOVSKE KLOPI ZA ŽURNALISTE

Zadnjega pol leta na komunskih sejah razen televizijskih kamer in POREDNIKA EHO CAJTNGOV ni nobenega ŽURNALISTA. Zato POREDNIK ugotavlja, da jim prispevke napišejo drugi ali pa žurnalisti pišejo zgolj po nareku. Sicer pa se POREDNIK v zadnjem času vedno bolj sprašuje, če niso klopi v desnem kotu komunske dvorane postale OSLOVSKE KLOPI, saj se večina lokalne politike zgodi v zakulisju javnih sej.

PLOVNOST VELIKOPELJSKIH POTOKOV

Ob ugotovitvi, da je načrtovana v PUP-ih plovnost po VELIKOPELJSKIH POTOKIH, je jOžek pripomnil, da je plovnost preizkušal že predavnimi leti, ko se je vozil s čolnom in prijatelji ne samo po Račenskem polju ampak vse povprek po VELIKOPELJSKI DOLINI, ko so bile poplave. Iz tega sledi, da so poplave načrtovane. In prosim: Ne se razburjati, ko vam bo naslednjič voda v grlo tekla!

VAROVANJE PRED PROPADOM

Ugotovitev: Največ zavarovane kulturne dediščine je propadlo prav zaradi njenega administrativnega varovanja.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSUPLJE

vabi k sodelovanju zdrave, pridne in mlajše delavce za zbiranje, odvažanje in ravnanje s komunalnimi odpadki oziroma opravljanje raznih gradbenih del.

Pogoji:

-dela: ravnanje z odpadki in izvajanje gradbenih del spadajo med težka fizična dela ob vseh vremenskih razmerah, zato morajo biti kandidati mlajši, zdravi in v dobri fizični kondiciji.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 1 leta s polnim delovnim časom, z možnostjo podaljšanja pogodbe.

Vabimo vas, da pošljete svoje prošnje s kratkim življenjepisom v 8 dneh na naslov: Javno komunalno podjetje Grosuplje, Cesta na Krko 7, 1290 Grosuplje.

PUP NI PUB

Ob pospešenem sprejemanju VELIKOPELJSKEGA ZGENERALIZIRANEGA in zbalansirane PUPA je eden od svetnikov, dejal, da bi se o tej temi bilo bolje pogovarjati v kakšnem PUBu in se ga na ta račun rahlo na-PUPA-ti. Beseda bi lažje stekla in prej bi prišli do rešitve – jaz teb' za liter, ti men' zazidljivo parcelo.

PIEDESTAL ZA SVETNIŠKI SIJ

Baje se je nekaterim članom komunskega sveta že začela močno pregrevati glava in v EHO CAJTNG ne uspejo drugega napisat, kot da po drugih tolčejo, pa sebe na piedestale postavljajo. Zato bo drugo leto kiparski simpozij potrebno nameniti samo za izdelavo piedestalov.

VOLITVE SE BLIŽAJO

Vprašanje: Kako v VELIKIH UPLJAH občani ugotovijo, kdaj bodo volitve?

Odgovor: Kadar začnejo pospešeno graditi ceste in drugo javno infrastrukturo ter hkrati ob rezanju trakov odpirajo VELIKE TEME

– na primer romsko problematiko.

P.S. Ceste nato naredijo vedno na pol, romske problematike pa itak nikoli ne rešijo.

MODRA OBČINA = PAMETNA HIŠA

Še predno se je v VELIKE TRAVNIŠKE UPLJE prisankal Miklavž, že se je na eni izmed VELIKOPELJSKIH VELIKIH HIŠ POSVETILO – na modro.

Kako se je posvetilo šele tistim, ki delajo v njej!?

NAJ GLEDA – V LUFTI

Zadnjič (in verjetno zadnjič!), na TA VESELI DAN, se je veselo odpravila ena od upokojenih učiteljic v kulturni hram in si pri tem v eni od neštetih cestnih lukenj in sorazmerno slabo očiščenega snega skoraj zlomila nogo. Pri tem je videla vse zvezde, tako jo je zabolelo. Ko je v ponedeljek dopoldne protestirala pri KOMUNALNEM ŠEFU, ji je le svetoval, naj ne hodi z doma in naj raje glede v luft, kjer tako in tako že migljajo razne zvezdice, snežinke in drugi občasni svetlobni utrinki.

KDOR MORE – NAJ RAZUME ali: TUDI TO JE KULTURA!

Nedolgo tega so v EHO CAJTNGIH brezplačno objavili približno 90 cm² velik oglas (po ceniku vreden okoli 16.000 sit) in približno NEKAJ MANJ ljudi se je nato udeležilo pozlačene prireditve. Pa smo bili po prireditvi kregani, da je bilo ljudi premalo na prireditvi zaradi premajhnega oglasa.

Potem smo za naslednjo kulturno prireditev natisnili skoraj desetkrat večji oglas v velikosti 1000 cm² (vreden po veljavnem ceniku približno 100.000 sit) in pričakovali, da bo VELIKOPELJSKI KULTURNI HRAM PREMAJHEN, še posebej dopoldne, ko bi ga morala obiskati NAŠA NADEBUDNA IN PERSPEKTIVNA mladina. Pa dopoldne ni bilo nikogar.

Pa smo nato povprašali enega izmed potencialnih uporabnikov VELIKOPELJSKE KULTURE in izvedeli, da se je za vso VELIKOPELJSKO MLADINO kultura TISTEGA VESELEGA DNE zgodila že ponoči v PUB-alinskih klubih, črnih bifejih, di(v)jaških in študentskih driskačih, nočnih zgoraj in spodaj brez barih ter drugih gostilnah, južnoafriških igralnicah in ostalih javnih hišah.

GLAS(BE)NA ŠOLA

Zadnjič so na eni izmed vaj VELIKOPELJSKEGA ORKESTRA sklenili, da se ne bodo več imenovali ORKESTER GLASBENE ŠOLE ampak ORKESTER GLASNE ŠOLE.

Španu bodo podoknice igrali tako glas, dokler jim ne bo zgradil nove GLASBENE ŠOLE.

MEH – ZA SMEH

Ko je eden od VELIKOPELJSKIH USPEŠNIH NARODNOZAJEBAVNIH MUSKONTARJEV videl načrt za nov prizidek knjižnice, je dejal: »To pa že ni knjižnica! To je čisto navaden MEH OD FRAJTONARCE!«

SMEH IN ZDRAVA PAMET

V VELIKIH UPLJAH zdaj bolniki po REBALANSU DRUGEGA PRORAČUNA ne vedo, ali bi jokali nad njim ali nad svojo boleznijo ali nad zdravstvenim domom ali nad ciklo razvoja ali pa nad preluknjano občinsko blagajno. Zato so sklenili, da se bodo začeli smejeti, saj pravijo, da je SMEH POL ZDRAVJA, na pol pa jih bo ozdravila ZDRAVA PAMET. Do končne ozdravitve pa si bodo vmes prebrali še kakšne POLITIČNE PRAVLJICE. Po LOKALNIH volitvah naslednjega leta računamo, da se bo VISOKA VROČINA VELIKOPELJSKE POLITIKE močno znižala, če ne celo ohladila.

ZMANJKALO - GOTOVINE

jOžek Zagraški je že pred meseci zapisal, da mu je zmanjkalo GOTOVINE v DUBROVNIKU. Ni je pa bilo niti v PAKOŠTANIH, kjer se je nato vračal in preživel pet vročih poletnih dni. V PAKOŠTANIH je menda rojen tudi ANTE, jOžek pa pravi, da tudi tukaj ni bilo GOTOVINE, le da je ANTE poleti pustil na reklamnem panoju ob pakoštanski obali v spomin svojim soproščanom in turistom veliko sliko. Ker je jOžku (ne GOTOVINI) zmanjkalo GOTOVINE, se je vseeno srečno vrnil domov, GOTOVINA pa si je izbiral bolj mondena letovišča. Pri tem najbrž ni uporabljal GOTOVINE, temveč bančne kartice.

Po novem pa naj bi menda uporabljal sredstva iz EVROPSKIH STRUKTURNIH SKLADOV.

KDO JE KRIV, DA IMAMO TRI JAME, PA ŠE MIKLIČEVO ZA POVRH?

Ko je zadnjič jOžek Zagraški s POREDNIKOM EHO CAJTNGOV ter skupaj z nekdanjim KOMUNSKIM ZEMLJEMERCEM in še enim cestarskim ŽOLNIRJEM, pa za povrh še z enim državnim GEOMETROM odšel skozi LEDENICO na sprehod po ŠPANOVI JAMI pri TABORSKI JAMI, je s pomočjo jamomerskega orodja (beri: s kvivti za vaser vago ter zvito vizuro) ugotovil, da ni tako daleč niti MIKLIČEVA JAMA.

Zato je razmišljal, če ne bi bilo dobro, da bi kar s torno prevrtali luknjo do nje. Bal se je le, da ne bi tako kot nekdanji ŠPAN padel še v kakšen večji zos – recimo lastniški ali pa mejni spor s HRVAŠKO, ali pa z g. MIKLIČEM, saj je v ATLASU SLOVENIJE poleg kupa imen, ki jih je že davno povozil čas, tudi meja s HRVAŠKO FOVŠ ZARISANA.

Čas pa je povozil tudi razlago, da je ponovki špan nekoč pijan padel v brezno. Če bi bilo to res, bi se ubil in bi morda še zdaj vedeli samo za LEDENICO. Za drugo in tretjo jamo pa sploh ne.

jOžek BO ŠEL V PEKEL

V službi jOžka Zagraškega se pogovarjajo, da bo jOžek kmalu prišel v PEKEL. Menda je tam prav lušno: za jest, za pit, pa še pleše lahko, kdor hoče. Gre namreč v PEKEL pri Borovnici na službeno zabavo, ki si jo bodo sodelavci sami plačali - NEKAJ TAKEGA KOT SAMOPLAČNIKI, generalni pa bo prispeval BOBI PALČKE.

jOžekovo VOŠČILO

BOG, DAJ VSEM VELEUPELJSKIM MEŠČANOM IN preOSTALIM enakopravnim PREBIVALCEM

ZDRAVO KMEČKO PAMET

= ŠE POSEBEJ V PRIHAJAJOČEM LETU, jOžku pa izbrušeni bodici! Ali bodo okrogle ali špičaste, pa boste k temu sami največ prispevali.

Pripovedi iz Grosupljega in okolice - 19

December je poseben čas leta, ko vsi praznujemo, se obdarujemo in poskrbimo, da se imamo lepo. Med vojno pa ni bilo tako. Ljudje so se bali, skrivali so se po hišah, saj niso vedeli, kdo hodi po vasi.

Moja mama, Marija Vintar, se spomni praznovanja božiča med vojno.

Vojna je bila, Italijani so bili v Grosupljem. Naš ata je že pred vojno 38. leta umrl, pri hiši pa so bili štirje fantje. Sosedje so radi hodili k nam v vas. Vedno se je kaj dogajalo. Bil je božični večer. Zagnili smo okna in se stiskali k peči ob skromni večerji. Po večerji se je oglašil Finžgar. Potrkal je na okno in povedal, kdo je, da smo mu odprli, saj je bil prijatelj naših fantov. Tiho smo se pogovarjali, ko spet nekdo potrkna na okno. Prestrašeni smo se spogledali in utihnili. Vendar trkanje ni prenehalo. Od okna do okna se je selil nekdo in trkal. Pa so se fantje pokorajžili in so šli odpret vrata. Zunaj je stal Italijan. Nekaj je hitel dopovedovati. Naši fantje so nekaj znali po italijansko, nekaj Finžgarjev, ki je imel doma gostilno, pa so se zmenili, da bi rad prišel v hišo. Povedal je, da ima doma družino, 'due bambini', dva otroka in lepo ženo. Na ta večer so vedno skupaj praznovali, sedaj je pa

tu sam in pogreša družino in družbo. Ali sme praznovati z nami, je spraševal. Povabili smo ga v hišo. Povedal je, da je operni pevec in res je tako lepo zapel Sveto noč, da smo ga vsi poslušali.

„Mi ti nimamo kaj ponuditi,“ smo se mu opravičevali, on pa je odgovarjal, naj mu le dovolimo, da je z nami, da bo imel občutek, da je v družini.

Tako lepo je pel, da šel Finžgar domov v gostilno po liter vina. Posedli smo okoli peči, fantje so pili in peli, tako lepo peli, da nismo še nikoli kaj takega slišali.

Italijan sam ni vedel, kako bi se zahvalil, ko je proti jutru odhajal, nam pa je tudi s svojim petjem polepsal božični večer sredi vojne, da ga še danes pomnim, je zaključila pripoved moja mama.

Pripravila Marija Samec

MIKLAVŽEV SEJEM

Leto je naokoli in spet je tu december. Mesec daril, prazničnih dni, prazničnega pričakovanja in vzdušja. V OŠ Louisa Adamiča so prazničen naredili že kar prvi december. Takrat se je namreč v avli osnovne šole, s pričetkom ob petih popoldne, odvijal Miklavžev sejem.

Z Miklavževim sejmom so v šoli začeli lansko leto. Ker je bil zelo pozitiven odziv, tako vseh sodelujočih kot tudi staršev in ostalih obiskovalcev prireditve, so se letos odločili za ponovno organizacijo.

V šolo sem prišla malo pred peto uro. Dvorana je bila polna obiskovalcev. Vse je bilo že pripravljeno. Stojnice z izdelki, namenjenimi prodaji. Scena. Ozvočenje. Še zadnji napotki nastopajočim in uvodna prireditev se je začela.

Gledališka skupina JES.

Stojnice z izdelki.

Šolska avla je bila polna obiskovalcev.

Po uvodni pesmi je besedo dobil g. ravnatelj **Božidar Gabrijel**. Izrazil je navdušenje in zadovoljstvo nad sejmom, nad izdelki, ki so nastali pod spretnimi prsti učenk in učencev. Vsem sodelujočim, tako učencem kot učiteljem, še posebej pa obema organizatorkama, se je zahvalil za vložen trud in delo. Vsem je zaželel veseli december ter prijetne praznike.

Sledil je pester program, ki je vseboval plesne in pevske točke. Program sta povezovali Melita in Katja, učenci sedmega razreda. Z zanimivim odrskim dogajanjem je vse prisotne pritegnila gledališka skupina JES. Svojo točko so člani pripravili pri dramskem krožku, ki deluje pod vodstvom gđc. **Liveje Rojc**. Program smo obiskovalci lahko spremljali preko projekcije na platnu. Za to je poskrbela ena izmed organizatork, gđc. Janja Vilar.

Po končani prireditvi je sledila zahvala podjetju GIA iz Grosuplje, ki je omogočilo nakup osebnega računalnika, ki je šel v dobrodelni namen. Podjetje GIA se je odreklo novoletnim darilom za poslovne partnerje in ta sredstva namenilo nakupu računalnika.

Sledila je otvoritev sejma in ogled ter izbiranje izdelkov se je začelo. Tudi sama sem se sprehodila med stojnicami. Čudoviti izdelki. Novoletne voščilnice, okraski, svečke, izdelki iz gline, piškoti. Učenci in učenke so zavzeto prodajali in se veselili dobička. Na eni izmed stojnic sem opazila srečolov. Učenci in učenke vsake oddelčne skupnosti so prispevali tri svoje izdelke. Vsaka srečka je zadela. Če ni bila srečka "polna", je kupec srečke dobil papirnato zvezdico, v kateri je bila napisana lepa misel.

O sami organizaciji in prireditvi sta mi več povedali glavni organizatorki, specialna pedagoginja, **Janja Vilar** in socialna pedagoginja **Andreja Zupancič-Kojič**: "Lansko leto so bili učenci zelo navdušeni, zelo zavzeto so izdelovali izdelke za prodajo. Že lani so učenci in tudi njihovi starši izrazili željo, da postane sejem tradicionalen." Ga. Andreja je povedala: "Izdelke so pripravljali različno dolgo. Nekateri so začeli že pred tremi tedni, nekateri so delali zadnje dni, zlasti tisti, ki so prodajali piškote. Za izdelke so se odločili otroci sami. Razredniki in razredničarke so nama posredovali naročila za material, ideje so se porajale pri otrocih. Veliko so delali tudi doma. Učenci so se dobivali po pouku in ustvarjali." Sestavili so tudi vabilo za starše, ki ga je vsak od staršev dobil domov. Vabilo so izdelovali učenci pri izbirnem predmetu računalništva. Izbrano je bilo najlepše vabilo.

V knjižnici so učenci sedmega razreda zbirali recepte za praznične jedi. Tisti, ki jih je to zanimalo, so recepte natipkali in jih prinesli. Nastala je knjižica "Šolska kuharica prazničnih jedi". Tudi na tem mestu je gđc. Janja pohvalila samostojnost sodelujočih. Vse so naredili sami, ona je dobljene recepte združila in oblikovala prvo stran. Knjižico so prodajali na sejmu. Recepte pa bodo naslednji teden preizkusili v kuharski delavnici.

Gđc. Janja je dodala: "Tudi za prireditev so vse sami pripravili. Povezovalki programa, Melita in Katja, sta sami sestavili vezno besedilo. Sodelujoči so sami sestavili koreografijo, izbrali pesmi. Skratka, bili so zelo aktivni."

Izkupiček sejma gre v šolski sklad. Ta denar je namenjen otrokom, ki potrebujejo denarno pomoč. Predvsem je denar namenjen plačilu ekskurzij, športnih dni in podobnih stroškov, ki se jih veliko nabere preko celega šolskega leta.

Sceno so naredili pri likovnem krožku. Izbrali so najlepši izdelek, in sicer je bil to izdelek učenke **Lare Lipnik**, ki so ga potem povečali. Pri ozvočenju jim je letos pomagal učitelj fizike in tehnike **Andrej Novljan**. Poskrbel je za tehnični del izvedbe.

Kakšna je bila vloga obeh organizatork? Nakup materiala, koordinacija vseh dejavnosti, priprava prireditve. Na vprašanje, ali bo Miklavžev sejem naslednje leto ponovljen, sem dobila enoglasen odgovor: "Seveda!" Gđc. Janja je dodala: "Že danes so se nama porodile nove ideje, kako stvari še izboljšati. Kajti zaradi res velikega obiska bi bil potreben večji prostor. Avla je premajhna. Ljudi je občutno več kot lani." Ga. Andreja je pohvalila učenke in učence: "To je aktivnost, ki učenke in učence oddelčne skupnosti med seboj poveže, tako resnično začutijo medsebojno pripadnost in povezanost. Učenci so res dobri organizatorji, zmenijo se med seboj in stvari speljejo do konca." Ob koncu sta obe organizatorki izrazili pohvalo tudi vsem razrednikom in razredničarkam za usmerjanje ter pomoč otrokom pri delu.

Ko sem po končanem pogovoru stopila v šolsko avlo, je bilo v njej še vedno polno ljudi. Stojnice pa so bile bolj ali manj prazne. Glede na pozitiven odziv, ki je bil viden v polni šolski avli, prodanih izdelkih ter navdušenih organizatorkah, bo Miklavžev sejem prav gotovo postal tradicionalna oblika popestritve decembrskega dogajanja v Osnovni šoli Louisa Adamiča.

Mag. Branka Škufca

BOŽIČNO-NOVOLETNI SEJEM NA OŠ ŠMARJE-SAP

Petkovega popoldneva, 2. 12., je bilo v naši šoli prav živahno. Za prijetno vzdušje so poskrbeli učenci, učitelji ter seveda starši, ki so se v zavidljivo velikem številu odzvali našemu vabilu na božično-novoletni sejem.

Vsak razred je imel svojo stojnico, ki so se šibile pod težo raznovrstnih izdelkov, ki so jih učenci izdelovali v šoli skupaj s svojimi učitelji, mnogim pa so se pri izdelovanju pridružili tudi starši, ki so se izkazali tako pri ustvarjanju kot pri kupovanju, nekateri pa so bili prav uspešni prodajalci.

Izdelki so bili res raznoliki in uporabljeni v tem predbožičnem času, zato so se stojnice hitro praznile.

Učenci so se izkazali kot izvrstni prodajalci, tako da je le malokomu uspelo mimo stojnice, ne da bi kaj kupil. Izkupiček je namenjen šolskemu skladu, zato smo vsi kupovali še z večjim veseljem.

Ker je nakupovanje naporna dejavnost, so devetošolci pripravili lično restavracijo, v kateri so se mnogi predajali sladkim razvadam, dišeči kavi, pižami...

Svečke, oranžno črna barva, prijetna glasba, prijazni natakariji ter natakarije so ustvarili res praznično vzdušje.

Že tako čudovit dan smo zaključili s kratko kulturno prireditvijo. V njej so sodelovali le nekateri: pevski zborček, Dejan Vurnjak (bobni), Primož Bratun (violina), Mojca Ahlin (flavta) Andraž Mehlin

(harmonika), Nina Žnidaršič (balet), petošolke s hip-hop plesno točko ter devetošolci – plesalci ljudskih plesov. Povezovalki programa sta bili Tina Antolič in Maša Tiselj. S čarobno sceno, glasbo, plesom in izbrano poezijo smo želeli vsem nam in vam pričarati praznično vzdušje ter povedati, kako lepo je življenje. Tina je zaključila prireditev z besedami: »Naj pljuska v vas z vso silo in v vse žile, naj vas nese ali zanese, le ne pustite, da vas spodnese. In še preden so se nas te besede dotaknile, nas je objela harmonija Mašinega glasu, ki je izzvenel v pesmi...naj sreča zaživi...

In upam si trditi, da je v vseh nas, ki smo se trudili za ta dan, zažarela sreča.

Prijetno utrujeni in, moramo priznati, prijetno presenečeni nad številnimi obiskovalci ter uspešno prodajo smo se odpravili domov.

Taki trenutki so enkratni in neponovljivi... morda pa tudi ne. Bomo videli naslednje leto.

Betka Jamnik

Ste ob tem lahko ravnodušni? - Foto Danica Mostar.

1. in 2. razredu so priskočili na pomoč tudi starši.

Po domače.

učen. Kam se bodo odpravili, še ne vedo.

Glavna organizatorka je po končani prireditvi izrazila svoje mnenje: "Oddahnila sem si. Bilo je naporno. Skrbelo me je, kako bo, toda sedaj sem zelo zadovoljna." Skrb je bila povsem odveč, kajti zadovoljni obrazi vseh sodelujočih in vseh obiskovalcev so povedali vse.

Besedilo in fotografije mag. Branka Škufca

Igrica Cesarjeva nova oblačila.

SEJEM IN NOVOLETNA PRIREDITEV V POŠ ŠT. JURIJ

Tudi v podružnični osnovni šoli Št. Jurij so pripravili novoletni sejem z novoletno prireditvijo. Obe dejavnosti sta potekali sedmega decembra s pričetkom ob peti uri popoldne.

Sama sem prišla v šolo malce po peti uri. Na vratih je viselo vabilo za sejem in prireditev. Poleg tega še vabilo za vse dejavnosti, ki potekajo v decembru v matični Osnovni šoli Louisa Adamiča, na Tovarniški ulici. Ko sem vstopila v šolo, smo se obiskovalci lahko pred sprehom med stojnicami okrepčali s čajem, ki so ga skuhalo učenci in učenke. Po stopnicah sem se povzpela do hodnika, na katerem je bilo polno ljudi, ki so se gnetli ob že skoraj praznih stojnicah. Učenci in učenke so zagnano prodajali svoje izdelke.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

Ura se je bližala šesti popoldne. Odpravili smo se v športno dvorano, v kateri je potekala novoletna prireditev. Športna dvorana je bila povsem polna. Pohvalno, da so se starši v tolikšem številu odzvali vabilu in s svojo prisotnostjo spodbujali in dajali podporo svojim otrokom med nastopanjem.

Luči so ugasnile, le oder je ostal osvetljen. Pred našimi očmi se je začelo na osrednjem delu odvijati več kot eno-urno pestro dogajanje. Celoten potek sta preko zgodbe povezovala dva učenca. Otroški pevski zbor, ki ga vodi vzgojiteljica, ga. **Irena Granda**, se je predstavil s številnimi pesmimi. Nekateri pesmi so pope-

strili z uporabo Orffovih instrumentov in plesom. Posamezni učenci in učenke so recitali pesmi. Ana in Matic sta se predstavila z igranjem na violino, Jan je zaigral na trobento. Na odru sta se odvila tudi dve dramski igrici. Prvo, z naslovom Snežaki, so predstavili člani dramskega krožka (učenci prvega in drugega razreda), ki ga vodi ga. **Saša Kastelic**. Cesarjeva nova oblačila so zaigrali člani gledališkega krožka (tretješolci osemletke in devetletke ter četrtošolci), ki deluje pod vodstvom g. **Irene Rakar**. Vsak oddelek je pripravil nekaj točk, tako glasbenih kot recitacijskih. Tretješolci so se med drugim predstavili tudi z angleško pesmico. Program smo lahko spremljali na velikem platnu, za kar je poskrbela gđc. Zvonka Zihel. Skratka, bogat in zanimiv program. Učiteljice so se resnično potrudile in dobro pripravile svoje učenke in učence.

Glavna organizatorka prireditve je bila profesorica razrednega pouka, gđc. **Polona Šeme**. Po končani prireditvi mi je razložila, kako so se pripravljali na današnji dan: "Vsako leto v šoli pripravimo božično novoletno prireditev. Letos smo se učiteljice odločile, da bomo imele najprej novoletni sejem, nato prireditev. Moja naloga je bila, da sem sestavila vezni tekst med posameznimi točkami. Naredila sem tudi plakate in vabila."

Izdelke za novoletni sejem so začeli pripravljati pred štirinajstimi dnevi. Prvi in drugi razredi so delali v okviru tehniških dni, ostali pri urah likovnega pouka. Izkupiček je namenjen skupnemu končnemu izletu vseh učencev in

Otroški pevski zbor.

© KARTOGRAFSKA PODLAGA: PREGLEDNA KARTA M 1: 500.000, MOP-GEODETSKA UPRAVA RS, 2005

ali: »Pravljice«, ki so se zapisovale ne samo na moji duši, ampak številnim sodelujočim in srečujočim se v gasilstvu, kulturi, glasbi, v krajevnih skupnosti, v občini, pa pri delu v geodeziji, gradbeništvu, urbanizmu in založništvu ter nenazadnje tudi v občinski politiki. Če vas zanimajo, jim prisluhnite!

BOŽIČ

Že po slabih treh tednih dela v Iraku je leta 1981 po zaprašenem in vetrovnem gradbišču P 200 D neopazno med nas prišel tudi božič.

V arabskem svetu ne praznujejo božiča, čeprav je Jezus v islamizmu eden izmed prerokov. Na samem gradbišču pa tudi ni bilo mogoče pričakovati, da bi božič kakorkoli praznovali. Za nekatere posamezne sodelavce sem vedel, da so krščansko verni, vendar tega v službi nismo izkazovali, še posebej ne v Iraku, saj je bil naš takratni družbeni sistem le dobro leto in pol po Titovi smrti poln komunistične prenove (»Družje Tito, mi ti se kunemo...«) in bi si s takim ravnanjem samo še nakopali dodatnih sitnosti, ki pa jih je bilo že tako in tako dovolj.

Med višjimi kadri na iraškem gradbišču se je znašel tudi diplomirani inženir Jože Duhovnik, ki je bil po značaju čisto drugačen od ostalih šefov. Z njim sem se vedno lahko pogovarjal na enakovredni ravni. Takih ljudi sem na SCT-jevih gradbiščih srečal le toliko, da bi jih lahko preštel na prste. Morda je bil njemu še najbolj podobni generalni direktor, ki me je pred dobrimi tremi leti sprejel še v takratnem podjetju Slovenija ceste, starejši gospod Gajšek. Na prvo gradbišče me je poslal na cesto od Mokronoga do Tržišča proti Sevnici. Na tej cesti pa je bil prvi vodja gradbišča prav Jože Duhovnik. Z Jožetom sva se nato dokaj dobro spoznala na različnih gradbiščih po Sloveniji.

Naj omenim, da še danes ne morem pozabiti, kako se je gospod Gajšek kot direktor pripeljal na gradbišče, vzel škornje iz prtljajnika in se povzpел po razmočeni ilovnati brežini na rob useka, s katerega sem zakoličeval os ceste. Stisk roke in par besed – dovolj, da človek dela z veseljem v takem podjetju. Žal, je že čez nekaj mesecev odšel v pokoj. Ob obnovi letališča Brnik sredi leta 1978 pa sem prvič od daleč videl novega generalnega direktorja Ivana Zidarja, s katerim pa nisem imel nato v desetih letih zaposlitve pri SCT-ju nikoli priložnosti spregovoriti niti besede, četudi sva se kje na kakšnem gradbišču naključno srečala.

V Iraku pa sem že pred Duhovnikovim prihodom od geometra Janeza Rozmana zvedel, da je Jože eden od tistih znanih Duhovnikov, ki so v sorodu z nekdanjim tovarmarjem Rozmanom. Janez Rozman in Jože Duhovnik sta bila bratranca, njun stric Rozman, pa je bil pred drugo svetovno vojno lastnik ljubljanske kemične tovarne Ilirija. Tovarnar je imel zgrajeno tudi vilo ob Jamovi cesti, ki je bila po vojni podržavljena s tovarno vred. O sami nacionalizaciji in postopku, kako je Vida Tomšičeva izselila mlado družino Rozmanovih iz aristokratsko in lepo urejene vile v zanikrno vlažno kletno stanovanje starega stanovanjskega bloka pa mi je povedala sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja ostarela gospa – sama tovarnarjeva žena, ko so dobili ugodno rešeno odločbo o denacionalizaciji prav tiste vile, v kateri sem nato kot zaposlen delal od decembra 1987 do maja 1997. Tu bom samo na kratko zapisal »moj finale«: po desetih letih dela v tem inštitutu. Ker vodilnim nisem lezel v zadnjo plat in ker sem se po devetdesetem letu ukvarjal tudi (po njihovem mnenju) z »napačno politiko« na občinski ravni, sem se že v začetku leta 1994 znašel najprej na seznamu za prisilni dopust, nato v naslednjem letu za več kot 40 %-no znižanje plače, v tretje pa so me poslali leta 1997 celo na šestmesečno čakanje na delo, pa čeprav sem takoj po prejemu odločbe moral nazaj na delo in delati povprečno več kot deset ur na dan. Ker so bile zadeve povezane tudi z manipuliranjem in izsiljevanjem, da naj podpišem fiktivno odločbo o čakanju za pol leta nazaj, sem se nato odločno uprl in odločil, da grem dejansko na čakanje, pred iztekom čakanja na delo pa sem si še sam priskrbel novo službo, tako da temu na pol sprivatiziranemu javnemu zavodu ni bilo treba izplačati nikakršne odpravnine.

Če sem čisto iskren, sem »svoj finale« predvidel že ob prvem prisilnem dopustu. Zato sem ves čas stočno iskal zlato rezervo glede nove zaposlitve. Po mojem odhodu iz Urbanističnega inštituta pa se je kljub vsem manipulacijam moral Inštitut izseliti iz Rozmanove vile. Še prej pa so ga nekateri vodilni arhitekti zelo prikrito privatizirali, iz katerega je nastal nov inštitut in vzoredna d.o.o. firma, ki deluje še danes na dveh stolčkih in kuje na podlagi starih javnih referenc zasebne dobičke. O tej zgodbi se bom nekoliko bolj razpisal, ko »se bom nato čez 7 let zaposlil« v tem inštitutu. Zato se vrnimo v Irak!

Smo v letu 1981 – december, tik pred božičem.

Na božični večer je padel prvi dež. To je bilo tudi vse, kar se je tistega dne posebnega lahko zgodilo, saj vzdušje na gradbišču ni v ničemer kazalo, da bi božič kdorkoli kakorkoli praznoval – ne z omembo, še manj s čestitko.

Pri večerji je Jože Duhovnik ob dolgi mizi sedel sam, kljub temu da je bilo nekaj miz stran kar nekaj šefov »njegovega kalibra«. Najbrž so že kaj drugega vedeli, česar jaz še nisem. Ob obrazu se je Jožetu videlo, da je zaskrbljen, čeprav je bil veselo narave in ponavadi optimistično razpoložen. Usedel sem se poleg njega in pokramljala sva. Kar naenkrat je bruhnilo z njega: »Ne vem, kaj bi Zidar rad od mene? Da delam čudeže?« Trdnem možu, z raznimi znani in preizkušnjami, se je v grlu ustvil cmok. Beseda je zastala. Voščila sva si le še lahko noč. Že čez nekaj dni je odletel z letalom nazaj v domovino in kmalu za tem zapustil SCT. Odšel je v Komunalno podjetje Domžale za direktorja, več let pa je bil tudi direktor Strojne tovarne Trbovlje.

Bolj kot sem premleval, manj mi je bilo jasno. Jasno je bilo le to, da nekdo v ozadju vleče zelo močne in nepredvidljive karte. Kakšne bodo žrtve? Zakaj? Ali je to sploh prav, če pa se od tajnega sporazuma na zvezni ravni pa prek FDSP-ja in predaje posla ni nihče o ničemer pred začetkom organiziranja tega gradbišča pošteno potrudil. Zdaj, ko bi morala dela steči, smo se ukvarjali z najbolj osnovnimi pojmi, kot prvošolčki v gradbeništvu. In poleg tega so nas teh osnov učili Arabci, kot da bi se prvič znašli na kakšnem gradbišču! Vse delati iz rok v usta, po balkansko, po jugoslovansko! Pri tem pa vodstvo iz ozadja na pamet strelja žrtvena jagnjeta!

»Partijske metode, in nič drugega,« sem ugotavljal sam pri sebi. Šele tedaj sem se prvič močneje zavedel očetove pripombe, ko sem mu pred dobrimi tremi leti sporočil, da nameravam zamenjati službo in oditi s takratne občinske Geodetske uprave Grosuplje. Ko sem mu povedal, da grem v cestarsko firmo, me je nejevoljno pogledal in dejal: »Zdaj greš iz dežja pod kap.« Kot zaposleni v gradbeništvu je namreč zelo dobro vedel, da ima v tej firmi glavne niti v rokah Ivan Maček – Matija že vse od njenih začetkov. Zelo dobro pa je tudi vedel, kakšne svinjarije je Maček počel po drugi svetovni vojni kot šef zloglasne in krvave OZNE in da so njegove lovke razpredene še vedno v gradbeni branži, za katero je bil prav on posebej zadolžen po koncu vojne. Zato je tudi večina ljudi v teh firmah, s katerimi sem prihajal v nekoliko tesnejši stik, bila le oaza iluzij sredi grobe puščavske realnosti. Ostali so bili usmerjeni v partijski tok. Med njimi so bili nekateri veliki karieristi, drugi pa so raje delovali po vrtičkarskih metodah – vsak bolj zase ali so se navezovali na kakšne šefiče, od katerih so imeli take ali drugačne osebne koristi. Ostali smo bili navadna raja.

Toda oče je bil takrat že več kot tri leta v grobu...

Bil je najbolj blaten božič, kar sem jih doživel v življenju. Pa ne samo na zunaj! Tudi na znotraj sem se počutil izredno praznega, povoženega, nemočnega in nepotrebnega. Vse je izpuhtelo. Ničesar ni bilo: ne prijateljev, ne pravih sodelavcev, ne domačih, ne mladega družinskega gnezdeca. Še tiste drobne bilke so izginjale iz dneva v dan v vedno bolj razmočeno blato.

Po eni strani pa je bilo to tudi dobro, da sem se sploh zavedel, kje sem.

Jože Miklič (se nadaljuje)

PREDSTAVITEV KNJIG DR. IVANA STOPARJA SVET VITEŠTVA IN GRAJSKE STAVBE V OSREDNJI SLOVENIJI

V četrtek, 1. decembra zvečer, so zaposleni napovedali, da bo v Knjižnico Grosuplje na začasni lokaciji prišel avtor številnih knjig, prispevkov in televizijskih oddaj o gradovih na Slovenskem, dr. Ivan Stopar. Pred kratkim je dr. Stopar izdal novo knjigo Svet viteštva. Knjiga je prvi del načrtovane trilogije, ki skuša osvetliti življenje na gradovih in ljudi s kulturno-zgodovinskega vidika. Predstavlja graščake in ostalo osebje na gradu z njihove dobre in zle podobe. Predvsem pa osvetljuje sporočila iz starodavnih virov in pričevanj in poudarja vse tisto, kar nas že od nekdaj povezuje z Evropo in nas označuje in opredeljuje kot njen sestavni del. V nadaljevanju sta predvideni še dve knjigi, ki bosta spregovorili o grajski arhitekturi ter o bojevanju.

Ker je tega dne dr. Stopar zbolel, je knjigo predstavil njegov sodelavec, arheolog, kastelolog in umetnostni zgodovinar Igor Sapač. Poleg te knjige je predstavil tudi nekaj iz vsebine predhodno izdanih knjig Grajske stavbe v osrednji Sloveniji – II. Dolenjska, še posebej iz četrte knjige, ki zajema gradove med Igom, Ribnico in Kočevjem. V tej knjigi so večinoma zajete tudi grajske stavbe v prostoru naše občine.

Svet viteštva in gradov sta bila v polpreteklosti zaradi družbenega sistema načrtno odrinjena in marsikje prepuščena v pozabo in propadanje. Na srečo pa se je v zadnjih letih zanimanje evropskega človeka vedno bolj začelo usmerjati v srednji vek, ki nam kljub modernim časom lahko ponudi vrsto praktičnih odgovorov za današnje življenje. V to zanimanje sodijo tudi ponatisi starih knjig. K boljšemu prepoznavanju srednjega veka pa je pripomogla tudi arheologija, ki odslej raziskuje tudi obdobje srednjega veka in ne samo, tako kot včasih, antično in prazgodovinsko obdobje.

V knjigi Svet viteštva je dr. Stopar veliko napisal o vsakodnevnih opravilih, o udvorljivem in včasih prezirljivem odnosu do žensk, o običajih pri jedi, o jedilnikih, pa tudi o slavjih in turnirjih. Po viteških turnirjih je na primer najbolj slaven in izpostavljen prav Gašper Lamberger, sorodnik boštanskih Lambergov. Zanimivo je tudi poglavje, ki govori o lovu. Naj naštejem še nekaj naslovov iz knjige: Vitezova prisega, Med srčnostjo in krutostjo, Drobni predmeti vsakdana, Ko minezengerji (srednjeveški popotni pesniki in glasbeniki) potrkajo na duri in Nič ni zastoj. Iz slednjega poglavja je na primer razvidno, koliko je življenje poleg podložniškega oziroma tlačanskega dela (s katerim se je v bližnji preteklosti močno pretiravalo) na gradovih graščake tudi stalo.

Še posebej se je Igor Sapač ustavil ob čušperškem Staremu gradu, ki je bil ena najpomembnejših utrjenih grajskih stavb v srednjem veku in središče grofov Ortenburžanov. Po Čušperku so se pri gradnji zgledovali celo celjski grofje. Zajemal je obširno posest skoraj cele Dolenjske od Ljubljane do Kočevske. Bil je pravzaprav izhodišče za kolonizacijo celotne kočevske pokrajine. In čeprav je začel propadati že koncem 16. ali v začetku 17. stoletja, je bila sreča v tem, da je grad nekoliko odmaknjen in ga niso v nadaljnjih stoletjih ljudje nato razrušili in uporabili za novogradnje. Tako Igor pravi, da bodo razvaline verjetno dale še marsikateri odgovor o nekdanjem življenju v tem gradu.

Vidno mesto v teh zgodbah ima tudi eminentni renesančni dvorec Boštanj, ki je doživel zelo žalosten konec med in po drugi svetovni vojni. V sklop zanimivih dvorcev v našem prostoru pa spada tudi rojstni grad ameriško-slovenskega pisatelja Louisa Adamiča Praproče.

Predavatelj je nato odgovarjal prisotnim, ki so se stiskali v ozki sobici in delno tudi pri vhodnih vratih 2. nadstropja nekdanje občine. Tako je ga. Mencinova spraševala o dveh pozabljenih gradovih na Koščakovem oziroma Brinjskem hribu in na dupliškem hribu Gradjek, za katere pa avtor meni, da so bila to gradišča še izpred časov srednjega veka. Etnolog dr. Boris Kuhar je imel že priložnost knjigo prebrati, zato je tudi kot odlični kuhar in poznavalec starih kuharskih receptov ob pohvali predlagal, naj g. Sapač predstavi nekdanji bonton pri jedi, ki je izzvenel še vedno aktualno. Na vprašanje Braneta Žitnika o možnem sožitju med preprostim kmečkim prebivalstvom in grajskimi, katerega pa v polpreteklosti nis(mo) smeli prav spoznati, je predavatelj povedal: »Treba je vedeti, da je obdobje, okoli 800 let, zelo dolgo obdobje. Bila so tudi nihanja. V času turških vpadov so bili davki največji. Graščaki tega denarja niso bili zmogni zbrati sami skupaj. Zato so pritiskali na svoje tlačane, da so denar oddajali na primer za Vojno krajino. Pritiski so bili veliki in zato so bili takrat tudi največji kmečki upori. Spet v drugih obdobjih pa je bilo teh pritiskov manj.

Bilo pa je večkrat odvisno tudi od samih graščakov. Na primer: V rodbini Zois, v kateri je živel tudi Žiga Zois, so gradili cel grajski park z ribniki. Graščak je hotel, da mu tlačani gradijo ribnike. Le-ti pa so se mu uprli, ker jim tega ni predpisoval urbar. Pa to ni bil kot nek oborožen upor, ampak so napisali pismo prek svojega svetnika cesarju na Dunaju in so zmagali...

Razni vplivi so se v našem prostoru vedno mešali. Nikoli ni bilo nekih cenzur (zare, odmorov). 19. stoletje pa je poskušalo poudariti neko umetno razliko... Ampak, če gledamo v 18. stoletju barok v Ljubljani, so se v njem prepoznali vplivi dveh centrov – Benetk in Dunaja. Na vsakih nekaj deset let se je vpliv tudi zamenjal. Tako lahko rečemo, da neke čiste slovenske umetnosti ni. Nekaj časa je bil poudarjen beneški, nekaj časa dunajski, nekaj časa francoski vpliv, ampak tako je bilo večinoma v vsej Evropi. Barok, kot neka iznajdba Rima, je bil prenešen v Avstrijo.

Drug problem pri teh graščakih in tlačanih pa je v tem, da so jih naši zgodovinarji v povojnem obdobju morali prikazati v zelo temni luči. Gradovi oziroma rezidence so bili po letu 1848 že obsojeni na propad, saj dolgoročno ni bilo možnosti, da bi takšni kompleksi preživeli zaradi agrarne reforme. Recimo: Grad Boštanj bi kljub požigu lahko še vedno nekako živel. Tudi Turjak, Hasberg, Planina pri Sevnici, pa mogoče Soteska ob Krki, saj niso bili požgani iz nekih vojaških razlogov, ampak le kot simbol takratne zmage. Boštanj je ob požigu relativno malo pogorel. Največ ga je bilo podrtega med leti 1955 do leta 1960 iz ideoloških političnih razlogov...

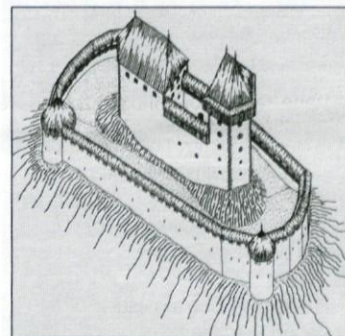
Sicer pa je bilo v prostoru naše občine nekoč šest grajskih stavb (Brinje – mlin in dvorec, Čušperk – stari grad in novi dvorec v vasi Čušperk, Praproče, Zavrh pri Sp. Slivnici in Železnica). Poleg teh lahko štejemo kot dva »kmečka gradova« še Tabor Cerovo in Turenček v Šmarju-Sapu. V neposredni bližini našega prostora pa so nedvomno zanimivi še Turjaški grad, grad Lisičje, Pijava Gorica, Rakovnik, Ortnek in Kočevje, kar trije gradovi na Igu, pa tudi trije gradovi v Višnji Gori ter grad Podsmreka, Krka, Dobropolje in verjetno še kateri.

Kot zanimivost naj dodam, da se je Igor kot Mariborčan odločil za obdelavo dolenjskih gradov in da je iz te obdelave opravil tudi diplomu. Pravi pa, da se je za to odločil, ker so bili ti gradovi do zdaj najmanj obdelani in ker jih je sorazmerno veliko, pa čeprav so mnogi v zelo slabem stanju ali so že uničeni. Neobjavljenega gradiva iz diplome ima še ogromno in samo upamo lahko, da bo kdaj toliko denarja, da bomo lahko prebrali te njegove strokovne ugotovitve.

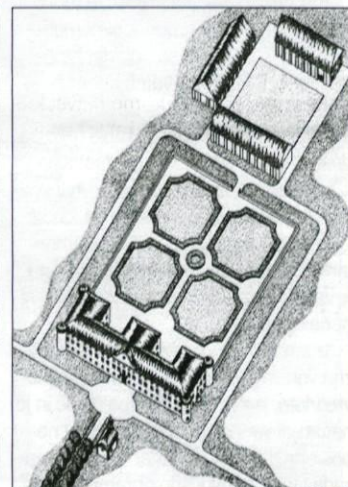
Jože Miklič

Igor Sapač
v Knjižnici
Grosuplje.

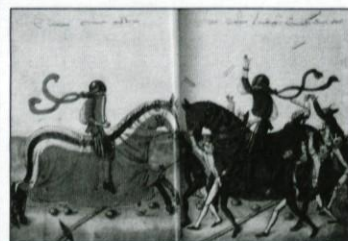
Tako naj bi izgledal po
Sapačevi rekonstrukciji
Stari grad Čušperk.

Igor Sapač, aksonometrična
rekonstrukcija baročnega
dvorca Praproče.

Med nekdanjimi arkadami
boštanskega gradu v 1. etaži.

Viteški spopad Gašperja
Lambergerja z Antonom
Amannom na dunajskem
turnirju, ki ga je organiziral
cesar Maksimilijan.

Poslušalci zanimivih predavanj se morajo zdaj na rezervni
lokaciji Knjižnice Grosuplje stiskati v majhnih sobah in na
hodniku.

»GLIH PRAV, KO MALE LIPLJENE«

Priznam, naslov je nekoliko nenavaden, vendar pristen. Povzet je po stari pregovorni primerljivki, nekdanj dobro znani daleč naokoli. V domači vasi in bližnjih vaseh jo nisem nikoli slišal. Zanj sem zvedel daleč proč, v Poljani pri Ortneku. Sovaščanu Pečkovemu Andreju pa je prvič prišla na uho celo v Mariboru, ko je tam »služil cesarja«. Mimoidočim je morala pasti v oči nenavadna lega selišča: glavčina na lepo zaobljenem griču, nekaj na sosednji vzpetini, ostanek pa v dolinici med njima. Bilo ga je povsod nekaj, torej »glih prav«, pa so mu nekoč davno prislonili ta slikoviti rek. Vendar danes ne bi o tem. Rajši se pomenimo, kako je nastalo težko razložljivo ime Lipljene. Že v sestavku o skrivnostnem imenu Grosuplje sem omenil, da ima ime moje domače vasi glasovno sorodnost z imenom občinske metropole. Tedaj sem med pojasnili poskušal nekoliko natančneje razložiti merila, ki nam pomagajo preveriti, če je razlaga o izvoru imena pravilna ali ne. V grosupeljskem primeru je bila bilanca v vseh šestih točkah pozitivna. Priznati moram, da sem tedaj pozabil dodati še sedmi kriterij – pogostost imena. Toponimi, ki so nastali z zlivanjem dveh ali več manj znanih izrazov in so ob tem doživeli še glasovno redukcijo, so namreč silno redki. Kdor bi se rad o tem prepričal, naj vzame v roke natančen zemljevid ali krajevni leksikon; Grosuplja ne bo našel, še podobno ime težko.

Sedaj pa poženimo skozi vseh sedem rešet še ime za Lipljene!

1. STAREJŠA ZGODOVINA PODOLJA

Škocjansko podolje, v katerem ležita obe Lipljeni, je bilo zagotovo naseljeno že v starejši železni dobi. To dokazujejo stari grobovi, gradišča, ostanke železarske dejavnosti iz različnih dob, obredne tičnice in drugi sledovi obrambnega, gospodarskega in duhovnega življenja prednamcev. Svoje sledi sta pustila tudi rimska doba in srednji vek. Ljudje so tod potemkajem živeli nepretrgoma, ves čas. Razmere so bile podobne kot na Grosupeljskem, le da je bilo območje okoli Travnega Luba zaradi antične državne ceste bolj prepišno in bolj izpostavljeno raznim vojskám. Sicer je tudi Škocjansko podolje v antiki prepredalo več poti, vendar niso bile strateško tako pomembne in zato manj prometne. Ena izmed poti je prihajala tudi z Grosupeljskega. Naselje, ki ga danes imenujemo Male Lipljene, je zagotovo obstajalo že v prazgodovinskem času. Kdaj je selišče dobilo današnje ime, ne vemo zanesljivo. Dopustiti smemo realno možnost, da je nastalo že pred rimsko dobo ali v času rimske zasedbe, verjetno v širšem sočasju s Travnim Lubom.

2. SPLOŠNA IZHODIŠČA ZA POIMENOVANJE KRAJEV

Glede na relativno bližino Grosupeljskega in Škocjanskega smemo za obe območji uporabiti skoraj enake prvine za poimenovanje krajev. Tudi tu je med izhodišči na prvem mestu **površinska oblikovanost krajine** v povezavi z **vsebino tal**, sledijo **rastline trajnice**, **človeška dejavnost** in **živali**. Majhna zastopanost živali v krajevnih imenih (nekaj več jih je med ledinskimi), nas ne sme presenečati. Živali so mobilne in manj opazne, zato ne sooblikujejo podobe krajine, kot to delajo na primer drevesne trajnice. Tu velja pripomniti še tole: razlagalci krajevnih imen so dostikrat v zmoti, ko mislijo, da je »živalski« toponim povzet po bivališču določene živalske vrste. »Živalsko« ime največkrat nastane zaradi podobnosti vzpetine z živalsko podobo ali zaradi podobnosti z delom živalskega telesa, na primer Zajčji hrbec, Kočevski Rog, Jelenov žleb in podobno. Redka izjema med temi imeni je nemara naša Medvedica, morda tudi bližnji Srnjak. Pozneje bomo videli, da je ime Lipljene nastalo z zlitem dveh imenskih prvin: prva sestavina je **leb** (natančneje **lëb**) torej iz kategorije najpogostejše uporabljenih prvin, druga sestavina so **poljane**, kombinacija površinske oblikovanosti in človeškega posega. Leb oziroma lëb sta iz skupine imen za vzpetine, ki smo jih spoznali skupaj z grosupeljskim lubom. Nov izraz pa so poljane (narečno **paléne**). Ljudje so jih naredili tako, da so požgali (po starem **palili**) grmovje in na pridobljeni grudi posejali rastlinske kulture. Danes ta starodavni agrotehnični ukrep imenujemo požigalništvo.

Izraz v domači govorici še danes uporabljamo; na primer pripaljeni lasje, pripaljena jed, polenta (palenta), pa tudi: »Ta je malo pripaljen,« (prismojen, prismuknjen).

3. PISANI VIRI

Prva pisna omemba imena je v vladarski listini iz leta 1058. Zapisano je kot Lipnack. Nevešč zapisovalec je najverjetneje ime germaniziral iz »v Liplenah«, na kar lahko sklepamo iz ostalega teksta v dokumentu. Da gre res za naše Lipljene, pričajo navedena imena drugih krajev v soseščini, ki pa so tudi »grdo spačena«. Prva pisna omemba imena je potemtakem vsaj sto let starejša od »Grassluba«. In še nekaj: potujočevalec slovenskega izvirnika sploh ni prevedel, kot je to storil v grosupeljskem primeru, temveč ga je v nemško le pregnetel. To je storil iz ležernosti ali pa ni zaznal prvinskih sestavin v imenu. Enako so ravnali tudi novoveški katastrski zapisovalci imena. Ti so Male Lipljene zapisali kot Klein Liplein. Vse to kaže, da so Lipljene imensko verjetno nekaj starejše o Grosupljega. Najstarejši lipljenski zapis imena nam potemtakem ne omogoča drugotnega prevoda v slovenščino, kot smo to zlahka storili v grosupeljskem primeru.

4. USTNA IZROČILA O IMENU

Ljudje iz širšega območja v splošnem pogovoru niso razlikovali Velikih in Malih Lipljen. Dejali so: »Grem v Liplene«, »To sem zvedel v Liplenih«, »Lipenci že orjejo«, in podobno. Šele ob natančni opredelitvi so uporabili pridevnika Male in Velike. Ta okoliščina, tisoč let star pisni vir in še nekatera druga znamenja kažejo, da je bilo to selišče nekoč davno razpotegnjeno, vendar enotno. Nekako tako kot sosednja Medvedica, ki jo sestavlja več zaselkov, brez izrazitega jedra. Po vsej verjetnosti so bile prvotno redko poseljene skoraj vse oblaste vzpetine – lëbi. Eden od osrednjih lëbov, nekako sredi med obema Lipljenama, se še danes imenuje Roje (na Rojah). Ker so bile vzpetine s tem imenom tudi drugod obrambno utrjene, smemo domnevati, da je bilo tu prvotno središče enotnih Lipljen. Očitno se je nekoliko kasneje težišče premaknilo proti jugu na lëb, kjer se danes razprostirajo Male Lipljene. Terenske razmere, arheološke najdbe, ledinska imena (Na straži, V kotu) potrjujejo, da je bilo naselje v prazgodovini, morda tudi pozneje, dobro utrjeno. Premik obrambnega središča z Roj na malolipljenski lëb so najverjetneje narekovala ugodne naravne danosti in intenzivnejša železarska dejavnost v tem predelu. O slednji pričajo številni ugaski, pobeglo železo in druga znamenja starodavne črne metalurgije.

5. PRIMERJAVA S PODOBNIMI IMENI

Nižje oblaste vzpetine lobi (pomanjševalnica lobčki) se v naravi kažejo v več variacijah, ki jim zvesto sledijo tudi imenski različki. Tako poleg lobov poznamo še lube, lebe in njihove posebne različke lëbe. Z lëbi so naši predniki poimenovali oblaste vzpetine, ki imajo z ene strani skoraj ra-

ven pristop. Glas ě je že močno pozabljen in ga dandanes samega zase težko izgovorimo. Še najbolj se mu približamo, če pripravimo usta za »e«, izgovorimo pa »i«. V izvirni obliki ga lepo slišimo v besedi jerbas (jërbas) in v imenu Jerca (Jërca). Prvovrstno dokazilo za pravilno poimenovanje lipljenskih lobov je studentec Lebica, nad katerim se vije tudi klanec z enakim imenom. Starejši domačini ime izgovarjamo tako, da se starodavni ě sliši povsem razločno, torej **Lëbica**. Krajevna imena, izhajajoča iz oblastih vzpetin, sem naštel že pri razvozlavanju grosupeljskega imena, zato jih ob tej priliki ne kaže ponavljati. Spomnim naj le na narečno Leblano ali celo na Lëblano. Poljan, ki so glasovno zajete v imenu Lipljene, je na Slovenskem nič koliko. Naštel bom samo tri najbližje: Velike Poljane, Poljane pri Stični, Poljane pri Žužemberku. Starejši domačini jim v narečnem govoru vedno pravijo **Paléne**, kar jasno kaže na njihov izvor.

6. DOMAČA IMENA IN PRIIMKI

Prva sestavina imena iz družine lobov je imensko že dovolj obdelana v sestavku o Grosupljem.

Druga sestavina v lipljenskem primeru, poljana (-e), pa je dala pogost priimek, domače ime ali ime vaške pripadnosti, to je **Poljanec** (narečno **Palenc**). Ponekod se je Poljana (Palena), glasovno skrajšala v Polje (narečno Pule), kar je dalo spet novo inačico krajevnih imen in priimkov.

7. POGOSTOST IMENA

Na Slovenskem ni Lipljenam enakega imena. Glasovno se jim še najbolj približajo tri vasi z imenom Liplje: ena je na Notranjskem, druga na Gorenjskem in tretja na Štajerskem. Kakšno je njihovo imensko izhodišče, mi ni znano. Vse to potrjuje, da je ime za Lipljene nastalo z zlitem **dveh starih izraznih prvin**, kar je, razumljivo, redkejši pojav; verjetnost, da bi se kje prišlo do sinteze enakih imenskih sestavin, je namreč majhna. Taka imena so nastajala v sivi davnini, ko je naš jezik imel še veliko ustvarjalno prožnost. Na drugi strani pa imamo celo rešto krajevnih imen, za katere je povsem očitno, da so nastala po rastiščih lipe. Ta imena so potemtakem čistega »rastlinskega« izvora.

POVZETEK

Za povzetek o vsem povedanem bom uporabil grafični zapis, nekakšno enačbo, ki bo na pregleden način pokazala, kako sta se imenski sestavini zlili v enotno ime LIPLJENE.

LIB(É) (ŠE PRISTNEJŠE LĚBÉ) + (PA)LENE → LIPLJENE

LEBASTE (oblaste) POLJANE (požigalniška polja) LIPL(J)ENE

»Matematični« zapis terja kajpak še nekaj dodatnih pojasnil:

- Zlitem imen je pripeljalo do izpada zadnjega vokala v prvi sestavini in prvih dveh glasov v drugi sestavini.
- Glas »B« v pridevniku LIBÉ je v novi glasovni soseščini postal težje izgovorljiv, zato se je zmehčal v »P«, torej ne LIBENE, temveč LIPLJENE. Obe jezikovni spremembi sta bili v preteklosti dokaj pogosti, potemtakem tudi v našem primeru povsem verjetni.
- Glasu »J« v imenih, izpeljanih iz oblastih vzpetin, prvotno ni bilo. Tudi narečne oblike ga ne poznajo. Dvoglasnik »LJ« so začeli pisati nekako v dobi ilirizma na Slovenskem; morda zaradi hotenega približevanja južnim Slovanom.

Dolžan sem še pojasniti, odkod pridevnika Male in Velike. Ob domnevi ločitvi prvotno enotnih Lipljen je bilo treba poiskati dopolnilo za razlikovanje. Pozoren opazovalec lahko v naravi vidi, da so lebi proti Velikim Lipljenam razsežnejši od oblastih vzpetin z območja Malih Lipljen. Odločujoča je bila torej velikost lebov, ne velikost vasi. Drugače si pojava ne moremo razlagati. **Male** Lipljene so bile namreč dolga stoletja **največje** selišče v nekdanji škocijanski pražupniji.

Leopold Sever

Opomba:

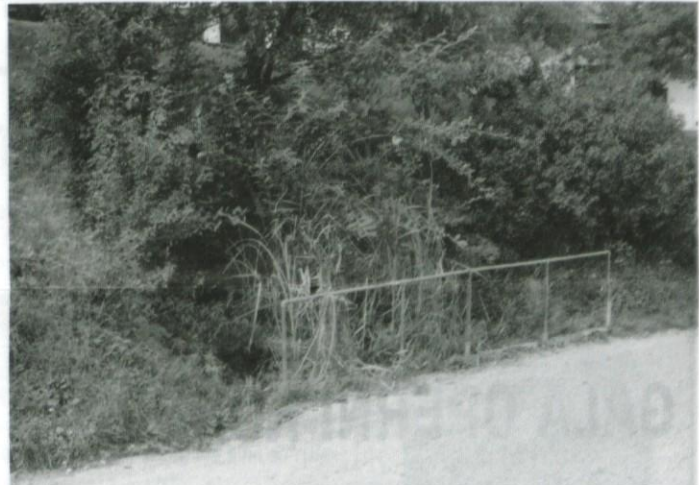
Podatek o prvi pisni omembi Lipljen (1058) je povzet po zapisu župnika Janeza Jereba v kroniki župnije Škocjan iz leta 1908, prva knjiga.

Male Lipljene so najlepši poseljeni lob (lëb), kar sem jih doslej videl na Slovenskem, vas, ki je bila nekoč obrambno organizirana in je »glih prav«. Davni namen se še danes odraža v razporeditvi bivališč. Na žalost je ravno ta predel zaradi izseljevanja zapisan propadu.

Proti zahodu je poseljen še en lob, danes imenovan Hrib. V širši okolici vidimo ali slutimo tudi druge oblaste vzpetine: v skrajnem desnem kotu zgoraj je po imenu lobasto (lubasto) Grosuplje, nekdanji Travn Lub, levo od tod bi z večje višine uzrli Lebo Poljano – Leblano (sedaj Ljubljano), desno od Grosupljega pa imensko zgovorni Lobček.

Pokrajini, bogati z lobastimi vzpetinami, so nekdanj rekli Lobjansko (Lebjansko), prebivalcem pa Lobjanci, skrajšano Lobci. Očitno so iz te imenske osnove Rimljani skovali ime Lobiki (Latobiki). Prebivalcem našega glavnega mesta narečno še danes pravimo Leblanci (izvirnejše Lëblenci).

Pod lebi izviračim vodam so prednamci rekli Lebice (Lëbice). Na podobi je Lëbica iz Malih Lipljen, ena izmed redkih voda na Slovenskem, ki je ohranila to, za preučevalca nadvse dragoceno ime.

Na Rojah, oblasta vzpetina med obema Lipljenama. Vse Roje, ki sem jih doslej spoznal, kažejo utrdbene poteze, naravnega in umetnega izvora. Morda je bilo to nekoč središče enotnih Lëbih Palen – Lipljen. Roje so nekoč davno dale priimek Rojce.

RAZPIS - JURČIČEVA PRIZNANJA za leto 2005

ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV OBČIN DOBREPOLJE, GROSUPLJE IN IVANČNA GORICA in JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI RS OI IVANČNA GORICA

- Priznanja so pomembna spodbuda za vsa področja ljubiteljskega delovanja.** ZKD in JSKD RS OI Ivančna Gorica podeljujeta JURČIČEVA PRIZNANJA za izjemne uspehe in dolgoletno uspešno delo na področju gledališke, glasbene, likovne, filmske, folklorne, plesne in literarne dejavnosti ter na področju strokovnih in organizacijskih del.
- Kandidate za podelitev Jurčičevih priznanj predlagajo društva in posamezniki, ki se ukvarjajo s kulturno dejavnostjo.**
- Jurčičeva priznanja lahko prejmemo društva, skupine, posamezniki, ki ljubiteljsko ali poklicno prispevajo k razvijanju kulture in ljubiteljske kulturne ustvarjalnosti.**
- Priznanja se podeljujejo enkrat letno – ob slovenskem kulturnem prazniku.**

5. Pisne predloge z obrazložitvijo pošljite

do 6. januarja 2006

na naslov: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, OI Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica

Vodja JSKD RS OI Ivančna Gorica, Tatjana Lampret

KNJIŽNICA GROSUPLJE
13

ADVENTNA SREČANJA POD BOŠTANJEM

Odkrijmo prababičin lonec, pokukajmo in skuhamo...

Delavno Turistično društvo Boštanj je tudi letos povabilo na adventna srečanja, ki naj bi nas postavila v praznično decembrsko vzdušje pričakovanj. Brez dobrih jedi pa ni praznikov, zato so za prvo srečanje pripravili predavanje dr. Borisa Kuharja o decembrskih praznikih in prazničnih jedeh.

Cepprav post v adventu ni predpisan, so se ga ljudje držali in kuhali jedi, ki bi danes sodili na vsak dielni jedilnik. Veliko je bilo zelenjave in sadja. Praznično obložena miza pa je bila bogata. Ljudje so verjeli, da bodo celo leto dobro jedli, če bo na vse tri božiče (za božič, novo leto in svete Tri kralje) polna miza. Spekli so tudi poprtnik, včasih celo tri iz treh različnih mok za tri božiče. Že ob pripovedovanju so se nam cedile sline. Nekaj dobrot, ki so jih pripravili člani društva, smo potem tudi poskusili.

Za glasbeno vzdušje pa je poskrbel z igranjem na citre gospod Dušan Mazaj.

Marija Samec

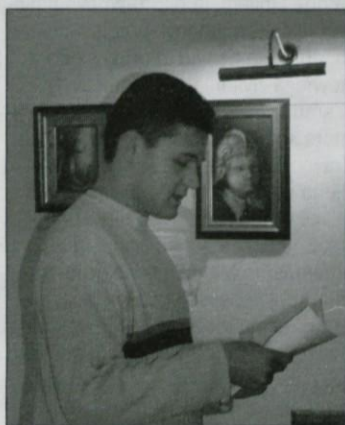

Angeli živijo med ndami

2. adventno srečanje v Galeriji Grad Boštanj v soboto, 10. decembra 2005, je bilo posvečeno angelom. O tem je v povezovalni besedi spregovoril povezovalec srečanja Marko Kastelic z Velikega Mlačevega, uvodni ples angela pa je izvedla njegova sestra Anita Kastelic. Na angelsko tematiko so bile uglašene tudi duhovne skladbe, ki so jih zapele dijakinje Doma Janeza Bosca ob spremljavi akustične kitare - Ana, Barbara, Ema, Klara in Mateja.

Angeli imajo v verujočem človeku pomembno mesto. Veliko je zapisano o njih tudi v Svetem pismu. »Angeli oznanijo učlovečenje Božje besede Mariji, Njeno rojstvo oznanijo pastirjem, Njeno vstajenje svetim ženam in apostolom, Njen zmagovalni povratek ob koncu časov. Angeli strežejo Jezusu po skušnjavi v puščavi. Angel ga podkrepi v Getsemanškem vrtu. Jezus sam večkrat govori o angelih. Angeli otrok gledajo Boga in varujejo svoje varovance. Angeli se vesele spreobrnjenja grešnikov. Reke angelov bi ga mogle ganiti, ko nas vabijo. Milijarde angelov spremljajo Sodnika ob koncu vekov. Angeli izbirajo izvoljene in odstranijo zavržene. Ljudje so poklicani, da dele življenja z angelom v nebesih.«

Jože Miklič

ZVEZA ŠPORTNIH ORGANIZACIJ GROSUPLJE

VABI NA

NOVOLETNI GALA OPERNI KONCERT,

KI BO V ŠPORTNI DVORANI BRINJE, GROSUPLJE, V ČETRTEK, 29. DECEMBRA 2006, OB 19. URI.

PROGRAM:

Beethoven: Uvertura Prometej, op. 43

Mozart: Koncert za rog in orkester / solist ARNO KASTELLIZ

Beethoven: Koncert za klavir in orkester, št. 5 op. 73
II. Adagio un poco moto, III. rondo, allegro ma non troppo
/ TADEJ HORVAT

Johann Strauss (sin): Hlita polka, op. 281 Mozart: Don Giovanni - arija Leporella / ZDRAVKO PERGER

Mozart: Figarova svatba - arija Suzane / KATARINA PERGER

Verdi: Rigoletto - arija vojvode / ŽIGA KASAGIČ

Verdi: Rigoletto - duet Rigoletta in Gilda / KATARINA PERGER in ŽIGA PERGER

Verdi: Trubadur - arija Azucene / MIRJAM KALIN

Lehar: Giuditta - arija Giuditte / KATARINA PERGER

Lehar: Dežela smehljaja - arija Sou-Chong / ŽIGA KASAGIČ

Bizet: Carmen - arija Carmen / MIRJAM KALIN

Verdi: Traviata - Napitnica / KATARINA PERGER in ŽIGA KASAGIČ

Johann Strauss (oče): Radetzky marš, op. 228.

SIMFONIČNI ORKESTER TEHNIČNE UNIVERZE Z DUNAJA, DIRIGENT IGOR ŠVARA.

VSTOPNICE: 2.500 SIT V PREDPRODAJI, 3.000 SIT NA DAN KONCERTA.

PRODAJA VSTOPNIC V GROSUPLJEM:

- ŠPORTNA DVORANA BRINJE, LJUBLJANSKA CESTA 40A, (041 726 898),
- KNJIŽNICA GROSUPLJE, KOLODVORSKA 2,
- FOTO TRAVNIK, TABORSKA CESTA 4.

V ritmu upanja

Staro leto se poslavlja, vstopiti v novo si želi. Zvonovi praznično zvonijo, k polnočni maši vsi hite.

Ob jaslicah družina moli, silvestrovanja se veseli. Kaj v novem letu bomo doživeli, tega vnaprej ne vemo mi.

Ali bomo srečni, morda veseli, mogoče žalostni, morda trpeli? Že v enem dnevu toliko se zgodi! Pa vendar nov dan nas radosti.

Vsak dan sonc sije, dan za dnem in tednom, letom, vek za vekom. V ritmu se podoba vije.

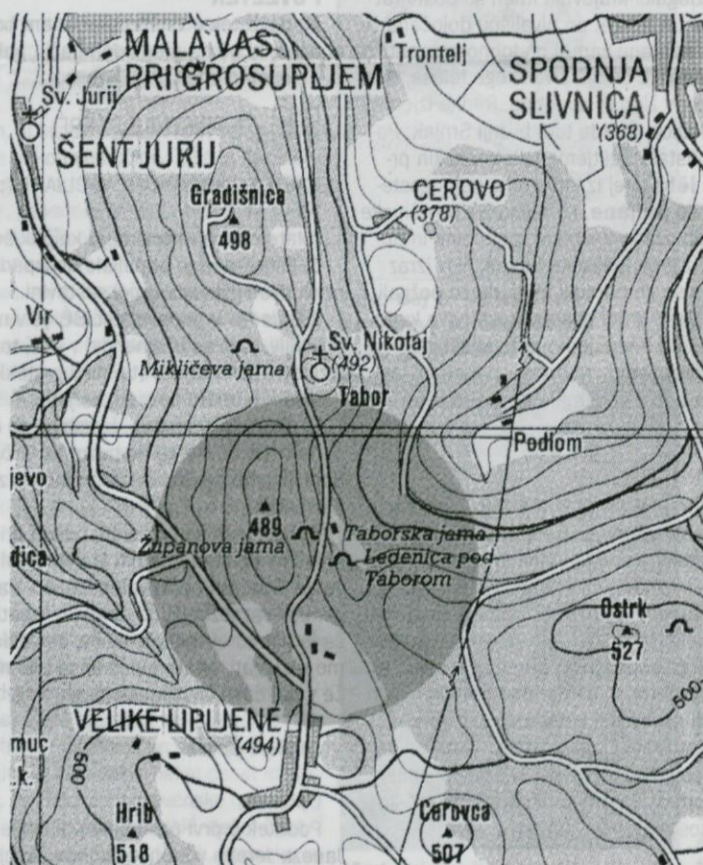
Po dolini solz popotniki hitimo in leta novega se veselimo.

Uredništvu in bralcem Odmevov

SREČNO 2006!

Stanka Ahlin

TRI JAME V ENI

Novi Atlas Slovenije razglasa mnoge popravke in posodobitve, vendar kar se naših krajev tiče, tega ni vedeti.

Že v prejšnji izdaji leta 1996 srečamo na enem mestu tri jame: Ledenico, Taborsko in Županovo jamo.

Domačini vemo, strokovnjaki pa bi se morali pozanimati, da je župan Josip Perme z umetno narejenim predorom povezal Ledenico, znano že iz Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske, in novo odkrito Županovo jamo v eno samo jamo. Po drugi svetovni vojni so jo poimenovali po bližnji taborski cerkvi Taborska jama. Že davnega leta 1993 smo jami vrnilo prvotno ime Županova jama.

Obiskovalci jame tako iščejo tri jame, ko pridejo na izlet, in vodiči po jami jih težko prepričajo, da vsa tri imena pripadajo eni sami jami. Verjamejo pač, da je strokovna literatura verodostojna, brez napak.

Avtorji Atlasa Slovenije bi se pač morali potruditi in preveriti nekatere podatke, da ne bi z njimi zavajali ljudi.

Ko bi vsaj naše društvo Županova jama - turistično in okoljsko društvo Grosuplje zaradi tega podatka kaj več iztržilo z vstopnino, če bi res lahko vodili po treh jamah!

Marija Samec

Navdušene pevke

MAGDALENE

pod vodstvom Emila Kovačca so dekleta, ki pejejo s srcem. Ni jim žal ur, ki jih vlagajo v glasbo. Z veseljem pa se predstavijo tudi javnosti in poskrbijo za prijetne trenutke vsem, ki jim prisluhnejo. Tako je bilo tudi v soboto, 10. decembra, v že malce predprazničnem vzdušju v Mercator centru v Grosupljem.

- A.A

O SLOVENSKEM ETNOLOŠKEM LEKSIKONU IN NAS V NJEM

Žličnik, Velike
Lipljene (Grosuplje),
risba, 1948

Ob današnjem utapljanju v globalizaciji izidejo tudi dela, ki pomagajo krepiti slovensko samozavest. Takšno izjemno delo je Slovenski etnološki leksikon, ki ga je založila Mladinska knjiga.

Etnološka veda je dolgo obdobje čutila, da mora zbrati gradivo za Slovenski narodopisni slovar, za katerega je že leta 1947 Niko Kuret predložil načrt. Na uresničitvi pa so resneje začeli delati šele z osamosvojitvijo.

Predstopnje tega leksikona so Narodopisje Slovencev (1944-1952), Vilka Novaka Slovenska ljudska kultura (1960) ter Slovensko ljudsko izročilo (1980). Pozabiti ne smemo še Kuretovega Prazničnega leta Slovencev (1965-), ki pa je nekakšna naša duhovna enciklopedija, le z drugačnim konceptom.

Glavni nosilec projekta je bil Inštitut za slovensko narodopisje, ZRC SAZU, delo pa je potekalo še v sodelovanju z Oddelkom za etnologijo in kulturno etnologijo na Filozofski fakulteti ter Slovenskim etnografskim muzejem in pri tem projektu nacionalnega pomena so sodelovali še skoraj vsi pišočji slovenski etnologi in nekateri strokovnjaki z drugih področij.

V času so se menjala tudi načela stroke od narodopisja, preko etnografije, etnologije pa do kulturne antropologije in vsemu so se odzivale tudi usmeritve zbiralcev. V njem je zbrano in sistematizirano znanje mnogih rodov zbiralcev.

Tako v leksikonu, temeljnem delu slovenske etnološke vede, etnologija odseva svoja dosedanja teoretična spoznanja, v celoti pa zajema vsa področja vsakdanjega in prazničnega življenja Slovencev na vsem slovenskem etničnem ozemlju in po svetu in nam predstavlja izjemno raznosterost in kulturno bogastvo slovenskega naroda. V njem prepoznavamo sebe, živo kaže, kako smo živeli, delali, praznovali, ljubili na vasi in v mestu nekdanj in danes. Govori o dediščini in sodobnosti, šegah in navadah, duhovni ustvarjalnosti in delovni vpetosti, o družbenih razmerjih in o bogastvu slovenskega naroda, o ljudeh, ki so se z raziskovanjem ukvarjali.

Pri tem zajetnem zalozanju je sodelovalo 112 avtorjev, nabralo pa se je kar 6229 gesel, ki zajemajo področja po abecedi vse od **abrahamovanja** pa do **žvrgolca** (piščalke), ostala gesla med njima pa dokaj poljudno pojasnjujejo način življenja, duhovno, materialno in socialno kulturo.

Če se posvetim podrobnostim, so v leksikonu obdelane tudi rastline, živali, sorodstvena in sosedska razmerja, verovanja in magija in naprej vse do stranišč, ki je označeno kot "specializiran prostor za opravljanje potrebe", pa npr. tudi geslo uši.

Pomembna novost je tudi, da so vsa gesla opremljena z naglasi, pod gesli je pogosto navajana primerjalna literatura, kjer je mogoče iskati podrobnejše razlage, vodilke nas napotijo k razširitvi razlage in razvejanemu zajetju gesla.

Leksikon je izšel v nakladi kar 8270 izvodov, stane pa 26.800 sit. Mene pa je posebej zanimalo, koliko se leksikon dotakne naših krajev.

Že takoj na prvi geselski strani se zasveti geslo o **Louisi Adamiču**, drugo osebno geslo je posvečeno našem etnologu **dr. Borisu Kuharju**.

Več je slikovnega gradiva, ki je bilo zajeto pri nas.

Pri geslu kosa je iz leta 1949 risba kose iz Šmarja-Sapa, pa risba pri **kurniku**, pri **lesi** je spet risba (iz leta 1948) **lese za sušenje sadja** iz Škocjana; pa fotografija **pasti za polhe** z Male vasi iz 1. polovice 20. stol.; pri geslu **metev** je v ponazoritev risba para pri metvi prosa. Risba je nastala leta 1954 na našem Rožniku (pri Grosupljem). Geslo o **osrednjeslovenski hiši** je podkrepjeno s fotografijo (iz leta 1961) zidane vrhkletne hiše iz Malih Lipljen s konca 19. stoletja.

Pentagram (mora, peterokraka zvezda), fotografija čarodejnega znamenja na vratih poda z letnico 1813 iz Podgorice pri Šmarju, posneta leta 1948, je tudi zanimiva. Za popestritev gesla **pletarstvo** je dodana risba koša, ki ga v Grosupljem imenujejo koš **ali ritaše**, saj ima povečan ravno spodnji del. Slede še risba rovnice za obdelavo težke zemlje iz Šmarja-Sapa, risba je spet iz leta 1949; pri geslu **sadje** je ob strani dodana risba mlina za sadje iz Šmarja-Sapa iz leta 1949; pri **teritvi** je fotografija teritve z Zgornje Slivnice leta 1949. Ta naš sklop zaključijo risba **žličnika** iz Velikih Lipljen iz leta 1948.

Orneme naših krajev zasledimo še pri posameznih geslih.

Melioracija – po vodnem zakonu iz leta 1870 so ustanovili tudi veliko zadrugo: Grosupeljska dolina v velikosti 1300 ha.

Menjavka. Travniki, redkeje njiva, ki je ostal v solastnini, pri uživanju so se menjavali vsako leto. Izraz je znan iz okolice Grosupljega, ki ga je ujel Sergij Vilfan, del sedanjih pravnih gesel pa je obdelal njegov naslednik na Pravni fakulteti, dr. Vladimir Simič.

Pri geslu **oselnik** je splošna oznaka in karta tipov, ki je vzeta iz monografije Inje Smerdel o oselnikih, kjer pa navaja iz naše občine kar 8 enot, ki so tudi ilustrirane.

Ovratnik: na področju Turjaka in Šmarja-Sapa ga imenujejo tudi bišcl; **spodnje krilo** v Šmarju-Sapu z okolico pa imenujejo **srajčnik**.

Pri trgovanju s čebelami stoji navedba: v zadnji četrtini 19. in na zač. 20. stol. so bili največji trgovci M. Ambrožič in Mojstrani, J. Strgar v Bitnjah v Bohinju in **F. Košak na Grosupljem**.

Naše je tudi **mihelovo** – god sv. Mihaela (29.9.), mihelovo velja za začetek kmečke jeseni, odtlej pa do jurjevega (24.4.) je bilo dovoljeno hoditi kjerkoli čez polje. (Hoditi poleti čez travnik ali njivo je bil greh). Pri vremenskem svetniku pa omeni še pregovor: Jasen dan na sv. Mihaela napoveduje hudo zimo.

Ker pa se bližamo novemu letu, še nasvet: za prvi dan v letu je bilo zapovedano jesti svinjino, ne perutnine, ker rje svinja naprej, kokoš brska nazaj (nasprotno bi pomenilo, da bo gospodarstvo nazadovalo).

Naše bivanje pa je zajeto seveda tudi v splošnih geslih, ki so obča za pokrajino ali širši okvir.

Tu je podan samo pogled na sedanjo našo občino. Sosednji občini, Dobropolje in Ivančna Gorica, imata precej omemb, pa tudi samostojnih gesel, kot npr. mačkare in zagoriške mačkare, pa denimo Stanko Vurnik.

Po vojni je na OLO v Grosupljem deloval dr. Sergij Vilfan, pravni zgodovinar in etnolog, ki je v ta leksikon prispeval predvsem gesla o merah: bokal (-1,5 l), čevlj (-32 cm), dunajski seženj (klafta, dolžinska mera 190 cm; prostorninska 4 m³ in ploščinska mera 3,6 m²), kaznenik, komolec (-44 cm), kopa, kopica, korak, korec, kos, (kriva mera ali vaga), kupljenik, kvinč, laket (-276 cm), librica, mala ped (19,5 cm), maselj, maseljčar, merčun, mernik (26,5 l), metrski sistem, polič (-0,7 l), polovnica, polovnik, polovnjak, seženj (190-196 cm), sod (votla mera za vino, v 16. stoletju, ki meri 10-49, 6 l), star, starolo, štrajh (56 l), tvor (140 do 180 kg, odvisno od moči konja), ura, vagan, vatel (77 ali 86 cm), vedro (-42 l), velika ped (23 cm).

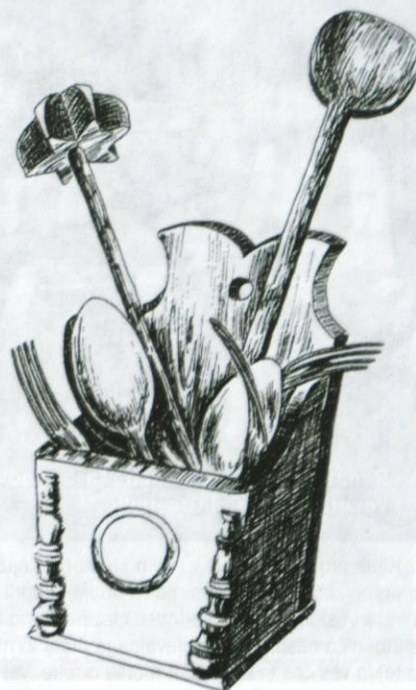
Geslo o davku pa je splošno zanimivo, zato ga pogledimo: Iznajdljivost, s katero si oblast izmišlja pretveze za davke, je neizčrpna, le neizterljivost resnično omejuje nalaganje davčnih bremen. ...

Ob vsem gradivu pa kdaj le začutiš, da imajo etnologi več gradiva z ostalih pokrajin, manjkra je navajano dolenjsko gradivo ali primerjalno navajani primeri.

Marsikaj pa v zajetnem leksikonu tudi pogrešamo. Tako denimo ni starih poimenovanih denarja, pa še vsaj tudi Lojza Zupanca, ki je učiteljval v Škocjanu, znan pa je kot izdajatelj pravljic in ljudskega slovstva, čeprav ne iz naše okolja.

Slovenski etnološki leksikon nam bo torej dobrodošel sopotnik pri našem bivanju ter iskanju utrjenih poti, zato ga velja vzeti v roke.

D. Samec

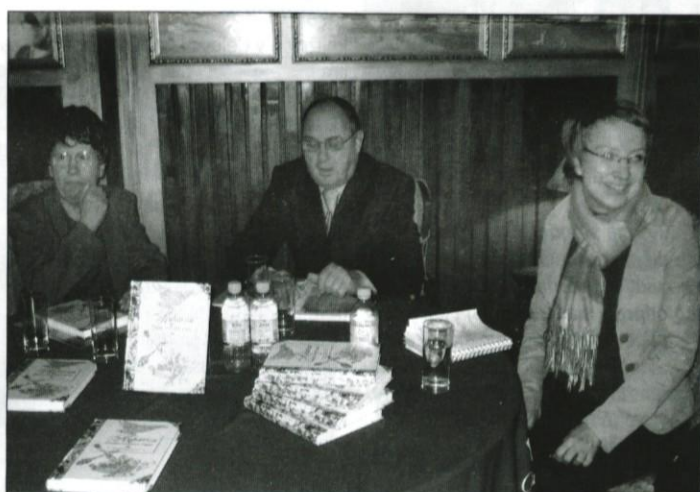

Dr. Boris Kuhar in njegova nova knjiga Kuharica v Prešernovem času

V decembru, času mnogih praznikov, s čimer so povezane množice namiznih dobrot, tudi s polic naše knjižnice izginejo mnoge kuharske knjige, predvsem tiste, ki govorijo o peki peciva in sploh o prazničnih jedeh. Zato nas je razveselila nova knjiga dr. Borisa Kuharja **Kuharica v Prešernovem času**, ki jo je pripravil po zapiskih ljubljanske gospodinje Katarine Werderdus.

Tako kot vsaka umetnost ima tudi kuharska svoje sloge in dobe, svoj razcvet, svoje mojstre, svoje genije, svoja pravila in svoje posebnosti. Tudi kulinarika ima svojo zgodovino, svoje jedilne navade, svoje iznajditelje in utemeljitelje. Hrana je vendar najpomembnejša osnovna potreba človeštva. Prehranjevalne navade

Kopija Vodnikovega recepta na prtičku

Dr. Boris Kuhar na predstavitvi svoje knjige v ljubljanski restavraciji. – foto D. Samec.

so se v prvi polovici devetnajstega stoletja izboljšale, predvsem so se izoblikovale, je zapisal avtor v uvodu knjige. To je bil čas, ko se je skušal meščan približati svetovljanski kuhinji.

Tako je tudi ljubljanska gospodinja Katarina Werderdus v tem času, ko se je bogata meščanska kultura uveljavila tudi v kuhinji in postala pismena, v zvezek z naslovom Kochbuch (kuharica) skrbno zapisala 255 receptov. Dr. Kuhar je ohranil njen jezik tiste dobe in izraze za začimbe, količine, nemške izraze za razne jedi, mnoge lahko uvrstimo med 'kuharsko latinščino', ki se je ohranila v pogovornem jeziku kuharjev še do danes. Vzoredno pa avtor vse recepte prevede v sodobni jezik. Zanimivi so tudi naslovi poglavij: Narastki in kuhi, Juha je župa, Malo omake – dober kuhar...

Dr. Kuhar je recepte prilagodil za današnji čas, predvsem je zmanjšal število jajc in količino masla. Ohranil pa je osnovni okus, vso duhovnost in domiselnost meščanskih kuharic.

V sredo, 7. decembra 2005, ob 11. uri, je bila v restavraciji Aska in Volk na Gornjem trgu v Ljubljani predstavitev knjige Kuharica v Prešernovem času, ki ji je sledila tudi pokušina jedi tega obdobja.

Za našo pokušino pa recept za zmrzlino, nekaj sladkega torej za praznične dni, v Vodnikovem jeziku, jeziku Prešernovega časa in v sodobnem jeziku.

Marija Samec

Novosti iz domoznanske zbirke – 9

KOS, Dušan: Vitez in grad : Vloga gradov v življenju plemstva na Kranjskem, slovenskem Štajerskem in slovenskem Koroškem do začetka 15. stoletja, [Fotografije gradov in razglednic Ivan Jakič, fotografije pečatov, zemljevidov in genealoških preglednic Igor Zabel in Marko Zaplatil], Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, 431 str. : fotografije in genealoške preglednice, 28 cm.

Avtor je predstavil (str. 117-120) grad in genealoško preglednico Čušperških, ki so od 1220. do okrog leta 1400 živeli na Starem gradu nad Čušperkom (Zobelsberg), ki je bil zgrajen verjetno že med leti 1160 in 1170. Podatke je zbral iz različnih pisnih virov, predvsem darilnih listin. Na sliki so ruševine gradu Čušperk in dva pečata lastnikov.

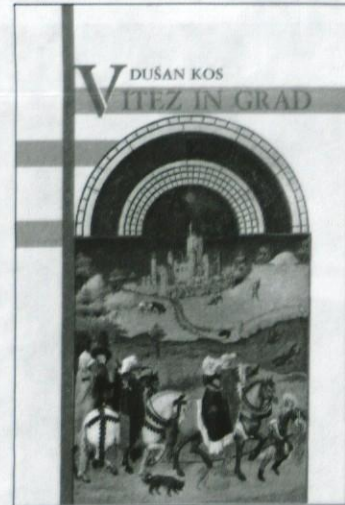
Folklornik je nova revija, ki jo izdaja Javni sklad za kulturne dejavnosti. Glasilo je namenjeno poustvarjalcem ljudskega izročila, predvsem plesa. Nekaj naslovov iz prve številke, ki je izšla pred kratkim, pove, o čem bomo lahko brali: Slog slovenskega plesnega izročila, Folklorizem, Otroške igre na prostem, Preprosta glasbila itd. Med drugimi najdemo tudi fotografiji otroške in odrasle folklorne skupine iz Račne.

SHIFFMAN, Dan : Korenine multikulturalizma. Delo Louisa Adamiča, Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, 146 str., 24 cm.

Knjiga je izšla v zbirki Migracije, napisal pa jo je dober poznavalec in raziskovalec del Louisa Adamiča.

Knjiga je najprej izšla v angleščini v Ameriki že leta 2003, sedaj pa so jo prevedli tudi v slovenščino. Ciljno publiko za svojo knjigo je avtor videl v tistih Američanih, ki jih zanimata priseljska zgodovina tega naroda in pluralizem ter ob tem tudi multikulturalizem. Vendar bo knjiga morda spodbudila tudi slovenske bralce, da bodo začutili pomembnost Adamičevega dela. Čeprav si je Slovenijo lažje predstavljati znotraj Jugoslavije kot samostojno državo (Orel in korenine), je vendarle dožival slovenski narod kot tiste vrste "prostor", v kakršnem lahko demokracija resnično doseže razmah, osvobodena vsakršnega šovinizma in prenapetih ali v naglici privzetih ideologij, je v uvodu zapisal avtor,

Marija Samec

Veseli december v Grosupljem je tudi letos zarisal smeh na mala otroška lica in očke!

Lutkovno gledališko predstavo pravljicarja Hansa Christiana Andersena »Kakor napravi stari, je zmeraj prav!« v produkciji gledališke skupine KD Teater Grosuplje so si mali Grosupeljčani v okviru Veselega decembra 2005 lahko brezplačno ogledali v soboto, 17. decembra, ob 10. uri v Kulturnem domu Grosuplje. Pa še Dedek Mraz jim je voščil eno dobro leto!

Ker so malčki tisti, ki bodo naše ideje, napore in hrepenenja prenašali na naslednje rodove, se Gledališče GGNeNi še posebej toplo zahvaljuje Krajevni skupnosti Grosuplje za vso podporo in pomoč pri razveseljevanju in plemenitenju naše najnežnejše generacije.

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI OBMOČNA IZPOSTAVA IVANČNA GORICA IN ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV OBČINE GROSUPLJE,

KI ZDRUŽUJETA KAR 27 LJUBITELJSKIH KULTURNIH SKUPIN,

ŽELITA ZA LETO 2006 VSEM OBČANOM VELIKO LEPIH DNI.

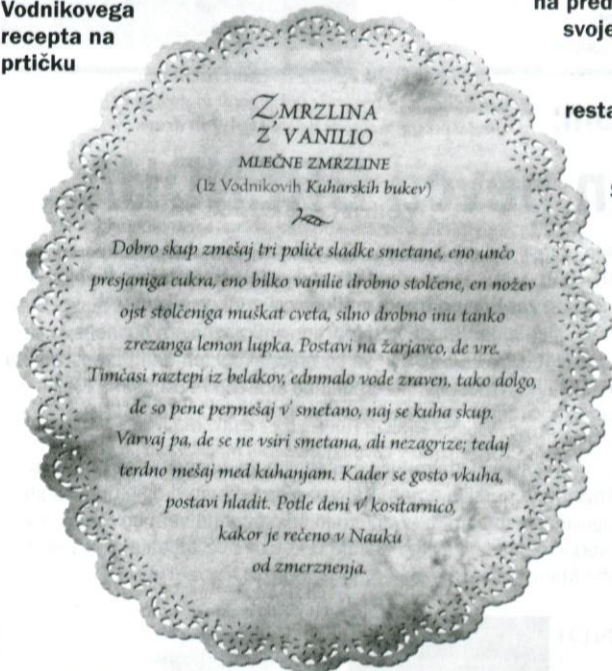
ČE BO OB MNOGIH RADOSTIH, KI JIH BOSTE V TEM LETU DOŽIVELI, KATERA TUDI ZARADI NAŠIH NAPOROV, BOMO VESELI IN POČAŠČENI!

ZMRZLINA

6 rumenjakov, 20 dag sladkorja, sok ene limone, vanilijev sladkor, 3 dl sladke smetane Rumenjake in ohlajen kuhan sladkor stepemo nad paro, ko se to zgosti, dodamo limonin sok, vanilijev sladkor in rahlo vmešamo stepeno smetano. S tem napolnimo modelčke ali kozice in jih postavimo v hladilnik vsaj za dve uri.

GEFRORNES

Na en polč oberza dvajset rumenjakov od ene limone cuker oribaj rumenjake in cuker ukupej zamešaj potem gurenca oberza gori uli en čajt šprigljaj potem pa prelivi in v en piksen vlivaj mešaj de bude trdo ratat

Dve pravljčni zgodbi Renate Anžič v Knjižnici Grosuplje KNJIŽNI SEJEM V LJUBLJANI

Renata Anžič in urednica Maša Modic v knjižnici. Večeri v Knjižnici Grosuplje.

Kljub prostorski stiski v novih prostorih Knjižnice Grosuplje, smo vendar organizirali tudi uro pravljic za otroke. Zaprli smo čitalnico, iz nje odnesli mize in stole ter vanjo prinesli blazine in stolčke za male obiskovalce. Žal je čitalnica nasproti izposojevalnega pulta in med pravljčno uro je izposoja tekla ves čas in s hrupom motila otroke. Vsi upamo na čimprejšnjo rešitev – na novo knjižnico in primeren prostor za pravljčne urice. Naši otroci si to zaslužijo.

Z gospo Renato Anžič sva se srečali po pravljčni uri, ko je bila še polna vtisov s prve predstavitve svojih knjig.

Gospa Renata Anžič živi na Polici. V družinski vikend se je pred nekaj leti preselila iz Ljubljane. Dela kot lektorica pri različnih časopisih in založbah ter avtorskih projektih. Moti jo, ker je vse treba delati hitro, čez noč. Dela veliko, vendar ni dovolj zaslužka za koliko toliko solidno življenje, zato razmišlja o redni službi. Vendar bi v službi raje delala kaj drugega.

VEČERI V KNJIŽNICI

V torek, 15. 11., je Knjižnica Grosuplje organizirala uro pravljic in otvoritev razstave osnovošolca Maksa Evgena Obelšerja. Podjetni mladi slikar že več let obiskuje likovno šolo v Pionirskem domu v Ljubljani, kar se vidi tudi na njegovih slikah.

Mladi slikar je popeljal obiskovalce razstave od slike do slike.

V četrtek, 17. 11., ob 19. uri je v prostorih naše knjižnice predstavila svoje prevode sodobne grške proze Klarisa Jovanovič, odlomke iz del Maniker Hristosa Hristopulosa in Nevarna kuharja Andreasa Stalkosa pa je bral igralec in režiser Milivoj Miki Roš.

Igralec Miki Roš, direktorica knjižnice Roža Kek in prevajalka Klarisa Jovanovič.

Kdaj ste prišli na idejo, da napišete knjigo in to knjigo za otroke?

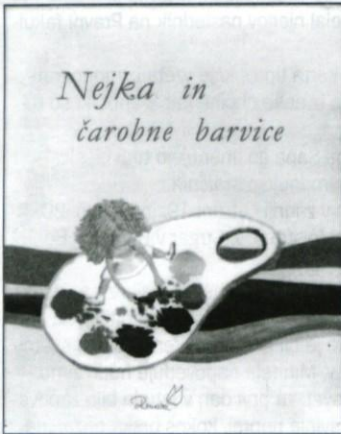
Kar pojavila se je ta želja, da napišem knjigo. Razmišljala sem o samozaložbi. Nesrečno sem se počutila, ker nisem verjela, da lahko vse to človek naredi sam. Hotela sem obdržati avtorske pravice. Lahko bi stopila do založbe in ponudila svoje delo, vendar bi imela težave pri nadaljnjih načrtih. Dosti več skrbi in dela sem imela, da sem izdala knjigi v samozaložbi. Iz teh zgodb bi rada nekoč pripravila dramske igre za otroke ali morda muzikale.

Ali bi tudi glasbo napisali sami?

Bila sem plesalka, glasba mi je pri srcu, sem pa glasbeno nepismena. Plesno-koreografski del ne bi bil problem, petje in glasba pa, za to bi morala poiskati pomoč.

Vaša prva zgodba nosi naslov NEJKA IN ČAROBNE BARVICE. Od kod ideja za tako vsebino?

Zgodba je nastala, ko sem bila na rehabilitaciji na Soči. Tam sem spoznala deklico Nejko, ki se je rodila brez rok. Risala je z nogami, zelo spretno, da sem jo prav občudovala. Zdravniki so mi dali 'domačo nalogo', da napišem nekaj o Nejkinem risanju. In nastala je zgodba, v kateri je mnogo simbolike. Zelena barva predstavlja zavist, modra modrost...

Knjigo je ilustriral Ivan Bačić.

Ivan Bačić je arhitekt. Začutil je barve in jim je vlil osebnost. Težave je imel pri upodobitvi žalosti, kako narisati z barvami tako abstraktno reč. Pa mu je le uspelo.

Druga knjiga nosi domiselni naslov SLOVENŠČIČARNA.

Otroci se ne učijo radi, kažejo pa veliko zanimanje za slaščice. Učiteljica Marika oboje poveže: slovenščino in slaščičarno v Slovenščičarno in uspe. V njeni Slovenščičarni se plačuje z znanjem. Poudariti sem hotela redke vrednote, na katere ljudje pozabljam. Danes mislimo, da je mogoče vse kupiti z denarjem. Prav tako sem izpostavila misel, da kdor nekaj išče, ta tudi najde, če je le dovolj vztrajen.

Spoznala sem tudi ilustratorko z imenom Marika, Mariko Mirtič. Dogovorili sva se, da bodo ilustracije blizu otroške domišljije, take, kot bi jih naslikali otroci.

Zgodba pripoveduje o učiteljici Mariki, ki pride s podeželja v mesto učiti slovenščino. Otroci se ne marajo učiti, ne pišejo domačih nalog. Nesrečna mlada učiteljica ne ve, kaj naj stori. Ko pa vidi vesele in zadovoljne otroke v slaščičarni, dobi idejo. Svojo učilnico odpre v slaščičarni, slaščice so v obliki črk in ločil, ocene pa so od 2 do 5, enice ni, saj kdor ne zna, ne dobi slaščice. Tudi temu načinu učenja se otroci najprej upirajo, saj so prepričani, da lahko slaščice plačajo z denarjem. Vendar pa se otroci le omehečajo, odkrijejo, da je plačevanje z znanjem zanimivo in hkrati še učijo.

Ali se da s pisanjem otroških zgodb preživeti?

Ne. Vesela sem, če mi uspe s prodajo pokriti stroške.

Kaj bi spodbudnega sporočili našim bralcem, malim in velikim?

Želim, da bi vsi v srcu ostali otroci.

Marija Samec

V prodaji je nova kasete in CD plošča z naslovom:

KAJ ME BRIGA skladatelja in pevca BRENDIJA

Na njej se nahajajo še pesmi: Daj me spusti malo gor, V Francija boš zaljubila se, Spet prijatelji, Ljubca moja, Trta (Oda vinu), Kaj me briga, Jutri bom k tebi odšel, Ko spomladi zacvetijo jablane, Kdo ve kam, Le kam sva odšla.

Te dni se je na tržišču pojavila nova plošča slovenskega veseljaka BRENDIJA.

Po daljšem premoru (kar osemnajst mesecev je minilo od izida prejšnje plošče – KJE SI NAŠLA TEGA KRETENA) se je nabralo kar nekaj novih idej in doživetij, ki so bile tudi razlog, da se je zaprl v glasbeni studio (tokrat svoj) in napisal in posnel deset novih skladb. Pesmi so v glavnem nastale letos takoj po glavni poletni sezoni - v mesecu septembru in oktobru. Kot ponavadi se je pri Brendiju odvijalo potem vse skupaj zelo hitro, tako da je plošča danes že na trgovskih policah.

Čas je prinesel svoje. Pesmi so izredno vesele, tudi tokrat nekatere malce navihane in na vsak način namenjene poslušalcem, ki imajo radi lahkejšje note. Pomembno je tudi, da se to pot na plošči pojavljajo tudi glasbeni gostje. Zelo slišni so namreč ansambel VANDROVCI (večkratni lanskeoletni zmagovalci na različnih narodnozabavnih festivalih, s katerimi Brendi že nekaj časa tesno sodeluje in s katerimi je letos na novo posnel svojo pesem – POD OKNOM SEM STAL in čisto novo – v narodnozabavni verziji JUTRI BOM K TEBI ODŠEL). Jože Umek na harmoniki in ostali fantje – odlični vokalisti iz omenjene zasedbe so na plošči naredili pri nekaterih Brendijevih novih skladbah prav poseben zvok.

Morda je treba omeniti tudi pesem z naslovom V FRANCJA BOŠ ZALJUBILA SE, ki je nekakšno nadaljevanje pesmi Franci na balanci. Pri dveh skladbah (z naslovom KAJ ME BRIGA in z naslovom KDO VE KAM) pa je aranž-

S tem geslom so odprli v Cankarjevem domu že 21. knjižni sejem. Strokovni in šolski knjigosled je vodil obiskovalce vseh starosti po zanimivih prireditvah v okviru sejma, vedno živahno pa je bilo tudi v debatni kavarni, saj so gostili so mnoge domače in tuje književnike.

Osrednja razstava letos je bila posvečena 45. obletnici Bralne značke, gibanju, ki je mnogim šolarjem pokazalo pravo pot do branja. Na Prevaljah so 22. maja 1961. podelili Prežihove bralne značke prvim 119 bralcem. Pobudnika gibanja sta bila Stanko Kotnik in Leopold Suhodolčan. Letos, v 45. letu obstoja, ima bralna značka 140 tisoč bralcev in 5.000 mentorjev. Razstavo je oblikoval prof. Jože Zupan, ki spremlja bralno značko od začetka do danes. Posebnost je vitrina, v kateri je vseh 41 doslej zbranih bralnih značk.

Ob sprehodu med stojnicami smo srečali Knjigotrštvo Buča z Zgornje Sliv-

Vedno sem si predstavljal, da so nebesa knjižnica.
Jorge Luis Borges

nice. Gospod Samo Vadnov zastopa številne založbe, samozaložbe, ustanove, društva in fakultete, saj se v teh založbah najde največ 'knjižnih sladkorčkov'. Knjige prodaja knjižnicam, šolam in knjigarnam po Sloveniji.

Ob knjižnem sejmu je bilo dosti govora tudi o davčni reformi. Knjige naj bi bile enako obdavčene kot vsi drugi izdelki. Z 8,5 % naj bi davek dvignili na 20 %. Le na Slovaškem je tako, posebnost pa je Danska, ki tako zbran denar vrne nazaj h knjigi. Kako pa bo pri nas?

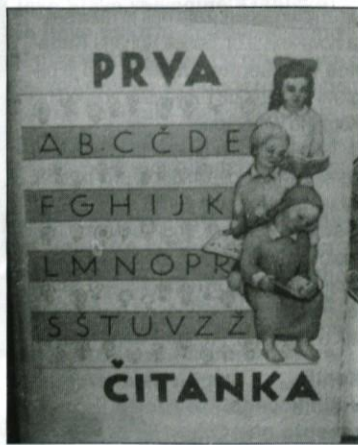
Že sedaj se zaradi visokih cen knjig povečuje izposoja v knjižnicah (nakup – 2 knjigi na prebivalca, izposoja – 9 knjig na prebivalca). Knjiga je kulturna dobrina, ki bi jo morali obravnavati posebej. Že na tako majhnem trgu bi morala biti cena knjige primerna kupni moči ljudi, pa se nam ne bi bilo treba čuditi, zakaj smo po raziskavah o bralni pismenosti na repu razpredelnice.

Še ena žalostna novica je odmevala po letošnjem knjižnem sejmu. Na Ta veseli dan slovenske kulture so bili zamejski Slovenci žalostni. Pripravlja se zakon, ki bo Narodno in univerzitetno knjižnico v Trstu in Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu črtal s seznama 'nacionalnih depozitarnih organizacij', ki jim morajo slovenske založbe pošiljati obvezen izvod vseh slovenskih knjig.

V času sejma organizira vsako leto Trubarjev antikvariat dražbo starih knjig. Že samo vzdušje in dogajanje na taki prireditvi je zanimivo. Cena knjigam se vrtoglavo poveča tudi za več kot 20-00 %. Najdražji je bil komplet 60 letnikov Ljubljanskega zvona, ki je bil prodan za 260.000 sit. S področja našega domoznanstva sta bili letos samo dve knjigi z ilustracijami Tonea in Franceta Kralja.

Tako se je ob prodajni razstavi s sejmskim popustom, ob predstavitevah slovenskih in tujih književnikov, zanimivih debatnih srečanjih in razstavah končal 21. knjižni sejem z bogato knjižno ponudbo. Kako pa bo s knjižno bero vnaprej, ni vedel ali upal nihče nič natančne povedati.

Marija Samec

majsko delo opravil odlični aranžer iz Zagreba, Goran Mačužić. Pesem z naslovom TRTA (Oda vinu) je na nekaterih radijskih postajah že naletela na odlične odzive in zasedla po izboru poslušalcev tudi prva mesta glasbenih lestvic. Za to skladbo je Brendi pred Martinovim praznikom posnel z Ansambлом Vandrovci tudi VIDEOSPOT, ki se bo prav tako v teh dneh predstavil na nekaterih lokalnih TV postajah. Z omenjeno skladbo je Brendi na Martinovo nedeljo gostoval tudi v glasbeni oddaji PRI JOŽEVCU z NATALIJO na nacionalni TV SLOVENIJA.

Brendi nikoli ni skrival, da mu je všeč glasba, ki diši po veseli družbi in tudi po Slakovih frajtonerskih notah. Kaj več o projektu in drugih dogajanjih v zvezi z njegovim glasbenim delovanjem in še o čem pa Vam bo Brendi z veseljem povedal, če ga pokličete na GSM 041-614-503 ali na elektronski naslov založbe Mandarina (zalozba@mandarina.si).

TA VESELI DAN KULTURE V DRUŽBENEM DOMU V GROSUPLJEM

Zveza kulturnih društev Grosuplje in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, sta na dan rojstva pesnika Franceta Prešerna, 3. decembra, na stečaj odprla vrata kulturnega hrama in za Ta veseli dan slovenske kulture ponudila vrsto delavnic za mlade in starejše kulturne ustvarjalce. Dopoldanske delavnice, namenjene osnovnošolcem, so naslovili: Poigrajmo se z besedo in Poigrajmo se z gledališčem ter Poigrajmo se skupaj.

Literarno delavnico Poigrajmo se z besedo, naj bi vodil pesnik, pravljčar in prozaist Matjaž Pikalo. Kljub dogovoru z osnovnimi šolami ni bilo dovolj udeležencev.

Z gledališčem so se poigrali člani skupine GGNeNi pod mentorstvom Simone Zorc Ramovš, ki je bila tudi idejni vodja dogajanja. Poigrali so se z glasom, dihom, gibom, se sproščali. Pridružili so se jim še tisti, ki so prišli na literarno delavnico in imeli so se lepo in poučno.

Popoldanski del se je začel ob 16. uri z gledališko ustvarjalnico. Mladi igralci GGNeNi so demonstrirali vaje, kot jih imajo običajno, z ogrevanjem, ki jih pripravi na igro. Vsi so pripomnili, da je bilo dobrodošlo, ker so to počeli pred publiko, saj so delali bolj intenzivno in disciplinirano kot sicer. V drugem delu pa so demonstrirali nekaj vaj za urjenje igralca, ki so zanimive tudi za publiko. Preverjeni igralci so naloge, ki jim jih je dala mentorica, uspešno izvedli.

Igralska skupina GGNeNi med improvizacijo. – foto D. Samec.

Sledila je pevka ustvarjalnica, ki jo je vodil zborovodja Mitja Gobec. Začel je z dihalnimi vajami, vajami za izgovor samoglasnikov, upevanjem in nato z učenjem ljudske pesmi. Žal ni bilo moških pevcev, ki so obljubili udeležbo, zato so morali tudi na tej delavnici improvizirati, saj je bila pripravljena pesem namenjena za mešani zbor.

Zborovodja Matija Gobec vodi združeni zbor Lastovk, Lotosa in Viva Vox.

Za zaključek sta se obe delavnici predstavili svojimi 'izdelki'. Prireditev je vpeljala s prijetnim nagovorom gospa Tatjana Lampret, vodja Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica. Igralci GGNeNi so improvizirali na temo: oče in mati se pripravljata, hči pripelje domov fanta, starša zaigra ubran zakonski par. Neprijetnost - zaplet pa se začne zaradi mačke, največje hišne ljubljence - fant je namreč alergičen na mačke. Gledalci so z aplavzom nagradili res dobro odigran improviziran prizor. Pevke Ženskega pevskega zbora Lastovke, Lotosa ter vokalne skupine Viva vox pa so pokazale javno pevsko vajo in zapele naučene pesmi. Prešerna se je s 'prostim spisom Tončka Frnikole iz 4. a' spomnil dirigent Mitja Gobec in nasmejal sicer maloštevilno občinstvo.

Večer je zaključil nastop zasedbe Autodafé, ki jo je ustanovil Matjaž Pikalo. Znanega slovenskega svobodnega umetnika, pesnika, pisatelja, igralca smo spoznali tudi kot pevca. Pravzaprav bi lahko rekli tudi kot igralca, saj je bilo njegovo šarmantno improviziranje s publiko med pesmimi pravo mojstrstvo. V desetih letih delovanja je skupina postala priljubljena zaradi izjemno inovativne in ekstravagantne glasbe, ki vključuje tako zimzelene kot lastne pesmi, predvsem poezijo Matjaža Pikala. Skupina igra akustična glasbila in glasbo, ki obsega prvine kabareta, dramuleta in recitala. Instrumentalni del zasedbe predstavljajo Jaka Hawlina - trobenta, bariton, glas, Andrej Hawlina - violina, ropotulje, glas, Luka Ropret - kitara, glas, Davor Herceg - klavir, harmonika ter Petra Pikalo - bongosi, glas. Pesnik je naglasil naključje ali pa tudi ne, da je tretji december rodil še enega moža literature, poleg vsem poznanejšega Prešerna tudi Frana Milčinskega - mladinskega pisatelja in očeta Frana Milčinskega - Ježka. V program so zato uvrstili še Ježkovo Prižgimo luč, ljudje in tudi Kocbekove Lipicance.

Fina muzika povezana z dobro liriko je bila posebno darilo za obiskovalce Tega veselega dne slovenske kulture.

Predzvečer Kulturnega doma pa krasijo dovršene in zanimive slike članic likovne skupine Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki so jih ustvarjale pod mentorstvom slikarke in pedagoginje Sandi Zalar.

Kot je za Grosuplje značilno, udeležba ni bila ravno številna. Zadovoljstvo prisotnih na delavnicah je plačilo organizatorkama Simoni Zorc Ramovš in Tatjani Lampret, ki jima ne manjka izvirnih idej za popestritev slovenskih kulturnih prirediteljev.

Marija Samec

10 LET POLIŠKE INSTRUMENTALNE SKUPINE INTERVALI

V nedeljo popoldne, 20. novembra, je bilo v dvorani gasilskega doma na Polici spet veselo. To pot so na tradicionalni prireditvi VESELO NEDELJSKO POPOLDNE proslavili 10. obletnico obstoja instrumentalne skupine INTERVALI, ki deluje v okviru Kulturnega društva Polica. Prireditelji pa so popestrili nekateri gostje, med njimi tudi javnosti dobro znani pevec zabavne glasbe - Brendi. In tudi to pot je bila poliška dvorana nabito polna.

Brendi in Marjetka.

V instrumentalni skupini Intervali sodelujejo Bojan Škrjanec na diatonični harmoniki, Matevž Vidic igra ritem kitaro ter poje prvi tenor, Ludvik Kokole na bas kitari in prepeva bariton oziroma prvi bas ter Emil Kovačec, ki igra trobento in občasno tudi prepeva. V skupini pa prepevata še sopranistka Marija Vidic in altistka Anica Kokole (slika na naslovnici).

Člani skupine INTERVALI so tudi člani mešanega poliškega pevskega okteta. Skupino so ustanovili za popestritev nastopov samega okteta. Poleg nastopov na domačem poliškem odru so med drugim pred leti sodelovali na otvoritvi grosupeljske tržnice. Njihov repertoar posega v glasbeno na področje narodne in narodnozabavne glasbe.

Prireditelji te nedelje je vodila izkušena voditeljica Petra Bor, v programu pa sta nastopila instrumentalista na diatonični harmoniki - Tomaž Kupljenk iz Grosuplje in Matic Ceglar iz Tlak pri Šmarju-Sapu - ki sta najprej zaigrala vsak eno solo skladbo in nato dve v duetu. Naj mimogrede omenimo, da je bil Matic leta 2002 nagrajen z zlato plaketo na tekmovanju Zlata harmonika Ljubljane in je bil tudi dobitnik plakete Avgusta Stanka. Oba sta študenta Biotehnične fakultete. Iz skupine ljudskih pevcev pa so na poliškem veselem nedeljskem popoldnevu nastopili humoristi igralci Ivo, Nace in Miro z veselima skečema s »standardno« slovensko tematiko - prodaja na domu in gostilniško življenje. V programu je (bolj po naključju kot ne!) z Intervali zapela tudi pevka Marjetka

Poliški humoristi.

Matic in Tomaž sta nastopila z diatoničnima harmonikama.

Lišen, ki prepeva v skupini Zaka pa ne.

Kot poseben gost je na Polico te nedelje prišel iz Šmarja-Sapa naš uspešen glasbenik Branko Jovanovič Vunjak - Brendi, ki je predstavil nekaj svojih uspešnic in skladb z njegove nove plošče, nekaj skladb pa je nato zapel tudi z gostjo Marjetko. Za zaključek se je skupina Intervali naučila Brendijevo novo skladbo, odo vinu, z naslovom Trta, ki so jo nato zapeli in zaigrali skupaj.

Jože Miklič

Veselo poliško nedeljsko popoldne je vodila Petra Bor.

BRENDI JE PONOSEN NA SVOJA OTROKA

TINA Vunjak, Brendijeva hčerka,

je rojena 1988 leta in hodi v 3. letnik gimnazije v Ljubljani.

Že od malih nog rada pleše in poje. V glasbeni šoli se je učila dve leti klavir in tri leta violino. Ker je očka Brane pisal takrat pesmi za druge otroke (Hajdi, Moni...), je Tina želela tudi sama prepevati. In tako je nastala prva njena pesem z naslovom Čakaj, miška ti, ki se nahaja na kompilacijski plošči Brendijevih otroških pesmi: Brendi in mali korenjaki, in na plošči Brendijeve najlepše pesmi za otroke.

Tina aktivno pleše že od prvega razreda in to tudi v Mojčinem otroškem mjuziklu JURI MURI V AFRIKI Plesnega kluba Mojce Horvat. Za Alenko Godec in producenta Patrika Grebla pa je snemala spremljevalne vokale. Nastopala je tudi v mjuziklih Snežuljčica, Kekec, Mestna pravljica, Pedenjped, Ko-komedija, ki jih še sedaj pogosto predvajajo v otroških programih TV Slovenije.

S tem klubom dosega tudi vrhunske rezultate na tekmovanjih v show plesih, - 3-krat so bili svetovni prvaki v velikih formacijah. Tekmuje tudi v paru z Niko Horvat. Na svetovnem prvenstvu lani, ki se je odvijalo v Nemčiji, sta zasedli 13. mesto med 56 pari iz vsega sveta. Letos, od 22. do 27. novembra, je potovala na svetovno prvenstvo tako v zgoraj omenjenem paru, kot z malo Show dance formacijo, v kateri je 7 plesalk. S plesno skupino so posneli tudi spot za Severino za njeno pesem Hrvatica. S skupino 7 do 10 plesalk pa so letos tudi nastopili na večjih TV prireditvah tako po Sloveniji kot v tujini (Festival narečne popevke 2005, Oglaševalski festival Zlati boben v Portorožu, TV oddaji Pri Joževcu z Natalijo z Avsenikovim ansamblom Gašperji). V okviru Turistične zveze Slovenije se predstavljajo po svetu s plesno gledališko točko Alpen hot. Svetovno priznana koreografinja Mojca Horvat pa pravi, da je Tina najbolj karizmatična plesalka in igralka v plesno-gledališki skupini, zato je postavljena vedno v ospredje oziroma večkrat kot glavna plesalka v formaciji.

DEJAN Vunjak

je rojen leta 1993 in hodi v 7. razred devetletke.

Končal je nižjo glasbeno šolo (6 let) na tolkalih (bobni, ksilofon, zvončki, timpani). Lani je v svoji kategoriji na državnem prvenstvu do bil srebrno priznanje. Sedaj igra tudi v orkestru Glasbene šole Grosuplje pod taktirko odličnega profesorja in klarinetista Boštjana Dimnika, s katerim nastopajo po vseh večjih prireditvah doma in v tujini. Nastopili so tudi že v veliki dvorani Slovenske filharmonije, pripravljajo pa se tudi na tekmovanja pihalnih orkestrov v Sloveniji in izven njenih meja. Dejan pa obiskuje v Glasbeni šoli Grosuplje tudi četrti razred kitare.

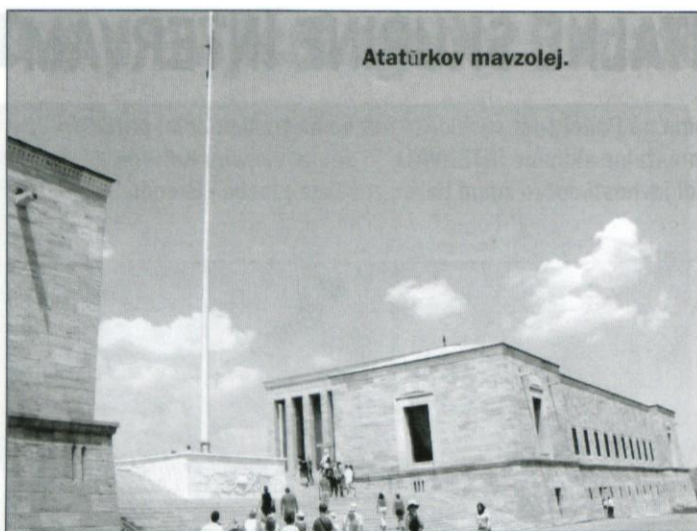
Med leti 2000-2002 je igral v igrani otroški seriji (TV Slovenije - režiserja Tuga Štiglic in scenaristke Jelke Ribarič-Grabljevec) Pepi vse ve z odličnim igralcem Janezom Škofom. Dejan je igral radovednega Mihca, Janez pa njegovega »vsevedega« strica Pepija. Serija je bila leta 2002 tudi nominirana za Stopove TV Viktorje.

Leta 2004 je bil Dejan povabljen k sodelovanju na podelitev Ježkove nagrade (lani jo je prejela Nataša Tič Rajljan), kjer je v igranem delu Dejan nastopil skupaj z odličnim igralcem Juretom Ivanušičem, Mirjam Korbar in Natašo Tič Rajljan po scenariju Dese Muck. V živo je prireditelji iz Mariborskega gledališča prenašala nacionalna TV, vodila pa jo je Miša Molč.

Letos oktobra 2005 se je Dejan udeležil na TV Slovenija avdicije za snemanje mladinskega filma Temna stran Lune režiserja Francija Arka. Med 150 dečki je bil izbran za vlogo Bora, enega od štirih prijateljev glavnega igralca Žana. Druge vloge v filmu so še odigrali Pia Zemljič (učiteljica) in Borut Veselko (oče glavnega igralca).

Film pa govori o problemih mladih osnovnošolcev od 7. do 9. razreda v zvezi z izsiljevanji, zatiranjem in nadlegovanjem starejših otrok (višjih letnikov - razredov) do mlajših, manjših - pridnih učencev, o ponujanih lahkah drog - bombončkov izven šole in njeni neposredni bližini.

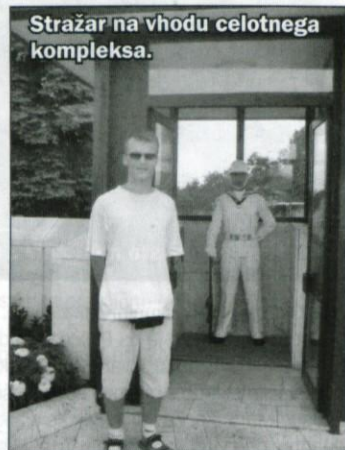

Atatürkovo mavzolej.

Stolp Galata.

Stražar na vhodu celotnega kompleksa.

Notranjost mošeje.

"Stojnica" z oblačili.

V DEŽELI SULTANOV

(10. del)

Nazaj v hotel. Sprehodila sem se okrog hotela. Še zadnji večer v Kapadokiji. Opazovala sem živali, ki so jih imeli pri hotelu. Prišla sem ravno v času, ko je oskrbnik hranil živali. Race, kužki, zajci, ovce. Usedla sem se na skalo v bližini hotela in se predajala čudovitemu razgledu. Pod skalo, na kateri sem sedela, je oster prepad, dolina, na drugi strani pa zopet mogočne skale. Neverjetne stvaritve. Kaj vse naredi narava! Predala sem se užitkom ob sončnem zahodu.

Zgodnje bujenje. Vožnja proti glavnemu mestu Turčije, Ankari. Ob pol dvanajstih prispeli v Ankaru. Največje mesto v Turčiji s 4,5 milijoni prebivalcev. Mesto intelektualcev in srednjega sloja prebivalcev. Ankaru ima pomembno prometno lego. Leži namreč ob glavni vzhodno-zahodni železniški liniji. Mesto kontrastov. Stari predel je zgrajen okoli ruševin starodavne citadele. Na trpne zgradbe, med katerimi se stiskajo ozke uličice. Kot kontrast pa je novi del mesta, ki je prostoren, gradnja je bila dobro načrtovana. Moderno Ankaru označujejo široke ulice, knjižnice, muzeji, ambasade, vladne zgradbe, modne trgovine in hoteli.

Sprehod skozi nakupovalni center. Moderna zgradba z nešteto trgovinami z oblačili, nakitom. V več nadstropjih. Po sprehodu skozi trgovinice nazaj na avtobus. Vožnja do Atatürkovega mavzoleja. Že na vhodu celotnega kompleksa sta nas na obeh straneh poti pričakala dva stražarja v svojih hišicah. Oblečena v belo nepremično stojata. Brez izraza na obrazu. Malo naprej sem zagledala mogočne zgradbe. V eni izmed njih je krsta z Atatürkovo. Sprehodili smo se mimo nje. V naslednji zgradbi je prikazano življenje Atatürka. Njegove fotografije. Bitka za Dardanele, ki je prikazana zelo živo. Vsepovsod stražarji v svojih hišicah. Kljub temu da smo jih gledali, se slikali z njimi, so ostali mrtvo hladni.

Ura dve popoldne. Nazaj v naše izhodišče potovanja, Istanbul. Tokrat sem se peljala po Bosporskem mostu. Mostu, ki povezuje Evropo in Azijo, tokrat sem iz Azije prišla nazaj v evropski del Istanbula. Veličasten pogled na most, morje pod menoj, na drugi strani mostu palača Topkapı. Vsa v lučkah.

Nastanitev v mladinskem hotelu. Čisto v centru Istanbula. Modra mošeja na doseg roke. Torej, kaj še čakamo. Hitro pod tuš in v mesto. Da vidimo, kakšno je vzdušje okoli modre mošeje v večernih urah. Sprehodili smo se do modre mošeje. Vsa osvetljena. Pred mošejo v parku množice ljudi. Brez prodajalcev seveda ne gre. Tudi v poznih večernih urah so neustrudni. Okrepčaja se lahko s pijačo, raznimi oreščki, koruzo. V parku vodometa. Klopce okoli vodometa polne turistov in domačinov. Zelo živahno. S prijateljem sva se sprehodila še malo naprej od modre mošeje. Zaslišala sva glasbo. Le od kje prihaja? Malo nižje sva zagledala prostorno dvorišče, polno ljudi. Ljudje so sedeli, klepetali in se zabavali. Posamezniki so se predajali živahnim turškim ritmom. Nekaj časa sva jih opazovala, nato sva se vrnila v hostel.

Še zadnji dan v Turčiji. Dan namenjen samostojnim sprehodom, ogledom in seveda zadnjim nakupom. Po poznem zajtrku peš preko mostu Galata do "Galata tower", stolpa Galata. Zopet "skok" v azijski del Istanbula. Stolp je visok enainšestdeset metrov in je viden kjerkoli v mestu. Zgrajen je na hribčku, ki "gleda" na Bospor, Zlati rog in Marmarsko morje. Na vrh stolpa, kjer se ponuja obiskovalcu čudovit razgled, se je možno povzpeti peš po 143-ih stopnicah ali se zapeljati z dvigalom. Znano je, da je bil tukaj stolp že v 5. stoletju pred našim štetjem. Današnji stolp je bil zgrajen kot del obrambnega zidu v začetku 13. stoletja.

Po ogledu spust nazaj v mesto. Preko mostu v center na "spice market" oziroma tržnico začimb. Že v času Bizanca je bila tukaj tržnica. Bil je trgovski center za začimbe, prinesene iz Egipta, zato se je takrat imenoval Egipčanski bazar. Danes tržnica "vsebuje" okoli osemdeset trgovin. Razteza se v obliki okoli obrnjene črke L. Tržnica je pokrita s številnimi svinčenimi kupolami. Ima šest vhodov, ki vodijo v različne smeri. Vstopili smo skozi enega od vhodov in takoj sem začutila vrvež ljudi. Neverjetno, koliko ljudi se gnete na kupu. Po nekaj korakih znotraj tržnice sem ugotovila, da se da poleg začimb dobiti še marsikaj drugega. Začimbe res prevladujejo. Prodajalci jih imajo razstavljene v velikih posodah. Čudovit pogled, še posebej pa vonj. Poleg začimb prodajajo še sir, posušeno meso, razne vrste oreščkov, turške sladice. Baklave, tako in drugače. S pistacijo. Mmmm, kako so bile slaščice dobre! Nešteto sem jih poizkusila. Kajti vsi prodajalci ti dajo košček za poizkusiti, da se potem odločiš in kupiš. Turški med z raznimi oreščki. Čaji, naravni in umetni. In seveda kozarčki za pitje čaja. Prodajalci so neverjetno prijazni. Kakšna sposobnost, da pritegnejo tvoj pogled, tvojo pozornost, da ti nekaj prodajo. Mimogrede te vse izprašajo, od kod si, koliko časa si že v Turčiji, kaj si videl... Ponudijo ti tudi čaj. Malo bolj notri v svoji prodajalni imajo namreč stolčke in kuhinlik.

Pa spet začimbe. Nisem se jim mogla upreti. Začimbe za piščančjo, mešanica začimb za ribe, za solato, za meso, indijski zafran. Skratka sto in ena začimba. Tudi mi smo kupili nekaj začimb in turški med z oreščki. Njihovim značilnim kozarcem za čaj se tudi nisem mogla upreti in seveda čaju. Kupila sem ga različne vrste. Najbolj značilen za Turčijo je jabolčni čaj. Pa mešanica tropskega čaja. Pomarančni čaj. Čaj vrtnic. Turški črni čaj. Metin čaj. Vsakega malo. Ko si na tržnici, te kar "potegne" in enostavno moraš kupiti. Takrat bi imela kar vse.

Prišli smo v drugi predel tržnice. Predel z oblačili in obutvijo. Oblačila so imeli na zelo nizkih lesenih mizicah. Nekaj pa so jih imeli obešenih na vrvi, ki je bila napeta na steno zgradbe. Malo naprej sem opazila nakit, ki je ležal na zelo nizki stojnici. Ta stojnica je bila na štirih lesenih nogah in na vrhu je bilo blago. Tako, da je bila enostavna za premikanje. Kar je še kako prav prišlo. Stojnica je bila namreč postavljena pred parkiriščem za avtomobile. Tako sta prodajalca stalno premikala in umikala svojo stojnico. Malo na desno, pa malo na levo, da je šel avto ven, pa zopet nazaj. Pa spet na slednji. V tistem času, ko sem sama izbirala nakit, sta jo najmanj trikrat premaknila. Zabavno ju je bilo opazovati. Prijela sta in prestavila, vmes kričala, saj so se morali tudi drugi umakniti.

Posamezni prodajalci so imeli svoje stojnice kar na kolesih. Prodajalec koruze. Prodajalec bučk. Opazovala sem, kako jedo bučke. Prodajalec bučk olupi in posoli.

Malo naprej še bolj enostavne "stojnice". Na polivinilu je imel prodajalec zložene ženske spalne srajce. To je bila res premikajoča se stojnica. Opazovala sem ga, kako je enostavno prijel polivinil in prestavil svojo stojnico, če je bila slučajno komu napoti.

Ko sem pogledala na uro, kar nisem mogla verjeti. Celo popoldne se že sprehajamo po tržnici. Imeli smo namen iti še enkrat v pokriti bazar. Vendar je bilo premalo časa. Poleg tržnice smo opazili mošejo. Gremo si jo ogledati. Mošeja je zgrajena na posebnem podstavku, tako da stoji zelo visoko in je vidna daleč naokoli. Na dvorišče mošeje smo se povzpeli po številnih stopnicah. Pri vodnjaku si je možki ravnokar umival noge. Malo stran od vodnjaka sem opazila tri muslimanke, mlade deklice, povsem zavite v črno. Šli smo do vhoda. Sama sem dobila ruto, s katero sem si pokrila ramena in tako dobila dovoljenje za vstop v sveto zgradbo. Prijateljica si je morala obleči krilo, kajti vstop v kratkih hlačah ni dovoljen. Vsi smo se morali sezuti. Ko smo bili ustrezno oblečeni, smo vstopili. Čudovito. Asociacije na modro mošejo. Vse tiste ploščice, ki so odsevale na stenah. Modre in rdeče. Velikanski lesteneč, ki visi s sredine osrednje kupole. Tudi ta mošeja je neverjetno lepa, samo ne tako slavna kot modra mošeja. Značilne figure na ploščicah, ki krasijo stene mošeje, so tulipani in različni geometrijski vzorci. Pozornost so mi zbudili muslimani, ki so prišli molit. Poklekali so na tla v osrednjem prostoru in molili. Moški seveda. Ženske imajo za molitev določen manjši del mošeje.

Ko smo prišli iz mošeje, smo opazili, da pospravljajo tržnico. Kakšna brzina! V nekaj minutah je bilo vse pospravljeno. Samo še smeti so ostale. Kupi

**Podjetnikom,
obrnikom in
občanom!**

Božični čas naj bo takšen dar za vas, ki osebno upanje in družinsko srečo spravi v klas, da se še z večjim žarom podate v novo leto, v katerem naj bo vaša žetev obilna, bera sreče, zdravja in uspehov silna.

Tudi v bodoče z vami in na voljo vsem, ki imate pogum hoditi in stopiti na svojo lastno podjetniško pot.

Območna obrtna zbornica Grosuplje

V Domu obrtnikov,

Ob Grosupeljščici 1b v Grosupljem
v 2. nadstropju poslovne stavbe

oddamo v najem poslovne prostore:

- pisarna v izmeri 34,50 m² in
- pisarna v izmeri 39,20 m²
- s souporabo sanitarij in čajne kuhinje.

Cena: po dogovoru.

Pri izbiri bomo dali prednost kandidatom z dejavnostjo davčnega, pravnega in finančnega svetovanja, marketinga in drugih storitev, zanimivih za podjetnike.

Vsi zainteresirani oddajte pisne ponudbe do konca januarja 2006 na OOO Grosuplje, Ob Grosupeljščici 1b, 1290 Grosuplje oziroma pokličite sekretarja Janka Kušarja na tel. 7865-130.

V dnevni najem oddajamo dvorani

-dvorano za skupine do 70 udeležencev za predavanja, seminarje, srečanja in drugo po ceni 10.000,00 SIT/dan in -dvorano v izmeri cca 100 m², primerno za mirno obliko rekreacije in drugih aktivnosti po ceni 5.000,00 SIT/2 uri, za vsako uro več pa dodatnih 1.000,00 SIT.

Za dogovor pokličite na OOO Grosuplje, tel. 7865-130.

ZA PREPREČEVANJE
UPORABE IN ZLORABE
DOVOLJENIH IN
PREPOVEDANIH DROG

Taborska cesta 13
1290 Grosuplje
Tel.: (031) 880-520

**OB PRIHAJAJOČIH BOŽIČNO-NOVOLETNIH PRAZNIKI
ŽELIMO VSEM OBČANOM IN OBČANKAM OBČINE GROSUPLJE
VELIKO ZDRAVJA, LJUBEZNI, VESELJA IN SREČE V NOVEM
LETU 2006. ZLASTI V PREDNOVOLETNEM ČASU BODITE
ŠE POSEBEJ POZORNI NA ZLORABO DOVOLJENIH IN
PREPOVEDANIH DROG TER SE IZOGIBAJTE VSEM OBLIKAM
TVEGANEGA RAVNANJA V TEM OBDOBJU IN SEVEDA
TUDI KASNEJE. NE OGROŽAJTE SEBE IN DRUGIH PO
NEPOTREBNEM!**

Za izkazano podporo v preteklih letih se vam iskreno zahvaljujemo!
S spoštovanjem,

Borut Hrovatin, predsednik LAS Grosuplje

Angelca Likovič, podpredsednica LAS Grosuplje

Matej Košir, sekretar LAS Grosuplje

ŠTIRJE MESECI V DANSKEM GLAVNEM MESTU KOPENHAGEN

V začetku leta 2005 sem na Filozofski fakulteti, kjer sem opravljala izpite specialističnega študija andragogike, opazila razpis Evropske unije oziroma njenega programa Socrates Erasmus za študijsko izmenjavo z Univerzo za izobraževanje v Kopenhagnu na Danskem (v nadaljevanju DPU). Kot udeleženki izmenjave mi EU krije stroške šolnine in še nekaj malega mesečne štipendije, ki v bistvu ne pokriva celotnih stroškov bivanja v državi gostiteljici, ampak pokrije le razliko v stroških, ki bi jih študent v vsakem primeru imel v svoji državi v času študija. Dansko sem izbrala, ker je civilizirana družba z nizko stopnjo nezaposlenosti, brezplačnim izobraževalnim sistemom in sistemom socialnega skrbstva, ki ji ga lahko zavida večina držav po svetu. Prav tako je na področju vseživljenjskega izobraževanja med naprednimi v Evropi. Danska je danes najstarejša monarhija v Evropi. V EU je vstopila leta 1973, vendar je že od vsega začetka nasprotovala krepitvi moči EU. Prav tako je leta 2000 zavmila uvedbo evra kot uradne valute. Plačilna valuta je tako danska krona, menjalni tečaj pa je približno 33 SIT za 1 DKK.

Po papirnatih vojni, ki jo zahteva študentska izmenjava EU, sem konec oktobra z Easyjetom preko Berlina odletela v Kopenhagen. Na letališču me je pričakala gospa Anne Slej Kristenssen, ki na DPU vodi Mednarodno pisarno. S taksijem sva se odpeljali z letališča Kastrop v center mesta. A glej ga zlomka. Gospa Anne je pozabila ključke moje sobe na DPU in tako sem morala dve noči prespati pri njej. Sem pa jedla tipično dansko večerjo, ki je tu tisti glavni obrok, pri katerem se zbere vsa družina in je tako bolj podoben kosilu pri nas. V pečici pečena (premalo, za moj okus) raca in krompirček, a brez skledne zelene solate, obvezno pa sodi zraven kozarec rdečega vina. V vsej pestri ponudbi vin s celega sveta, ki je na razpolago v dobro založenih trgovinah, še nisem opazila steklenice slovenskega vina. Je pa zato kuhinja v mojem stanovanju opremljena z belo tehniko Gorenja. Končno nekaj domačega.

Stanovanje si delim s tremi Dankami, vsaka ima svojo sobo, kuhinjo in kopalnico pa skupno. DPU je od tu oddaljena 10 minut peš, tako da mi ni potrebno uporabljati javnega prevoza. Ta je zelo drag, vendar je zelo učinkovit in zelo dobro urejen, tako da je tudi tuju hitro

pregleden. Vozovnico se lahko uporablja za vlak, avtobus in metro. Slednji je v Kopenhagnu šele od leta 2002 in še ni tako obsežen, kot recimo v Londonu. Vozovnico se ob prihodu na peron ali avtobus žigosa v posebni rumeni škattli in potem ta vozovnica velja 1 uro na katerikoli relaciji, seveda na območju, za katero je kupljena. Mesto je namreč razdeljeno na cone – strogi center je cona 1, moje stanovanje je denimo v coni 2, z vlakom potrebujem do centra 12 minut, z avtobusom pa 20 minut. Nikoli ni nobenih zamud, javni prevoz res perfektno deluje. Tudi z avtobusom vožnja traja vedno točno 20 minut, ne glede na to, kateri del dneva je. Za Dance tudi na drugih področjih velja, da so zelo točni in pričakujejo tudi od drugih, da se tega držijo.

Kopenhagen je glavno mesto Danske in je hkrati največje skandinavsko mesto. Ime je dobilo po Chapmens' Haven – trgovsko pristanišče. Njegovi začetki segajo v leto 1167, ko je škof Absalon na otoku Slotsholmen zgradil grad. Leta 1416 je Kopenhagen postal kraljeva prestolnica, njegovo zlato obdobje pa je bilo med letoma 1588 in 1648, ko je bilod kralj Christian IV., znan tudi pod imenom 'the architect King' – kralj arhitekt. V tem obdobju je bila zgrajena palača Rosenborg s prekrasnimi vrtovi in je bila v času njegovega vladanja poletna rezidenca. Vrtovi so odprti za javnost in v vsakem letnem času so polni sprehajalcev.

Mesto ni preveliko in se ga da hitro osvojiti, ima 1,5 milijona prebivalcev. Domačini pravijo, da je Kopenhagen varno mesto, seveda pa tudi tukaj prilika dela tatu. So določena območja, na katerih se zvečer ni priporočljivo gibati. Območje Norrebro, ki je le kakšne pol ure peš od mene, je že takšno, da mi sostanovale ne priporočajo zvečer hoditi tja sami. Podnevi pa ni nobenega problema, je pa opaziti ogromno priseljencev iz vzhodnoevropskih držav. Prispela sem ravno v času ostre volilne kampanje za nacionalne volitve. Danska kljub vsemu ni univerzalno liberalna. Leta 2002 je na oblast prišla konzervativna Danska ljudska stranka in tega leta so bili sprejeti nekateri med najbolj ostrimi zakoni v Evropi glede imigracije, med njimi tudi ta, ki prepoveduje poroko med Dancem in tujcem. Med imigranti, večinoma iz vzhodne Evrope, naj bi bilo največ kriminala, najvišja stopnja nezaposlenosti, tudi visoka stopnja zlorabe nedovoljenih drog. Do vseh teh informacij pridem v tedni-

ku The Copenhagen Post, ki edini poleg turističnih informacij izhaja v angleščini. Na Danskem je stopnja brezposelnosti trenutno 5,5-odstotna, kar je v zgodovini države zelo nizka stopnja in ekonomiste že skrbi, da bi utegnili pomankanje delovne sile resno ogroziti rast gospodarstva.

Danci so zelo ponosni na svojo zastavo. Ta je poleg piva znamke Carlsberg, Male morske deklice, zabaviščnega parka Tivoli in kraljice Margrethe II. med glavnimi 10 danskimi ikonami. Dannebrog je najstarejša nacionalna zastava na svetu. Legenda pravi, da je dogodek leta 1219 dal idejo zanjo. Tega leta je Valdemar II. v invaziji na Estonijo izgubil bitko za bitko. Nenadoma pa je z neba priletela rdeča zastava z belim križem na njej. Glas v megli pa je rekel, da bodo Danci zmagali, če bo zastava dvignjena. Tako se je zgodilo in od takrat je razglašena za državno zastavo. V moji ulici, ki velja za bolj premožen predel mesta, imajo sosesde okrog in okrog hiše po ograji zapičene papirate zastavice. Danske, seveda.

Poleg tega je mesto trenutno okrašeno v božičnem in novoletnem duhu. Ljudje je že zdavnaj popadla nakupovalna mrzlica in se gnetejo po trgovinah, blagovnicah, ki si letos obetajo še večji zaslužek prav v tem času, saj je že opazen trend, ko se ne podarja več samo nogavic, spodnjega perila, parfumov, ampak bolj prestižna darila, kot so darilni boni za masaže, lepotilne salone, večerje, vstopnice za gledališče. Ta darila seveda tudi več stanejo, samo nikakor ni opazno, da bi bil za katerega Dancu v tem obdobju, in tudi na sploh, denar problem. Trgovine, predvsem prestižni blagovnici Magasin du Nord in Illum, so stalno polne in ljudje na ulicah so obloženi z nakupovalnimi vrečkami. Trgovci pa morajo dobro zaslužiti, saj vsak dan zaprejo svoja vrata že ob 17.00.

V zadnjih dveh tednih se je tudi tukaj zelo ohladilo in so temperature ponocni že pod ničlo. Snega pa še nobenega. Je pa prejšnji teden že dopoldan začelo naletavati in snežilo je cel dan, kar pa ni odvrnilo vrlih Dancu, da ne bi kljub temu sedli na svoja kolesa in se odpeljali, oblečeni kot pri nas za na smučišče. Sneg se seveda ni obdržal in skoraj vsak dan nas popoldan obsijejo sončni žarki.

Naslednjič več o mojem študiju in izobraževalnem sistemu na Danskem ...

Petra Ljubič

Novoletna prireditve Društva Sožitje

Sožitje – društvo z pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju vsako leto v decembru zbere svoje člane na novoletni prireditvi, kjer pokažejo, kaj so se naučili, prodajajo voščilnice, ki so jih sami izdelali, obišče pa jih tudi Božiček.

Voditeljica programa Katarina Drobnik je pozdravila vse udeležence, zbrane v Družbenem domu v Grosupljem, predvsem pa mentorje: Martino, Ano, Mili, Damirja, Slavka, Andreja in Alojzijo in delovno predsednico društva gospo Nevenko Zrnec. Spodbudne besede vsem je povedala tudi članica upravnega odbora Zveze društev Sožitje Silva Grilanc Kitek, župan občine gospod Janez Lesjak je povedal, da občina podpira delo društva, obljubil pa je občinsko pomoč tudi za naslednje leto.

Klubovci so skupaj z mentorico Mili zaigrali pravljico Trije metulji. Pokazali so vse svoje znanje, ki so ga pridobili pri urah glasbe, plesa in likovne vzgoje. Kar veliko besedila so si morali zapomniti, da so pokazali, kako je dež zmočil krila belemu, rdečemu in rumenemu metulju, ki niso dobili strehe pri cveticah, pa je posijalo sonce in jim posušilo krila. Vsi so se izkazali, pokazali veliko znanja in navdušenja. Po prireditvi so za zabavo in ples igrali trije harmonikarji: Simon, Simon in Gašper.

S pesmijo Mi se imamo radi so priklicali Božička, ki jim je razdelil darila. Ko je voditeljica spraševala otroke, mladostnike in odrasle, kaj si želijo, so v glavnem odgovarjali, da prijatelja. Kaj bi si še lahko želeli boljšega, morda le še to, da bi prostovoljci še dolgo ostali z njimi in pomagali premagovati ovire, ki jih prednje postavlja življenje.

Marija Samec

Odgovor na svetniško vprašanje

Sprejem v vse domove starejših občanov v Sloveniji ureja Pravilnik o postopkih pri uveljavljanju pravice do institucionalnega varstva (Ur. list RS, št. 38/2004).

Postopek za sprejem se prične z vložitvijo prošnje. Dom vodi evidenco prispelih prošenj po vrstnem redu prejema popolnih prošenj.

Dom je dolžan prosilcu ali njegovemu zakonitemu zastopniku na njegovo zahtevo dati podatke, na katerem mestu po vrstnem redu nerešenih prošenj se nahaja njegova prošnja oziroma v katerem času je pričakovati njegov sprejem.

O samem sprejemu v Dom odloča Komisija za sprejem, premestitev in odpust, ki jo sestavljajo direktor, vodja zdravstvene službe, delovna terapevtka in socialna delavka.

Ko je v Domu na razpolago ustrezno mesto, komisija predlaga sprejem uporabnika iz seznama čakajočih. Pri tem upošteva dolžino čakalne dobe, zdravstveno stanje uporabnika, bližino stalnega bivališča uporabnika in njegovih svojcev in socialne razloge, ki lahko pomembno vplivajo na njuno čimprejšnjega sprejema.

Na dan sestave tega odgovora je v evidenci prispelih prošenj po vrstnem redu prejema popolnih prošenj v Domu Grosuplje 867 vlog.

Odgovor pripravil:

Dom starejših občanov Grosuplje / Majda Jordan, dipl. socialna delavka in Jože Vunderl, direktor

NAJBOLJŠI ČLOVEKOV ŠTIRINOŽNI PRIJATELJ NI STOL – AMPAK PES

Z dovoljenjem uredništva spletnega portala mojpes.net tokrat namesto novoletne voščilnice objavljamo pasjo zgodbo, eno od mnogih, z iskreno željo, da se ne bi nikdar ponovila in da pasje življenje ne postane novoletno darilo. Ne v tem niti v naslednjih novih letih.

Srečno pasjim prijateljem in vsem njihovim ljudem!

Mojca Sajovic

Ko sem bil mladiček, sem te zabaval s svojimi akrobacijami in te spravljaj v smeh. Klical si me »moj otročiček« in prezrl množico prežvečenih čevljev ter nekaj »umorjenih« blazin. Postal sem tvoj najboljši prijatelj. Kadar sem bil poreden, si požugal s prstom in mi rekel: »Kako si lahko storil kaj takšnega?«, ampak potem si se me usmilil ter me popraskal po trebuščku. Moje privajanje stanovanju je trajalo malo dlje, ker si bil zelo zaposlen, toda družno sva opravljala tvoje delo. Spominjam se noči, ko sem se stisnil k tebi v postelji in poslušal tvoje izpovedi ter tihe sanje in verjel, da življenje ne more biti lepše. Hodila sva na dolge sprehode v park, skupaj sva tekla, se vozila z avtom, se ustavila na sladoledu (jaz sem dobil samo tulec, ker si dejal, da sladolead ni za pse). Cele dneve sem dremal na soncu in čakal, da prideš domov.

Ščasoma si vedno več časa preživel v službi, ustvarjal svojo kariero in iskal svojo življenjsko družico. Čakal sem te potrpežljivo, te podpiral, ko si bil razočaran in zlojmljenega srca. Nikoli nisem grajal tvojih slabih odločitev, se priževal nad glasnimi nočnimi prihodi. Niti takrat, ko si se zaljubil. Tudi njo, ki je sedaj tvoja žena, čeprav ne mara psov, sem sprejel v najin dom, ji pokazal naklonjenost in jo ubogal. Bil sem srečen zato, ker si bil ti srečen. Potem sta dobila otroka in s tabo sem delil navdušenje. Očarala me je otrokova rožna polt, njegov vonj in tudi jaz sem želel skrbeti zanj. Vendar mi nista zaupala. Zaprla sta me v drugo sobo ali pregnala v pasjo košaro, da mu ne bi kaj storil. Ne veš, kako zelo sem si želel njegove bližine in ljubezni, toda postal sem »ujetnik ljubezni«.

Ko je rasel, sem postal njegov prijatelj. Oprjel se je moje dlake, se dvignil na svojih majavih nožicah, raziskoval s svojimi prstki po mojih ušesih, drezal v moje oči in mi poljubljaj gobček. Ljubil sem vsak njegov dotik, ker je bil tvoj sedaj tako redek in dal bi svoje življenje zanj.

Zlezel sem v njegovo posteljo, poslušal njegove skrivnosti in sanje, skupaj sva čakala, da bova zaslišala zvok tvojega avtomobila na dvorišču. Včasih si, če te je kdo vprašal, ali imaš psa, ponosno izlekel mojo sliko iz denarnice ter pripovedoval zgodbe o meni. Sedaj pa na to vprašanje odgovoriš samo »imam« in spremeniš temo. Iz »tvojega psa« sem se spremenil v »samo psa« in ogorčen si nad vsakim stroškom zame.

Sedaj si dobil novo službo v drugem mestu in z družino si se preselil v novo stanovanje, kjer ni dovoljeno imeti hišnih ljubljencev. Sprejel si pravilno in dobro odlo-

čitev za tvojo »družino«, toda včasih sem bil tvoja edina družina jaz.

Veseli sem se vožnje z avtom, dokler nismo prispeli do zavetišča. Smrdelo je po psih in mačkah, po strahu in obupu. Izpolnil si papirje in dejal: »Vem, da boste našli dober dom zanj.« Gospe so skomignile z rameni in ti namenile žalosten pogled. One so vedele, kaj se zgodi s starejšimi psi, tudi če imajo papirje. Prstke svojega sina si moral odtrgati od mojega kožuha, ko je kričal: »Ne, očka! Prosim, ne dovoli jim, da mi vzamejo psa!«. Skrbelo me je zanj. In kaj ga nisi ravnokar učil o prijateljstvu, zvestobi, o ljubezni in odgovornosti ter spoštovanju za celo življenje? V slovo si me potrepil po glavi, se izognil mojemu pogledu in prijazno zavnil, ko so ti ponudili mojo ovratnico in povodec.

Velikokrat si imel postavljen rok za oddajo dela. Sedaj imam tudi jaz svoj rok.

Rok do konca življenja.

Ko si odšel, so pripravile gospe v zavetišču dejale, da si verjetno za selitev vedel že pred meseci in da ti ni bilo mar poiskati mi drug tople dom. Staknile so glave in dejale, le kako si lahko storil kaj takšnega? Tukaj v zavetišču so pozorni do nas, kolikor jim pač njihov zapolnjeni umik dopušča. Seveda nas hranijo, ampak jaz sem izgubil tek že pred dnevi.

Prve dni sem vedno, ko je kdo prišel mimo moje ograde, pritekel pogledat in upal, da si ti. Da so bile vse le grde sanje in si me prišel iskat. Potem sem upal, da bo vsaj kdo, ki mu ne bo vseeno, nekdo, ki me bo rešil. Ko sem ugotovil, da ne morem tekmovali z razposajenimi veselimi mladički, ki jih ne skrbi njihova usoda, sem se zavlekel v kot in čakal.

Slišal sem njene korake, ki je konec dneva prišla pome. Odkorakal sem za njo po hodniku v posebno sobo. V strahotno tiho sobo. Položila me je na mizo, me počlajala za ušesi in mi dejala, naj nič ne skrbim. Srce mi je razbijalo od pričakovanja, kaj se bo zgodilo, toda občutil sem tudi olajšanje. Ujetnik ljubezni je prišel na konec poti. Kot vedno me je bolj skrbelo zanjo kot zame. Videl sem, kakšno breme nosi, o ljubezni in odgovornosti ter spoštovanju za celotno življenje. Videl sem solzo, ki ji je spolzela po licu, ko mi je privezala obvezo okoli prednje tačke. Obliznil sem ji roko, tako, kot sem jo tebi, kadar sem te tolažil. Strokovno je zapičila iglo v mojo žilo. Ko sem začutil hladno tekočino krožiti po mojem telesu, sem se ulegel, pogledal v nje in prijazne oči in zamrmal: »Kako si lahko to storil?«

Morda je razumela moje besede. Nežno me je objela in mi dejala: »Oprosti mi!«, ter mi razložila, da je njeno delo skrb za moj odhod v lepši kraj, kjer ne bom prežrt, zanemarjen ali zapuščen, kjer se mi ne bo potrebno več boriti. Kraj, ki je poln ljubezni in topline, tako drugačen od tega. Z zadnjimi močmi sem ji poizkušal z zahvalom repa povedati, da tisto, »Kako si lahko to storil?«, ni bilo namenjeno njej. Ti, moj ljubljeni gospodar, ti si bil tisti, na katerega sem mislil, ko sem izrekel, »Kako si lahko to storil!«.

Vedno bom mislil nate in večno bom čakal, da prideš pome, moj ljubljeni gospodar...

Avtorjeva opomba:

Če vam je zgodba privabila solze v oči, ko ste jo brali, tako kot jih je meni, ko sem jo pisal, je to zato, ker je to zgodba, ki je sestavljena iz resničnih zgodb milijonov zapuščenih psov, ki vsako leto umrejo v zavetiščih.

Vsakdo, ki bo objavil to zgodbo, je dobrodošel, le da jo objavi z avtorjevim podpisom. Prosim, uporabite jo na spletnih straneh, časopisih, zavetiščih, oglasnih deskah, pri veterinarju, da razsvetlite ljudi. Z veseljem sprejemam kopije zgodbe, objavljene kjerkoli, na moj naslov. Povejte javnosti, da je odločitev, da sprejmete psa v svojo družino, zelo pomembna. Pes potrebuje našo ljubezen, občutek pripadnosti, skrb. Naša odgovornost je, da najdemo svojemu psičku nov tople dom, kjer je njegovo življenje dragoceno. Pri tem vam lahko z nasvetom pomagajo tudi različne organizacije in ustanove.

Naredite nekaj za to, da ustavite ubijanje. Spodbujajte lastnike, da s sterilizacijo preprečijo rojstvo nezaželenih mladičkov.

Hvala, Jim Willis, Director, The Tiergarten Sanctuary Trust, akreditirani član The American Sanctuary Association, and Program Coordinator, International Society for Animal Rights.

e-mail: tiergartenjim@yahoo.com

Prevod: Mateja Hribar, 2001

OBVESTILO ZA VSE, KI RADI PRISLUHNETE NOVICAM IN ZANIMIVOSTIM IZ PASJEGA SVETA !

Radio Zeleni val vsak prvi petek v mesecu ob 17.10 gosti oddajo »Pasji val« z novicami, nasveti in z zanimivi sogovorniki z najrazličnejših področij, ki veliko vedo o psih, njihovi negi, vzgoji, zdravlju, prehrani, o zakonodaji, ki ureja področje zaščite živali. Poslušalci bodo lahko povprašali, kar jih zanima o temi, ki bo na sporedu, odgovarjali na nagradna vprašanja... Objubljajo, da bo oddaja pestr, poučna in zabavna.

Vprašanja o štirinožnih prijateljih lahko vnaprej posredujete na elektronski naslov: astra10@siol.net.

Mojca Sajovic

V SPOMIN, SOCIALA

Petra, nadvse smo te ljubili,
mislili, da te nikoli
ne bomo izgubili.
Dali življenje bi za te,
a kruta bolezen vzela nam te je.

In ti zdaj mirno spiš.
Na grobu tvojem svečka
ti gori, a v naših srcih
le spomin na tvoj nasmeh
nam še živi.

Ostala je praznina,
ki hudo boli.
Nihče ne ve,
kako pogrešamo te mi.

Petra, za vse trenutke skupne sreče,
še enkrat hvala ti.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi
naše ljubljene hčerke in sestrice

PETRE VRHOVC

24. 11. 1987 – 3. 11. 2005
s Police 23 pri Grosupljem

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste skupaj z nami trepetali in upali
na njeno ozdravitev.

Toda izgubili smo boj in naša Petra se je morala po tako kratki in hudi
bolezn brez besed in ljubekega nasmeha ločiti od zemeljskega življenja.

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, so-
šolcem z osemletke, sošolcem z Gimnazije Ledina, učiteljem in profe-
sorjem za izrečena sožalja, besede tolažbe, cvetje, sveče, darove za
svete maše, dar za cerkev in dar za obolele otroke. Hvala vsem, ki ste
se pridružili molitvi in jo v tako velikem številu pospremili na njeni za-
dnji poti.

Hvala g. župniku Jožetu Mrvarju za lepo opravljen pogrebni obred in
vso ostalo duhovno pomoč.

Zahvala gre tudi dekliškemu pevskemu zboru pod vodstvom Milene
Bratun, gospodu Emilu Kovačcu za zaigrano tišino in PGD Polica za
pomoč in poslovinne besede.

Najlepša hvala sošolki Petri za ganljive besede slovesa.

Hvala tudi zdravstvenemu osebju Kliničnega centra, še posebno nev-
rološkemu in hematološkemu oddelku. Zahvaljujemo se tudi očetovim
sodelavcem LPP obmestni promet in LD Višnja Gora.

Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej in Bog povrni.

Petra nas je zapustila hitro in brez slovesa. Polna načrtov je zrla v še
neodkriti svet. Njene skromne želje bodo za vedno ostale neizpolnjene.
Kruta bolezen ji je pri tem prekrizala pot. Za vedno nam jo je vzela.

Petro smo za vedno izgubili, kljub temu da smo jo nadvse ljubili.

Želimo si, da bi tudi vam ostala v spominu takšna, kot je bila – vedra,
vesela, živahna, iskrena in vedno polna življenja.

Peti, lahko spančkaj in mirno počivaj!

Žalujoci: ati Slavko, mami Štefka, brat Tomaž in sestra Nataša

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

ANGELE ŠKRJANC

iz Velike Stare vasi
(6. 5. 1918 - 27. 11. 2005)

se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
vaščanom, prijateljem in znancem, ki
ste nam izrekli sožalje, darovali cvet-
je, sveče, svete maše in dobre namene.

Iskrena hvala gospodu župniku Jožetu Mrvarju za lep pogrebni obred.
Hvala pogrebem in pevcem s Police za zapete žalostinke.

Hvala vsem in vsakemu posebej

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu nas je nepričakovano
zapustila draga mama

ANTONIJA KNEP

iz Gatine pri Grosupljem.

Zahvaljujem se vsem sorodnikom, vaš-
čanom, prijateljem in znancem, ki ste iz-

rekli besede tolažbe in sožalje, darovali

cvetje, sveče, darove za sv. maše in cer-

kev. Zahvaljujemo se tudi gospodu žup-

niku Janezu Sketu za nagovor in lep pogrebni obred. Hvala pogrebem,

mešanemu pevskemu zboru s Police in vsem, ki ste kakor koli pripomo-

gli pri pripravi pogreba, ter vsem, ki ste ji v tako velikem številu izrekli

spoštovanje in jo pospremili k njenemu večnemu počitku.

Žalujoci vsi njeni.

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre
- le daleč je...

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

ŠTEFKE REPŠE

roj. Stušek
(8. 10. 1942 - 9. 12. 2005)

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob težkih in bolečih trenutkih stali
ob strani, nam izrekli sožalje in tolažilne besede. Iskrena hvala oseb-
ju Onkološkega inštituta, dr. Cerarju, in Zdravstvenega doma Grosuplje,
dr. Grabljevevi in patronažnim sestram, ki ste ji pomagali lajšati za-
dnje dneve. Hvala župniku dr. Bojanu Korošaku in šmarskim pevcem za
zapete žalostinke. Zahvaljujemo se sovaščanom za darovane sveče in
druge dobre namene.

Bila je kot sonce; luč, toplina in ogromno energije. Hvala vsem, ki ste
jo pospremili na zadnji poti in jo boste ohranili v spominu.

Žalujoci: mož Lojze, hčerki Branka in Andreja z družinama.

Vse življenje si garala,
vse za dom, družino dala.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, ba-
bice in prababice

SLAVKE ŠEME

1914-2005
iz Dobja pri Grosupljem

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znan-
cem za besede tolažbe in izraze sožalja, za darovano cvetje, sveče in
darove za cerkev, vsem vam, ki ste ji izkazali spoštovanje in jo pospre-
mili k zadnjemu počitku. Zahvala gre tudi g. župniku za mašo in pogreb-
ni obred, sosedji Janji za vso pomoč v času bolezni, pevcem in gospe
Fani Kralj.

Hvala vsem, ki se je spominjate. Ohranili jo bomo v najlepšem spomi-
nu.

Vsi njeni

IZ DRUŠTVA SOŽITJE

Ponovno vas pozdravljamo in se vam oglašamo iz društva Sožitje Gro-
suplje. Zopet imamo za vas veliko novic. Od 30. 9. do 2. 10. 2005 smo bi-
li na vikend seminarju v Fiesi. Ob 14. uri smo se odpravili v dvema kombi-
jema proti Primorski. Ob prihodu v Vilo smo se namestili po sobah in zložili
oblačila v omare. Odpravili smo se na sprehod po okolici Fiese, ogledali pa
smo si tudi plažo. Nato je sledila večerja, kjer smo sami poskrbeli za razde-
litev hrane in sadja, stregel pa nam je Marko. Po večerji so sledile družab-
ne igre in risanje. V soboto smo vstali in pospravili postelje. Sledilo je razgi-
bavanje in telovadba, kjer je vsak pokazal eno vajo. Po zajtrku in krajših pri-
pravah smo nekateri odšli na kopanje v sosednji hotel Barbara, kjer je le-
po urejen bazen s slano vodo. Med kopanjem smo se tudi lovili in naveza-
li stike z ostalimi kopalci. Ostali pa so odšli na sprehod po okolici. Sledilo
je kosilo in krajši počitek. V popoldanskem času smo odšli peš ob obali do
Pirana, kjer smo si najprej ogledali cerkev svetega Jurija, nekateri pa smo
se povzpeli celo na vrh zvonika, s katerega je bil čudovit razgled na Piran.
Po krajšem ogledu Pirana smo se ustavili v Akvariju v Piranu, kjer smo po-
leg več vrst rib videli tudi pravega morskega psa. Sledilo je okrepčilo ob ka-
vici in torticah v slaščičarni, kjer smo se greti zunaj na soncu. Po prihodu v
dom je sledila okusna večerja. Po večerji pa smo organizirali družabni ples
ob glasbi in pravem light showu. Nato smo odšli na sprehod ob obali, kjer
smo zapeli nekaj pesmi ob spremljavi kitare na svežem morskem zraku. V
nedeljo po zajtrku nas je čakal izlet z ladjico, kjer so se nam pridružili tudi
Nevenka, Sašo in Janez. Bilo je izjemno zanimivo doživetje. Med postankom
smo se posladkali v slaščičarni v Izoli. Po kosilu smo se odpravili proti domu
in med vožnjo smo si prepevali pesmice. V Grosupljem so nas čakali star-
ši. Hvala vsem spremljevalcem, predvsem pa Lojzki Potrpin, Damirju Sedla-
ku, Andreju Vrečarju, Martini Kovačič in Nevenki Zrnec za pomoč pri izved-
bi vikend seminarja.

Bili pa smo tudi v KUD Trnovo, kjer smo si ogledali gledališko predstavo
dramske skupine Zavoda Dolfke Boštjančič. Bilo je resnično zanimivo doži-
vetje, igra pa je prikazovala šolski pouk, kjer je bila zelo stroga učiteljica. V
nedeljo, 27. 11. 2005, pa smo bili na dobrodelni prireditvi Prijateljev Rde-
čega križa Žalne, kjer se je odvijala prireditev Z roko v roki. Poslušali smo
zelo zanimiv pogovor s slepo gospo, ki je spregovorila o slepih in slabovid-
nih ter o njihovih težavah in ovirah. Ogledali pa smo si tudi dramsko igro po
svetopisemski zgodbi stare zaveze Mladenici v ognjeni peči, ki so jo odigra-
li mladi iz Žalne. Na koncu pa sta odpela pesem tudi naša člana Dušan To-
mažič in Jožko Zupančič. Ob zaključku pa sta oba prejela CD radio, da si bo-
sta lahko krajšala urice ob prijetni glasbi, ki jo oba zelo rada poslušata. Za-
to bi se vsem prijateljem Rdečega križa iz Žalne zahvalil za pomoč, za kate-
ro smo jim zelo hvaležni.

Zahvalili bi se radi tudi Zmagu Permetu in njegovemu podjetju PIL INŽNI-

ERARNA, ki se radi tudi Zmagu Permetu in njegovemu podjetju PIL INŽNI-

ERARNA, ki se radi tudi Zmagu Permetu in njegovemu podjetju PIL INŽNI-

ERARNA, ki se radi tudi Zmagu Permetu in njegovemu podjetju PIL INŽNI-

ERARNA, ki se radi tudi Zmagu Permetu in njegovemu podjetju PIL INŽNI-

ERARNA, ki se radi tudi Zmagu Permetu in njegovemu podjetju PIL INŽNI-

ERARNA, ki se radi tudi Zmagu Permetu in njegovemu podjetju PIL INŽNI-

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Nič več ni tvojega smehljaja,
le delo tvojih pridnih rok ostaja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta in dedka

ALOJZA HRIBARJA

z Lobčka

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in
vaščanom, znancem ter njegovim bivšim sodelavcem, ki ste nam v tež-
kih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali
cvetje, sveče, za svete maše in za cerkev.

Prav tako se iskreno zahvaljujemo g. Andreju Šinku za lepo opravljen
pogrebni obred, pevcem zbora Samorastnik za ganljivo zapete žalostin-
ke in g. Andreju za zaigrano Tišino.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na za-
dnji poti.

Vsi njegovi

Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal.
Le trudne si oči zaprl
in v večnost se podal.

Življenje celo si garal,
vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od dela pridnih tvojih rok.

Zato ne bomo te pozabili,
za vedno v srcu te nosili.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega ata in pradedu

JOŽETA PELKA

s Cikave 53

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, ki so nam nesebično stali
ob strani in nam pomagali, župniku Jožetu Mrvarju, DU Šmarje-Sap
in pevcem. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste darovali sveče in za maše.
Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili
na njegovi prerani zadnji poti.

Žalujoci: žena Francka, hči Fani z družino in sin Janez z družino

Društvo Sožitje v KUB Trnovo.

VOŠČILA
Zvezdana Majhen - Pentlje
SREČNO

Sejmo smeh, ki se v ljudeh
rajaajo razširja,
Enoglasno v vseh smereh
Čarobno dan pomirja;
Nezmotljivo osrečuje,
Od znotraj boža, pomlajaže,

Prostovoljno delo kot darilo otrokom JANJA IN SAŠA: VEČ KOT DAJEŠ, VEČ DOBIVAŠ!

Ponedeljek, 5. december 2005. Dan prostovoljcev. Kljub temu, da je vse ostale dogodke zasenčilo zasedanje OVSE-ja v Ljubljani, je v jutranjih poročilih nekaj misli o dnevu, posvečenemu prostovoljcem, namenil tudi radijski napovedovalec. Jaz pa sem se za poldanski klepet dogovorila z mladima dekletoma Janjo in Sašo, ki se v grosupeljskem Centru za socialno delo že vrsto let posvečata prostovoljnemu delu in skupaj s četico ostalih prostovoljcev skrbita, da je tudi tistim otrokom, ki jih je usoda tako ali drugače opeharila za srečno, brezskrbno otroštvo, vsaj včasih lepo.

JANJA: Prostovoljstvo kot način življenja

JANJA NOVLJAN, po poklicu diplomirana pedagoginja, ki je za svoje diplomsko delo izbrala temo »Prostovoljno delo in etika kot vzgojna dejavnost v šoli«, je svoje prve korake v svet prostovoljstva živahno orisala:

»Morda, skoraj gotovo so Grosupeljski odmevi »krivi«, da že osem let delam kot prostovoljka. Takrat, bila sem v prvem letniku na filozofski fakulteti, sem prebral intervju z Andrejem Štrusom, ki je med drugim predstavil tudi to svoje delo. Njegova pripoved me je tako prevzela, da niti malo nisem pomišljala, ali bi ali ne bi in se tudi sama vključila v to humano delo. Mislim, da prej sploh vedela nisem, da takšna oblika dela mladim sploh obstaja,« je nizala spomine iz pred osmih let, medtem ko sem si jaz poizkušala priklicati v spomin tisti pogovor z Andrejem. Po krajšem premisleku je Janja nadaljevala o svojih začetkih: »Program je bil takrat na Centru ločen – ena skupina s svojo mentorico je delala z Romi, druga skupina spet s svojo mentorico pa z otroki in mladostniki. Svoje delo sem začela z Romi, saj je bila to populacija ljudi, o kateri je bilo toliko nasprotujočih si mnenj, meni pa so bili vedno zanimivi. In moram priznati, nikoli nisem imela problemov pri svojem delu. Gre namreč za skupino ljudi, ki imajo drugačne vrednote in takšne morša tudi obravnavati, z njimi živeti in jih razumeti. Čez nekaj časa sta se programa združila, tako da sem delala tudi z otroki in mladostniki.«

Janja Novljan: »Grosupeljski odmevi« in prebrani članek v njih me je »pripeljal« med prostovoljce, na kar sem ponosna. To delo me osrečuje in izpopolnjuje!

SAŠA: Kaj je lepšega kot igriv otroški nasmeh?

SAŠA STRNAD pa je prostovoljka tri leta; začela je že v srednji šoli. Po končani srednji ekonomski šoli se je odločila za študij ob delu na Fakulteti za socialno delo. Delo prostovoljke sprejema kot nov izziv, ki ji dopolnjuje mladost.

O svojem delu pripovedujeta s prvim mladostniškim zanosom; pripovedujeta o taborih, ki jih dvakrat na leto organizirajo za otroke, ki so vključeni v pomoč na Centru za socialno delo, o različnih delavnicah, Miklavževanju, Božičku, okraševanju Centra v predprazničnih dneh, živ-žavu, učni pomoči, ki jim jo nudijo prostovoljci, pa o sprehojih, ogledih kino predstav, skratka o druženju, pogovorih, o medsebojnem zaupanju... »Tabori nas izčrpajo, saj se čutimo in smo odgovorni za vse te otroke, ki jih spremljamo. Ob pomoči naših mentorov na Centru pripravimo ves program, desetdnevno bivanje (tabor traja od petka do naslednje nedelje) in delo zahteva veliko naših moči in naporov. Otroci čisto drugače zaživijo, pokažejo, kaj znajo, kaj zmorejo. Znamo jim prisluhniti. Prijatelji smo, toda naša avtoriteta ostaja, tako da nikoli nismo imeli kakšnih posebnih problemov.« Pri vsem tem mladi prostovoljci združujejo svoje moči, ideje, znanje... Kajti otroci, ki so obravnavani na Centru, so otroci, ki nas potrebujejo, sta prepričani Janja in Saša.

Mar jima ni bilo nikoli žal v to delo vloženih ur, dela, za katero ni plačila, sem ob dejstvu, da si študentje ponavadi poiščejo delo preko študentskih servisov, nadaljevala pogovor.

Saša Strnad: »Je še kaj lepšega, kot igriv, iskren otroški nasmeh, sploh še, če vem, da sem tudi sama kaj pripomogla k temu?!« – foto Alenka Adamič.

Bogastvo, ki mi ga nihče ne more vzeti

Janja, prikupna črnolaska, je bila odločna: »To je delo, ki me osebno boga, ob njem sem veliko naredila sama na sebi. Ob tem osebno doživeš, dobivaš nove izkušnje, ki so edinstvene; prepričana sem, da bi mi jih ne dal noben študij. Več kot daješ, več dobivaš. To pa ni merljivo niti primerljivo z denarjem! To moraš doživeti, nositi v sebi. Bogastvo, ki ti ga nihče ne more vzeti! Mar je kaj lepšega, vrednega več kot to, ko ti otrok po druženju, ko si mu posvetil uro ali dve, se morda z njim učil ali samo pogovarjal, ga peljal na sprehod in z njim občudoval lepoto narave, ob slovesu reče: »Komaj čakam na naslednje srečanje?!«

»Kdor v prostovoljstvu ni delal, tega ne more razumeti. Vse ure, ki jih vložim v to, so poplačane, ko vidim iskren otroški nasmeh, srečo v njihovih očeh. Vsak otrok je nekaj posebnega. Z vsakim otrokom drugače doživljaš trenutke sreče in tudi trenutke žalosti. Včasih je dovolj že ena sama beseda, iskren nasmeh. Kljub temu da so dejavniki, za katere porabiš veliko energije, ki te izčrpajo, izmučijo, pa na koncu vedno ugotovim, da sem dobila nekaj lepega, koristnega tudi zase. Vse to je namreč življenje, ki ga živimo in moramo sprejemati takšnega, kot nam je dano. Da to zmremo, pa se moramo marsičesa naučiti, se utrditi,« zamišljeno resno niza bisere ogrlice Saša, Janja pa nadaljuje: »Drobne stvari polepšajo dan. Otroci se odprejo, zaživijo v vsej otroški iskrenosti, četudi nosijo s seboj polno malho krute usode. To so stvari, ki jih občutiš. Besede, s katerimi bi jih opisal, so premalo. Morda ti to uspe, če si pesniško navdahnjen, pa to znaš drugače. Meni zadostja to, kar čutim. In prav to me žene naprej, naprej v delo. Za vsakega otroka, s katerim delaš, se maksimalno potrudiš. Samo tako si lahko srečen, zadovoljen. Čeprav je sedaj, ko imam delovne obveznosti v službi, žal, časa za prostovoljstvo, manj.« Janja je namreč zaposlena v OŠ Louisa Adamiča; v tem šolskem letu je njeno delo nudenje učne pomoči romskim otrokom. In prav tu, je povedala, so ji izkušnje, ki jih je pridobila v prvih letih prostovoljstva, ko je delala z Romi, v veliko pomoč.

Tudi Saša usklajuje prostovoljstvo z delovnimi obveznostmi. Toda nikoli, pravi, je služba tako ne obremenjuje, da bi ne našla časa tudi za svoje male sončke.

Za delo, ki ga opravljajo prostovoljci, ugotovim iz našega pogovora, moraš biti človek s srcem in dušo, ki znaš prisluhniti človeku, otroku, ki te potrebuje, znaš potolažiti srednješolca, ki ga najstniška leta pehajo po ovinkastih poteh življenja, pa prav tako potrebuje nekoga, ki zna in zmre z njim v korak, mu svetuje in mu je prijatelj... Takšni sta tudi Janja in Saša in prav gotovo vsi tisti nepoznani mladi, ki jih kot prostovoljce vodijo poti na Center za socialno delo v Grosuplju.

»Ob vseh obveznostih, ki jih imam, sem že včasih pomislila, da bom morala zaključiti s tem svojim prostovoljnim delom, čeprav ga imam neizmerno rada. Toda, ne morem. Prostovoljstvo mi je postalo del življenja. In način preživljanja tistih nekaj ur, ki mi ostajajo. Ne morem. Ker se mi zdi, da bom izgubila stike s prijatelji, da brez svojih sončkov in tega dela, ki mi je zlezlo pod kožo in me osvojilo, ne bom več JAZ. Osem let je namreč dolga doba, ki mi je dala toliko notranjega bogastva, da sem resnično srečna. Kakorkoli bi drugače porabila ves ta čas, ki sem ga namenila temu delu, nič bi mi ne prineslo toliko zadovoljstva, toliko lepih spominov in nepozabnih trenutkov, kot mi je to. En sam trenutek mi ni bilo žal svoje odločitve,« so besede živahno odzvanjale, kot bi hotele polepšati pusto deževno popoldne, ko so dežne kaplje počasi pozele po steklih oken, skozi katere nam je včasih ušel pogled.

Saša se je pridružila njenim besedam in kdaj pa kdaj pogledala na uro. Jima kradem dragocen čas, sem se v mislih spraševala, ko je le povedala, da jo čaka jo obveznost na Centru.

Pa naj zaključim z Janjinim povabilom mladim: naj se jim pridružijo fantje in dekleta, ki še imajo nekaj časa, pa želijo kaj dobrega narediti za bližnje, pa tudi zase. Posebno fantje so dobrodošli, saj ob njih otroci čisto drugače zaživijo. Kajti, kljub temu da je prostovoljcev veliko, da so mladi odprti za pomoč in delo, je potreba vedno več...

Bo morda kdo izmed vas, ki prebirate te besede, tako kot je Janja pred osmi leti, ki je prebrala pogovor z Andrejem, stopil na pot prostovoljstva, sledil njej in še mnogim mladim?

Še so otroci, ki vas potrebujejo. Potrebuje vas tudi družba, ki ji ni vseeno, kakšno otroštvo in mladost preživljajo mladi.

Alenka Adamič

Jadralni klub Skorpion Pokal Slovenije 2005 ECHO REGATNE – 1. MESTO

Prišel je konec jadrane sezone 2005, zato je potrebno predstaviti uspeh jadrnice Scorpion v lasti Grosupeljskega jadrnega kluba SCORPION. V sezoni 2005 je jadrnica nastopila na vseh tekmah za pokal Slovenije v razredu Echo in zabeležila ravno toliko zmag.

Rezultat je posledica dolgoletnih izkušenj in pridobljenih znanj izkušenih jadralcev in izjemne jadrnice Fast wave 30, projektanta Andreja Justina. Poleg tega so letošnji izjemni rezultati pogojeni tudi z nakupom novih jader, kar je predstavljalo relativno velik finančni zalogaj. Več informacij o klubu lahko najdete na spletni strani www.klub-scorpion.si, kjer si lahko pogledate vse zanimive podatke o jadrnici, slikovno gradivo iz različnih regat po Sloveniji in sosednji Hrvaški.

Hvala vsem, ki so prispevali kakorkoli za tako izjemen uspeh in povabilo k sodelovanju, da bo jadrni šport še vedno prisoten na tako visokem nivoju. Torej, srečno v letu 2006.

Peter Rejec

SPOROČILO ZA JAVNOST

s prve, konstitutivne seje območnega sveta Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, območne enote Ljubljana

Ljubljana, 30. 11. 2005 – Na prvi, konstitutivni seji se je sestal območni svet Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, območne enote Ljubljana, na kateri je potrdil mandat 7 novoizvoljenim članom območnega sveta, izvolil predsednika območnega sveta in njegovega namestnika za novo mandatno obdobje 2005 – 2009.

25. 10. 2005 se je skladno z zakonom iztekel štiriletni mandat članom območnih svetov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju Zavod), zato so bile tega dne hkrati z volitvami članov skupščine opravljene tudi volitve članov območnih svetov Zavoda (predstavnikov delodajalcev, aktivnih zavarovancev, invalidov ter upokojencev).

Na seji dne 30. 11. 2005 je območni svet najprej potrdil mandat 7 novoizvoljenim članom območnega sveta ter nato za predsednico območnega sveta izvolil Tjašo Logar, predstavnico aktivnih zavarovancev, zaposleno na Območni organizaciji Zveze svobodnih sindikatov Slovenije iz Zasavja. Za namestnika predsednice območnega sveta je bil izvoljen Karl Destovnik, predstavnik delodajalcev, zaposlen v Centrokulturi d.o.o.

Ostali člani območnega sveta so: Predstavnik delodajalcev: Edvard Šinkovec, Sergej Zupancič;

Predstavnik aktivnih zavarovancev: Stanislav Drobnič;

Predstavnik upokojencev: Dušan Dolinar;

Predstavnik invalidov: Alojz Ješelnik. Imenovani člani bodo opravljali svojo funkcijo v novem štiriletnem mandatnem obdobju 2005 – 2009. Najpomembnejše naloge območnega sveta po statutu Zavoda so predvsem:

1. spremljajo izvajanje zdravstvenega zavarovanja na svojem območju;
2. sprejemajo pobude, predloge in pripombe zavarovanih oseb s svojega območja, zlasti tudi kaj zadeva posredovanje potrošnikov oziroma uporabnikov zdravstvenih storitev z izvajalci, in jih posredujejo pristojni službi Zavoda;
3. dajejo predloge in pobude organom upravljanja Zavoda;
4. dajejo pobude za izboljšanje dela pri zdravstvenih zavodih in zasebnih zdravstvenih delavcih, s katerimi je zavod sklenil pogodbe;
5. na predlog direktorja območne

enote predlagajo predstavnike zavarovancev v organe upravljanja zdravstvenih zavodov na svojem območju, ki jih imenuje upravni odbor;

6. obravnavajo poslovno poročilo s poročilom o nadzorih, opravljenih na območju območne enote, delovni in finančni načrt Zavoda in dajejo pobude za izboljšanje njegovega dela;

7. opravljajo druge naloge, ki so določene s splošnimi akti Zavoda.

Glede na sprejeti Strateški razvojni program Zavoda v obdobju 2007 do 2009 bo novoizvoljeni območni svet OE Ljubljana deloval po sprejetih načelih in si prizadeval za ohranitev pravic do zdravstvenih storitev in njihovo postopno širitev skladno z novimi medicinskimi spoznanji in tehnologijo ter materialnimi možnostmi slovenske družbe. Obenem pa si bo prizadeval za večjo osebno in materialno odgovornost zavarovanca za tveganje v zvezi z zdravljenjem poškodb iz-

ven dela in delodajalca v zvezi z zdravljenjem poškodb pri delu in poklicnih boleznih. Zavod si bo tudi v bodoče prizadeval za samostojnost upravljanja na področju obveznega zdravstvenega zavarovanja in s tem krepitev vpliva in vloge organov upravljanja Zavoda. Vpliv pri reševanju vprašanj o uresničevanju pravic bo razširil in decentraliziral z večjo vlogo območnih svetov pri sprejemanju odločitev o razvojnih vprašanjih zdravstvenega varstva. Vloga območnih svetov je še zlasti pomembna, saj so določeni izzivi znotraj območnih enot specifični in jih velja temu primerno razreševati znotraj območnih enot – zato se zavod zavzema, da se v naslednjem obdobju upravljanja obveznega zdravstvenega zavarovanja še v večji meri približa konkretnim okoljem in potrebam ljudi v regiji.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Območna enota Ljubljana

kipa Scorpion na zaključni prireditvi po podelitvi 1. mesta v Pokalu Slovenije skupaj z voditeljico in pevko Loreno Flego.

45 let obstoja Rokometnega kluba Pekarna Grosuplje in novoletni ples

Grosuplje, 2. decembra 2005 - Športna dvorana Brinje je bila tudi to pot polna. In čeprav je bil organizator prireditve Rokometni klub Pekarna Grosuplje, ni šlo za športni dogodek, temveč za tradicionalni novoletni ples kluba, ki letos praznuje 45 let obstoja. Ob prijetnem zabavnem programu, za katerega je poskrbel Sašo Hribar s svojimi maloštevilnimi sodelavci z Radia GA-GA (ki so »zastopali« vse – od predsednika države, vlade, pa do Svetlane Makarovič ter ansamblu Šrangarji (v katerem igrajo en Madžar, njegov sin, pa še en Dolenjč in en Slovenec) so v programu predstavili vse svoje ekipe.

V predstavitvenem delu programa so se predstavile naslednje ekipe: -cicibani (letnik 1995 in mlajši), ki jih vodi Marko Strojan in Stane Zupancič, -mlajše dečke (letnik 1993 in 1994) prav tako vodi Marko Strojan, njegov pomočnik pa je Denis Karajić, -starejši dečki (letnik 1991 in 1992), ki jih vodi Jani Likavec, pomočnik pa je Janez Knep, -kadete prav tako vodi Jani Likavec, -mladince in člane pa trenirata Nikola Radič in Andrej Topolovec.

Predsednik kluba Zdravko Šteger je v svojem nagovoru poleg doseženih ciljev nanašal tudi želje po še boljših uspehih, ki jih bodo dosegli s posameznimi ekipami. S pomočjo staršev, obiskovalcev tekem in sponzorjev, ki radi prisluhnejo in priskočijo na pomoč, bodo ti cilji dosegljivi. Pri tem se je posebej zahvalil ožjim sodelavcem, ki redno skrbijo za nemo-teno delovanje kluba.

V osebnem razgovoru s predsednikom pa je zaupal, da morajo v bodoče postaviti v Rokometnem klubu Pekarna Grosuplje višje cilje. Grosuplje kot razvijajoči se kraj, v katerem se tudi povečuje število prebivalstva, ima že zdaj velike potencialne v domačih igralcih, ki igrajo po različnih rokometnih klubih v Sloveniji v 1. rokometni ligi. Zato bo treba strniti vrste in skupaj z generalnim sponzorjem Pekarno Grosuplje in ostalimi sponzorji najti ustrezne rešitve. K temu ciljem pa bo nedvomno lahko v kratkem prispevala tudi trenutno sijajna kadetska ekipa, ki je do zdaj še neporažena med osmimi klubi v predtekmovalni skupini in jo bo treba zadržati v Grosupljem.

Jože Miklič

Starejši dečki

Kadeti

Mladinci in člani

Na koncu je predsednik kluba Zdravko Šteger zaželel še vsem občankam in občanom srečno novo leto, veliko uspehov, osebnih sreč, zdravja, klubu pa čim več zmag.

Za ples je igral ansambel Šrangarji, ki je medse za »eno rundo« povabil tudi mladega rokometarja in harmonikarja Jureta Ferkulja in basista legendarnih Beneških fantov Jožeta Marolta.

SLIKI ZGORAJ: Sašo Hribar, radio GA-GA – in njegovi »številni sodelavci«: Mr. Bean, predsednik Georg Bush, dr. Johanes, Tudman, prof. dr. Bučko, g. Čolnić, ga. Svetlana Makarovič, nekdanji predsednik države, predsednik vlade, večji del ministrske ekipe pretekle in sedanje vlade, ter drugi predstavniki domače in tuje politike, estrade in športa ter ostali »smeh izvajajoči tiči in ...»

SLIKA NA NASLOVNICI: Cicibani in mlajši dečki.

SLIKA SPODAJ: Po »zaslugi« Saša Hribarja je rokometni novoletni ples obiskal tudi »predsednik države«.

OGLASNO TRŽENJE: CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN ŠTEVILA TOČK

okvirne dimenzije oglasa v cm	površina v cm ²	korekcijski faktor	točke (točka je 0,511292 EURA)
5,0 x 10,0	50	1549	77
6,0 x 10,0	60	1468	88
8,0 x 10,0	80	1306	104
10,0 x 10,0	100	1152	115
15,0 x 10,0	150	1066	160
10,0 x 20,0	200	1017	203
15,0 x 20,0	300	961	288
20,0 x 20,0	400	930	372
25,0 x 20,0	500	919	460
POL STRANI	554	912	505
30,0 x 20,0	600	907	544
40,0 x 20,0	800	878	702
CELA	1108	864	957

Točka znaša protivrednost 0,511229 EUR v SIT po srednjem tečaju BS na dan obračuna.

TABELA OKVIRNEGA IZRAČUNA

okvirne dimenzije oglasa v cm	tečaj EURA 17. 1. 2004	neto vrednost oglasa	končni znesek z DDV
5,0 x 10,0	237,03	9387	11264
6,0 x 10,0	237,03	10675	12810
8,0 x 10,0	237,03	12662	15195
10,0 x 10,0	237,03	13962	16754
15,0 x 10,0	237,03	19379	23255
10,0 x 20,0	237,03	24851	29581
15,0 x 20,0	237,03	34941	41929
20,0 x 20,0	237,03	45085	54102
25,0 x 20,0	237,03	55689	66827
20,0 x 27,7	237,03	61234	73481
30,0 x 20,0	237,03	65955	79145
40,0 x 20,0	237,03	85128	102153
40,0 x 27,7	237,03	116022	139228

Izračun je pripravljen na podlagi tečaja EVRA 17. januarja 2004 za oglaševanje na črno-belih straneh. Za oglaševanje na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5 in na naslovnici s faktorjem 2,00.

V CENO NI VRAČUNANO OBLIKOVANJE OGLASA.

Račun se izstavi po izidu časopisa. K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta. Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglaševanje (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je vsak prvi petek v mesecu. Predhodno pokličite za rezervacijo časopisnega prostora za vaš oglaševanje. Če boste oddali digitalno oblikovan oglaševanje, mora biti zapisan v EPS (pri vektorskem EPS-u je potrebno fonte spremeniti v krivulje), JPG (brez stiskanja), TIF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglaševanje v CMYK barvni razložitvi), ali PDF zapisu.

Digitalno izdelan oglaševanje lahko pošljete na elektronski naslov jozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca končne grafične postavitev amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom 3/9), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (GSM 041/ 98 22 33) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (PIAR) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

ŠPORTNE DEJAVNOSTI V OBČINI GROSUPLJE - PROBLEM ALI NE?

S športom in rekreacijo se v vsakdanjem življenju srečujemo na vsakem koraku. Bodisi da spremljamo tekme po televiziji, poslušamo športne oddaje ali pa preprosto telovadimo oziroma se rekreiramo kar sami. Zanimivo je, da nas o tem, da se je dobro ukvarjati s športom, bombardirajo prav z vseh strani. In ni čudno, da se potem malce zamislimo nad sabo in na koncu vendarle odločimo za neko obliko športne vadbe. Ne bom rekla, da tu nastopi problem, vendar bo že držalo, da nekateri kaj dlje

od odločitve ne pridejo, ker enostavno ne vedo, kako se stvari lotiti, v katere programe se vpisati, kje in kako postavljeno realizirati. Namreč veliko klubov, društev in sekcij je skritih za štirimi stenami, delujejo brez kakšnega velikega pompa in posledično ostajajo ljudem neznani.

V ta namen naj povem, da v Grosupljem deluje kar lepo število športnih društev, med njimi so atletski, jadrni, karate, košarkaški, konjeniški, nogometni, planinski, plesni, rokometni,

smučarski, strelski, kick-boxing, letalski, teniški... To je bogata in hkrati pestra ponudba za tak kraj, kot je Grosuplje. Možnosti za športno udejstvovanje je torej malo morje, le pograbitni jih moramo in to z obema rokama. Ni važno, kako zaposleni ste s šolo, službo ali drugimi obveznostmi, z dobro organizacijo se lahko izpeljejo marsikateri na videz nemogoče stvari. Kaj pa mlade in stare pravzaprav zanima?

Pri mladih spadajo med »in« športe predvsem košarka, roket, nogomet,

karate... za fante, medtem ko se dekleta navdušujejo nad nežnejšimi, a prav tako zanimivimi športi, kot so aerobika, odbojka, ples, gimnastika in tenis. Manj zastopano je kolesarjenje in planinarjenje, to pa zato, ker velja nenapisano pravilo oziroma predpostavka, da sta zgoraj omenjeni dejavnosti domena starejših. Mnogi mladi se jih zato ne udeležujejo, vendar številke kažejo, da je med bolj uspešnimi ravno podmladek planinskega društva v športnem plezanju. Zatorej brez strahu vkorakajte v ka-

terokoli društvo, sprejeli vas bodo odprtih rok. Moramo se gibati in za začetek lahko poskrbimo kar sami. Ob tako raznoliki ponudbi bo zagotovo vsak našel nekaj zase in storil tisti prepotrebni minimum za izboljšanje in popestritev vsakdanjega življenja.

Torej, problem ali ne? Mislim da ne, ker konec koncev vsi ti klubi delujejo zato, da bi se člani in udeleženci imeli lepo, spoznavali nove ljudi in združevali načelo: prijetno s koristnim.

Petra Lukavečki

SETR d.o.o.

NAGRADNA IGRA ZA KUPCE TRGOVIN

SETR d.o.o.

1. nagrada barvni televizor
2. nagrada dvd predvajalnik
3. nagrada cd predvajalnik
4. do 10. praktične nagrade

Za vse, ki boste oddali nagradni kupon bo žrebanje 30.12.05 ob 13.00 v trgovini SETR na Adamičevi 3, Grosuplje.

PRI NAKUPU BELE TEHNIKE DARILO - SUŠILNIK LAS! TRAJNIK NA 24 OBROKOV - TAKOJ!

gorenje 199.998

LCD Tv sprejemnik LCD 27S10

LCD - ploščati televizor diagonale 66 cm (26"), format 16:9, Namizno stojalo, TFT LCD panel • Kontrastno razmerje 900:1 • Svetilnost 550cd/m2 • Ločljivost WXGA (1280 x 768), 2xSCART • RGB • AV-IN vhod • S-VHS vhod • PC vhod VGA • Priključek za slušalke

TELEVIZOR PHILIPS 21PT1820

39.990

Zamrzovalna skrinja Electrolux ECM 2654

Uporabna prostornina: 255 l***; zmogljivost zamrzovanja: 27 kg/24 h, poraba el. energije: 0,64 kWh/24 h, ključavnica, luč, glasnost 42 dB, V x Š x G: 88,3 x 119 x 66,5 cm

Energijski razred A+ 94.920

79.999 Electrolux

114.990

96.998

Candy

Pralni stroj CM2 106

1000 vrt./min, Zmogljivost pranja 6 kg, Samodejno prilagajanje porabe vode in energije Fuzzy logic, Zamik vklopa 3-6-9 ur, Prikaz časa do konca cikla, Tipka Program Lahko likanje, Tipka Program za občutljivo kožo Allergie, Tipka Intenzivni program Stain Buster, Mix and Wash za pranje različnih mešanih in barvnih tkanin, Hitri 32 minutni program, Program za pranje volne Ročno pranje, Energijska učinkovitost A+, Učinkovitost pranja A, Učinkovitost sušenja C

Mobilni telefon Nokia 3510

- slovenski meni
- polifonska zvonjenja
- GPRS in WAP
- zmogljiv in funkcionalen imenik (do 500 imen)
- zmogljivost baterije: čas pogovora 2 uri, v pripravljenosti 300 ur
- navodila v slovenščini
- odklenjen na vsa omrežja

21.998

GROSUPLJE, Adamičeva 3a, tel.: 01/786 48 78

Vse cene so v SIT in veljajo za gotovino. Možnost plačila preko potrošniškega kredita, trajnika, s plačilnimi karticami. Nekatere slike so simbolične. Za morebitne tiskarske napake ne odgovarjamo. Redne cene so priporočene maloprodajne cene po ceniku dobavitelja.

SETR d.o.o. se zahvaljuje vsem strankam in želi vsem bralcem srečno in uspešno 2006!

STEL

STEL D.O.O. GROSUPLJE
IZVAJANJE STROJNIH IN
ELEKTRO INSTALACIJ
MALO MLAČEVO 25
1290 GROSUPLJE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER VELIKO SREČE IN
POSLOVNIH USPEHOV
V NOvem LETU 2006
VAM ŽELI PODJETJE
STEL D.O.O. GROSUPLJE

www.stel.si stel@siol.net

srečno * srečno**

EPG 1956
instalacije d.o.o.

CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20

Fax: 01/786 46 21

E-mail: epg@siol.net

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

Veliko sreče in uspešno v l. 2006!

FRIZERSKI STUDIO

Adamičev center
prvo nadstropje
Taborska 4
1290 Grosuplje
Tel.: 01/786-37-55

Vsem našim strankam želimo veliko notranjega miru v prazničnih dneh, v prihajajočem novem letu pa veliko sreče, osebnega zadovoljstva in veliko veselih trenutkov!

Z lepo urejeno pričesko boste zadovoljni v prazničnih dneh!

Brez čakanja, brez izgubljanja dragocenega časa! Pri nas vas čakamo ob dogovorjeni uri!

Obiščite nas tudi v novem letu 2006, z veseljem vas pričakujemo!

VULKANIZERSTVO

METOD GLOBOKAR s.p.

Cikava 38

Tel.: 01/7872-298

GSM: 041/975-284

- MONTAŽA
- CENTRIRANJE
- POPRAVILO PNEVMATIK
- PRODAJA OSEBNIH, TOVORNIH, KMETJSKIH IN INDUSTRIJSKIH PNEVMATIK

Ob iztekajočem se letu se vsem našim strankam in poslovnim partnerjem zahvaljujemo za izkazano zaupanje in prijetno sodelovanje s sporočilom: bili ste naša cenjena stranka, radi smo delali z vami in za vas!

V prihajajočih praznikih Vam želimo obilo notranjega miru in osebne sreče!

V letu 2006 pa zdravja, zadovoljstva in veliko poslovnih uspehov! Da bo vsak novi dan sreča nam vsem!

PETER KASTELIC s.p.

Servisiramo:

PARTIZANSKA 8
1290 GROSUPLJE

tel.: 041-774-274

del. čas: pon., sre., pet. 9-12 in 14-16

TV, video, radio,
HI-FI aparate,
daljinski upravljalci,
kamere...

Vesele
**BOŽIČNE
PRAZNIKE
IN SREČNO
NOVO LETO**
vam želi uredništvo
Grosupeljskih odmevov.

POZOR!

Konec leta je čas, ko potegnemo
črto pod svojim poslovanjem.

Vam Vaš rezultat ni všeč?

Vam za vodenje knjig primanjkuje časa?

Bodite strokovnjak in jih zaupajte nam!

RAČUNOVODSKI SERVIS
DRAGO KASTELEC s.p.

Tel: 041/ 741 500

Vodenje poslovnih knjig

Pri nas opravljamo računovodske storitve in svetovanja za:

- podjetja,
- samostojne podjetnike,
- društva...

Če se odločite za nas do **31.12.2005**, Vam prvi mesec ne izstavimo računa za naše storitve, kartica Obrtnik pa Vam prinese še dodatni **5% POPUST!**

Obiščete nas lahko tudi na
www.racunovodja-grosuplje.si

EL TEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje

☎ 01/ 787 14 51, GSM: 031/ 640 100

MOBILNA TELEFONIJA

VELIKA
IZBIRA
AKCIJSKIH
APARATOV

EN INTERNET,
PROSIM.

**NAROČNIKI NMT,
DO 31. 12. 2005
POSKRbite ZA
PREHOD NA GSM!**

**ŽELIMO VAM PRIJETNE
BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO, PRIJAZNO
TER USPEHA POLNO
NOVO LETO 2006**

KOZMETIČNI SALON THALGO CENTER - SPA

Presenetite vaše
najbližje za bližajoče
se praznike z
DARILNIM BONOM.

Izvirnost izbranega
darila označuje vaše
osebne lastnosti.

Poskrbite, da bo vaše darilo nekaj
posebnega. V našem Thalgo centru lahko
izberete darilni bon za nego obraza, telesa,
telesno masažo, wellness nego, manikuro,
solarij ali pa vrsto drugih osebnih storitev.

Zahvaljujemo se vam za izkazano zaupanje!

Brinje c. 1/47, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7865-866
Masiki d.o.o. www.thalgo-slo.com

Andrej Gros

zlatar-graver

Taborska 4, Grosuplje
Tel.: 01/787 34 25

Poslovalnici:

Trebnje, Gubčeva cesta 25

Tel.: 07/304 57 66

Šentjernej, Trubarjeva 3

Tel.: 07/308 19 07

Naše cenjene stranke!

Želimo vam, da bi bili praznični dnevi po vaši
volji in željah in da bi osrečili tudi svoje
najdražje!

Sreča je v sreči bližnjega!

V našem lokalu v ADAMIČEVEM CENTRU

V ZLATARSTVO GROS

smo za vas pripravili veliko izbiro nakita iz zlata
in srebra in vrsto najrazličnejših kvalitetnih
ročnih ur.

Zaželite bližnjim »srečno 2006« z darilom iz
Zlatarstva GROS!

**PRODAJNI
PROGRAM**

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožna dolina 9

Srečno in mnogo uspehov v novem letu 2006!

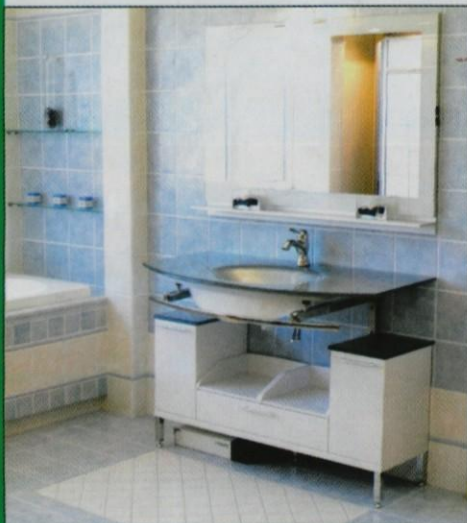
- keramične ploščice
 - granitogres
 - masažne kadi
 - tuš kabine
- sanitarna keramika
- kopalniško pohištvo
 - laminati
 - talne obloge
- gradbeni material in orodja
- barve, laki, lepila

SVETOVANJE

NOVO V PONUDBI

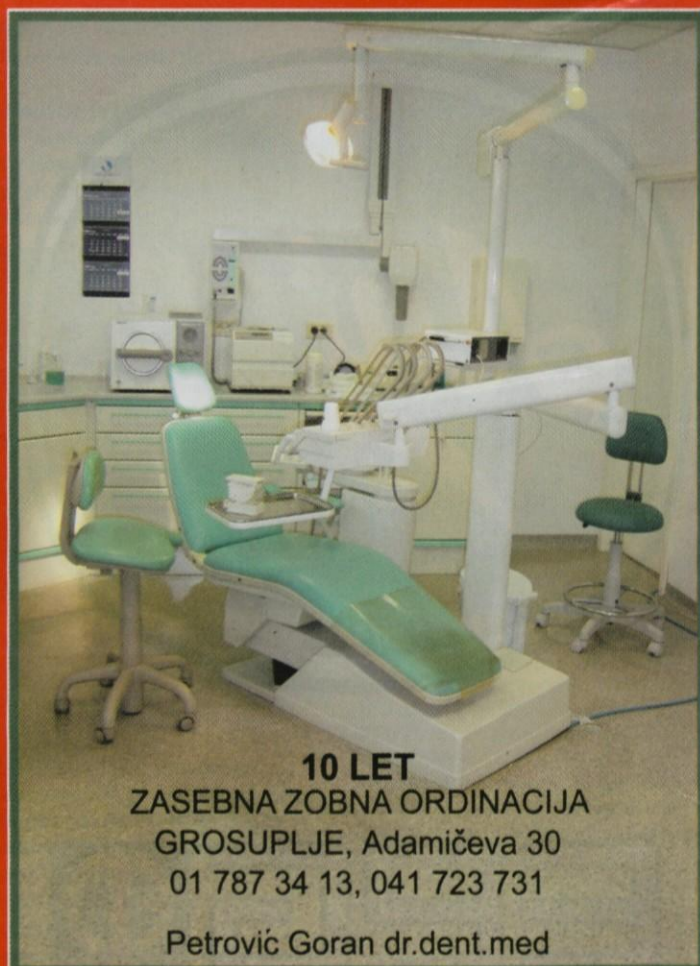
- MAVČNE PLOŠČE

- POHIŠTVENO ŽELEZO Z MOŽNOSTJO RAZREZA

Del. čas: pon.-pet. 7-18h, sob. 7-12h

☎ 01 786-33-66, 786-33-63

10 LET

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA

GROSUPLJE, Adamičeva 30

01 787 34 13, 041 723 731

Petrovič Goran dr.dent.med

ŽELIMO VAM PRIJETNE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE
TER USPEŠNE IN SREČNE VSE DNI V LETU 2006!

PE GROSUPLJE
Kolodvorska 3
01/78 62 925

HRANILNICA

LON d.d., Kranj

varčevanje, krediti, plačilni promet,

osebni in podjetniški računi e-lon

Bančne storitve na **Ljubezniv Osebni Način**

**VARČEVANJA Z ODLIČNO OBRESTNO MERO
DONOSNO - VARNO - NAJBOLJŠE**

■ LON KREDIT - STANOVANJSKI KREDIT DO 25 LET

■ BANKOMAT HRANILNICE NA KOLODVORSKI CESTI VAM JE NA VOLJO 24 UR

■ PREJEMANJE PLAČE NA OSEBNI RAČUN
(plačilne kartice, limiti, trajniki)

■ POTROŠNIŠKI KREDITI v enem dnevu - tudi do 6 let

■ MENJALNICA IN PLAČILO POLOŽNIC PO NAJUGODNJEŠI
TARIFI

www.lon.si

e-pošta:
info@lon.si